

Sporen in de Koude Lucht

Loes Flendrie

Eerste druk © 2009 Loes Flendrie

Foto's cover: Olivia T. Alex

ISBN: 978-94-6089-206-6

Uitgave in eigen beheer

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Loes Flendrie

*Sporen in de
Koude Lucht*

1.

De geboorte.

Het licht was overal. Onder en boven en binnen. En ze hoorde het licht altijd. Zacht suizend, een lied, dat ze vaag herkende. Ze zou het zo kunnen meezingen, maar dat deed ze niet. Dat deed ze al die tijd niet. Hier zwom ze. Hier ontdekte ze de buigzame stok, die haar houvast bood en haar tegelijkertijd op haar plek hield. Een steeds krappere plek. Na een tijdje was er geen plaats meer voor zwemmen en zeker niet voor zingen.

En toen – toen kreeg ze haast. Want dat het tijd was en dat ze nu terug moest, wist ze, zonder het te weten. Heel vaag beseftte ze dat er een afspraak was gemaakt. Ze herinnerde zich nu niet meer met wie het was afgesproken en wat er nu precies was afgesproken, maar dat deed er op dit moment niet meer toe.

Het was een afspraak die moest worden nagekomen en zij zou dat doen. Zij en vele anderen.

Ze zou worden geholpen. Ze zou worden vergezeld. Ze greep om zich heen en voelde warmte en wist dat het nu bijna zover was, want er was geen licht meer. Alleen nog de donkerte strak om haar heen. Ze kon zich niet meer wenden of keren. Het enige dat ze nu nog kon doen, was wachten.

Heel vaag herinnerde ze zich van alles...de instructies...maar wat....?

Het kloppen werd harder.

Het licht moest toch ergens naar toe zijn gegaan?

Met stijf dichtgeknepen ogen onderging haar soepele lijfje de druk, die toe nam en toe nam tot ze een ander drukken leerde kennen.

Het drukken van de kou op haar kletsnatte hoofd.

En toen...

was daar het licht weer. Maar een ander soort licht, schel en het deed pijn aan haar ogen.

Ze hoorde ook een andere stem dan de stem in haar lichaam die het haar natuurlijk al veel eerder had verteld.

Lang voor ze zelfs nog maar een klompje cellen was. Het licht sneed als een mes in haar vochtige oogjes en een stem sloeg hard op haar in.

“Het is een meisje! We noemen haar Jannie!”

Van schrik begon ze te huilen.

2.

Dragon

Dit verhaal begint als zoveel verhaaltjes voor het slapen gaan.

Er waren eens een man en een vrouw en die hielden van elkaar. Ze werden verliefd, kozen eigenlijk meteen voor elkaar, gingen trouwen en wonen in een lief huisje. Het was dus ook helemaal niet vreemd, dat er al snel een baby in hun huis kwam. Een meisje, en dat noemden ze Lydia.

En daarna... duurde het vele, vele jaren voor er een tweede kind kwam. En zoals het met veel langverwachte tweeden gaat, werd dit het kindje Jannie met angstige zorgen door haar moeder omringd en aanbeden door haar vader. Van haar moeder, de beeldhouwster, leerde ze ook hoe zelfs de lelijkste steen kon worden omgevormd tot een mooi beeld. En van haar vader, de koerier, leerde ze dat elke boodschap op tijd moest, en kón worden bezorgd.

“Wij zullen er altijd voor je zijn,” zeiden die twee bij elke gelegenheid tegen haar.

En Jannie wist niet beter dan dat het altijd zo zou blijven.

Maar toen gebeurde er iets, dat haar aan de afspraak herinnerde.

Voor die tijd had ze gehoopt dat, datgene wat ze in sommige nachten had gezien, ‘alleen’ maar dromen waren. Dat het was, zoals haar papa en mamma haar al zo vaak hadden verteld. Dat het ‘niets’ was. En de ochtend na zo’n droom trok haar papa haar meestal nog eventjes extra stevig tegen zich aan, voor hij de deur uitstapte om naar zijn werk te gaan.

“Als het echt te erg wordt, appeltje van mijn oog...”

“Ja! Wat dan?”

“Nou, dan moet je gewoon naar je eigen handen kijken.”

Alsof dat haar zou lukken... In je dromen denk je niet aan zulke dingen. Maar toch... doordat haar vader het steeds maar weer geruststellend tegen haar bleef zeggen, ging het heel erg *enge* er toch een beetje af. Alle mensen hadden dit dus.

Alles was ook zo nieuw en vreemd... Jannie was niet bang voor het vreemde.

Dat dit een goede eigenschap was, leerde ze van haar vader. Dat dit niet altijd zo gewenst was, leerde ze van haar moeder. En van alle twee had ze ook al heel veel andere praktische zaken geleerd: hoe ze veters moest strikken bijvoorbeeld of hoe ze haar neus moest snuiten en meer van die dingen.

Kind zijn had natuurlijk zijn beperkingen. Om er maar even een paar te noemen:

Eerst moest je leren praten. Dan, je kon bijna nergens bij en je mocht altijd te weinig, want de ouderen waarvan je nog van alles moest leren, waren zelf bijna allemaal *onwijs*. En de kinderen waren dat meestal zelf ook.

Elkaar pesten. Dat konden ze goed. Nou. Jannie was in ieder geval blij dat ze goed uit haar woorden kon komen. Want wanneer dat niet zo was dan ging je steeds gekker doen.

Zoals stotterende Petertje. Het enige dat ze in de zandbak had gedaan, was hem die joviale klap op zijn rug geven en roepen: ‘Ha, die Pedro-idioto. Ook in de zandbak?’ Als antwoord was hij gelijk gillend en schreeuwend met die spin in zijn hand op haar af komen rennen.

Waarom had hij een spin bij zich gehad? Om haar bang te maken zeker...?

Domme Petertje. *Lýdia* was de bangerik. Niet zij.

Nou... Alleen misschien alleen een beetje voor het donker, maar dat verdween altijd vanzelf en dan was er weer een nieuwe dag met nieuwe dingen om te ontdekken. Dan moest je beslist geen bangerik zijn, want bangeriken ontdekken niet veel.

De spin had eerst aan een draadje onder Petertjes arm gebungeld. Toen had hij het draadje beetgepakt en was hij keihard op haar afgerend. Meer van pret dan van schrik joelend, was ze gaan rennen. Maar wel steeds achteromkijkend en uitleg eisend. Hij wist toch dat ze zo herinnerd zou worden aan de stallen?

“Petertje kom!” had zijn *onwijze* moeder toen vlug een eind aan de pret gemaakt.

Wat *onwijs* was, zou Jannie niet precies hebben kunnen vertellen, maar dat het het juiste woord was om de onwetendheid van de volwassenen in haar buurt mee te beschrijven, was haar wel duidelijk.

Een paar weken later huppelde ze over het zandweggetje, dat vanaf haar huis naar de oude tramremise liep. Ze neuriede een wijsje van een liedje zonder woorden. De oude tramremise was niet ver weg. Hier mocht ze alleen naar toe. De zon scheen veelbelovend. De zomervakantie was hier met zijn eindeloze dagen. Dus ging ze.

“Maar niet te ver hoor! En niet in een zandkuil kruipen!” waarschuwde haar moeder vanaf het achterplaatsje waar ze aan het beeldhouwen was.

“Nee mamma!” had ze terug gegild en zich afgevraagd wat er was in zandkuilen, dat zij niet mocht zien.....?

Maar ze vergat de vraag, toen ze een libel zag, die laag brommend overvloog. Zijn doorschijnende vleugeltjes leken zijn zware lijf maar nauwelijks te kunnen dragen. Vaag herinnerde ze zich zijn naam.

Het was eigenlijk geen herinnering. Het was een *weten*.

“Dag Dragon,” groette ze het insect. “Ben je verdwaald? De vijver is hier heel ver vandaan!”

In de felle zon liep ze verder naar de tramremise. Het was tegen het middaguur en het begon al aardig warm te worden. Puffend trok ze haar vest uit en droeg het mee onder haar arm. Een warm windje blies over het verlaten terrein.

Het bracht nauwelijks verkoeling. Het was hier één grote vuilgrijze zandbak, waar hier en daar een baksteen uitstak. Toch was er nog te zien, dat hier vroeger een spoor ergens naar toe had geleid. Bukkend volgde ze dat. Vroeger werden hier een soort voertuigen gestald. “Trams,” noemde haar moeder die. Ze had ook verteld, dat de trams grote en kleine groepen mensen van plek naar plek brachten. In gedachten had Jannie dan die mensen gezien, die op vaste tijden over ijzeren spoorbanen zoefden. Vaste tijden, vast plekken. Jannie’s moeder had haar verteld, dat die vaste plekken, *haltes* werden genoemd.

De wind had in het zand een soort duinen geblazen. Jannie groef er in tot ze op iets hardes stootte. Haar hart bonkte.

“Een spoor,” fluisterde ze eerbiedig.

Hier moest de ontmoeting zijn. De ontmoeting van groepen mensen. Een andere gedachte zoemde door haar hoofd.

Dit was de afspraak en ZIJ moest er bij zijn.

De libel draaide zoemende rondjes boven haar hoofd.

“Is het hier Dragon?” vroeg ze hem. “Is hier de halte?”

Als om haar te zeggen, dat ze goed zat, streek het insect vlak naast haar handen neer. Verwoed begon ze te graven.

Steeds meer werd zichtbaar van het ijzeren spoor. Eén keer zakte ze enkele centimeters weg in het mulle zand. Ze slaakte een gillette van schrik. Maar toen het een tweede keer gebeurde, was ze er op voorbereid en sprong ze een fractie van een seconde eerder weg van de verzakte plek. De waarschuwing van haar moeder schoot door haar hoofd en ze ging rechtop staan. Het was echt gevaarlijk hier!

Haar rechterhand hield ze speurend boven haar wenkbrauwen, haar linkerhand vooruitgestoken als een antenne om het zachte gefluister van de bries te verstaan. Ze verstond niets, misschien was het gewoon toch beter om hier weg te gaan. Kijk, hoe vuil haar kleren al waren...

Op datzelfde moment veranderde al het zand om haar heen in aarde. Kleverige, zwarte aarde.

En toen hoorde ze stemmen. Het waren Petertje en haar zus Lydia.

Jannie keek er niet van op die twee samen te zien. Omdat hij door de andere kinderen zo werd gepest met zijn spraakgebrek, trok Petertje vaak met de oudere kinderen zoals haar zus op. Die hadden het veel te druk met steeds ingewikkelder dingen. Die trokken zich niet veel aan van het kleine stotteraartje. Ze tolereerden hem zolang hij zijn mond maar niet opentrok. En Petertje, die had nog liever dat ze hem helemaal negeerden, dan dat hij de aandacht van de kinderen van zijn eigen leeftijd kreeg. Zoals hij in die zandbak toen kreeg van haar, Jannie...

Hij had toen vast gedacht dat zij hem ook wilde gaan pesten. Beschaamd boog ze haar hoofd. Ze begreep best wel, waardoor hij zoiets gedacht kon hebben. Ze was geen engeltje.

Peter en Lydia waren nog een eindje van haar verwijderd. Het gebied rond de oude tramremise was boomloos en je kon van ver al mensen zien en vooral horen. Ze waren in druk gesprek verwickeld. “Kom! Vlug! Vlugger!”

Geen van beide zagen haar. Geen van beide verwachtten trouwens een ander mens op dit verlaten terrein. Jannie groef verwoed door.

Haar nagels werden steeds vuiler. Sommige braken af. Haar vest legde ze naast zich neer. Daar had ze alleen maar last van. Ineens had ze haast.

De aarde brokkelde af tussen haar vingers en viel in iets onmetelijks dieps.

Ze hoorde niets ploffend neerkomen. Ze zag niets dan duisternis om zich heen en ze hoorde niets anders dan het zoemlied van Dragon. Maar gek genoeg hoorde ze dat ook in zich. Onder en tussen haar vingers verscheen een soort netwerk, waarover ze als een razende heen en weer kroop. Ondertussen was de libel aan een ander liedje begonnen. Jannie wist eigenlijk wel, dat ze de woorden niet kon verstaan.

Dat ze een mensenkind was, dat mentaal sprak en mensendingen deed en kon.

Geen mens kon het lied van andere wezens verstaan. Geen mens begreep de Taal.

“GLANDULA, GLANDULA, GLANDULA EN GA”

Jannie veerde soepel over het netwerk, dat zich onder haar vormde. Ze zag de diepte onder zich wel, maar ze was niet bang om te vallen, want ver onder haar zag ze het licht.

- Dáár moet ik zijn – wist ze. Gehaast rende ze verder over en onder en tussen de steeds steviger wordende draden.

“GLANDULA, GLANDULA, GLANDULA!”

Voor de laatste keer zong Dragon zijn lied voor hij opsteeg om naar de vijver te gaan, want hij had honger.

Uit haar kwam iets kleverigs. Daar maakte ze een soort net van. Soms moest ze zich met een rukje lostrekken om verder te kunnen. Dit was vreemder dan vreemd. En eigenlijk best eng! Haar hart klopte zeker tien keer zo snel als anders. Maar toch ging ze gewoon door. Ze maakte een web en was daar net zo lang mee bezig tot het zo dik genoeg was om aan te hangen. Ze was blij dat ze het web stevig had verankerd op zes verschillende plaatsen en dat ze acht scharnierende poten had om al dit werk mee te kunnen doen. In duizelingwekkende vaart zoefde ze het verre duister in. Ze zag niets, maar dat gaf niet. Ze ging goed, dat wist ze gewoon.

Ze zeilde sierlijk naar beneden en had zelfs even tijd om zich af te vragen waar de anderen waren? Ze had daarstraks nog wel even gestommel gehoord, ver boven haar hoofd en Peter gehoord: “Huh, huh, help, Ja-ja-jannie’s m-m-moeder! L-l-lydia, HELLUP!”

Maar nu hoorde ze al een tijdje niets meer. Ook dat maakte haar niet eens echt ongerust. Er was hier echt niets om je druk over te maken. Alleen hoe zacht neer te komen. En dát zou best nog wel eens een tegenvaller kunnen worden...

Maar zelfs die gedachte bleek overbodig. Want uit haar kwam weer een ander soort draad en ze werd daardoor gedragen tot helemaal beneden.

Duizelig schudde ze het stof en zand van zich af.

“HELLUP!!!”

Klonk het weer, maar dit keer kwam het van heel dichtbij en ze herkende Lydia’s stem. De grond onder haar dreunde en ze greep zich vast aan de deinende bodem. Ze kneep haar ogen nog eens stijf dicht. Dit moest een droom zijn. Zo’n vreselijke, waar ze anders altijd huilend uit wakker werd. In een paar tellen zou ze de geruststellende hand van haar vader op haar voorhoofd voelen. Maar die hand voelde ze niet. En er was ook geen moeder die haar mee nam naar het grote veilige bed, terwijl ze haar kleine slokjes water te drinken gaf. Er was alleen maar deze donkere ruimte.

Ze rook de lucht van paarden en hoorde deze ook briesen. Ergens... Dit was allemaal zo verwarrend, dat Jannie niets anders wist te doen, dan zich heel stil te houden. Dat viel niet mee, want er kriebelde iets in haar neus.

“Een SPIN! Een giftige!” gilte Lydia nog harder.

Een onherkenbare stem bromde: “Stel je niet aan, er zijn hier geen giftige spinnen.”

Ingespannen tuurde Jannie, verscholen achter een berg hooi, en zag hoe de bezitter van die stem een nietig spinnetje van de vloer raapte. Maar ze kon nog steeds niet goed zien. Het was alsof ze vanachter vuil glas naar een schim keek.

“Bedoel je soms deze?” grinnikte de schim.

“Ik kan toch wel gewoon geschrokken zijn papa...?” pruilde Lydia. Ja, Jannie herkende de stem écht. Heel even maakte haar hart een huppeltje. Maar dat was maar heel even, want toen hoorde ze de bulderende stem van de schim.

“Natuurlijk! Maar nu is het weer tijd om door te werken! Vergeet niet, dat ik mede door jouw schuld nu zonder knecht zit! Al dat hooi moet nog worden opgestapeld en dat zal jij moeten doen.” De schim met Lydia’s stem prikte met een grote vork lukraak in de balen die her en der om Jannie verspreid lagen. Ze lag half verscholen

onder één zo'n baal en was er helemaal niet gerust op dat ze niet geraakt zou worden door een scherpe punt van de hooivork. Bovendien werd de kriebel in haar neus steeds erger. Zo zacht als ze kon, nieste ze.

"Nou hoor ik weer wat," riep Lydia uit. "Er zit hier een beest, een groot beest en het zit onder één van die balen."

Ze gooide de vork driftig weg.

Jannie hoorde het gesuis van staal heel dicht bij haar oor en van schrik nieste ze nog een keer. En nu heel hard.

"Zie je nou wel?!" gilde Lydia. "Ik sta het niet te verzinnen, hoor. Hier zit een beest!"

Er zat voor Jannie nu niets anders meer op, dan te voorschijn te komen. Terwijl ze de hooisprieten afklopte, richtte ze zich op. Weer nieste ze.

"Hatsjoe! Hallo."

"Wat kom jij hier nou doen?" vroeg Lydia verbluft.

Deze Lydia zag er wel heel anders uit, maar wat gaf 't?

Het was onmiskenbaar haar zus. Dus stond ze op en liep met wijd geopende armen naar haar toe. Met een kreetje vluchtte deze, er heel anders uitzijnde Lydia, naar een hoek in de duistere stal. Jannie begon te lachen.

"Hé joh. Ik ben je zusje, hoor."

De man begon zich er nu ook mee te bemoeien.

"Lekker zusje," schamperde hij. "Je hebt zeker de laatste jaren niet meer in de spiegel gekeken. Ha, ha!"

Nou had Jannie dat toevallig juist vanmorgen heel uitgebreid wél gedaan, want ze liet haar haar groeien en dat ging haar veel te langzaam. Ze had er schoon genoeg van om door iedereen een halve jongen genoemd te worden.

"Doe niet zo raar," zei ze tegen hem en liep naar Lydia.

"Kom, vertel me liever waar we zijn."

Met een kreet van schrik sprong die verder naar achteren.

"NOU MOET JE EENS EVEN HEEL GOED NAAR ME LUISTEREN!" donderde de man, die allang geen schim meer was en hij greep Jannie in haar nekvel. "Zij heet Lithia! Een geintje is leuk en daar ben ik heus wel voor in, maar DIT gaat me een beetje te ver!"

Jannie begreep er helemaal niets meer van. Vertwijfeld keek ze om zich heen in de duistere stal. Rondom verlichtten halve maanvormige raampjes de naar paard geurende ruimte. Ook hoorde ze het briesen weer in een verder gelegen deel van dit gebouw waar het zo duister was, dat ze dáár niets van kon zien. Dus keek ze maar naar haar eigen hand als om steun te zoeken bij iets vertrouwds. Maar in plaats van steun te krijgen, schrok ze zich wezenloos. Nee, een spinnenpoot zag ze niet en dat was een geluk, maar de hand waar ze naar keek, was niet haar eigen hand.

Tenminste, niet de hand met zijn mogelijkheden en beperkingen, die ze steeds beter had leren kennen. Niet de hand waarmee ze vanmorgen had geprobeerd vlechtjes te maken in haar nog veel te korte haar. Niet de hand waar ze veters mee had leren strikken en de hand waarmee ze figuurtjes tekende in het zand of de hand, die haar tegenhield van vallen in het klimrek.

Niet die kinderhand.

Wat ze zag, waren zwarte, afgebokkelde nagels en brede vingers. En wat ze ook zag, was de arm, die vastzat aan die hand. Op die arm zag ze de aderen spannen onder het bruinbeige vel. Ze zag spieren die golfdën onder dat vel en voor het eerst werd ze bang.

Want ze zag de hand van...

"Jah---na!"

"Zo Jahna. Jij bent dus de nieuwe slaaf, die stevige jongen, waar Bacias het over had. Welkom!"

Verbouwereerd liet Jannie haar hand door twee hele grote knuisten heen en weer zwengelen.

"Ik ben geen slaaf en ik ben ook geen jongen," rukte ze haar hand los en deed een stapje terug.

De man begon te bulderen van het lachen.

"Nee, je bent een grapjas! Dát had Bacias er niet bij verteld toen hij me gisteren een écht goede werker beloofde. Iemand die van aanpakken wist! Dat had hij me beloofd na het fiasco met die vorige idioot!"

Ondertussen was Lydia ook aarzelend weer dichterbij gekomen. Ze keek geïnteresseerd toe.

"Stalslaaf... natuurlijk," mompelde ze.

De man keek haar doordringend aan.

"Stalslaaf ja," zei hij bars. "Hulp in de stallen. Hulp voor MIJ, Lithia. Dus daar blijf jij met je vingers vanaf! Begrepen?!"

Het meisje stapte verontwaardigd terug.

Jannie bedwong haar tranen.

Alles was hier zo vreselijk. Maar... Ze ging het toch weer proberen, hoe bang ze ook was. Ze nam een grote stap naar voren en zei zo hard als ze kon:

“Ik denk dat er iets mis is gegaan. Want ik ben niet uw nieuwe stalslaaf. Ik ben Jannie. Een meisje. Lydia’s zus. En niet – haar stem beefde – Jana. Ik weet ook niet waarom ik dat eerst tegen u zei.”

Ze wees ergens in het duistere deel van de stal naar haar zus, die nu begon te giechelen.

“Help jij me dan een beetje!” riep Jannie met overslaande stem. “En zeg hem hoe het zit.”

“Hoe het zit...hoe het zit...?” herhaalde Lithia zonder dat zelf te weten. Wat zij wist, was dat er een nieuwe stalslaaf door de meester van de arena naar hier was gestuurd en dat deze Jana heette en ook een beetje vreemd was. Net als Pedro, maar dat had ze juist wel leuk gevonden. Spannend ook. Pedro, die arme, spannende Pedro...

“Al goed, al goed,” zei de man. “Bacias heeft me dus dit keer weer zo’n onnozele hals gestuurd. Hm....”

Hij wreef zijn vlezige kin. Toen toeterde hij in Jannie’s oor: “Als je maar kunt werken, die spieren van je kunt gebruiken!”

Hij kneep in Jannie’s onderarm en klakte waardierend met zijn tong. Plotseling veranderde de waarderende uitdrukking in zijn gezicht. Laag en dreigend vervolgde hij: “En alleen voor mij gebruik jij die spieren. Alleen voor MIJ, begrepen!?”

Begrepen is zijn stopwoord,” fluisterde Lydia, die weer dichterbij was geschuifeld.

“Hou je mond!” donderde hij. “Ga je moeder liever helpen in de keuken. Hier heb ik je nu niet meer nodig.”

“Is mamma dan ook hier?” vroeg Jannie met een verstikte stem.

Het meisje keek haar bevreemd aan en Jannie begreep het.

Al wist ze nog steeds niet precies hoe het allemaal in elkaar zat, haar zus hier was haar zus niet. Ze had hier te maken met een andere versie van Lydia. Of misschien alleen een stukje van de Lydia die haar zusje was. Nu glipte dat andere stukje voor Jannie langs naar de staldeur, die ze opengooide waardoor haar vader in het volle licht kwam te staan.

“Poël!!!” riep Jannie uit.

Een herinnering aan zijn gezicht schoot door haar heen. Maar meer ook niet. Er hoorde geen verdere herinnering bij. Niet aan daden, niet aan woorden, niet aan gedachten.

Misprijzend keek de man naar haar op.

“Voor jou ben ik Meester. Het is niet de gewoonte, dat een stalslaaf de stalmeester, bij de voornaam noemt,” zei hij afgemeten. “Maar ik zal het voor deze ene keer door de vingers zien. Want je bent maar een simpele ziel.”

Ze hoorde hem mompelen: “Jana... wat is dat nou voor een naam voor een jongen?”

De herinnering aan de ochtend vervaagde razendsnel. Als hinderlijke vliegen cirkelden er wel nog even wat verwarde vragen om haar heen. Hoe was ze hier terechtgekomen? Waarom klonk haar stem zo anders? Waarom moest die vreselijke vent naar boven kijken, toen hij met haar sprak? En die handen.....?

Gruwend bekeek ze de vuile gebroken nagels en bevoelde ze haar vingers één voor één. Ruw waren ze. En hard. Eeltig ook, als die van Poël.

“Uitgekeken?!” verloor die zijn geduld.

“Zoals ik dus ook al zei tegen die luie dochter van me. Het hooi moet in balen opgestapeld. En daarna moet de hele stal schoon. Ook bij de paarden. Ik hoop dat je niet bang voor paarden bent,” grinnikte hij.

Toen Jannie niet meteen aan het werk ging, verloor hij weer zijn geduld.

“Je krijgt nu nog drie tellen van me begrepen?!”

Maar hij wachtte niet eens tot hij was uitgeteld voor hij haar beetpakte aan haar broek en hemd om haar als een baal hooi verder de stal in te smijten.

“ZO doen we dat! En nu opschieten een beetje!”

Met over elkaar geslagen armen bleef hij staan kijken hoe ze verbluft oprabbelde.

Als verdoofd pakte ze de zware ijzeren vork op, die Lydia... oh nee, Lithia daarstraks had weggesmeten en begon daarmee het losliggende hooi bij elkaar te schrapen. Het meeste hooi was al bij elkaar gebonden en het kostte haar weinig moeite om de rest binnen korte tijd bij elkaar te vegen. Met een triomfantelijke zucht stak ze de vork in de zanderige stalvloer en rustte er op met één knie.

Lang gunde Poël haar geen rust.

“Je dacht zeker dat je klaar was,” grinnikte hij en zwaaide de staldeur verder open waarna er opnieuw een grote berg hooi op haar voeten viel.

“Deze balen ook nog en dan kan je komen eten bij de andere mannen,” zei hij waarna hij wegliep.

Gelukkig was het werk niet moeilijk en duurde het ook deze keer niet al te lang voor ze klaar was. Alle balen stonden nu in de stal opgestapeld. Voldaan keek Jannie om zich heen. Ze hoorde de paarden briesen in het duistere staldeel en vroeg zich af wanneer Poël terug zou komen om haar aan hen voor te stellen.

Maar die kwam niet. En aan haar maag voelde ze, dat het ook nog wel even zou duren voor het tijd was om naar de keuken te gaan. Ze hoorde het suizen van de wind om de stalmuren, paardenhoeven die heen en weer gingen, verre stemmen en nog van verder het gekletter van keukengerei. Wanneer dit een droom was, dan was het wel een lange en één waaruit ze maar niet wakker scheen te kunnen worden.

Toen hoorde ze een lage zoem. Dat klonk bekend! Zoekend keek ze om zich heen. Het duurde even voor ze haar ogen op het duister had ingesteld. Nadat dit was gelukt, zag ze de libel, die het op de één of andere manier was gelukt om de staldeur te vinden en naar binnen te vliegen en Jannie riep blij:

“Dragon! Lieve Dragon! Kan jij me naar de paarden brengen?”

Ter begroeting trilde de libel met een vleugeltje.

“Weinig tijd,” zoemde hij. “Kijk naar je handen.”

Dat deed ze.

En ze zag geen kinderhand of vuile nagels aan een mannenhand. Ze zag links en rechts van zich een flink aantal harige poten met haakjes. En ze telde er acht! Ze was weer spin! Er dreunde iets in haar lijf. Ze hoorde niets meer. Ze voelde en ze wist.

“GLANDULA! JA! GA! JA NA!” hoorde ze Dragon’s afscheidsliedje.

Zonder er verder over na te denken, trippelde ze over het hobbelige oppervlak. Op zoek was ze. Op zoek naar houvast om haar eerste draad aan te kleven. Die vond ze al snel. Vanuit een hoek in de staldeur weefde ze daarna haar ijzersterke web tot het hoog en taai genoeg was om haar sprong in het duister vanaf te wagen.

Terwijl ze langs de stevigste spindraad naar beneden zweefde, hoorde ze de paarden onrustig briesen. Tijdens haar zweefvlucht, hoorde ze ook Poël praten.

Die was dus dichterbij dan ze had gedacht. Als hij nu maar niet op het idee kwam om naar de stal te komen. Vlak naast een paardenhoef kwam ze terecht.

Zittend klopte ze haastig het zand en hooi van zich af. Paardenlippen knabbelden ter begroeting aan haar oor.

“Jana! Ik dacht dat je nooit zou komen!”

Dit was de gekste droom, die ze ooit had gehad. Zij, Jannie, een negenjarig meisje, dat haar haar liet groeien om niet meer zoveel op een jongen te lijken, was nu dus Jana, een stalslaaf met de baard in zijn keel. En ze was nog maar pas geleden als een spin hier naar hier komen zweven.

- Hier?

- WAAR WAS HIER?!

- En waarom kon ze dit paard verstaan?

- En daarvoor die libel?

- Waarom herkenden Petertje en Lydia haar niet!

- Waarom was ze een jongen met een bijna mannenstem?

- En hoe was ze hier terechtgekomen?

En misschien nog wel het belangrijkste:

- HOE KWAM ZE WEER TERUG IN HAAR EIGEN LICHAAM.

- IN HAAR EIGEN WERELD?!!!

Ja, deze droom was gek, en...eng! Op de één of andere manier wist ze deze keer tenminste dát dit een droom was. En ze herinnerde zich nu ook de aanwijzingen van haar vader weer.

“KIJK NAAR JE HANDEN.”

Dus dat deed ze. Ze stond op en keek één voor één naar de twee stevige knuisten die onder aan haar armen bungelden. Veel verder onder zich, dan ze gewend was.

Het paard, dat vlak naast haar stond, trappelde ongeduldig. Ze zag zijn mond bewegen en verstond: ‘Er is weinig tijd. Echt, al je vragen zullen beantwoord worden. Denk er gewoon eens goed over na, als je vanavond bij ons komt slapen. Alle stalslaven van Laurium slapen hier ergens in een hoek. Als ze bang voor onze hoeven zijn, blijven ze achter het schot. Ik denk niet dat jij bang zult zijn. Als je al jouw vragen van daarnet hebt beantwoord, dan zul je vanzelf begrijpen waarom ik dat zeg. Ik ben Mystique’.

Jana keek naar het glanzende, zwarte paard. Ze hoorde iemand van heel dichtbij rochelen. Poël naderde.

“Al goed, al goed,” fluisterde ze. “Vertel me dan in elk geval waar dat Laurium is en wat ik er moet doen.”

Weer bewogen de paardenlippen en Jana hoorde, nee begreep alles dat het paard te vertellen had: ‘Ik ben dus Mystique,’ zei het. ‘Het mooiste paard van de stal. De vorige stalslaaf vlocht altijd mijn manen. Ik wil dat jij dat ook doet,’ hinnikte het en wachtte hoofdschuddend op Jannie's antwoord.

“Al goed, zei ik toch,” reageerde die ongeduldig. “Zeg me waar ik hier ben!”

Mystique hinnikte trots: "In de stallen vlak bij de arena van Laurium!"

"Wat doe ik hier?!" vroeg Jannie zich vol afgrijzen af.

'Het is echt niet nodig hoor, dat je dat allemaal hardop aan me vraagt,' zei Mystique nuffig. 'Als je het alleen maar denkt, dan is het al genoeg.'

Voor de laatste keer. Wát doe ik hier?

Het lukte! Het lukte haar echt om bewust te zwijgen terwijl ze alleen maar aan de vraag dacht. Wanneer het paard niet zomaar uit zijn mooie nek stond te kletsen, zou dat nu ook antwoord geven.

Mystique hinnikte en briede tegelijk.

'Vanaf nu ben je Jana en je bent naar hier gekomen om...'. Wat het paard verder had te zeggen, werd onverstaanbaar gemaakt door zijn stalgenoten. Ze brieden en hinnikten en sloegen met hun hoeven op de stalvloer.

Voor ze het doorhad, werd ze voor de tweede keer die dag aan haar kraag en haar broek gegrepen en over het schot getild.

"Hebbes!" klonk het hard in haar oor, dat ook nog eens een keer onvriendelijk werd opgetild.

"Ik zie dat je je slaappleats al gevonden hebt. Je wilde zeker aan me laten zien, dat je niet bang voor mijn paarden was. Nou dat komt goed uit, want een andere slaappleats is er niet voor jou, BEGREPEN?!!!"

Nou, ze begreep er nog steeds weinig van.

"Dus ik ben Jana...?" zei ze vertwijfeld "en jij...u bent de stalmeester... Meester?"

"Juist ja," grinnikte Poël.

"We gaan NU eten en uit de goedheid van mijn hart kom ik je voor deze ene, eerste keer halen. Voor de rest moet je het zelf maar uitzoeken. Wanneer je maag al een tijdje aan het rammelen is, krijg je brood en soep. Je ruikt vanzelf wel als het avondeten klaar staat. Dán en dán alleen wil ik je in de rij voor vreten zien staan. Niet eerder en als je te laat bent... nou dan merk je het zelf wel," grinnikte hij vol leedvermaak.

Jannie draaide zich in één slag om en keek verlangend naar de geopende staldeur. Ze had toch meer honger dan ze eerder wist.

"Begrepen Meester" zei ze zo laag als ze kon. "Jana heeft alles begrepen."

Terwijl ze iets later naast hem in het volle daglicht stond, hoorde ze Mystique nog hinniken: "Amelia weet het!"

Ze kon het gewoon niet laten en draaide zich naar hem om.

"Over wie heb je het Mystique?"

Poël, die er nu helemaal van overtuigd was, dat Bacias hem had opgescheept met een volslagen idioot, schudde met toegeknepen mond zijn hoofd.

"Kom nou maar mee jongen," zei hij zacht.

Ze liepen zwijgend over het zanderige terrein. Er waaide een stevige bries, die allemaal golfjes in het zand had gemaakt. Ze passeerden twee hoge gebouwen, elk van twee etages. De stal, met zijn aanliggende wei was het enige groene in deze verder grijs-gele vlakke en lag dicht bij de twee andere gebouwen waar ze nu op af liepen. Het ene was gewoon net zo'n schuur als de paardenstal. Het andere was een sierlijk huisje van lichtgekleurd hout met zelfs een kleine veranda.

"Dáár moet je niet heen," bromde Poël, toen hij haar daar naar zag kijken en hij trok haar mee richting schuur.

"Zeg maar niet tegen ze, dat je tegen mijn paarden praat," grinnikte hij, "enne....wanneer ik vind dat je te lang wegblijft, kom ik je halen."

Toen liep hij weg.

Verleid door de geur van soep en versgebakken brood, ging Jannie naar binnen.

Een lange jongen schoof met een ruk zijn stoel naar achter, ging voor haar staan en drukte haar een kroes in haar hand.

"Dit is de VREETSCHUUR! Ik ben Turko, dat is Ray, daar in de verste hoek," wees hij de verte in. "En dát zijn Uro en Redos hier vooraan de tafel," vervolgde hij. "En ik zal je ook maar gelijk vertellen, dat ik, Turko, hier al het langst ben van iedereen en dat jij hoe dan ook de laagste bent, want jij bent een slaaf."

Uro en Redos waren duidelijk een tweeling.

Allebei hetzelfde peenhaar. Allebei dezelfde haakneus in wording en allebei dezelfde irritant hoge giechel. Ray zat te ver en teveel in het donker om meer van hem te kunnen onderscheiden dan zijn brede rug. Hij leek haar niet echt vriendelijk. Hij had zich nog niet één keer naar haar omgedraaid. Niemand hier leek Jannie trouwens aardig.

"Hallo," zei ze zo opgeruimd mogelijk tegen alle aanwezigen in de Vreetschuur. "Ik ben de nieuwe stalslaaf. De oude..."

“Ja, ja. Dat verhaal kennen we zo langzamerhand wel,” onderbrak Turko haar en zei uit de hoogte: “Iedereen van ons weet best wel dat hij met zijn handen van Lithia moet afblijven. Het is gewoon gevaarlijk om een oogje op de dochter van de stalmeester te hebben. Boontje komt om zijn loontje,” grinnikte hij vals. “Maar het was wel een vieze troep hoor naderhand. Zijn darmen waren gewoon over de stadmuur gedrapeerd.”

Hij keek haar grijnzend aan. Zag hij dan echt niet, dat zij een meisje was?

Jannie besloot het nog één keer proberen:

“Lydi- Lithia is mijn zusje en ik heet eigenlijk Jannie, maar hier schijn ik Jana te heten.”

Turko keek over haar hoofd met een veelzeggende blik naar de anderen.

“Ga nou maar gauw zitten Jah-nah. Vertel ons liever... is die ouwe Poël een beetje normaal tegen je?”

“Tja, wat is normaal?” was haar antwoord.

Ze begonnen allemaal te lachen. Zelfs de stugge Ray maakte een geluid dat daar verdacht veel op leek. Omdat de enige overgebleven plek naast hem was, schoof ze daar aan. Stiekem vergeleek ze haar onderarmen met de zijne, die losjes op het tafelblad rustten. Eigenlijk was daar niet zo veel verschil tussen. Het was ook eigenlijk niet verwonderlijk dat iedereen hier haar voor een jongen aanzag. Deze armen waren mannenarmen. Ze had nog geen tijd gehad om in de spiegel te kijken, als ze hier tenminste een spiegel had gevonden, maar als de rest van haar lichaam er net zo uit zag als deze armen... En haar benen? Hoe zouden die aanvoelen? Ze kneep er in. En ook in haar stoppelige wangen.

STOPPELIGE WANGEN?!

Ze voelde zich misselijk worden.

Haar zelfonderzoek was Turko niet ontgaan.

“Ben je soms iets kwijt,” snauwde hij meer dan hij het vroeg.

“Ja, mezelf,” zei Jannie.

Iedereen in de Vreetschuur begon weer te lachen. Iedereen behalve Turko zelf.

“Over een paar dagen zal je wel weten hoe het afloopt met grappenmakers,” gromde hij.

“Hoe dan Turko?”

Op heldere toon werd de vraag gesteld.

3.

Van lepels, paarden en dromen.

De deur werd open gegooid en er viel een lichtstraal naar binnen. Jannie keek vlug om zich heen naar haar tafelenoten. Stuk voor stuk kerels of hard op weg er één te worden. Zag dan niemand van hen, dat zij anders was? Turko begon te grinniken en keek achterom naar een meisje, dat met een kan in haar hand bij de deur stond.

“Hè, hè. Ik dacht al dat je nooit kwam. We willen nou eindelijk wel eens eten Amelia.”

“Komt eraan, Turko de Grote,” giechelde het meisje.

Ze was klein van stuk en de kan in haar hand was bijna te zwaar voor haar. Met een klap zette ze hem op het ruwe tafelblad. De inhoud klotste er overheen.

“Niet te vrij, hè?” merkte Turko op. “Je mag dan wel de dochter én de leerling van Amelius zijn, maar in de middag ben je in dienst van het grote Romeinse Rijk en dat wordt dan door mij vertegenwoordigd.”

Die opmerking ontlokte Ray een lachje dat klonk als “Gna, gna.”

De tweeling schoof onrustig op zijn stoel. “Ik zou maar uitkijken, Turko,” zei één van hen.

Jannie geloofde dat dát Uro was. Hij keek angstig om zich heen en siste tussen zijn tanden: “De muren hebben hier oren en bovendien... wat weten we van hém?” Hij keek Jannie met een blik van *wat-doe-jij-hier-eigenlijk?* aan.

“Uitkijken? Voor wie dan,” vroeg ze om zich heen kijkend.

“Voor mijn vader natuurlijk,” zei het meisje, terwijl ze water in de kroes schonk.

“Dié is trouwens voor jou zolang je bij ons blijft,” wees ze naar de kroes. “Zorg dat je hem altijd bij je draagt. En oh ja, nog even verder met de uitleg. Je vroeg voor wie Turko moest uitkijken...?” grinnikte ze.

“Mijn vader is Amelius, de alchemist. Die is...niet de makkelijkste inderdaad,” vervolgde ze lachend. “Ik werk voor hem in de vroege ochtend, een stukje van de middag en in de avond als we het heel erg druk hebben in de winkel. Verder kook ik voor deze jongens. En nu dus ook voor jou. Welkom.”

Jannie draaide zich naar haar om om deze eerste vriendelijke ontmoeting in dit vreemde oord voort te zetten, maar Amelia was alweer verdwenen.

Ray stootte haar aan. “Die gaat eindelijk wat te vreten voor ons halen,” zei hij.

Het was vriendelijk bedoeld. Ray wilde haar waarschijnlijk met deze opmerking laten weten dat zij, Jannie, van nu af aan, ook één van de jongens was.

Dat hij dat accepteerde.

Dat hij het haar niet al te moeilijk zou maken.

Dat ze wat hem betreft was opgenomen in deze groep.

Maar Jannie vond dat allemaal juist helemaal niet! Ze schoof met een ruk haar stoel weer naar achteren om op te staan.

“Nou, zo’n honger had ik toch niet. Enne trouwens... Ik vond haar wel aardig.”

“ZWIJG!”

Turko stak een centimeter naast haar hand een dolk in het tafelblad.

“Jij gaat hier geen volgend drama beginnen. Hoor je me? Met de papa’s van Laurium valt niet te spotten! De Stalmeester heeft met Pedro ook laten zien, hoe het kan aflopen met sukkels, die aan zijn dochter willen komen. En daarnaast...” Hij bestreek zijn vlassige snorhaartjes. “Als er al wat zou veranderen hier... Amelia is voor mij. Dat heeft Amelius me zelf beloofd.”

Amelia kwam weer binnen met een groot dienblad vol dampende kommen en een enorm brood.

“Voor jou?” schamperde ze. “In je dromen misschien! Ik ben ván en vóór niemand! Mijn vader was vast dronken toen hij dat aan je beloofde.”

Ondertussen zette ze iedereen zo’n kom voor en duwde ze Jannie een lepel in haar hand.

“Mag je ook houden,” knipoogde ze.

De anderen hadden zelf al een lepel en begonnen in koor te slurpen. Met over elkaar geslagen armen bleef ze staan kijken hoe de mannen grote hompen van het brood trokken, die ze dan in hun kommen doopten.

“Voor ik weer ga,” verhief ze haar stem om boven het geslurp uit te komen. “Heeft iemand van jullie al verteld wie wíe is? En wat ze allemaal doen?”

Turko keek op van zijn soep. “Natuurlijk. Ik ken mijn plicht. Uro..., lieg ik?”

Uro schudde verwoed zijn hoofd.

“Nee.... Jaaaah. Wie we zijn, heb je verteld....”

“En aan de andere dingen was ik nog even niet toegekomen,” zei Turko venijnig.

Hij slurpte luidruchtig verder en tussen iedere slurp in, zei hij: “Ray is de knecht en tegelijk de zoon van de pantsersmid Rayol, en hij maakt helmen, tenminste, hij leert dat van zijn vader. Uro is Rayol’s tweede knecht. Die maakt de harnessen en de schilden en Redos is de koopmansknecht van zijn vader Redos.”

Hij grinnikte gemeen. “Wás de knecht van de ouwe Redos voordat die doodviel.”

De monden van de jonge Redos en Uro knepen samen.

“Voor schoenen en handschoenen ga je naar de koopman of wat er van hem over is,” vervolgde Turko gevoelloos.

Nu klopte hij op zich op de borst.

“En IK, ik ben de knecht van de wapensmid, Gadriewen. Wanneer je zo ver bent, dat je Gadriewens spulletjes kunt dragen, dan kan je bij mij aankloppen.”

Met een zucht van verlichting beëindigde hij zijn voorstellingsrondje om zich helemaal aan de soep te wijden.

“En jullie zijn een tweeling?” begreep Jannie terwijl ze zich tot Uro en Redos richtte.

Met een schuin oog op Turko knikten de twee.

“Op!” kondigde deze aan, schoof meteen met een ruk zijn stoel naar achteren en wég was hij.

Hoewel nog lang niet iedereen klaar was met eten, stonden de anderen ook gelijk op.

“Tot vanavond,” groette Amelia en ze wuifde naar Jannie, die nu nog als enige zat.

“Nou weet ik nog niet eens hoe je heet,” zei de dochter van de alchemist.

“Jana,” riep Jannie haar na, want ze had allang begrepen dat niemand hier zag wie ze werkelijk was. Sterker nog. Ze begon dat zelf ook te vergeten.

Omdat ze er geen zin in had om hier alleen achter te blijven, dronk ze in één teug de rest van haar soep op en stak de lepel en de overgebleven homp brood in haar broekzak.

Buiten knipperde ze met haar ogen. De middagzon was fel. Turko was in geen velden of wegen meer te bekennen. Alleen aan zijn voetsporen was te zien dat hij in de richting van een verder gelegen gebouw was gelopen. Dat zou dan wel de werkplaats van de wapensmid zijn.

De zon stond nu echt op zijn hoogst. Veel makkelijker dan daarstraks, kon ze haar plek in deze vreemde wereld bepalen. Het leek bijna alsof er eerst een matglazen plaat over alles heen was geschoven, die nu pas helemaal weg was.

Alsof ze tóch had gedroomd en nu pas echt was wakker geworden. In de verte zag ze de paardenstal liggen en het grote veld erachter. Wanneer ze haar ogen iets dichtkneep, zag ze ervoor iemand zitten.

Iemand die rookwolken aan het verspreiden was. Dat móest Poël zijn. Ze keerde zich om. Voelde aan een ruwe houtpost achter zich... ja die was echt en ze zei: ‘Dag Vreetschuur. Ik ben Jana.’

Maar ze zei het in de taal, die Mystique haar had geleerd en die Dragon met haar had gesproken, haar eigen taal...? Door de kieren van de schuur werd vrolijk gefloten. TOT ZIENSSSSS.

Ray verstond dat niet. Die liep, diep verzonken in gedachten, naast haar.

Ze passeerden het huis met de veranda. Nu pas las ze wat er boven de deur stond.

Geen strijd zonder mij - Amelius.

Aan gekletter met vaatgoed en het stemgeluid van een zingend meisje, hoorde ze dat Amelia daar dus woonde en werkte met haar vader.

Ray, sloeg af naar een klein gebouw, dat, zoals ze nu pas opmerkte, niet eens zo ver van de stallen lag.

Hij moest bukken om er binnen te gaan. Ze las de letters, die boven de ingang stonden.

Haal bij Rayol uw noodzakelijke bescherming – pa tstersmid.

Hij zwaaide zo waar. Flauwtjes, dat wel, maar hij zwaaide voor hij uit het gezicht verdween. De veel kleinere Uro volgde hem zonder te hoeven bukken.

Op een lager gedeelte van het zanderige terrein zwaaide Redos als laatste van het gezelschap af. Hij ging een houten gebouw in, waar met sierlijke letters boven de gastvrij geopende deur stond: ***alles te koop bij de koopman.***

Poël zat een pijp te roken op een stoel voor de stal. Hij had blijkbaar ook gegeten en dat had hem goed gedaan. In ieder geval had het zijn humeur een beetje verbeterd. Hij begroette Jannie vriendelijker dan hij tot dusver had gedaan.

“Ja, ik heb er gewoon een beetje moeite mee om je Jana te noemen. Dat is zo’n, zo’n meisjesnaam.”

“Dan noemt u me toch Jannie, Meester.”

Hij begon te bulderen van het lachen.

“Humor heb je écht. Nou vooruit. Aan het werk. Vanmiddag mag je op ze rijden en hun hoeven verzorgen.”

Jannie glunderde. Dat leek haar heerlijk.

Het had ook geen zin om tegen Poël te zeggen, dat ze nog nooit paard had gereden. Hij zou denken dat ze lui was en verschrikkelijk kwaad op haar kunnen worden. Ja, zo zag hij er uit. Als iemand die driftig was en dan zelfs gevaarlijk kon zijn. Ze griezelde toen ze teruggacht aan Turko's verhaal over die darmen. En deze gevaarlijke vent zou het ook zéker niet begrijpen als ze hem vertelde van haar komst in zijn wereld.

Zij zélf begreep dat niet eens.

“Wat moet ik precies doen?” vroeg ze.

Ze volgde Poël's aanwijzingen secuur op. Er moesten veel paarden de stal uit en in het achtergelegen veld worden gedreven. Poël hielp mee. Hij schreeuwde van tijd tot tijd “JOEHOE!” en “ALLEE!”

Dat hielp. De dieren stoven elkaar achterna naar buiten. Dus deed ze als hij en schreeuwde mee.

Na korte tijd waren alle paarden verzameld. Ze telde er tien. Mystique briepte beledigd: ‘Dat was echt niet nodig geweest. Je hóeft niet tegen me te schreeuwen.’

‘Ik weet het Mystique. Maar tegen de anderen toch nog wel?’ zei ze in de taal die ze steeds beter ging beheersen. Mystique schudde zijn manen en knikte met zijn hoofd. ‘Hmm... Tegen de anderen... inderdaad. Met niemand van hen heb ik een redelijk gesprek kunnen voeren,’ hinnikte hij.

Toen gaf Poël haar opdracht voor een smerig karwei. Het uitmesten van de paardenstal.

Met opgetrokken neus wankelde ze veel later al flink moe en een beetje misselijk naar buiten.

Poël, die snel zijn geduld verloor, snauwde: “Rijden NU!” en hij wierp haar een zadel, twee metalen beugels en een stel leren riemen toe.

Verloren bleef ze ermee in haar handen staan.

“Nou... kom op!” schreeuwde hij.

“Je rijdt ze één voor één en ik wil je daarmee bezig zien tot het tijd is voor mijn thee. Daarna moeten hun hoeven gepoetst worden.”

Jannie voelde zich verschrikkelijk opgelaten, want ze wist echt niet wat haar nu te doen stond. De metalen beugels pasten in twee ringen aan weerszijden van het zadel. Dus die haakte ze er aan vast, maar verder...?

Mystique kwam gelukkig te hulp.

‘Ik zeg je wel hoe je het moet doen,’ hinnikte hij, stapte rustig op haar af en ging voor haar staan. Op zijn aanwijzingen lukte het haar om hem het hoofdstel met de neus- en keelriem om te doen en de teugels goed vast te maken aan zijn hoofd.

‘Het bit zit ook goed,’ murmelde hij waardierend.

‘Zorg altijd dat je voor ons staat, wanneer je ons gaat opzadelen. Dat opzadelen moet je echt goed doen hoor. De riem moet stevig vastzitten, maar natuurlijk geen pijn doen en de stijgbeugels zijn belangrijk voor jou om ons te bestijgen, maar dat zal je straks wel merken... en een goed vastgemaakt hoofdstel met teugels zorgt ervoor dat je met ons kunt praten.’

“Praten!?” riep Jannie verbaasd en hardop uit.

Poël keek verstoord op.

‘Alleen in *onze* taal graag,’ murmelde Mystique.

Het was niet gemakkelijk om daarna op de hoge paardenrug te klauteren. Maar op de aanwijzingen van het paard en dankzij de stijgbeugels, ging ook dat, alsof ze nooit anders had gedaan. En toen ze eenmaal zat, begreep ze ook waarom die teugels zo belangrijk waren. Wanneer ze aan de linkerteugel trok, ging Mystique meteen naar links en wanneer ze aan de rechterteugel trok, begreep hij dat hij naar rechts moest. Aan beide teugels tegelijk trekken, betekende dat hij moest stoppen. Dit was dus dat ‘praten,’ waarover Mystique het daarstraks had.

“En nu wil ik hem zien rennen!” schreeuwde Poël.

‘Hoe gaat dat?’ vroeg Jannie aan het paard.

‘Geef me maar eens een schopje,’ zei dat.

Aarzelend deed ze dit en meteen begon het paard eerst met stapjes waarna het als vanzelf ging draven.

“En als ze niet naar je luisteren, dan gebruik je de zweep!” schreeuwde Poël.

Mystique beaamde dat.

‘Sommige van mijn collega's zijn echt dom hoor. Een klapje met de zweep kan dan wonderen verrichten. En heus, wanneer dat zachtjes gebeurt, is het niet vervelend,’ stelde het paard haar gerust, toen hij haar gedachte van weerzin tegen zoiets, opving.

‘Je moet ook aan Meester vragen, hoe we allemaal heten. Want je moet iedereen straks bij je roepen om te rijden. Als je de namen van de paarden vraagt, dan maak je een goede beurt. Hij zal niet anders denken, dan dat je veel verstand van paarden hebt,’ hinnikte Mystique.

En zo gebeurde.

Jannie reed rond op ‘het mooiste paard van stal’ en kreeg de kans om goed te oefenen met galopperen en draven en stilstaan. Ook het afstijgen was niet echt zo’n groot probleem als ze had verwacht, toen ze hoog bovenop dit machtige dier had gezeten.

‘Bedankt Mystique,’ zei ze, nee... dacht ze.

Ze bracht het paard terug naar de stal. Waarna ze het zadel afdeed en zijn bezwete rug afwreef met wat stro, dat ze van de vloer had geraapt.

‘Dát moet je voor ons allemaal doen,’ murmelde Mystique genietend.

Daarna keerde ze terug naar het veld waar ze één voor één de namen van de andere paarden vroeg, voor ze hen ging berijden. Dit, en het feit dat ze met elk van de dieren goed overweg scheen te kunnen, maakte dat Poël steeds meer respect voor zijn nieuwe stalslaaf kreeg.

Toen ze het laatste paard terugbracht, vond hij het dan ook niet meer nodig om haar aanwijzingen te geven over hun verzorging achteraf.

Hij bleef zwijsend op zijn stoel zitten, rookte zijn pijp en knikte waardierend.

Gelukkig gaf Mystique aanwijzingen zát.

‘Wij zijn de trotse paarden van de Arena. Dat betekent, dat we er altijd goed moeten uitzien. Vooral ik,’ hinnikte de hengst.

Meteen begonnen alle andere paarden te hinniken en te briesen: ‘Ik ook, ik ook, Ik kook!’.

‘Negeer ze,’ zei Mystique en streelde haar bezitterig met zijn hoofd.

Toen ging hij door:

‘Onze hoeven zijn héél belangrijk. Je begint bij de mijne natuurlijk. Je krabt ze helemaal schoon met een strootje en dan borstel je ze schoon met dát borsteltje.’ Het paard neigde met zijn nek naar links. ‘En daarna smeer je ze in met dát spul.’

Zijn nek wees naar een pot die rechts van haar stond. Jannie pakte het op. AMELIUS HOEVENZILVER stond er op. Het hoevenzilver gaf de hoeven van Mystique en zijn stalgenoten een hoogglans.

‘En ook is het keihard. Het beschermt onze hoeven,’ vertelde Mystique.

Toen ze een tijdje later alle hoeven ermee had ingesmeerd, verlichtten die de hele stalvloer als veertig kandelaars.

Tevreden stond ze er met over elkaar geslagen armen naar te kijken.

“Ho, ho!” verstoorde Poël haar goede gevoel.

Hij stond helemaal aan de andere kant van de stal bij de deuropening, maar zijn stem was zó hard, dat de stalraampjes er van rammelden en alle paarden rilden.

“Pas nadat je hen hebt geroskamd en vreten gegeven, ben je klaar voor vandaag!”

Zonder verdere aanwijzingen liep hij weer weg.

“Op de plaats staat ook nog iets te drinken voor je. Ik zit in de schaduw mijn thee te drinken als je misschien nog vragen hebt...”

Vragen aan hem? Ze keek wel uit. Maar haar tong leek wel een leren lap. Thee zou nu helemaal niet verkeerd zijn. Buiten sloeg de warmte op haar neer. De zon had de plek bereikt waar Poël had gezeten, die hier nergens was. Geen thee ook. Ze zag alleen een emmer water staan. Omdat ze dorst had en het water er schoon uitzag, schepte Jannie er met haar kroes wat uit, en nog wat, en toen weer wat. Haar lippen afvegend, liep ze daarna terug naar de stal, waar Mystique en al zijn collega’s op haar wachtten.

Omdat de paarden zich te goed hadden kunnen doen aan veel vers gras dat overvloedig op het grote veld achter hun stal groeide, was het volgens Mystique voldoende om de waterbakken na te lopen en eventueel bij te vullen, om dan iedereen toch nog maar van een beetje hooi te voorzien.

Jannie volgde zijn aanwijzingen nauwkeurig op en als laatste propte ze heel veel hooi met de grote vork in de troggen. Pas toen ze er zeker van was dat alle paarden aan hun trekken waren gekomen, begon ze aan het roskammen. Met een speciaal voor dit doel bestemde borstel, die het paard haar aanwees, kweet Jannie zich van deze taak. Zij vond het heerlijk, de paarden met hun goedgevulde magen vonden het heerlijk en alweer een hele tijd later vond zelfs Poël dat ze het uitstekend had gedaan.

“Goed zo, jongen!” donderde zijn complimentje door de stal.

Alsof hier op was gewacht, rinkelde in de verte een belletje. Zonder verder nog iets te zeggen, vertrok Poël.

‘Amelia’s bel. Het is voor jou ook etenstijd,’ hinnikte Mystique.

Amelia zette ‘haar jongens’ die avond schapenbout en aardappeltjes voor en vulde iedere kroes met rode wijn.

“Kinderen mogen geen wijn drinken,” zei Jannie.

Dit leverde een lachsalvo op en zelfs Ray sloeg zijn arm om haar schouders.

“Gna, gna. Maar goed dan dat wij dat niet meer zijn Jana,” lachte hij.

Er werd een stuk minder haast gemaakt dan die middag. Pas 3 kroezen later stapten allen de avond in. De zon zakte al weg achter het lage struikgewas aan de kant van de weg. Jannie's hoofd tolde een beetje, maar het leek haar verstandig om daar niets over te zeggen. Zoekend keek ze in het rond.

“Wat nu?” vroeg ze aan niemand. Want alle anderen waren al vertrokken naar een rumoerige plaats, die ze vanaf deze plek niet kon zien. Verward bleef ze staan.

Wat?

Wie?

Waar?

Ze wist in elk geval dat ze naar de herberg waren gegaan, want daar hadden ze het onder het eten over gehad.

“Ga jij straks ook naar de herberg?” hadden ze haar zelfs uitgenodigd. “Daar komt deze wijn ook vandaan. Goed spulletje,” hadden ze ook nog waarderend met hun tong geklakt.

Nee, voor Jannie was het helemaal niet zo'n goed spulletje.

Nooit meer wijn als het aan haar lag.

Dan liever terug naar de stal.

Terug naar Mystique, de enige die haar echt begreep. Voor het eerst die dag voelde ze zich vreselijk zielig. Nog lodderig van de wijn stommelde ze de stal in. Alle paarden stonden al in diepe rust te slapen. Ze zeilde met opgeheven armen naar Mystique.

“Mag ik bij jou staan?” lalde ze.

‘Je kunt, je MOET nu alleen nog maar met me praten in de magische taal,’ zei het paard gezaghebbend.

‘Nee, natuurlijk hoeft jij niet te staan,’ ging het verder. ‘Dat kán je niet eens. Zeker niet zoals je nu bent.’

Mystique's tanden blikkerden in het maanlicht, dat als een smalle reep de stal in scheen. Jannie was al weer helemaal vergeten, dat ze niet hardop hoefde te praten met dit paard. Terwijl ze betrapt naar haar nieuwe, grote voeten keek, kermde ze het uit van schrik en pijn. Haar teenslippers knelden en schuurden.

‘Hé, dát is gek! Ik had het nog helemaal niet gevoeld. Maar die... Die zijn niemeegegroeid! Terwijl alles aan me wél is gegroeid! En wat een gekke kleren draag ik eigenlijk! Sta jij me nou uit te lachen?!’ vergat ze het weer om alleen maar te denken, terwijl ze boos naar Mystique opkeek.

Maar het paard bleef geduldig.

‘Ik lach je tóe,’ zei het. ‘Want je bent grappig, heeft iemand dat al eens eerder tegen je gezegd?’

‘Vandaag een paar keer, een paar mensen,’ schokschouderde ze.

‘Maar dat kwam doordat die er helemáál niks van begrepen. Van jou had ik meer verwacht,’ eindigde ze op teleurgestelde toon.

‘Ga hier maar liggen,’ zei Mystique en streek met zijn blinkende hoef over een plek op de grond voor hem.

‘Paardendekens zijn er genoeg.’

Hij knikte naar een donkere stapel achter het hek.

Pas toen Jannie zich bevrijd had van haar knellende slippers en ze van dekens een bed had gemaakt, sloeg Mystique plechtig met zijn voorhoef driemaal op de vloer.

‘Tijd voor de eerste échte les.’

4.

Jannie wordt Jana.

Jannie liet zich op de grond naast zijn benen zakken. Mystique's zilveren hoeven maakte kleine pasjes op de plaats.

Hij begon gelijk.

'Vanaf dit moment zul jij jezelf alleen nog maar zien als Jana, Poëls stalslaaf en de beste vriend en verzorger van mij, Mystique, Ronja, Aras, Benesir, Niger, Mora, Moreno, Repatos, Lacia en Varesh. Vergeet die namen nooit meer. Hoe beter jij ons leert kennen, hoe makkelijker alles zal gaan.'

Misschien kwam het door de wijn. Misschien kwam het door alle vreemdheid en onvriendelijkheid waarmee ze vandaag had kennism gemaakt. Maar misschien kwam het toch vooral doordat ze een negenjarig kind was, dat Jannie begon te snikken. Zacht en bijna onhoorbaar was het een hartverscheurend geluid.

'Zwijg, Jana! Zelfmedelijden is nog nooit ergens een oplossing voor geweest,' zei het paard.

'Het kan natuurlijk dat je je vader of moeder nog mist, maar dat zal over gaan.'

'Mijn vader....? Mijn moeder....?' huilhikte Jannie onbegrijpend.

Mystique hinnikte verheugd en maakte er niet eens een bestraffende opmerking over, dat ze de magische taal weer niet had gebruikt.

'Je bent ze al aan het vergeten! Dat is goed. Deze dag was vooral om je geheugen uit te wissen. Nu je naam nog. Je heet hier Jana, Jana, JANA!!!'

Zijn ontwaakte collega's en stalgenoten briesten en hinnikten het verheugd mee.

'Meelopers,' murmelde Mystique.

'Jana dus,' zei ze en vervolgde dapper: 'Die naam... daar wen ik wel aan. Ik zal nog alleen maar aan mezelf denken als zij eh... hij en Jana. Maar vertel me dan in ieder geval waaróm ik hier nu ben.'

Het paard veegde met zijn rechter voorhoef over de stalvloer.

'Goede vraag.'

Hierna zweeg het in iedere taal die ze kon verstaan. In de verte klonk gejuich. Dat moest vanaf de herberg komen. De avondwind blies door de stalkieren en een koor van krekels ving op dat moment met duizend stemmen een gezang aan. Omdat Mystique bleef zwijgen, probeerde ze het nog maar een keer.

'Waarom?'

Een paardengebit blikkerde vlak voor haar ogen.

'Het antwoord is al vele keren gegeven,' hinnikte-grinnikte haar hoogbenige bedgenoot.

Niet begrijpend hief ze haar handen op.

'Door de krekels,' verried Mystique's buurvrouw, Ronja, die achter het hek naast hen stond. Ronja was de pittige kleine merrie, die haar die middag als tweede over het veld had gedragen.

Opnieuw luisterde Jannie met gespitse oren naar de krekels.

En ze hoorde die andere naam.

'Ja—na—Ja—na'

'Ik hoor ze,' zei ze verheugd.

Ingespannen luisterde ze verder en hoorde: 'GROO-OOT ONNNNE RECHT, RECHT.'

Vier paardenogen keken haar nu verwachtingsvol aan en ze begreep, dat ze vanaf nu de plicht had om te verstaan wat gezegd werd en te handelen naar wát er gezegd werd. Ze begreep ook, dat ze dat zou kunnen. Het enige dat nu nodig was, was geloof in zichzelf. In Jana.

'Een groot onrecht moet worden rechtgezet,' fluisterde ze in mensentaal.

Verheugd begon Mystique te hinniken.

'En dat kún je. Wij zullen je overal bij helpen. Maar nu is het tijd dat je gaat slapen. Morgenochtend komt de hooiwagen al weer vroeg. Ik zal je wel wakker maken.'

Ze had nog veel meer vragen gehad, maar op de één of andere manier, leken die op dit moment niet meer van belang. Het enige dat nu belangrijk voor haar was, was de slaap. En die kwam snel en droomloos.

-

De volgende dag, en alle dagen hier na leerde Jana zijn nieuwe wereld razendsnel kennen. Hij was nu ongeveer achttien. Precies wist hij het niet. Want hij wist niets meer van vroeger. Nou en? Het verleden was er nu tenminste niet meer om hem te kwellen met vragen en eenzaamheidsgevoelens. Het was er gewoon.

Mystique, Ronja, Aras, Benesir, Niger, Mora, Moreno, Repatos, Lacia en Varesh werden stuk voor stuk zijn vrienden. En hij leerden met allemaal praten. De meeste bewoners van de stal waren van heel verschillende herkomst. Neem nou Benesir en Varesh.

‘Wij komen uit Karkita,’ vertelde Varesh die eerste week aan Jana. ‘Wij zijn broers en gewend aan zadelloos rijden. Dat deden we ook op het grote festival, waar we zijn verkocht aan Poël. Omdat we eigenlijk geen echte Indiase feestpaarden zijn, maar alleen werkpaarden met lange benen en gekrulde oren, wilde onze vorige baas ons kwijt. Die voelde zich belazerd met ons. Volkomen onterecht natuurlijk. Want we kunnen veel en jij kunt het gerust met ons proberen. We gaan vlak naast elkaar rijden. Doe maar!’

Jana deed wat ze zeiden.

Hij ging op hun ruggen staan. Elk been op een ander paard en zo draafden ze over het veld. Zo oogstte hij Poëls bewondering.

Ronja, de kleine rode merrie, bleef Jana’s favoriet. Naast Mystique natuurlijk, die eigenlijk nooit erg aardig deed, maar er wél vanaf het eerste moment hier altijd was geweest. Hij was ook duidelijk het hoofdpaard. Zelfs Poël scheen dat te weten, want wanneer de paarden moesten komen, riep hij alleen Mystique, waarna de anderen probleemloos volgden.

Maar Ronja was een uitzondering.

Ze was duidelijk geen ‘meeloper’ zoals Mystique alle andere paarden schimpend bleef noemen.

Als laatste verliet ze iedere keer de stal. Eén keer kwam ze pas hinnikend aangerend, toen Poël Jana allang de opdracht had gegeven om de staldeuren te sluiten. Ze wurmde zich er nog net tussendoor.

Zij was het zusje van Niger. Broer en zus waren even klein. Maar daar was ook alles mee gezegd. Niger was wel altijd gelijk gehoorzaam. Het waren Nigeriaanse pony’s, die een slag kleiner waren dan de andere paarden. Ze werden voornamelijk gebruikt voor het sjouw- en trekwerk. Aras, Mora, Moreno, Repatos en Lacia waren paarden als Mystique. Tenminste, ze waren allemaal in Spanje geboren. Ze waren stuk voor stuk moedig én in staat om aan de strenge eisen van de gladiatorenwereld te voldoen. Gretig beluisterde Jana al hun verhalen.

Hij griezelde mee over zoveel duister met Repatos en Lacia, het voormalige mijnwerkerspaardenkoppeltje. En hij huilde zachtjes om al het leed dat Aras, Moreno en Mora hadden ondergaan bij hun hardvochtige bazen voor ze hier in Poëls stal waren beland. Ieder paard in deze stal was trouwens op een goedkope manier door hun oorspronkelijke bazen van de hand gedaan. Zo was Poël ook in staat geweest zo goedkoop aan zijn stal te komen. Het leven van een paard hier telde ook niet zoveel jaren.

‘Dat weet zelfs een veulen’ hinnikte Ronja eens hierom alsof ze zo juist een goede mop had verteld. Maar hoewel de paarden wisten dat ze als arenapaard niet zo lang zouden leven, waren ze toch blij om bij Poël te zijn.

‘Want die is goed voor ons, zijn paarden. Maar voor zijn andere slaven...ho maar,’ hinnikte Mystique dan. En de anderen briesen en hinnikte dat na: ‘Ho maar, ho maar!’

Hoewel hij er een hekel aan had om ‘slaf’ te worden genoemd, moest Jana best een beetje om al dat briesen en hinniken om hem heen lachen. Begrepen die paarden dan helemaal niet, dat Mystique ze zo nog meer als ‘meelopers’ ging zien?

Jana’s razendsnel gevormde band met de paarden zorgde er, samen met Poëls respect voor, dat hij in een recordtijd ook door de andere knechten werd geaccepteerd. Zelfs Turko deed afstandelijk vriendelijk nu die ervan overtuigd was, dat ‘zijn’ Amelia niet door deze zonderling zou worden weggekaapt.

En zo kon het gebeuren dat Jana en Amelia op een keer samen achterbleven na het avondmaal.

De andere knechten waren vertrokken naar de herberg waar de wijn werd geschonken, die Jana sinds die eerste keer nooit meer had gedronken. Ze vroegen hem ook niet meer om mee te gaan. Niet, omdat ze hem onaardig vonden, maar omdat niemand van hen graag samen met hem werd gezien.

Want hij kon niet tegen zijn wijn.

“En elke rechtgeaarde Romein kon dat,” volgens Turko.

Hij was de oudste van hen en had verreweg de grootste mond. Jana sprak het niet tegen. Hij bleef toch het liefst bij Amelia.

Die verzamelde op dat moment juist alle vieze borden in een teil. Daarna moesten die borden naar de keuken van het huis met de veranda gebracht. Jana hielp en een paar meter verder slingerden ze met z’n tweetjes de teil op het aanrecht. Toen boende Amelia de borden en kroezen schoon en droogde Jana. Met z’n tweeën ging de afwas snel. Niet lang hierna zaten ze samen aan de ruwhouten tafel en dronken een kopje Amelius’ Krachtthee.

“Waarom wordt dit krachtthee genoemd?” vroeg Jana.

“Omdat het dat IS,” antwoordde Amelia terwijl ze nadenkend haar kroes om en om wentelde.

Jana lachte schamper: “Ik heb je hem zien zetten. Twee scheppen zoethout en één schep gedroogde appel. Dat kan toch iedereen? Waarom vraagt je vader dan drie goudstukken voor een kruikje?”

Amelia keek op van haar kroes.

“Iedereen kan dit recept misschien wel namaken, maar niemand kan de thee zetten met het speciale geneeskrachtige water uit Amelius’ bron. Die zit goed verborgen in de kelder van het huis en geen mens die daar bij durft te komen.”

Jana schamperde opnieuw.

“Ik zou niet weten waarom niet. En nu we het er toch over hebben... Ik vind dat je vader je niet zo vaak en zolang alleen moet laten. Zéker niet nu je dit verteld hebt.”

Amelia lachte onbevreesd.

“Mij doet niemand iets.”

Jana was niet zo optimistisch.

“Ze zouden naar binnen kunnen sluipen wanneer je ons aan het bedienen bent; ze zouden zo’n kruikje van de toonbank kunnen grissen en er al mee weg zijn voor je de kans had om het terug te pakken of hulp te roepen; ze zouden...”

De deur naast het aanrecht werd open gestoten. Zijn stem werd onverstaanbaar gemaakt door een krijsende windstoot, die alles dat losstond in huis, deed rammelen.

Jana’s gevulde beker werd omgestoten en hij kreeg een tik van een soort windslurf met veren. Nog vóór hij zijn blik had scherp gesteld om het wezen beter te bekijken, verdween het en werd de deur weer dichtgesmeten. Hij hoorde een andere deur opengaan en weer met een knal sluiten. Gebonk dat snel zachter werd en zachter en toen niets meer.

Beduusd keek Jana naar de thee, die van het tafelblad afdruppelde.

“Nou moe?”

Amelia begon te schateren.

“Ik had je nog niet voorgesteld aan mijn vriendin Harpij, dus kwam ze zelf maar even.”

Het was ook gelijk ijskoud geworden in de keuken.

Jana plukte een zilveren, stekelig ding uit zijn arm. Het viel op de grond en begon te kronkelen en te kermen.

Amelia stond op en opende de deur. Het kermende ding glipte meteen weg.

“Die wil naar zijn moeder,” verklaarde Amelia. Ze sloot de deur weer en ging zitten of dit allemaal de normaalste zaak van de wereld was.

“K-k-ken je die dan?” stamelde Jana.

“Natuurlijk. Dat is Harpij. Die raakt haar kindertjes wel eens kwijt als ze bezig is. Dan zorg ik altijd dat ze weer bij haar terugkomen,” antwoordde Amelia terwijl ze een nieuwe kom krachtthee voor Jana inschonk.

“Hoe-hoe lang ken je die Harpij al?” vroeg deze.

“Zolang als ik hier ben. Zij beschermt de bron en vaders inkomen,” verklaarde Amelia.

“En hoelang ben je hier dan al?”

“Zolang als het nodig is natuurlijk, gekkie,” zei Amelia terwijl ze vertrouwelijk over zijn arm streekte.

Jana was nog lang niet tevreden.

“Wie, ik bedoel... waar kom je vandaan en zo...?”

En toen deed Amelia iets, dat al zijn vragen voor dit moment in één keer zou beantwoorden.

Ze gaf hem antwoord in de Taal.

Zonder haar mond te bewegen, zond ze de beelden, de geluiden en de gevoelens door. Beelden van zichzelf als herderin, omringd door een blatende kudde. Als oude man, gebogen over een kaart. En ook als merel, zittend op een geblakerde tak, die uitzicht bood op een in puin geschoten muur.

‘Dit ben ik ook,’ zei Amelia met een knipoogje. ‘Ik ben alle ervaringen.’

Nu er geen reden meer was om hardop te praten, leek het wel of er een waterkraan was opengedraaid. De beelden en bijbehorende emoties buitelden over elkaar terwijl ze elkaar verhalen bleven vertellen van vele, vele levens. En in veel daarvan hadden ze elkaar ontmoet. Soms was dat maar even geweest. Een blik van herkenning in het voorbijgaan, een “Hé, ken ik jou ergens van?” op een feest. Maar op andere keren deelden ze mensenkinderen, of bewaakten ze als zorgzaam ouderpaar hun broedsel of hadden ze samen een andere taak te doen.

‘Zoals nu,’ begreep Jana ineens.

Amelia knikte.

‘Om een groot onrecht recht te zetten,’ zeiden ze in koor.

Het was al donker geworden.

Er klonken geluiden als: “Dag, dag. Morgen weer een dag.”

‘De mannen komen terug uit de herberg,’ wist Amelia.

‘Dan ga ik ook maar vlug,’ zei Jana.

‘Wacht even.’

Amelia trok snel iets van zijn blote schouder en balanceerde er mee op haar hand.

Het leek wel een zilveren bloedzuiger.

Ze gebaarde met haar andere hand, dat ze Jana’s ringvinger wilde zien dus dat deed hij. En voor hij het goed en wel besepte, had Amelia één van Harpij’s kinderen om zijn vinger gewonden.

Hoe Jana ook zijn best deed om de zilveren bloedzuiger los te trekken, het lukte niet. In plaats daarvan groef het ding zich meteen een weg onder zijn huid. Al heel snel was het wezen nog maar nauwelijks te zien. Wat overbleef was een sierlijke, zilverkleurige tatoeage. Het jeukte een beetje, maar niet erg.

Amelia toonde haar eigen ringvinger met net zo’n tatoeage.

‘De ring van de aantrekkingskracht. Ik heb er natuurlijk ook één. Je zult zien, dat alles nu nog makkelijker voor je gaat worden,’ zei ze, terwijl ze hem vriendelijk de deur van de keuken uitduwde.

En zowaar. De volgende dag en alle daaropvolgende dagen ging alles Jana nog makkelijk af. Hij hoorde van Ray, dat met hoevenzilver zelfs van een meisjesmuts nog een redelijke helm was te maken. Van Uro, die tenslotte zij aan zij werkte met de zoon van de pantsersmid, hoorde hij, dat zelfs het eenvoudigste schort kon worden omgetoverd tot een machtig pantser met datzelfde middel. Van Redos, die het op een avond over de schoenen en handschoenen voor de gladiatoren had, kreeg hij datzelfde verhaal te horen. En deze week had ook Turko het er lachend over, dat dat hoevenzilver een krachtig spulletje was.

Ja, Jana werd vertrouwd. Hij was werkelijk één van hen aan het worden.

Het verbaasde dan ook niemand, dat Poël hem al binnen een maand de opdracht gaf om een biga in te spannen.

Turko gaf hem een vriendschappelijke opdonder, zodat Jana achterovertuimelend naar achteren stapte.

“Nou hoor je d’r pas écht bij!”

Een biga was een tweespan voor paarden en werd eigenlijk alleen maar gebruikt tijdens de grote feestdagen, waarop de paarden raceten voordat de gladiatoren vchten. Jana had het al vaker gehoord aan de tafel van de Vreetschuur. Voor iedere stalslaaf, die zo’n rijtuig in gereedheid mocht brengen, was het een grote eer om er, al was dat maar voor heel even, in te mogen rijden. En, ik heb het nu over heel eventjes maar. Meestal waren dat twee maal tweehonderdvijftig paardenstappen vanaf de binnenplaats tot aan het voorpleintje van de arena.

Maar nu?

Er wás helemaal geen gladiator in de buurt. Het was stil op het terrein. Behalve de normale geluiden van was, die schoon werd geslagen naast de waterput, het geblaf van een enkele hond en het constante zacht geruis van de wind... niets. Al in geen maanden was er trouwens iets te doen geweest in de arena van Laurium. Niet sinds Pedro’s betreurenswaardige ongeluk.

Ja, zo noemde Poël het, toen Jana het eens had gewaagd om er over te beginnen. In de Vreetschuur hadden ze het er heel anders over. De versie daar bleef, dat Pedro door Poël was vermoord, omdat hij zijn oog had laten vallen op diens dochter. Nou, in elk geval hoefde Jana hier niet bang voor te zijn. Lithia was vlak na zijn komst met haar moeder naar de grote stad vertrokken om bij haar tante te logeren.

“...weggestuurd...,” had hij ze daarover in de Vreetschuur horen smoezen.

Toen Jana onder Poëls nauwlettende blikken met de biga bezig was, werden alle paarden onrustig. Ze briesten, ze hinnikten en trappelden met hun hoeven op de plaats.

“Die willen allemaal wel. Ja ha!”

Poël bulderde van het lachen terwijl hij zijn stalknecht guitig aankeek. Sinds Amelia Jana van zijn levende ring had voorzien, leek zijn knorrige baas volledige verzoend met zijn komst.

‘Hij doet vriendelijker. Dat is waar. Maar blijf voor hem uitkijken. Het is jouw ring, die hem anders naar je laat kijken,’ had Amelia eens hierover gezegd, toen Jana het tijdens een avondlijk kopje krachtthee over Poëls veranderd gedrag had.

Vanmorgen leek er niet veel meer van hun vertrouwelijkheid van de vorige avond over. Ze was in alle vroegte naar de stal komen lopen terwijl Jana en zijn baas bezig waren de hooiwagen uit te laden.

“Stalslaaf. Ik heb een paard nodig. Ik moet wat spullen brengen naar de markt,” zei ze. En Jana begreep direct, dat Poël niet hoefde te weten van hun vriendschap.

“Is dat goed, Meester?” had hij vragend naar Poël opgekeken alsof ze er niet was.

“Geef haar er maar twee mee. De pony’s lijken me geschikt,” steunde Poël onder het gewicht van twee hooibalen.

“Twee?” zei Amelia. “Eén is echt genoeg. Het is een ritje van niets naar de markt en er hoeven geen zware spullen mee.”

“Die tweede is voor mij,” antwoordde Poël geërgerd. “Het enige dat jij hoeft te doen, is de lading afgeven bij Angelus.”

“En waar bestaat die lading dan uit?” vroeg Amelia.

Nu kreeg Poël echt de pest in.

“Niet dat dat jou ook maar iets aangaat wijsneus, maar ik zal het je voor deze ene keer vertellen. Angelus heeft wat rattengif nodig.”

Amelia slaakte een gillette van afschuw.

“Rattengif!?”

Poël grinnikte.

“Niets om je zorgen over te maken hoor. Er zijn wat ratten gevonden in de buurt van de fruit- en broodkramen, maar hier komen ze echt niet. Voor die tijd hebben we ze al...” Hij maakte een gebaar of hij zijn eigen keel afsneed.

Amelia sloeg in afgrijzen haar hand voor haar mond.

‘Ik zorg wel, dat dat gif niet in aanraking komt met de huid van Niger. Die gaat het dragen in een leren zak die ik ver van zijn huid aan een afgekeurd zadel vastmaak en Ronja maak ik klaar om door je bereden te worden,’ raadde Jana haar bezorgdheid over het paard en sprak haar in de magische taal toe.

Enigszins gerustgesteld vertrok ze iets later met de paarden en wuifde.

“Jullie zullen iets later dan gewoonlijk kunnen komen eten! Ik luid de etensbel!” riep ze Jana toe.

De biga was gereed.

Poël koos Benesir en Varesh uit en de twee stonden ongeduldig te trappelen. De rest van de paarden deed zich te goed aan het verse hooi dat nog overal over de binnenplaats lag verspreid. Straks zou Jana dat opvegen als het tenminste nog nodig mocht zijn.

Maar niet nu. Het was tijd voor zijn eerste rit. Hij nam aan dat dié naar de Arena was...? Misschien was daar wel een gladiator, die om een tweespan had gevraagd?

Maar Poël had andere plannen. Jana had het niet eens durven hopen, maar het was écht zo. Hij mocht vandaag deze biga besturen. Hij en hij alleen! Zijn enthousiasme was aanstekelijk. Gebries en gehinnik overstemden Poëls stem terwijl die nog een paar dingen uitlegde.

De biga besturen vergde andere vaardigheden dan alleen maar stalslaaf te moeten zijn. De twee paarden moesten bijna tegelijkertijd elke bocht nemen en Jana moest precies weten welk paard de eerste stap diende te nemen bij elke bocht. Lange stukken rijden was veel minder moeilijk. Recht vooruit was recht vooruit. Nu begreep hij ook waarom Poël Benesir en Varesh had uitgekozen. Broer en zus waren het gewend om dicht naast elkaar te rijden. Die zouden een beginneling als hijzelf was, niet al te veel problemen geven. Na wat minuten te hebben geoefend op het terrein achter de stallen, was het tijd voor het ‘echte werk’.

“Ho!” gebaarde Poël.

Verwachtingsvol hield Jana de paarden in. Poël haalde een mes uit zijn broekzak en stopte dat tussen zijn tanden. Zonder verder nog enige uitleg te geven, bond hij Jana’s polsen vast aan de teugels. Het mes stopte hij vervolgens tussen Jana’s broekband. Wanneer die een beetje door zijn knieën zakte prikte het in zijn dij.

“Au Meester! Is dit nodig?”

Poël: “Voor je eigen veiligheid. Wanneer je het nodig vindt, dan weet je dat mes wel te grijpen.”

De rit was inderdaad tot de Arenapoort en terug.

“En wel ONMIDDELLIJK!” brulde Poël.

Zonder verder nog vragen te stellen, deed Jana wat hem werd gevraagd. Het was heerlijk.

Staande op de strijdswagen, kijkend naar de ritmisch bewegende sterke billen van de twee Indiase strijdrossen, waande hij zich even een heuse gladiator. Het lukte hem en de paarden ook om aan het eind van de route de best wel scherpe bocht terug te maken en binnen veel te korte tijd naar Jana’s zin waren ze terug.

“En nu, Meester? Nog eens?” vroeg hij gretig.

“Ben jij helemaal een haartje bedonderd!?” riep die en hij gebaarde ongeduldig.

“Mes – mes! En kom naar beneden. Je bent klaar.”

Jana gehoorzaamde teleurgesteld.

Dat viel nog lang niet mee, want zijn handen zaten tenslotte vastgebonden.

Maar het lukte uiteindelijk om zich los te maken. En met een spijtig sprongetje, keerde hij terug op aarde.

“Dat was leuk, Meester.”

“Al goed, al goed,” zei Poël nors.

“Wat nu, Meester?”

“Aftuigen. Paarden naar de stal. Biga loskoppelen. Terugbrengen naar de laadschuur. Begrepen?!”

Jana was nog nooit in de laadschuur geweest. Poël had in zijn eentje de biga gehaald, want het was een licht rijtuig. De laadschuur bevond zich achter de stallen. Het was een uit steen opgetrokken gebouwtje, dat je alleen maar binnenkwam, wanneer je de onwillige deur open wist te krijgen. Dat ging hem helemaal niet zo makkelijk af. Eenmaal binnen, knipperde Jana met zijn ogen en vond tastend een lege plek waar de biga kon staan. Pas toen begon hij de biga naar binnen te zeulen.

“Je hebt er nog al lang over gedaan,” zei Poël een flinke poos later op een droge toon. “Als je straks mijn naam gaat verdedigen, dan zal je echt vlugger moeten zijn.”

“Dus je wilt me tóch een gladiator maken. Ja-aaaaa!!”

Van blijdschap omhelsde Jana hem.

Poël wist niet hoe vlug hij zich moest bevrijden.

“Hooibalen opstapelen! NU! Begrepen?!”

Tijdens het middageten vertelde Jana honderduit over zijn eerste rit met de biga.

“En hij gaat me verder opleiden ook! Ik moet zijn eer gaan verdedigen.”

“Eer? Heeft hij die dan?... Hij wilde inderdaad dat ik een paar schoenen en handschoenen voor je maak,” glimlachte Redos en schoof een stel echte Romeinse sandalen over het tafelblad.

“Schoenen heb ik al klaar, zoals je ziet. Ik hoop dat ik je maat goed heb gegokt. Op die handschoenen zul je nog even moeten wachten. Het nieuwe seizoen zit er weer aan te komen. Druk, druk, druk, druk.”

De sandalen pasten als gegoten. Redos was een vakman.

“Met schoenen van hem loop je nooit te kreupelen,” zei Uro, die goedkeurend toekeek.

“Ik hou ze gelijk aan,” zei Jana.

Pas na het avondmaal trok hij ze weer uit. Dat was op verzoek van Amelia. Ze waren als vanouds samen bezig aan de vaat. Ook als vanouds, spraken ze elkaar nog alleen maar met de Taal aan, wanneer ze met zijn tweetjes waren.

‘Dus hij heeft je toch voor zijn karretje kunnen spannen,’ zuchtte het meisje.

‘Ik... begrijp niet goed wat je bedoelt...?’ zei Jana, terwijl hij met zijn blote teen figuurtjes op de vloer trok.

‘Geeft ook niet,’ zei Amelia, die het eerste kopje krachtthee van die avond inschonk. ‘Vertel me nou alleen maar wat hij zei.’

En toen ze dat hele verhaal in geuren en kleuren had gehoord, veerde ze op.

‘Hij heeft dus haast. Wacht even hier.’

5.

Nog meer hulpstukken.

Ze pakte de sandalen op en vertrok ermee naar de andere ruimte, waar hij Harpij hoorde sissen. Ook hoorde hij iets vallen.

Gemompel...

Geritsel...

Wat gebeurde daar?

Nee. Jana was er helemaal niet gerust op. Gelukkig duurde het niet lang voor Amelia terugkwam. Ze droeg de Romeinse sandalen ver voor zich uit. Er kwamen wolkjes stoom vanaf. Met wiebelende tenen keek Jana er naar.

“K-kan ik ze al aantrekken? Z-zijn ze niet te heet?” stamelde hij in mensentaal.

‘Natuurlijk wel... en natuurlijk niet’.

Amelia moest een beetje lachen.

‘Ze zijn van jou en nu pas echt van jou. Het zijn nu sandalen van bekwaamheid.’

Jana gespte ze weer aan. De sandalen waren helemaal niet heet, zoals hij had verwacht, maar koud, ijskoud. Dat voelde eigenlijk wel lekker. Nu pas ook was hij zich ervan bewust, hoe heet de grond hier onder zijn voeten had gevoeld.

Amelia zei nog meer: ‘En wanneer Redos de handschoenen klaar heeft, dan breng je ze ook naar mij. Harpij en ik zorgen er dan wel voor, dat dat ook handschoenen van bekwaamheid worden. Maar één ding is echt erg belangrijk. En dat is, dat je dit tegen niemand zegt. Net als met je ring. Dat heb je toch ook aan niemand verteld? Ik was vergeten om jou te vertellen, dat dit ons geheimpje moet blijven.’

Ze keek hem geschrokken aan.

Jana knikte geruststellend.

‘Niemand weet het. Ze denken allemaal dat ik die tatoeage al had. Dat is hier een beetje de mode hè? Tatoeages. Maar hé... waarom mag ik het eigenlijk tegen niemand zeggen?’

Opgelucht schonk Amelia hem nog eens in, waarna ze met over elkaar geslagen armen achterover leunend naar hem zat te kijken en uitlegde:

‘Niemand van de andere knechten heeft opgewaardeerde spullen. Want een dergelijke vechtuitrusting is heel duur. Dat kan geen knecht betalen. En zeker geen slaaf zoals jij. Daar moet je echt een groot gladiator voor zijn en dan het liefst eentje, die de eer van een rijk man verdedigt. En nou bedoel ik dus niet de eer van Poël. Die weet hier toch ook niets van, hoop ik?’

“Nee-ee. Had ik toch al gezegd?”

Jana begon hier genoeg van te krijgen. Dat Amelia bezorgd om hem was, vond hij prima. Het streefde hem zelfs een beetje, dat hij als enige zulke spullen van haar had gekregen. Maar ze moest hem geen slaaf noemen.

Toen hij zijn kroes thee leeg had gedronken met drie veel te grote, veel te hete slokken, schoof hij met een ruk naar achter en stond op. Amelia bleef zitten.

‘Je bent boos,’ zei ze teleurgesteld.

Jana kneep in haar wang en zei in zachte mensentaal:

“Welnee joh. Niet boos. Het is alleen... af en toe begrijp ik je gewoon niet.”

‘Maar je weet wél wat je hier komt doen,’ seinde Amelia naar hem.

“EEN GROOT ONRECHT RECHT ZETTEN,” zeiden ze in koor tegen elkaar.

Weer lachend. Gelukkig.

Jana was veel te blij met deze vriendin.

De deur van het huisje werd met een zwaai opengegooid. Amelia stond gelijk op en rende op de nieuwkomer af. Poël was vergeleken bij deze reus een kabouter. Amelius, de alchemist was een gigant. Alles aan hem was groot. Van zijn voeten, die amper in Redos’ grootste laarzen pasten, tot aan zijn machtige kale schedel op die onwrikbare nek dwong zijn postuur respect af. Met hém viel ook niet te spotten. Jana had hem wel eens bezig gezien in zijn werkplaats, maar nog nooit van zo dichtbij, zo groot en hij voelde zich een kind.

“Papa, papa!”

Amelia begon tegen Amelius op te klauteren als een dreumes. Lachend tilde die haar weer op de vloer.

“Wat is dít? Ik ben maar een dagje weg geweest. Maar hé....”

Nu pas scheen hij Jana’s aanwezigheid op te merken.

“Jij kunt me vast helpen met uitladen van de spullen, die ik heb meegebracht,” zei hij.

“Natuurlijk meneer,” zei Jana beleefd.

Amelius ging zitten en klopte op zijn knie, waar zijn dochter gelijk op klom.

“Vertel me eens,” bromde hij. “Waaraan heb ik al deze uitgelatenheid te danken? Het kunnen maar een paar dingen zijn, vertelt mijn vaderhart me. Of je hebt teveel geld uitgegeven op de markt, of je hebt mijn eten aan laten branden, of”

Hij keek dreigend naar Jana.

Amelia glimlachte breed.

“Helemaal geen geld uitgegeven op de markt. En je eten is ook niet aangebrand hoor. Dat hoef ik alleen maar even op te warmen en Jana.... nou, die heeft geholpen met de vaat zoals altijd. Je weet wel papa,” knipoogde ze.

Amelius keek hem met een schuin oog aan. “Oh ja,” zei hij. Jana ging zich steeds minder op zijn gemak voelen. “Waar zijn de spullen?” vroeg hij en keek schichtig om zich heen. Weg wilde hij van hier. Alleen maar weg! Gelukkig stuurde Amelius hem gelijk naar buiten waar de kar stond, die hij leeg moest halen. Die reus wilde eerst nog “een hartig woordje met zijn dochter spreken.”

Ja, ja, dacht Jana. Die willen natuurlijk met z'n tweetjes om me lachen.

Wat viel Amelia hem tegen zeg.

Hij had gedacht, een echte vriendin te hebben gevonden. Een bondgenote die het naamloze begreep. Maar in plaats daarvan, zat ze hem nu vast uit te lachen en kon hij voor haar vader sjouwen. En straks moest hij van die reus vast ook nog zijn paard terugzetten in de stal. Met een schok stond hij stil in de straat met keien.

Gek, dat hij dat paard niet aan had horen komen. Hij kende alle paarden en had er geen één gemist vandaag. Mystique was gisteren al weggehaald door Tiël, de hoefsmid. Die zou Mystique zelf terugbrengen had Jana hem tegen Poël horen zeggen. Dat zou morgen wel pas zijn. En Niger en Ronja waren keurig door Amelia teruggebracht, toen die met hen van de markt terugkwam. Ook wanneer dit een gastpaard was, dan was er altijd wel plaats voor één of twee plaatsen voor gastpaarden in Poëls stal. Maar er was helemaal geen gastpaard. Er was helemaal niks.

Jana liep om de hoog opgeladen kar heen en deed Amelius na.

Zijn stem galmde door de doodstille straat.

“Of hij heeft deze kar zelf getrokken - sterk genoeg. Óf hij gebruikt een spookpaard!”

Ja!

Dat moet het natuurlijk zijn. Een spookpaard.

Jana botste op tegen iets dat hij niet zag en maakte een sprongetje opzij. Hij wist nu zeker dat hij niet alleen geland was op een gekke wereld, maar ook dat die wereld hem nu zélf gek aan het maken was. Want spookpaarden bestaan helemaal niet. Dat had haar vader haar zelf verteld.

Hè?

Háár vader?

Wie zijn vader?

Amelius? De vader van Amelia?

Nee, niet die.

- Hij keek vertwijfeld naar zijn handen -

En opeens begreep hij het!

Hij had een herinnering gekregen aan zichzelf op een andere plaats, in een andere tijd, als een ander mens. Dáár had hij een vader. Dáár had zij een vader, Jannie.

En die vader had haar gezegd, dat ze naar haar handen moest kijken als het echt te eng werd! En hijzelf kreeg die herinnering, toen hij naar zijn handen keek op het moment dat er iets was gebeurd, dat hij echt helemaal niet begreep. Eng vond dus.

Die Jannie was hij, Jana ook!

Opeens begreep hij, dat hij alle bescherming in zich had. Hij zou het niet zo één, twee, drie kunnen uitleggen. Dat gaf nu ook niet. Het belangrijkste was, dat hij het zelf begreep. Dat hij was doordrongen van het besef, dat alles uit zijn verleden op de juiste tijd en de juiste plaats te zien zou zijn. Hij dacht nu terug aan wat Amelia tegen hem had gezegd.

‘Ik ben alle ervaringen.’

“Alle ervaringen, alles. We zijn ALLES!”

Hij maakte een sprongetje van vreugde in de doodstille straat naast het onzichtbare paard.

Zijn jongensstem klonk hard en helder.

“Want elke ervaring maakte ons wijzer!”

Onvoorzichtig geworden, sprong hij weer. Stampte op de vloer. Eén keer, twee keer, drie keer. Zijn sandalen kwamen keer op keer volkomen geluidloos neer. En sinds Amelia ze had behandeld, veerden ze ook heerlijk.

Ze is toch te vertrouwen.

Jana was zo diep in zijn eigen verzaligde gedachten verzonken over dit cadeau van een ware vriendin, dat het even duurde, voor hij de paardengeur naast zich herkende. Maar tóen hij dat eenmaal deed, was hij dan ook in- en- gelukkig. Als dikke vrienden begroetten paard en mens elkaar. Het leek wel of ze elkaar maanden hadden moeten missen. Jana streelde de zwetende hals.

“Mystique. Wat heeft Amelius met je gedaan?”

Mystique hinnikte hoog en luid.

Het scheen hem niet te deren, dat Jana sprak in een taal die door iedereen werd verstaan. Wanneer er op dit moment mensen op straat liepen, dan zouden ze denken, dat...

‘Jij gek bent. Dat je staat te praten tegen een kar,’ grinnikte Mystique.

‘Leuk hoor,’ schokschouderde Jana.

‘Maar om je vraag te beantwoorden,’ vervolgde het paard, ‘Amelius was het niet alleen, die iets met me heeft gedaan. Ook hoefsmid Tiël. Ook marktmeester Angelus.’

“Wat?!”

Jana voelde zich zo belazerd, dat het hem niet kon schelen, wát die rare lui van hier op dit moment van hem dachten.

‘Ja,’ vertelde Mystique verder. ‘Zonder het te weten, kwam Amelia vanmorgen dat spul brengen, waarmee ik onzichtbaar en geluidloos kon worden. Angelus had tegen Poël gezegd, dat het rattengif was, dus had ze ook helemaal geen argwaan.

Tiël heeft het op me gesmeerd, toen hij klaar was met mijn nieuwe hoefijzers. Die kun je nu dus ook niet zien... En mij niet. Eigenlijk is dat best heel jammer, want ik mag er best wezen zo als ik er nu uitzie, al zeg ik het zelf,’ zei de hengst nuffig.

‘Als het zo is gegaan,’ zei Jana bedachtzaam. ‘Waarom heeft Amelius dan zelf dat spul niet meegebracht? Waarom moest zijn dochter dat per se komen brengen vanmorgen? En waarom... waarom eigenlijk moest je zo nodig onzichtbaar zijn?!’

‘Dacht je nou echt dat zo’n paard dat wist?’

Zonder dat Jana hem aan had horen komen, stond ineens Amelius achter hem. En gekker nog. Sprak hem ook aan in de Taal.

‘Dat paard weet van niks. Zelfs dat ‘ie nu onzichtbaar is en geluidloos kan stappen, weet hij niet echt van binnen. En wanneer Amelia hiervan had geweten, dan had ze zich misschien versproken,’ vervolgde de reus, terwijl hij de eerste pakken en pakjes met zijn rechterarm in zijn linkerarm aan het stapelen was.

Jana lachte schamper.

“Ja, ja!”

‘In de Taal graag, jongeman,’ zei Amelius scherp.

Een heftige pijnscheut trok meteen door Jana’s hoofd, terwijl Amelius gewoon door ging met pakjes stapelen. Hij was ervan overtuigd, dat deze grote, sterke tovenaardat had veroorzaakt.

En nu deed ‘ie het wéér. Een elektrische schok liep kronkelend door hem heen.

‘Je hebt nu gezien én gevoeld, waar ik toe in staat ben. Je zult in heel korte tijd een goede gladiator moeten worden. Eén die weet dat hij nooit de verkeerde moet aanvallen. En de verkeerde, beste vriend. De verkéérde, dat ben ik!’ bulderde het diep in zijn hoofd.

Duizend vragen schoten door dat hoofd.

Maar het enige dat hij kon stamelen was: ‘Wat? Wie? Waarom?’

Al stapelend vervolgde Amelius: ‘Dat grote onrecht, weet je nog? Dat is het “wát” Die “wie” ben jij natuurlijk zelf, die dat onrecht moet rechtzetten en het “waarom”...? Weet je dat dan nóg niet?’

‘Nee, meneer,’ zei Jana die met zijn nieuwe sandalen onhoorbaar strepen stond te trekken op de straatstenen. Dreigend deed Amelius een stap in zijn richting en siste: ‘Het is de afspraak natuurlijk. DE AFSPRAAK,’ herhaalde hij dit of Jana hardhorend was.

‘En wat denk je ervan? Kom je me nou nog helpen of niet?’

Amelius zuchtte diep.

Hij bekeek Jana hoofdschuddend, terwijl hij aan zijn dochter dacht en hoe ze keek toen hij haar daarstraks had verteld hoe het werkelijk was gegaan die dag.

Ze leek meer dan alleen maar een beetje bezorgd.

Ze leek wel verliefd, verdomme.

Ze koos ze wél uit, dat grietje van hem.

Eerst die Pedro.

Daar had ze geen schijn van kans bij gemaakt.

Die ging alleen maar zoveel met *zijn* Amelia om, omdat dat een vriendin was van Lithia, waar hij eigenlijk verliefd op was. Door veel op te trekken met Amelia, kreeg die Pedro Poëls dochter ook een beetje vaker te zien zonder dat deze daar argwaan over had gekregen. Hij, Amelius, had dat altijd nogal raar gevonden, nogal verdacht. Er moest toch minstens een steekje los zitten aan een jongeman, die niet voor zijn oogappeltje viel als een baksteen. Maar ach... zijn Amelia scheen tóch niet echt verliefd op die Pedro. En deze knul...? Ja, ook voor hém leek Amelia iets te voelen waar zijn vaderhart bezorgd over kon zijn.

‘Maarre...,’ vroeg Jana. ‘Vind Amelia het dan niet gek, dat je aan bent gekomen op een vol beladen kar, zonder dat die enig geluid maakt?’

Hij kreeg helemaal geen antwoord.

Amelius knipte alleen ongeduldig met zijn vingers en zei:

‘Die onzichtbaarheid duurt nu niet zo lang meer. Als het goed is, wordt het paard weer helemaal zichtbaar voor de vogeltjes wakker zijn.’

Jana begreep de hint. Het was opschieten geblazen. In alle stilte maakten ze het karwei af. Met armen vol pakken en pakjes liepen ze af en aan tot de kar leeg was. Jana wilde toen weer mee terug lopen naar de keuken om eindelijk al zijn andere vragen beantwoord te krijgen. Maar voor hij naar binnen kon lopen, werd de deur voor zijn neus dichtgesmeten.

‘Aardige lui hier,’ zei hij hardop.

Hij wachtte nog even. Misschien had Amelia het niet door, dat hij er ook nog was...?

Maar nee. Behalve wat onverstaanbare klanken, ving hij niets op, dat er op wees, dat hij hier nog langer welkom was.

‘Dan niet!’ zei hij boos en keerde weer terug naar de lege kar.

Hij nam plaats op de bok, pakte de teugels en klakte met zijn tong. Mystique gehoorzaamde onmiddellijk. Op het terrein voor de stal begonnen de omtrekken van de hengst al weer zichtbaar te worden. En toen Jana hem naar de stal bracht, was al bijna alles van het mooiste paard van stal weer te zien. Zijn glanzende flanken. De rustige kracht uit zijn paardenogen. Ja, zelfs de kunstige gevlochten manen op zijn nek. Dat had Jana zelf nog gedaan een paar dagen geleden. Die vlijde zich nu dicht bij de zilveren hoeven neer.

‘Weet jij waarom je onzichtbaar en onhoorbaar moest zijn Mystique?’ probeerde hij het nog eens bij het paard. Dat brieste zachtjes.

‘Morgen... Later. Je krijgt alles op zijn tijd te horen. Geloof me.’

De dag brak als gewoonlijk vroeg aan voor Jana.

Toen hij zijn ogen openwreef, was het eerste dat hij tegen Mystique zei: ‘Nog even over die onzichtbaarheid van je...’

De hengst onderbrak hem met een spijtige hinnik: ‘Ja inderdaad... wel zonde. Amelius zei tegen Tiël iets over een afspraak...?’ Waarna het paard ongeïnteresseerd zijn nek van hem afkeerde.

Nou, daar werd hij wijzer van...?

Maar niet heus.

Mokkend met gekruiste armen bleef Jana verder staan wachten op de komst van het hooi. Afleiding. Dát was wat hij nu vooral nodig had. Turko zou zeggen, dat de goden hem deze dag goed gezind waren. Want toen het hooi eenmaal aankwam en uitgeladen was, kreeg hij zowaar weer de opdracht van Poël om de biga in gereedheid te brengen. Ditmaal voor een rit, die dwars door de streek zou gaan.

Hij zou helemaal uit het zicht van de stalmeester tot aan de markt moeten en weer terug.

Poël ging vrolijk verder.

Op de markt zou Angelus zijn met een ladinkje helmen.

‘Niet veel. Kan je met gemak dragen. Er zit trouwens ook iets voor jou bij. Wát? Dat zeg ik niet, maar het zal je goed van pas komen... eens,’ lachte hij besmuikt. ‘Hij doet ze in een grote rugzak, die hij dan aan je broekriem vastgespt.’

Jana hoopte maar dat niet te merken viel, hoe onzeker hij was.

‘Moet ik dan de hele weg met vastgebonden polsen rijden, Meester?’ vroeg hij met een klein stemmetje.

Poël begon te bulderen van het lachen.

‘WOEHAHA! WAT DACHT JE!? Deze ritten zijn om je vaardigheden te vergroten. Die vergroot je niet als je niet precies kunt wat een goede paardenracer móet kunnen. Het is juist de kunst om jezelf op tijd los te snijden voor je...’

Hij liep met grote, dreigende ogen naar zijn verschrikte stalslaaf.

“Je krijgt weer een mes mee hoor. Dat dan weer wel. Ho, ho! Ha, ha!” beëindigde hij zijn alarmerende oppeppertje.

Jana deed er het zwijgen toe. Het was duidelijk, dat hij geen enkel begrip zou krijgen. Sterker nog. Wanneer hij nog meer liet zien dat hij een beetje bang was, zou Poël wel eens kunnen besluiten om hem niet meer te laten rijden.

Hoe had die het ook alweer genoemd?

Zijn eer verdedigen.

Nou. Jana was daar meer dan klaar voor. Dat wilde zeggen: hij wilde maar wat graag voor Poëls gladiator spelen. Niet omdat hij die nou ineens zo aardig was gaan vinden. Of om, zoals Turko zou zeggen, de goden aan zijn kant te krijgen. Welnee.

Hij wilde alleen maar zo graag leren om een goed ruiter te worden, omdat hij...**EEN GROOT ONRECHT RECHT MOEST ZETTEN.**

Poël wees Aras en Lacia aan.

Die waren best te porren voor een ritje en begonnen gelijk te hinniken en te steigeren. Alles ging makkelijker dan de eerste keer. De twee paarden namen iedere bocht soepel. De door Poël om zijn polsen vastgebonden teugels sneden niet in zijn vel. Zelfs niet toen hij razendsnel moest inhouden voor een overstekend varken. Hij leidde de paarden foutloos over de drukke markt en knikte ontspannen naar kraamhouders en mensen die opkeken van hun bezigheden om hem te zien.

“Kijk, kijk! Daar gaat de nieuwste paardenracer van Poël,” hoorde hij ze tegen elkaar zeggen en hij voelde trots in zich opgloeien.

Angelus zou hem gelijk opmerken natuurlijk.

Strijdwagens met de naam van hun bezitter in vlammend rode letters vielen vanzelf op.

Dáár had Poël wel voor gezorgd.

Maar het bleek de marktmeester zelf niet te zijn maar diens knecht, die hem met een knipoog begroette, toen hij zijn tweede rondje om het marktplein afmaakte.

“Zo jongen. Ben je daar?” vroeg hij naar de bekende weg.

Daarna bevestigde hij een jute zak aan diens broekriem.

“Ga met de goden,” groette hij.

Jana groette en bedankte hem tegelijk met een triomferende knik.

“Joe-hoe!” juichte hij later, toen hij terugreed door de glooiende velden.

Veel te snel zag hij de stallen weer terug en rook hij de bekende geur van middagsoep.

Het was weer tijd om af te stijgen. Poël hielp hem met een grote grijns.

“Je doet het zelfs beter dan ik had verwacht,” zei hij, terwijl hij Jana van de teugels verlostte.

“Ik zie geen reden om je de volgende keer niet alvast een keertje naar de Arena te sturen. Alleen om te oefenen,” vervolgde hij snel, toen hij Jana zag schrikken.

“Zonder publiek. Zonder echte tegenstanders. Misschien dat je met wat andere biga's samen rijdt, wanneer ik een paar anderen zo ver kan krijgen dat die dat willen.”

“Maar wie...? Zijn er hier dan anderen?” wilde Jana weten.

Poël wreef over zijn kin.

“Alles op zijn tijd knul, Alles op zijn tijd,” grinnikte hij.

Hij reikte naar de grote zak, die nog steeds aan Jana's riem zat gesespt en haalde hem eraf.

“Ik zie dat Angelus ze mee heeft gegeven,” zei hij, terwijl hij de inhoud inspecteerde die bestond uit zes potvormen.

“Dat moeten dan zes fraaie helmen worden,” zei hij tevreden.

Jana keek eens naar de potten, die er volgens hem allemaal zo'n beetje hetzelfde uitzagen en zei: “Nou, als gladiator loop je wel voor schut met zo'n pot op je kop. En veel eer valt daar ook niet mee te behalen.”

Poël balde licht zijn vuisten en ontspande die meteen weer.

“Je hebt er toch verrekt weinig verstand van ook. Dit is juist goed. Niemand zal van een buitenstaander verwachten dat hij enige kans maakt. Wacht jij nou maar tot de pantsersmid er mee bezig is geweest.”

“Ray,” begreep Jana.

“Rayol, de pantsersmid!” verbeterde Poël hem.

“Nou... Ik heb die Rayol anders nog nooit iets zien doen,” hield Jana voet bij stuk. “Sterker nog. Ik heb hem nog nooit gezien.”

“Dat komt, omdat hij dringende bezigheden elders heeft,” legde Poël korzelig uit.

Jana leidde ondertussen alle paarden alvast naar de wei. Na het eten zou hij lekker op ze gaan rijden.

De paarden schenen dit al te weten, want ze brieden en hinnikten blij.

“Rayol is toch Ray’s vader?” riep hij over zijn schouder. “Waarom heb ik Ray dan nooit over die dringende bezigheden elders gehoord? Volgens mij doet die al zijn werk en maakt Uro alle schilden.”

“Volgens jou... volgens jou...!” Poël stikte er bijna in.

“Weet je wat JIJ moet doen?”

Jana schudde zijn hoofd.

Hij was een haarband gaan dragen om zijn steeds weelderiger lokken in bedwang te houden en een beginnend baardje beschaduwde zijn gezicht. Het was eigenlijk helemaal geen wonder, dat Amelius op zijn zachts gezegd, nogal afstandelijk tegen hem had gedaan gisteren.

Poëls nieuwe staljongen was best een lekker ding.

Jana moest er gewoon een beetje om grinniken. Hijzelf als de schrik van alle vaders...

Opeens wist hij wat hij moest doen.

“Ik ga maar eens eten,” zei hij, “en dan neem ik gelijk die helmen mee voor Ray. Ik bedoel Rayol.”

In de Vreetschuur was het warm en lawaaiig.

Iedereen was in druk gesprek met elkaar verward. Het leek wel, of ze het ergens helemaal niet met elkaar over eens waren, maar wat...?

“Ha, die Jana,” begroetten ze hem joviaal, toen hij de deur achter zich sloot.

Het viel een momentje stil.

Niet lang.

Net lang genoeg om Jana het gevoel te geven, dat ze het daarnet over hem hadden gehad. Met belangstelling bekeken ze de grote zak.

“Naar de markt geweest?” informeerde Turko naar de bekende weg, want iedereen moest hem met de biga hebben zien vertrekken, of de bevelen hebben gehoord, die Poël hem achterna schreeuwde.

Dit was vandaag nou al de tweede keer, dat iemand hem naar de bekende weg vroeg.

Zouden ze hier misschien een beetje dom zijn? Of hardhorend? Neem nou die Poël vanmorgen. Wat kon die vent tekeer gaan zeg!

“Je moet dus naar Angelus toe. AN-GE-LUS! EN NIET LANGER WEGBLIJVEN DAN ABSOLUUT NODIG! BEGREPEN?!” had ‘ie hem toen over het hele terrein nageroepen.

Nee, dat zou Turko niet hebben gehoord. Maak het nou!

Hoe aardig de andere knechten zich tegenwoordig ook tegenover hem gedroegen... Jana vertrouwde ze geen van allen. Hij wist gewoon dat ze hem allang hadden weggepest, wanneer Amelia die ring van bekwaamheid niet voor hem had gemaakt.

Zonder te antwoorden smet hij de zak met potten op tafel.

“Moeten zes helmen worden. Nou, volgens mij zijn het gewoon ijzeren kookpotten.”

Ray trok de zak naar zich toe en inspecteerde glimlachend de inhoud.

“Je weet er écht nog maar weinig vanaf hè? Poël neemt wel een gok door jou als zijn gladiator te nemen. Als hij mijn vriend was, dan zou ik het hem af raden.”

Beledigd trok Jana zijn schouder weg, toen Ray zijn arm er over heen wilde leggen.

“Hij is mijn vriend ook niet,” zei hij bits.

“Rustig maar,” bromde Ray.

“Hij heeft aan mij gevraagd of ik een helmpje voor je wilde maken en dat ga ik dus doen.”

Hij pakte een touw uit zijn broekzak en spande dat om Jana’s hoofd. Nogal strak om zijn hoofd. Toen maakte hij een stevige knoop en pakte zijn mes. Onwillekeurig deinsde Jana achteruit, waardoor een lachsalvo de Vreetschuur bijna deed schudden. Ray keerde zich met gespreide handen om naar zijn publiek.

“Zo neemt men de maat op volgens Rayol.”

“Dan had je ook mijn haarband mee kunnen nemen,” zei Jana gepikeerd.

“Dát zou niet ‘de maat nemen volgens Rayol’ zijn geweest,” zei Turko.

Iedereen knikte ernstig.

Jana keek eens om zich heen naar zoveel sombere ernst ineens.

“Ik zou wel eens willen weten waar die vader van je dan eigenlijk uithangt,” draaide hij zich om en keek hij uitdagend tegen Ray op, die minstens een halve kop groter dan hij was.

Die balde zijn vuisten en iedereen in het vertrek hield de adem in.

Want als Ray eenmaal los ging...!

Maar deze ontspande zijn vuisten weer en zei dreigend: “In dienst van de Keizer stelt men niet teveel vragen.”

Het was of Jana niet van ophouden wist.

“Maar ik ben helemaal niet in dienst van de keizer.”

Ray stond te briesen als een paard in Poëls stal.

“Heb jij een doodswens of zo?! Ik bedoelde daarnet jou niet, sufkloot! Ik bedoelde mijn vader!”

Vlug trok Redos Jana op een stoel en begon fluisterde hem toe:

“Rayol is door de keizer op excursie gestuurd naar een uithoek van het keizerrijk. Maar dat was al jaren geleden. Iedereen denkt, dat hij daar de dood heeft gevonden.”

Fluisterend mengde Uro zich nu ook in het gesprek.

“En sinds Rayol weg is, maak ik alle schilden. Dat was eigenlijk Ray’s werk geweest voor zijn vader vertrok. Maar Ray maakt nu de helmen en harnassen en hij doet dat goed hoor. Wanneer zijn vader ooit terugkomt, als die tenminste terugkomt van zijn gevaarlijke opdracht, dan kan hij trots op zijn zoon zijn.”

“Die komt terug. Natuurlijk komt die terug,” wist Ray heel zeker en hiermee was dit gesprek ten einde.

Alsof ze erop had staan wachten, kwam Amelia binnen met de soep.

En al gauw was vanuit de Vreetschuur alleen nog een vredig slurpen te horen.

Voor Redos later terugkeerde naar zijn bezigheden in de werkplaats naast die van Uro en Ray, stopte Redos hem iets in zijn handen.

“Voor jou,” zei hij. “Belofte maakt schuld.”

Jana wist even niet wat het was.

Toen bevoelde hij de soepele stof nog eens en riep uit: “Mijn handschoenen!”

Hij trok ze vlug aan.

Ze pasten als een tweede huid.

Bewonderend strekte hij zijn handen uit om dit vakwerk beter te kunnen zien. De lichtbruine handschoenen waren van het zachtste hertenleer, dat hij ooit had gezien en er zaten kappen aan de polsen. Trots gaf Redos hem een por.

“Dat is extra bescherming.”

“Ze passen precies, man. En je had niet eens mijn maat genomen!” riep Jana opgetogen.

Redos haalde zijn schouders op.

“Ervaring...”

“Ervaring?! Je zult bedoelen puur geluk!” schamperde Turko. “Is het niet gewoon zo, dat je deze handschoenen toevallig nog over had? Je zei het nog gisteravond in de herberg. En je weet het. De goden wrikken je tong los als je teveel hebt gedronken.”

Jana keek van zijn triomfantelijke tronie naar het beduusde hoofd van Redos en ineens was hij het ZAT!”

“Jongens, weet je wat jullie moeten doen?”

Ze keken hem allebei aan, daarna elkaar en schudde hun hoofd.

Jana vervolgde strijdbaar: “Gewoon allebei jullie bekken dichthouden! Redos, nog bedankt voor de handschoenen. Gegroet lui!”

En wég was hij.

Hij besloot nog deze zelfde avond met de handschoenen naar Amelia te gaan om die door haar te laten behandelen.

Nou... door háár?

Hij wilde niet teveel denken aan het enge wezen, dat Harpij heette en dat zich daar ergens in dat huis ophield. Amelia scheen gisteravond alweer te zijn vergeten. Of ze deed maar alsof. Nou, hem maakte dat niet uit. Als Jana ergens niet van hield, dan was het wel van ruzie. En hij voelde toch echt wel iets ruzieachtigs in zich bovenkomen, wanneer hij teruggacht aan het moment, waarop zij en haar vader hem zomaar buiten hadden laten staan.

Zwijgen was nu echt het beste.

Dus hij schoof de handschoenen over het tafelblad zonder een woord te zeggen.

Dat hoefde ook niet.

Amelia scheen precies te weten wat ze ermee moest. Ze pakte ze op en liep er gelijk mee weg.

“Ik ben vandaag weer met de biga op pad geweest,” schreeuwde hij haar achterna.

Gewoon, om iets te zeggen te hebben, terwijl hij om zich heen keek in het kleine vertrek.

Ze riep iets onverstaanbaars terug.

Ach, het was ook niet belangrijk wat ze terugzei.

Dit praatje in gewone mensentaal was immers gewoon alleen maar bedoeld om dit ongemakkelijke moment te overbruggen.

Want ongemakkelijk wás het.

Wat deden ze eigenlijk?

En waarom wist hij zo goed dat hij het hier nooit met de andere knechten of bazen over mocht hebben?

Toch alleen maar omdat dit niet heel erg in de haak was...?

Toen Amelia na een tijdje terugkwam met de handschoenen, leken die wel licht uit te stralen.

Dat zei hij ook.

Zij lachte.

‘Je hebt teveel fantasie, jij.’

Uit gewoonte spraken ze elkaar, als er niemand anders bij was tenminste, alleen nog maar in de Taal.

Maar toen Amelia hem beteuterd zag kijken, verzachtte haar blik. Misschien niet eens zo’n gekke gedachte.

Ze hield hem de handschoenen voor.

‘Trek maar eens aan.’

Aarzelend gehoorzaamde hij. Opnieuw genoot hij van de sensatie een tweede huid te hebben gekregen. Voor hij iets kon zeggen, slingerde Amelia een touw naar hem toe, terwijl ze het uiteinde zelf vast bleef houden.

‘En nu?’ zei Jana bevreemd.

‘Nu trekken. Zo hard als je kunt.’

Hij begon te lachen.

‘Lijkt me niet.’

‘Waarom niet?’ wilde ze weten.

‘Omdat ik geen krachtspelletjes met meisjes doe, daarom,’ antwoordde hij haar.

Ze opende en sloot haar mond zonder te spreken. Er plopte iets in zijn oren. Alles om hen heen werd een moment helemaal zwart.

Hij kreeg een sensatie van vliegen.

En het werd ineens doodstil om hem heen.

En met doodstil, bedoel ik, dat -al, werkelijk ál het geluid leek weggezogen.

Jana keek haar niet begrijpend aan.

Wat wil je nou! Wat is er? dacht hij paniekerig.

6.

De levensdraad.

Misschien kwam de elektrische stoot na de bijna onmenselijke brul.

Misschien trof die brul hem net iets hier voor.

Maar misschien ook gebeurde alles gelijktijdig.

In elk geval; het effect was verplettend en zeer effectief. Want Jana begon gelijk te trekken aan het touw, alsof hij...

Nee!

Het was echt waar!

Hij hing aan dat touw boven een diepzwart gat en die brul was van hemzelf geweest!

“Amelia!” gilde hij.

Er kwam geen antwoord.

De gewone geluiden waren allemaal veranderd in vreemde klanken die hem keihard raakten aan alle kanten buiten en binnen in zijn lichaam. Het was of hij met acht blinde ogen paniekerig om zich heen keek. Hij kronkelde van pijn en benauwdheid en klauwde zich aan het touw vast, dat hij in ieder geval goed kon voelen. Op de één of andere manier begreep zijn verwarde geest, dat hij hoe dan ook terug moest zien te komen. Dat hij hoe dan ook dat touw nodig had. Sterker nog. Dat dit *zijn* touw was. Want het zou hem terugbrengen naar waar het veilig was.

Dat wist hij gewoon zeker.

Zijn levensdraad ging hem weer stevige grond onder zijn voeten bezorgen

Hij trok en hij trok en zijn hart klopte HARD en hij wist dat hij sterk genoeg was om de tafelrand te bereiken...

En toen, hij zou nooit weten hóe, maar de wereld zoals Jana haar kende, was weer helemaal terug.

Hij schudde zijn hoofd alsof hij een nachtmerrie van zich wilde afschudden en keek naar de overkant van de keuken waar Amelia nog steeds vastberaden stond te touwtrekken.

Weer schreeuwde hij: “Laat los! Laat los zeg ik je!!!”

En onmiddellijk gehoorzaamde ze.

Hij viel – niet op de grond, zoals was te verwachten, maar hij steeg juist een beetje op.

En daar bleef hij zweven.

Nou. Het was meer schommelen, want hij had natuurlijk niet door hoe hij zichzelf overeind moest houden.

Eén keer gebeurde het zelfs, dat hij een halve salto maakte en hij alles, maar dan ook alles op zijn kop zag.

Amelia keerde hem giechelend om door aan zijn arm te trekken.

‘Dat zijn je sandalen,’ legde ze uit. ‘Wanneer je dreigt te vallen, maken ze een onzichtbaar kussen tussen jou en de andere voorwerpen. Dat duurt niet zo lang hoor. Maar in die tijd kan je dus zweven.’

Jana hapte naar adem.

Nog steeds was de vloer een paar centimeters onder hem, maar hij kreeg al heel snel de sensatie van dalen.

En precies zoals Amelia had voorspeld, bereikte hij niet lang er na de keukenvloer.

“Wa-at wás dat nou allemaal weer?” vroeg hij met overslaande stem. Behalve verward en bang, werd hij nu ook boos. Boos op dat rottouw.

Boos op zichzelf en zijn paniek, maar vooral boos ook op Amelia, die buikschuddend stond te lachen.

Hij greep haar arm.

‘Nou. Zeg op? Wat wás dat?’

Ze trok haar hand los en plantte hem op een stoel waarnaast ze ook ging zitten.

‘Logisch. Je was gewoon té bang,’ zei ze.

‘Hoezo - logisch? Ik viel in een onmetelijk gat! Natuurlijk was ik bang. Wat klets je nou?!’

Zonder iets te zeggen, pakte ze zijn hand en begon de eerste handschoen af te rollen.

Nu pas viel het hem op, dat deze bijna aan zijn hand verkleefd zat.

Echt als een tweede huid. Een huid, die het blijkbaar zo naar zijn zin had bij hem, dat het ding niet eens meer van zijn hand af wilde gaan.

‘Vlug, vlug, de andere ook. Ik denk dat ik dit een beetje te vroeg met je wilde uitproberen,’ zei Amelia.

Gejaagd stroopte ze de tweede handschoen af en legde beide op tafel. Ze mompelde er iets tegen. Eén handschoenduim stak vrolijk omhoog.

Amelia knikte, keek hem aan en zei: ‘Dat zal nu niet meer voorkomen hoor. Je bent ze gewoon een beetje te vlug gaan gebruiken.’

‘Nou, dát is een geruststelling,’ lachte hij.

Maar het was een twijfelachtig lachje, want hij was niet gerust. Op niets! Hij was nog steeds bang en om eerlijk te zijn, verergerde Amelia met haar raadselachtige woorden die angst. En hij wilde maar dat alles weer een beetje duidelijker voor hem werd.

Er kwam hulp uit een volkomen onverwachte hoek. De keukendeur ging open en Amelius' enorme schaduw viel over hem heen. Onwillekeurig kromp Jana in elkaar.

'Ja kind! Vertel hem nou maar gewoon wat er met hem gebeurde,' sprak Amelius in de Taal tot zijn dochter.

'Goed papa,' zei die en schonk nagiechelend drie kroezen vol dampende krachtthee.

In angstige verwachting keek Jana op naar hen beide.

Amelia begon.

'Ik zei het daarnet al. Je werd gewoon te bang. Op de één of andere manier, maakte het je bang om met mij te touwtrekken of zo.'

Ze kon het niet helpen. Wéér schoot ze in de lach.

'Dat dacht je daarstraks ook al,' reageerde hij kregel. 'Daar ben ik heus niet zo bang van geworden hoor, maar touwtrekken... Zoiets dóe je toch niet met een meisje?'

"JON-GE-MANNNNN, mijn dochter staat op het punt om jou iets uit te leggen en als ik verstandig was, dan zou ik maar héél goed luisteren!" bulderde Amelius in niet mis te verstane mensentaal van alledag.

Jana's kiezen klapten op elkaar.

Amelia boog zich naar hem over.

'Dus jij werd bang van iets dat je niet kende en niet wilde,' legde ze opnieuw uit.

Hij knikte heftig en zei:

'Jij wilde met mij touwtje trekken. En ik zei toen, dat ik dat niet wilde...en toen... werd ik ineens in een gat gezogen.'

Het was als of hij de brul weer hoorde en de elektrische schok weer voelde, toen zijn geheugen hem mee terug nam naar dat verschrikkelijke moment, waarop alle grond onder zijn voeten weg was gevallen.

Amelia pakte zijn losjes zijn hand. Als een drenkeling greep hij de hare en hoorde amper haar volgende zin:

'Dus werd je spin.'

Hij schudde zijn hoofd en wreef oren. Hoofdschuddend herhaalde hij: 'Spin...???'

'Ja,' vervolgde ze. 'Wanneer je het even helemaal niet meer weet, word je weer spin.'

'Wéér?'

'Ja. Wéér! Want we zijn alle ervaringen, weet je nog wel? Alles, maar dan ook alles hebben we al eens meegemaakt, al herinnert bijna niemand zich dat. Het is een wijsheid, die we in ons meedragen, en waar we gebruik van kunnen maken als en wanneer we die nodig hebben.'

Ze tikte tegen zijn haarband.

'Jij was ook eens een spin. En de herinneringen daaraan komen boven, wanneer je die spinnenervaring nodig hebt.'

Ze begon weer te grinniken en het maakte hem woest, want dit maakte dat hij zich superstom voelde.

Ze had natuurlijk gelijk.

Zo moest het ook zijn gegaan in de stal, toen hij ook zo bang was en het even niet meer had geweten.

Hij wist het toen niet meer, maar zijn spinnengeheugen wist het wél.

Geïrriteerd trok hij zijn hand weg.

'En dat zou jij daarnet gezien hebben...? Maak het nou!'

Een beetje geschrokken van zijn reactie, knikte ze woordeloos.

'ZEG JONGEMAN....,' bulderde haar grote pa in zijn oor.

Amelia gebaarde dat ze dit zelf wel af kon, maar vreemd genoeg vulde haar ogen zich met tranen, terwijl ze vervolgde:

'Ja, ik kon je zien. Je hield je aan dat touw vast alsof je het nooit meer los zou laten. Je kunt behoorlijk fanatiek zijn. Nou ja. Dat is hier alleen maar goed... Enfin. Dát zag ik dus. Maar ik zag ook die spin, die aan de tafelrand bungelde. Zo ongeveer waar jij nu zit.'

Onwillekeurig schoof hij zijn stoel achteruit.

Amelius lachte zich rot.

"Papa", hoefde zijn dochter alleen maar zachtjes op verwijtende toon tegen hem zeggen en toen was het al weer over met zijn grote pret. Met een ernstig gezicht dronk hij verder van zijn krachtthee.

Ja! Krachtthee. Dát zal jij wel nodig hebben dacht Jana.

Vuil blikte Amelius, die natuurlijk Jana's gedachten had gehoord of gelezen, in diens richting, maar zei niets.

'Je zag dus dubbel,' begreep Jana er lacherig nog steeds niet zo heel erg veel van.

Amelius gromde, maar zei verder niets.

‘Inderdaad. Ik zag je dubbel,’ zei Amelia. ‘Ik zag wat je werkelijk deed – je trok aan dat touw alsof het je enige redmiddel was. En ik zag je in je spinnengedaante. Iets wat door de meeste mensen niet gezien kan worden, dus als je dit had gedaan waar de knechten bij waren geweest, dan hadden die je alleen maar zien trekken.’

Dit verduidelijkte nog steeds niet al te veel.

‘Een spin... Maar waarom?’ vroeg hij omhoog kijkend naar één van de vele spinnenwebben in de keuken.

Amelia was daar duidelijk niet net zo bang van als Lydia, pardon Lithia.

‘Spinnen zijn sterk,’ zei ze. ‘Wist je dat het rag van een spin zo sterk is, dat het zelfs honderd ingekapselde prooien kan dragen?’ zei ze nu.

Wat heb ik daar nou aan? dacht Jana teleurgesteld.

Amelius pikte ook die gedachte weer op.

Hij gaf Jana een onvriendelijke por en weer een grom, die zoveel betekende als: ‘Ik zou maar luisteren’.

Geduldig ging zijn dochter ondertussen door met uitleggen:

‘Je snapt het nog niet. Ik zal het je nog eens vertellen.’

‘En nu graag duidelijker,’ zei Jana, terwijl hij een beetje angstig naar haar vader keek.

Ze keek even met hem mee.

Maar Amelius was steunend en vloekend bezig zijn laarzen uit te trekken en had even geen belangstelling voor hen.

Dus vervolgde ze op heldere toon:

‘Als je bang bent, dan gebruik je vroegere ervaringen om je weer wat meer zeker te kunnen voelen. Toen je een spin was, heb je duizenden angstige ervaringen gehad en ook duizenden oplossingen gevonden. Dat heeft je steeds zekerder van jezelf gemaakt als spin.’

‘Ja-ah...,’ knikte hij. ‘Maar dat was eigenlijk pas toen ik in dat gat werd gezogen, nee, niet een gat.... meer een grote leegte.’

Amelia schudde pertinent haar hoofd.

‘Niet...?’ zei hij aarzelend.

Ze lachte gelukkig weer een beetje.

Hij was blij, want hij kon er niet zo goed tegen als iets was hij zei of deed haar verdrietig maakte.

‘Niet precies,’ grinnikte ze. ‘Op het moment dat er gevaar dreigt, weet iedereen dat eigenlijk al zonder het te weten. Dan treedt onze verdediging al in werking. De mens rent dan weg, het paard ook en de spin....’

‘MAAKT ZIJN LEVENSADRAAD!!!’ riep hij uit.

‘Precies,’ bevestigde ze vrolijk. ‘En dan hangt hij aan de tafelrand tot het gevaar is geweken.’

‘Maarre...’

Jana voelde zich vreselijk stom. Vooral omdat vader en dochter hem nu triomfantelijk aan zaten te kijken.

Na wat een eeuwigheid leek, durfde hij pas verder te gaan.

‘Maar wát wilde je me nou eigenlijk laten zien? En waarom gingen die handschoenen niet meer uit?’

Hij kreeg weer een por.

‘Die zijn nou toch uit?!’ bulderde Amelius.

Dit was een ander ‘bulderen,’ dan Jana gewend was te horen.

Normaal gesproken, hoorde hij de meeste klanken, nadat die een reisje hadden gemaakt vanaf een mond naar zijn oren. Maar in de Taal, vertrokken ze als een gedachte, een gedachte, die door de ander naar hem werd uitgezonden. En dan hoorde je een dergelijke gedachte al op het moment dat die door een ander werd gedacht. En als die ander Amelius heette en vaak keihard dacht, dan leek het wel alsof er midden in zijn lichaam iets ontplofte.

Zulk soort bulderen was het.

Amelia legde haar hand op de arm van haar vader als om die tot zwijgen te brengen en zei:

‘Ik wilde je laten zien hoe krachtig je bent met die handschoenen aan,’ zei ze tegen Jana. ‘Echt. Het is ongelooflijk hoe sterk je bent met die handschoenen aan. Dat idee van het touwtrekken, was misschien niet zo slim achteraf bekeken. Want je werd spin, en dat was niet de bedoeling, Hoewel het best goed is, dat je nu weet, dat je dat kunt worden als het nodig is. Wanneer er nog tijd voor is, dan moet je dat ook oefenen. Want je kúnt je gedaanteverwisselingen helemaal zelf besturen.’

Het werd even heel stil in het keukentje.

‘Ik weet iets anders!’ kwam Amelius op een idee.

‘Jongeman, trek jij die handschoenen weer eens aan?’

Het was geen voorstel, meer een gebod.

Krachteloos schudde Jana van ‘nee’.

Niet dat dát veel hielp, want ook Amelia vond het een goed plan.

“Ja, trek aan, doe, doe!”

‘Blijven die handschoenen dan echt niet weer aan mijn handen kleven?’ probeerde Jana tijd te rekken.

‘Welnee. Heb ik toch daarnet ook al tegen je gezegd. Dat doen ze heus niet meer. Niet meer zo vlug als daarnet tenminste. Bovendien hoeft er maar één handschoen aan voor mijn vaders idee. Je móet tenslotte weten, hoe sterk je handen zijn met die handschoenen aan.’

‘Nou, ik geloof dat zo ook wel hoor,’ zei Jana zuinig.

Voor hem hoefde het niet meer. Trouwens... waarom gaf Amelia hem al die spullen?

‘Om ze te verbeteren,’ raadde, las, hoorde en voelde die deze gedachte natuurlijk ook weer.

‘En zoals mijn dochter zei, je móet tenslotte weten hoe sterk je handen zijn, dus TREK AAN die handschoen. En vlug een beetje graag, want ik wil nou ook wel eens eindelijk mijn welverdiende rust,’ verzuchtte Amelius. Dit maakte Jana weer heel onrustig.

De handschoen, die Amelia hem voorhield, zocht begerig zijn hand en omsloot die.

‘Je hoeft nu echt niet bang te zijn. Tenminste – voor de helft niet!’ bulderde Amelius van de pret en plantte zijn machtige elleboog op het ruwe tafelblad.

‘Handje-druk,’ gebod hij.

Toen Jana zijn hand in die eeltige knuist had gelegd, bungelde zijn eigen arm nog een eind boven de tafel.

Veel kracht zou hij op deze manier echt niet kunnen leveren.

Het was hem meer dan duidelijk. Deze wedstrijd was eigenlijk al gespeeld.

En verloren door hem nog vóór hij zelfs maar was begonnen.

Hoe oneerlijk! En hoe kinderachtig ook van zo’n grote sterke vent, die minstens twee of drie keer zo oud was, vele koppen groter en zo sterk als een beer.

Huiverig dacht hij terug aan de schokken, die deze Amelius hem had toegediend.

‘Jij hebt al gewonnen,’ zei hij en liet zijn arm weer zakken.

Amelius keek zijn dochter aan.

‘Je kiest ze wel uit moet ik zeggen,’ grinnikte de reus.

‘Ik kies ze uit? IK? Als ik het me goed herinner was het jouw idee,’ lachte Amelia.

‘Wát nou?’

Verwilderd keek Jana van de één naar de ander.

Waarover hadden ze het nu weer? *Over van te voren uitzoeken?* Over iets waar ze het samen over hadden gehad vóórdat Amelia hem haar enge cadeautjes begon te geven?

Hij wilde die niet eens meer.

Neem nou die sandalen...

Ze waren inderdaad lekker soepel en ze veerden ook geweldig en je hóorde ze niet als hij er aan kwam, dat wél. Maar hij had ook gemerkt, dat zijn tenen er een beetje gevoelloos van waren geworden, want zelfs als hij tegen de hardste steen schopte, voelde hij daar niets van. En neem nou daarstraks... Hij zat er echt niet op te wachten om een stukje te kunnen zweven.

‘Niet uitstellen nu meer. Die handschoen blijft echt niet lang zo losjes zitten hoor. Dat kost ons weer een hele tijd om die los te krijgen straks. Harpij’s kinderen doen er meestal een dag over om volwassen te zijn. Voor het zover is, willen ze alleen maar aan je hand zuigen,’ legde Amelia het onuitlegbare uit.

Jana keek haar aan.

Ze knikte nogmaals naar hem en

Een

Twee

Drie!!!

Zijn gehandschoende hand drukte de reusachtige hand van Amelius met gemak tegen de tafel aan.

En nu...? Zonder dat hij er iets aan kon veranderen, drukte die gehandschoende hand verder en hard!

De houten tafel kreunde onder zoveel gewicht.

“AU!” protesteerde Amelius, maar de hand ging gewoon door.

Jana hoorde een botje kraken. Hij wilde dit niet! Nee, dát had hij echt niet gewild.

Gelukkig schoot Amelia te hulp.

Ze pakte zijn hand en legde die met het grootste gemak een stukje weg van de hand van haar vader.

Die kreunde en lachte tegelijk terwijl hij zijn hand wreef.

‘Nou, jij moet een hekel aan me hebben gehad, zeg!’

Jana kleurde.

‘Helemaal niet, meneer.’

Ondertussen stroopte Amelia de handschoen vliegensvlug van zijn hand en zei: 'Wél. De handschoen liegt niet. Die doet precies wat jij van hem wil.'

'En wat jij wilde jongeman....,' maakte haar vader kwaad af, 'was mij verpletteren!'

Jana schudde krachteloos van 'nee'.

Maar diep in zijn hart wist hij wel, dat Amelius gelijk had.

Die maakte een eind aan de pijnlijke situatie en stond op. De schaduw die hij op de achterwand met de flikkerende kaars ervoor wierp, was even groot en dreigend als hijzelf.

'Het doet er nu eigenlijk niet zoveel toe, wat de jongen dacht. Hij is sterk met deze handschoenen, beresterk. Nou, ik ga pitten, jongelui. Morgen staat voor onze neus voor we het weten, dus....'

Hij keek streng naar zijn dochter.

Die begreep de hint.

'Ja papa. Ik ga ook zo. Jana stond al op het punt om weg te gaan.'

Nou stond Jana dat helemaal niét, want hij wilde nog wel wat uitleg. Maar hij knikte toch maar met haar mee, want ze zou hem misschien meer kunnen vertellen.

En toen Amelius de keukendeur achter zich had gesloten, begon hij gelijk te vragen.

'Waarom heb je al die spullen voor me verbeterd? En waar dient het voor? En waarom mag ik het er met niemand over hebben? En waarom, waarom zei je vader dat je ze wel uitzocht?'

Het meisje opende de keukendeur weer en keek de donkerte in.

Behoedzaam sloot ze de deur weer.

Gelukkig hoefden ze geen geluid te maken, hoewel dit weinig uitmaakte, want de kracht van hun gedachten voerde zelfs nog wel verder dan geluid.

Tóch waagde ze het er maar op en begon aan haar uitleg. Haar vader zou het vast wel begrijpen, dat ze Jana nu eindelijk meer vertelde over het hoe en waarom van zijn komst.

'Veel hoefde je tot nu toe nog niet te weten en wat je moest weten, is je allemaal verteld. Ze begon op haar vingers mee te tellen:

Linkerduim. 'Hoe je het best met de paarden werkt: Poël en Mystique;

Linkerwijsvinger. De biga moest besturen: weer Poël en zijn paarden;

Linkermiddelvinger. Wat alles was en hoe alles heette: eigenlijk iedereen hier;

Linker ringvinger. Maar de belangrijkste dingen wist je zelf al. Die moesten alleen een beetje worden wakker gemaakt.'

Ze gebruikte haar andere hand voor het verdere optelsommetje.

'Hoe je met de mensen om moest gaan;

spin moest worden;

de Taal moest verstaan en spreken;

met je nieuwe lijf kon omgaan. Dat moet niet makkelijk voor je zijn geweest, want je was hiervoor een klein meisje, vertelde mijn vader. Hoe je met...'

"Stop", riep hij uit.

Geschrokken van zijn eigen radeloze stemgeluid in het verder stille keukentje, vervolgde hij in de Taal: 'Dát wilde ik niet weten. Ik wil weten waarom je die spullen voor me hebt verbeterd en waar ze voor zijn. En waarom niemand dat mag weten. En waarom je vader en jij daar alles van schijnen te weten.'

'Waarom, waarom, waarom,' lachte ze en vervolgde:

'Die spullen heb ik verbeterd, omdat het heel belangrijk is. Het zal nu echt niet lang meer gaan duren. Ik ben al blij dat ik die ring, die sandalen en de handschoenen heb kunnen doen voor het zover is. Zei je ook dat Ray een helm voor je aan het maken was?'

Jana knikte.

Sombere visioenen verduisterden zijn zicht. Hij zou er niet eens woorden voor hebben kunnen vinden, maar hij proefde bloed en dat was genoeg.

'Je maakt me bang,' zei hij eerlijk. 'Wát gaat niet lang meer duren?'

'Het moment waarop je een groot onrecht gaat rechtzetten natuurlijk.'

Dat begreep hij nou wel. Maar moest dat dan per se hiér?

'Ja, dat moet,' antwoordde ze. 'Want hier is het ook gebeurd. En als jij de dingen hier nu verandert, dan verander je ze ook ergens anders. Waar jij nu woont. In de toekomst.'

'Ja, nú begrijp ik er meer van hoor!' zei hij boos. 'Geen snars. Geen bal. Geen ene moeder. Vertel me dan maar over wat jij en je vader steeds met elkaar hebben te bekonkelen.'

'Bekonkelen..?'

Jana spreidde zijn handen smekend naar haar uit en begon het nog een keer te vertellen.

‘Je vader zei: Jij zoekt ze wel uit zeg, en daar bedoelde hij mij mee, en toen zei jij, ik? Zoek ik ze uit? En toen begonnen jullie bijna te grinniken, zoals jullie zo vaak doen als jullie met zijn tweetjes zijn en ik er bij ben. Eng gewoon.’

Ze trok haar mond tot een smalle streep.

‘Niets engs aan. Toen de afspraak werd gemaakt, hebben we ons alledrie als vrijwilliger aangemeld. Hij als eerste en toen kwam ik pas en toen jij. Je kunt je dat niet herinneren, maar dat geeft niet hoor. Alles dat je moet weten, komt op de goede tijd. Als er iets is waar ik zeker van ben, dan is het dat wel.’

‘Dát vind ik nou eens een hele geruststelling,’ zei Jana vrolijk zonder blij te zijn.

Amelia begon omstandig de lege kroezen op te ruimen.

Hij begreep dat het tijd was om te vertrekken, stond op en stopte de handschoenen in zijn zak. Toen draaide hij zich naar haar om:

‘Er is tóch nog één dingetje dan dat ik vanavond wil weten.’

‘Wat dan?’ vroeg ze gapend.

‘Waarom niemand anders er van mag weten en wat jij en je vader samen...’

‘Eén dingetje,’ wees ze hem streng terecht en duwde hem zowat naar de deur.

‘Eigenlijk mag iedereen er wel van weten,’ vertelde ze hem. ‘Maar wanneer je het ze zou zeggen, zou bijna niemand dat geloven. Want laten we nou eerlijk zijn...’

Ze lachte en keek hem daarbij tersluiks aan.

Jana boog zijn hoofd.

“Je hebt gelijk”, murmelde hij zacht. “Niemand ziet me hier voor vol aan.”

Ze aaide hem over zijn wang en volkomen onverwacht drukte ze daar een kus op.

‘Ga nou maar lekker slapen. En breng die helm als je hem krijgt van Ray.’

7.

Wortels.

In de hier op volgende dagen kwam Poël niet weer met de opdracht om de biga te besturen, had Ray de voor hem bestelde helm nog steeds niet klaar en kreeg Jana dus alle gelegenheid om de mogelijkheden van al zijn nieuwe spullen uit te proberen.

Zo kwam hij er achter, dat de sandalen niet alleen geluidloos liepen en zijn voeten nog steeds een beetje gevoelloos maakten, maar dat ze ook nog iets heel anders voor hem konden doen. Wanneer hij op een bepaalde manier dacht aan een plek, dan stond hij daar al. Hij moest niet alleen maar denken: Vreetschuur, Stal of Markt. Nee, hij moest daar echt willen zijn.

En hij moest bijvoorbeeld willen dat die dampende kom soep onder zijn neus stond.

Óf dat hij zijn neus verstopte in een paardenstaart.

Óf dat hij omringd werd door kooplustige mensen.

Hij moest het zo hard willen, dat hij het als het ware al beleefde.

En dan... en alleen maar dán, had hij al op die plek gestaan, zonder zich te hebben hoeven bewegen.

Nou...gestaan...?

Er boven gezweefd, was beter gezegd.

Amelia had daarin ook helemaal gelijk gehad!

De door haar verbeterde sandalen maakten een onzichtbaar kussen onder zijn voeten of achterwerk en dan kwam hij altijd superzacht neer. Maar steeds als er anderen bij waren geweest, zagen die hier niets van. Sterker nog, hij was dan daar en het leek alsof hij er altijd was geweest!

Want met het grootste gemak mengde hij zich in een discussie tussen Uro en Ray over de beste methode om bijvoorbeeld hun waar aan de man te brengen.

En toen hij het de daarop volgende dag op de markt had uitgeprobeerd, had hij ook gelijk geweten, dat hij op een gebraden appel stond te wachten, toen de groenteverkoper ermee aan was gekomen.

En, oh ja. Aan Mystique, die hem assisteerde bij zijn eerste test, had Jana helemaal niets hoeven uit te leggen.

En dan had hij natuurlijk ook nog die de ring van de aantrekkingskracht van Amelia gekregen...

Dit was een geweldige tijd om die eens wat uitvoeriger uit te proberen.

Amelia had er niet veel meer over verteld na haar eerste uitleg. Dus keek Jana ook nog eens naar zijn rechterhand met de tatoeage, alsof hij daar een antwoord van kon verwachten.

De ring zat om zijn vinger alsof hij er altijd had gezeten.

Het jeukte ook niet meer. Af en toe een tinteling, dat was het enige. Alles zou een beetje makkelijker voor hem gaan, had Amelia gezegd.

Nou, dat was ook zo.

Alle knechten behandelden hem beter. En Poël had hem maar liefst een eervolle opdracht gegeven.

Ook die was dus op de één of andere manier betoverd. Ja, alles was zo'n beetje naar hem toegekomen vanaf het moment dat hij die ring had gekregen.

Alles was zo'n beetje naar hem toegekomen...

Hij strekte zijn ringvinger uit en een pluisje uit de lucht veranderde direct van koers om op zijn hand te landen.

Alsof hij een magneet was!

Opgewonden door dat idee veegde hij het pluisje weg en dacht heel hard aan iets anders: die helm, die Ray hem had beloofd.

Had hij dát nou maar niet gedaan. Er vloog iets metaligs door de lucht, dat met een doffe 'KLOINK!' tegen zijn hoofd terechtkwam. De helm in wording was uit Ray's handen gerukt om hier terecht te komen. En toen Jana die helm een beetje beschaamd meteen weer terug bracht, terwijl hij had gestameld: "Ongelukje" had Ray hem alleen maar vol ontzag aangekeken en gezegd: "Je hebt gelijk. Dit duurt een beetje lang. Maar ik zal er nu echt niet meer zolang over doen voor ik hem klaar heb hoor."

Niemand scheen hier iets echt gek te vinden.

Nou Jana wel hoor.

Het duurde vervolgens vier dagen voor hij het waagde om de door Amelia verbeterde handschoenen weer eens aan te trekken om te zien wat hij dáár nu allemaal mee kon. En ook pas toen, kwam hij erachter, dat de ring en de handschoenen samen het machtigste wapen vormden, dat Amelia hem ooit had gegeven.

Het was op die rustige middag.

De middag, die begon als een slaperig sprookje. Poël was direct na het uitladen van de hooiwagen vertrokken zonder te zeggen waar naar toe.

“Ik kom terug. Jij redt het wel!” had hij Jana toegeschreeuwd, toen hij met zijn handen in zijn zakken was weg gewandeld.

Geen opdracht of niks. Hij had net zo goed kunnen schreeuwen: JE BEKIJKT 'T MAAR. Nou, dat zou Jana dan ook zéker doen. Alle paarden stonden lui te zijn in de wei achter de stal.

Jana had wel even op een paar van hen proberen te rijden, maar zelfs dát wilde die dag niet zo lukken.

Ze hadden er duidelijk niet zo heel veel zin in gehad, want ze liepen van hem weg en gingen gewoon door met gras eten. En toen hij uiteindelijk het zadel over Mystique's rug had gegooid, had die zelfs zijn voorbenen in de lucht gegooid en beledigd gehinnikt: ‘Nu niet, zie je dan niet dat we ons allemaal aan het voorbereiden zijn?’

Nee, dat had Jana niet gezien.

Maar wel bonsde zijn eigen hart nu ineens veel harder.

- Als de paarden zich moesten voorbereiden, dan moest hij dat zelf misschien ook wel...? –

Bedachtzaam achteruitlopend ging hij terug naar Poëls stoel, die op een beschaduwde plek stond. Zijn kuiten voelden dat hij er was en hij ging zitten. Uiterst langzaam trok hij de handschoenen uit zijn achterzak en direct begonnen de tintelingen onder zijn ring weer. Hij bekeek de handschoenen. Helemaal verfrommeld waren ze van vier dagen opsluiting. Voorzichtig draaide hij de vingers om en om. Gehoorzaam plopten die dan allemaal weer terug in hun positie. Toen hij de handschoenen op zijn knieën legde, leken het net twee handen, die naar zijn keel wilden grijpen.

Hij rilde.

En ineens, het ontplofte in hem, de stemmen van Dragon, alle paarden, Amelius én Amelia tegelijk, die hem in koor toe donderen:

GEBRUIK JE GEDACHTEN.

LAAT JE ER NIET DOOR GEBRUIKEN!!!

Gehoorzaam, maar toch nog steeds een niet gerust, trok hij de handschoenen aan. Gelukkig gebeurde er niets. Hij had verwacht dat er ten minste iets zou gebeuren.

Wat?

Wist hij veel?

Jana bevoelde het zachte leer.

De handschoenen bleven misschien voorgoed om zijn hand zitten, vergroeid aan zijn huid. Of ze lieten hem misschien dingen doen die hij helemaal niet wilde? Of, of... ze wilden hem misschien echt naar zijn keel grijpen...!

Ja hoor.

Gelijk toen hij dit dacht, begonnen zijn handen aan die taak. Hij was zichzelf inderdaad aan het wurgen.

Uit. Die dingen moesten uit!

Onmiddellijk begonnen zijn handen zich te ontdoen van zijn handschoenen waarna deze stil, bijna verwachtingsvol op zijn schoot bleven liggen. Weer hoorde hij het *gebruik je gedachten, laat je er niet door gebruiken*. En toen begreep hij het.

‘Oh... Jullie doen wat ik dénk!’ zei, nee, dácht hij naar de handschoenen.

Als handschoenen hadden kunnen glimlachen, dan deden ze dat op dat moment ongezien. Handschoenen konden wél zichtbaar omhelzen. Jana stond verwickeld in een verstrengeling met zichzelf. Zijn rechterhand streelde zijn linkerschouder en zijn linkerhand gaf zijn rechterschouder steeds zachte klopjes.

Geen wonder dat er werd gelachen.

Doe niet zo gek dacht hij, terwijl hij schichtig om zich heen keek of niemand hem gezien had.

Zijn handen vielen gelijk slap naast zijn benen. Toen hoorde hij weer lachen. En rasperige stemmetjes, die in koor uitriepen: “Idioto!”

Kwam het daar vandaan? Dacht hij dit alleen maar? Of...? Jana greep naar zijn oren. Hij wás niet gek! Hij hóorde het toch?!

Beschuldigend keek hij naar de paarden, maar die stonden vredig van hem afgewend te grazen.

Af en toe sloeg er één van hen met zijn staart naar vervelende vliegen. Dat was het.

Nee. Die paarden lachten hem zeker niet uit.

Hij keek onderzoekend en angstig tegelijk om zich heen. Waren het dan misschien die vliegen geweest? Ach nee. Die waren bij de paarden. Veel te ver weg en hijzelf had geen verbeterde oren van Amelia gekregen. Ondanks de spanning van dit moment, grinnikte hij om die gedachte. Maar het was een bedachtzame grinnik.

En toen, en toen... hoorde hij een heel andere grinnik uit zijn eigen keel komen. Het bezorgde hem de rillingen. Begon hij dan echt gek te worden? Stootte hij zomaar geluiden uit, die echt nergens op sloegen en stond hij daarnet met zichzelf te vrijen, alsof hij Amelia in zijn armen had gehad. Amelia...?

“Ha, ha, ha, hi, hi, ho, ho, woahaha!!!”

Het was net of Amelius in zijn binnenste zat. *Amelius...?* dacht hij vragend en op datzelfde moment stond die vlak voor hem en keek hem kwaaiig aan. Het zou echt niet lang meer duren voor die op hem af zou komen om hem te vertellen, dat hij op deze manier niet aan Amelia mocht denken. Paniekerig dacht Jana vlug aan een kroes krachtthee.

Amelius werd in één keer vervangen door een kroes hete thee, die Jana nog maar net kon opvangen.

Volkomen in beslag genomen door wat er nog meer kon nu hij het eindelijk had gewaagd om de handschoenen aan te trekken, vergat hij het gejoel van daarnet helemaal. Als hij de handschoenen samen met de ring droeg, dan kon hij zijn stem veranderen en een gloeiend heet projectiel uit de lucht opvangen. En als hij dingen en mensen kon wég denken, zoals hij zonet met Amelius had gedaan..... en alleen maar aan plaatsen hoefde te denken om er zelf te zijn..., wat zou er dan met die plaatsen gebeuren als hij die handschoenen aanhad? Zou hij er dan ook gelijk zijn? En wat zou hij nog meer kunnen?

Jana dacht aan iets veiligs om dit uit te proberen. Dus dacht hij aan de paarden. Hij hoorde iets ruisen. De wind? Veel tijd om daar lang over na te denken had hij niet, want hij landde midden tussen de paardendrollen. Niks even rustig blijven dalen op een luchtkussen.

Met nogal wat kracht was hij tussen de paarden terecht gekomen en die waren daar duidelijk niet van gediend. Ze stoven hinnikend van hem af. Omdat hij de leider was, bleef Mystique het eerst staan, keerde zich om en vroeg: ‘Wat doe jij nou?’

‘Niks bijzonders, joh. Ik probeer wat mogelijkheden van mijn nieuwe spullen uit,’ stelde Jana de hengst gerust.

Het paard hinnikte met opgeheven hoofd: ‘Oh, vandaar dat ik je dubbel zie.’

‘Dubbel zie? Zijn jullie zó geschrokken? Sorry hoor,’ zei Jana.

Maar het dier stapte bedachtzaam weer naar de plek waar het had staan grazen en hinnikte: ‘Dub-bel. Ik zag je dubbel. Kijk maar terug.’

Jana keerde zijn hoofd om naar de beschaduwde plaats achter het hek dat mensen van paarden scheidde.

De plek waar hij vandaan was gekomen.

En-

Zag daar een jongen staan met zo’n zelfde haarband als hij had.

Hij voelde er aan.

De jongen deed hetzelfde.

Hij ging in spreidstand staan.

De jongen deed het ook.

Met een wijde stap liep hij weg van de paardenmest.

De jongen maakte een soortgelijke stap.

Hij zag zichzelf!

Maar dat kon toch helemaal niet...?

En toen hoorde hij het weer.

“Idioto! Idiooto!!”

Hij draaide zijn hoofd naar rechts en zag de jongen vanuit zijn ooghoek ook die kant op kijken.

Hij draaide zijn hoofd naar links en zag... graspolletjes omhoog komen. Steeds meer gras kwam in beweging en al snel deinde het om hem heen. Het grasveld waarop hij stond, voerde een soort dansje uit, maar hijzelf voelde er niets van. Hij stond als een Romeins standbeeld stoer en stevig naar rechts te kijken en dan weer naar links en dan weer naar de jongen achter het hek.

DAAR MOET JE WEZEN!!! loeide weer die enge stem van Amelius in duizendvoud.

De jongen aan de overkant scheen zich niet op zijn gemak te voelen.

Net als hijzelf eigenlijk.

Hij moest er naar toe. Wég van dit gevaarlijke veld. Naar de bezitters van die krassende stemmen.

Hij had ze gezien toen hij naar de overkant keek. Toen hij als het ware afstand van zichzelf had genomen. En nu.....?

Terug!

Door dit alleen maar te denken, wás hij alweer terug. Hij merkte niet eens, dat hij en zijn andere zelf weer één en dezelfde Jana waren geworden. Hij merkte het niet, want hij had het er veel te druk voor.

Druk met harige wortels van zich af slaan.

Ze kropen langs zijn heupen naar boven en één van hen had zich al twee keer om zijn been geslingerd.

Hij maakte korte metten met deze ongewilde omhelzing door er razendsnel met zijn eetlepel op in te hakken tot de wortel slap naar beneden gleed. Jana begreep nu ook waar het deinen door werd veroorzaakt.

Dat waren die wortels geweest!

En die waren niet in het veldje met de paarden naar boven gekomen. Nee. Die waren hiér naar boven gekomen! Het gevaarlijke veld was hiér en hij had dat gezien, toen hij er vanaf een afstandje naar had gekeken. Hij had het niet alleen gezien. Hij had het ook gehoord, die hatende stemmen, die toen nog gesmoord werden door de aarde. Het kon niet anders. Die Amelia. Ze had hem een toververrekijker gegeven! Eén waarmee hij alles beter kon zien en horen tegelijk. Ondanks de hachelijke situatie, voelde hij dankbare blijdschap in zich op wellen. Wat een vriendin!

Lang kreeg hij geen tijd voor zulke mijmeringen. De wortels om hem heen groeiden snel. Ze werden hoog en vormden een soort wriemelende haag, die hem omsloot. Hun akelige rasperige stemmetjes zongen het nu uit en kwamen griezelig dichterbij: “IDIOOTOHIDIOOTOHIDIOOTO!” Hier en daar begon een wortel zich uit de grond te werken. Ze waren naakt en lichtbruin. Harig ook. Maar duidelijk meer dan een onschuldig plantenworteltje. Ze hadden klaargelegen voor...

Ja, voor wat eigenlijk?

Jana noemde het in gedachten hun *geboorte*.

Elke keer na zo'n *geboorte*, draaide een wortel zich razendsnel naar hem om en staarde hem aan met domme haat uit twee spleetjes. Jana staarde terug in de spleetjes, die hun ogen waren.

‘Waarom?’ zond hij in gedachten uit naar de wortel die het dichtst bij was. Hij wist niet eens precies, waarom hij dat in de Taal had gedaan, maar dat dit gunstig was, bleek al heel snel. De wortel scheen zich een beetje te ontspannen en alle andere wortels ontspanden met hem nee. Het hele veld lag er ineens weer iets rustiger bij. Dat dát maar schijn was, besepte hij toen de wortel rasperig antwoordde:

‘Om je te vernietigen natuurlijk. Want je bent anders. NIEMAND houdt van anders.’

Daarna begon het veld weer te deinen en klonk het nu overall om hem heen: “IDIOOTOHIDIOOTOHIDIOOTO!”

En in Jana's hoofd verscheen een herinnering aan net zo'n joelende menigte waar hij zelf eens deel van had uitgemaakt. Misschien wel heel wat keer ook, want hij zag mensen in allerlei verschillende kleren om zich heen en zijn omgeving was ook steeds anders.

Even snel als de herinnering kwam, was hij alweer verdwenen en waren het alleen maar weer wortels om hem heen. De opdringerigste onder hen, begonnen tegen hem aan te duwen. Met de lepel sloeg hij ze van zich af. Dan trokken ze zich beduusd even terug om daarna weer met hernieuwde kracht door te gaan.

“IDIOOTOHIDIOOTOHIDIOOTO!”

Een harige poot haakte zich vast achter zijn benen en het lukte een wortel om hem zijn evenwicht te laten verliezen. Liggend keek hij in die twee hatende spleten van ogen en hij wist, dat hij hoe dan ook weer op zijn benen terecht moest komen, wilde hij een kansje maken. Op het moment dat hij dit alleen maar dacht, gebeurde het ook. Met een soepele verende beweging sprong hij overeind. Hij hoorde iets knappen en voelde dat het een wortel was.

Weer een wortel en nog één.

“Idioto!” beloofde die.

“KLOINK!” klonk het.

Jana gaf hem een superklein tikje met de lepel en dat was genoeg. Kermend begon de wortel zich direct terug te trekken in de aarde. Vlak voor hij zich terugtrok in het gevaarlijke veld, draaide hij zijn wortelpunt met een sierlijke slag. Het leek wel een groet. De volgende wortel vroeg al om aandacht.

Die lepel was een heerlijk ding eigenlijk. Hij hoefde alleen een welgericht tikje op de bovenkant van een dergelijke wortel te geven, en deze vijand gaf zich gelijk gewonnen. En steeds weer wuifde zo'n wortel dan ten afscheid voor hij zich in de grond terugtrok.

Jana moest natuurlijk wel zorgen dat hij bleef staan.

En – dat hij ze niet al te dichtbij liet komen!

Want op het moment dat hij zijn tachtigste wortel wilde terugslaan naar de aarde, maakte diens strijdmakker een dreigende stap in zijn richting waardoor hij zijn evenwicht verloor en wat erger was, ook zijn lepel!

Gierend van lol raapte de wortel die op en begon ermee te zwaaien. Hij raakte zelfs Jana's wang een keertje, terwijl die bezig was met opstaan. Wat nu?

Jana keek zoekend om zich heen.

Hij voelde intense weerzin voor deze wezens, die zelf ook duidelijk hadden aangegeven hém niet te zien zitten. Ondertussen lukte het de wortel niet om Jana nog eens te raken en bovendien had die ene welgemikte slag duidelijk niet zo'n effect gehad als op zijn broeders.

Jana stond energiek, maar lepellos voor hem te springen van opwinding.

Teleurgesteld smet de wortel Jana's lepel weg en zette het weer op een kermen voor hij zomaar in de aarde kroop. Het was niet eens nodig geweest om te slaan. Een andere wortel, een kleinere, maar stevige, stormde ineens naar voren en verraste Jana volkomen door hem opnieuw op de grond te gooien.

Dicht bij de aarde, waar ze immers uit waren gekomen, waren deze wortels veel sterker.

Misschien dachten ze dat alleen maar met hun domme koppen met spleetjes als ogen en mond, maar die gedachte werkte in ieder geval wél.

Het kostte Jana best moeite om zich lost te maken uit de harige greep.

De wortel gooide hem om en om zonder dat het dit lelijke wezen enige moeite leek te kosten.

Jana begreep hoe het zat, of tenminste, dácht dat hij het begreep. De aarde gaf hen kracht, maar éénmaal los van diezelfde aarde, was het gauw gedaan met die kracht. Gedachten zoals deze tolden door elkaar in zijn hoofd, terwijl het hem de grootste moeite kostte om niet in de grond te zinken, want dáár wilde de wortel hem hebben om de één of andere reden.

Die reden hoefde hij nu even niet te weten. Het gevaarlijke veld werd met iedere tel gevaarlijker. Want met iedere tel trok het hem verder naar binnen. Het zoog met duizenden kleine mondjes, die smakkende geluidjes maakten. Het leefde en scheen hem nogal smakelijk te vinden.

Nog nooit van zijn leven was hij zo verschrikkelijk bang geweest, want hij besepte maar al te goed dat hij levend verzwolgen zou worden als hij geen manier kon vinden om vrij te komen.

VRIJ!

Hij wilde alleen nog maar dit:

VRIJ ZIJN!!!

Jana was zo bezig met dit te willen, dat hij eerst niet eens door had, dat hij al was, waar hij wilde zijn.

Vrij en hoog zwevend boven het gevaarlijke veld, dat er nu helemaal niet zo gevaarlijk uitzag.

Wanneer je niet beter wist tenminste.

Wanneer je niet, net zoals hij de tientallen woedende wortels zag, die hun harige knoestjes naar hem in een onbereikbare hoogte uitstaken.

Wanneer je een Turko was, of een Poël, dán zou je dat misschien denken.

Maar Jana wist wel beter.

Hij had zijn gedachten gebruikt! En die hadden hem hoog boven dat krioelende stelletje getild.

De wortels waren alleen nog maar onder hem, omdat hij, Jana, dat WILDE.

Want hij droeg deze ring, deze handschoenen en de sandalen natuurlijk niet voor niets.

Die zouden hem helpen om dat krijsende stelletje onder hem voorgoed de aarde in te jagen.

Nog niet eerder had hij dit in zich gevoeld. Zo'n zware en duistere wens. Hij voelde een ijzige kou in zich neerdalen, hoorde een stem krassen 'Idioto, idioto, idioto,' en rilde.

Al rillend en nog steeds verbaasd, dat hij deze kille haat ook in zich meedroeg, zweefde hij naar beneden tot hij zachtjes weer neerkwam op het veld, want zijn gedachten hadden hem al weer gebracht waar hij wilde zijn.

Tussen hen in.

Daar stonden de meeste wortels nog steeds met hun gebalde knoestjes naar de lucht te zwaaien. Sommigen kropen net uit de grond, schudden hun domme koppen en wisten dan ook niet hoe snel ze met de anderen moesten meedoen.

Zwaaierend.

Dreigend.

Grommend en stinkend!

Pas nu viel het hem op hoe ongelooflijk goor zij roken. Alsof ze een bad hadden genomen in braaksel. Hij stond zo vlak bij één van hen, dat hij die kon aanraken. Maar hij deed dat niet. Geen zin en geen tijd. De stinkende wortel naast hem, kreeg in de gaten, dat Jana weer was gedaald. Hij stootte een hese toon uit en begon op hoge worteltenen om Jana heen te dansen.

"IDIOOTOHIDIOOTOHIDIOOTO!"

Als één wortel keerden nu allen zich naar hem om en voor hij het wist, hadden ze hem weer vast gegrepen. Ze probeerden hem met zijn allen op de grond te krijgen. Om dat te bereiken, haalden ze de meest gewaagde stunts uit.

Ze doken in zijn rug.

Ze duwden tegen zijn kuit.

Ze spuugden hun slijmerigste slijm voor zijn voeten, waarna ze hem opnieuw probeerden om te gooien. Want eenmaal op de grond, zouden hun stinkende broeders het wel van hen overnemen. Die bevonden zich allemaal nog in het gevaarlijke veld en wachtten op zijn aankomst. En tijdens hun geboorte, begonnen ze al te schreeuwen en dreigend te joelen.

Waarom?

Het antwoord op Jana's stille vraag kwam weer uit duizend kelen, de krekels of Harpij's kinderen of...

'IDIOTO!!!!'

Als antwoord hierop begon zijn rechterhand te jeuken. De jeuk verspreidde zich over zijn hele hand.

Ook zijn andere hand deed nu mee. Zijn vingers bogen zich en strekten zich, zonder dat hij daar zelf veel invloed op kon uitoefenen.

Het waren de handschoenen.

Die hadden natuurlijk allang weer uit gemoeten!

Haastig keek Jana om zich heen. Wortels aan alle kanten. Er was geen ontkomen meer aan. Hij zou ze aan moeten raken.

- Geeft niet - sprak hij zichzelf toe.

Als het meezat, dan duurde dit niet zo lang, bedacht hij ook nog. Hij bedacht dat die handschoenen nu nog niet uit konden. Hij zou ze maar even moeten gebruiken, en dan zou hij ze uittrekken.

Verbeelde hij het zich nu alleen maar, of voelde hij werkelijk al zuigende lipjes aan zijn handpalmen?

Hij schudde met zijn hoofd om die gedachte te verjagen en vestigde zijn aandacht weer op zijn stinkende omgeving.

De dichtstbijzijnde wortels begonnen te veranderen. Eerst waren ze stevig, en droog geweest. Ze roken toen nog naar niets. Nu waren ze zacht, glimmend, dus zouden ze wel nat zijn en stonken ze naar uitgebraakte aarde. Ze waren allemaal veel langer boven de grond dan hun voorgangers, die terug in de aarde waren geglibberd. En natuurlijk waren ze hier ook al langer dan degenen, die zich nog altijd maar een weg naar boven aan het banen waren. Er kwam geen eind aan de stroom van nieuwkomers, die niets liever scheen te willen dan hem mee te trekken.

Mee te trekken naar het duister.

'NEE ROTZAKKEN!' riep een koor van stemmen tegen hen. En Jana herkende de stemmen van alle andere nieuwe wezens die hij had ontmoet. Toch was dit geluid uit zijn eigen keel gekomen. Jana schrok er zelf van.

Maar... opeens begreep hij het!

Met die geweldige handschoenen en ring samen, kreeg iederéén zo'n stem. Hij had er eigenlijk nog nooit op gelet, maar het zou hem niets verbazen, als ook Amelia's vader zulke handschoenen droeg.

Misschien had die in het echt wel een vreselijk piepstemmetje.

Jana giechelde bij het idee.

De dichtstbijzijnde wortel viel hem gelijk aan. Stinkende spetters vlogen in het rond. De wortel dook naar zijn benen om hem onderuit te krijgen.

Blijf staan! droeg hij zijn sandalen op en die plantten zich stevig in de aarde.

Grijp hem! droeg hij zijn handschoenen op.

En zijn gehandschoende handen grepen de nu papperig geworden wortel en, er dwars doorheen!

Jana kokhalsde.

Nog één krassende kerm en het was gebeurd.

Wat over was gebleven van zijn onsmakelijke tegenstander, glibberde de grond in.

Één nattige, laatste wuif.

Toen verdween hij in de rulle aarde.

De overgebleven wortels stootten elkaar aan en keken vanuit hun spleten toe zonder iets te ondernemen. Niemand van hen was hun soortgenoot te hulp geschoten toen die door Jana verdreven werd. Het leek wel of het hen aan alle fut ontbrak. Toen ze pas uit de aarde waren, waren ze nog sterk. En dom genoeg om het tegen hem op te willen nemen.

Sukkels.

Jana grinnikte zonder echt blij te zijn over de volgende gedachte, die bij hem opkwam.

Voor deze zwijgende meerderheid zou hij niet lang meer veel te vrezen hebben, want ze zouden ook vanzelf de aarde weer gaan opzoeken als ze helemaal waren ontbonden.

Ja! Dát was het!

Ze waren aan het ontbinden.

Nu voelde hij zich pas echt misselijk worden.

Wat een held was íe zeg. Maar niet heus. Vechten tegen een stelletje ontbindende stinkerds. Bah. Hij wist niet waar hij meer een hekel aan had. Aan deze wortels, die zelfs in hun laatste tellen nóg het gore lef hadden om hem, hém naar het leven te staan. Of had hij een hekel aan zichzelf, zoals hij daar stond te knijpen in kelen, die dan gelijk openbarstten als rotte aardappels. Zo'n zelfde soort stank verspreidden ze in ieder geval wel.

Toen er een klein groepje van hen over was, keken de wortels radeloos naar elkaar. Daarna snel weer naar Jana, want die had zijn lepel teruggevonden en opgeraapt uit het gras. Nu zwaaide hij er dreigend mee.

‘Kom maar bij papa, slijmerds!’ schreeuwde hij naar de wortels met de stem van duizenden slachtoffers van zinloos geweld.

‘KOM MAAR, KOMMMM’

Daar hadden ze natuurlijk helemaal geen zin in en ze keerden zich moeizaam van hem af. Het zou gewoon zielig zijn om deze ontbindende stinkerds geen voorsprong te geven.

Zielig en zéker niet eervol.

Dus gaf hij ze die voorsprong en wachtte geduldig tot ze zich allemaal hadden omgekeerd en aan hun vlucht waren begonnen. Zwaaiend met de lepel begon hij eindelijk aan de achtervolging. Maar dat viel hem best tegen, want die stomme wortels waren toch verder dan hij had gedacht. Ze waggelden voorbij de werkplaatsen van Ray en Uro, ze passeerden de koopmanswinkel en...

O nee!

Ze waren op weg naar Amelia!

Hij zag ze nogal vaag in een wolkje voor hem uit deinen.

“IK GA JULLIE HELEMAAL KAPOTMAKEN!” brulde hij en zag vanuit zijn ooghoek wat verbaasde voorbijgangers stilstaan.

Ze giechelden.

Hij gaf er niet om.

Vooruit moest hij, VOORUIT en zijn gedachten dreven hem voort. Nu was het opeens helemaal niet meer moeilijk om ze in te halen.

Waarom een mes gebruiken als je een goeie lepel hebt? hoorde hij een stem in zijn hoofd.

Als antwoord begon hij meteen driftig met zijn lepel op de dichtstbijzijnde wortelkoppen te tikken.

“SPLATS, SPLATS, SPLATS!”

Het was een misselijkmakend geluid. Gruwend hield hij de lepel ver van zich af. Eén van de overgebleven zeven maakte gebruik van het moment, door met een papperig stompje vlug op het deurtje van Amelius' woning te tikken. Terwijl hij dat deed, spatten er aan alle kanten druppels van hem af.

“Hé!” brulde Jana en pakte hem vast.

De wortel glibberde zich los om nog een keer te kloppen, maar dat was niet meer nodig. Met een gastvrije zwaai werd het deurtje al geopend.

“Kom er in,” zei Amelia.

Maar dat zei ze niet tegen Jana. Dat zei ze tegen dat zo goed als verslagen troepje wortels zonder hem zelfs maar één keertje aan te kijken. Met opengevallen mond keek hij toe.

‘Er zijn dus nog maar zeven van jullie over?’ vervolgde ze in de Taal. ‘Niet veel. Goed gedaan, jongens.’

Terwijl ze nattige klanken uitstootten, glibberden de wortels het huisje in. Jana was er nog steeds van overtuigd, dat Amelia zijn hulp nodig had.

‘Ze hebben niks dan slechts met je voor!’ schreeuwde hij. ‘Ze zijn gevaarlijk! Laat mij ze even voor je...’

De enige reactie die Amelia daarop had, was het dichtslaan van de deur.

G.O.R.

In de war bleef hij een moment naar de dichtgesmeten deur staren, maar na een tijdje voelde hij withete woede in zich opkomen. *Wat dacht ze nou eigenlijk wel?*

Als de weerga wenste hij zich het keukentje in. En een beetje snel graag!

Het werkte!

Hij gleed soepel de andere ruimte in zonder er zelfs maar een splinter voor te hoeven omduwen. In het keukentje was het warm en gezellig. Er brandde een vuurtje onder de kookpot en er heerste vrolijke drukte. De wortels waren nergens meer te bekennen. Wél zaten er drie vreemde mensen aan tafel. Twee mannen en een vrouw. Ze stopten met praten om hem nieuwsgierig te bekijken.

‘Zo. Je bent dus toch even een kijkje komen nemen,’ constateerde Amelia nogal overbodig.

Jana’s levende handschoenen begonnen op dat moment ook weer aan de binnenkanten van zijn handen te zuigen.

Die rukte hij nogal wild uit. Ze scheurden net niet.

‘Iedereen en alles hier is GEK!’ schreeuwde hij kwaad.

Amelia negeerde deze uitbarsting en legde zijn handschoenen keurig naast elkaar op tafel, terwijl ze tegen hem zei:

‘In de Taal graag. Deze gildeleden spreken en verstaan die uitstekend.’

Jana schokte boos met zijn schouders. Met overslaande stem schreeuwde hij:

‘Gildeleden! Gildeleden? Waar zijn de wortels? Of zijn dat soms ook gildeleden?’

Het klonk indrukwekkend, zelfs nu de handschoenen er niet meer waren om zijn stem te versterken.

Één van de drie bezoekers; een lange, magere man met holle ogen begon te lachen en zei, meer tegen de andere onbekenden, dan tegen hem:

‘In zekere zin... zijn die worteltjes ook gildeleden. Ha, ha. Maar laten we ons eerst even aan je voorstellen.’

Omstandig schoof hij zijn stoel naar achteren om Jana de hand te schudden.

En dat bleef hij doen terwijl hij plechtig zei: ‘Jongeman. We wisten niet, dat we je vanmiddag al zouden ontmoeten. Maar het is goed zo. Ik ben Gaius-Julius.’

Hij keek achterom naar Amelia, die bij het aanrecht stond en knikte.

‘Ja. Het is goed zo,’ herhaalde hij zijn woorden.

Om hem te antwoorden moest Jana omhoog kijken.

‘Natuurlijk is het goed,’ zei hij op verontwaardigde toon.

‘Amelia is mijn beste vriendin.’

Het andere meisje stond nu ook op en toonde een superieur glimlachje.

‘O, is ze dat? Maar natúúrlijk,’ grinnikte ze, terwijl ze zijn hand schudde, ‘Katana is de naam.’ Jana keek in haar notenbruine ogen en was er niet zo zeker van of ze het nu met hem eens was, of dat ze hem bespote, of erger nog. Dit maakte hem heel onzeker en daar hield hij niet van. Dus besloot hij om verder even niets te zeggen en af te wachten tot die gasten nog iets zinnigs te vertellen hadden.

Die andere jongen leek niet van plan om voor hem op te staan.

Hij wuifde nonchalant naar Jana terwijl hij zei in de Taal: ‘Dimis’.

‘Nou, ik ben dus Jana,’ antwoordde deze netjes en ging zitten.

Er viel een nogal ongemakkelijke stilte. Na lange tijd begonnen ze allemaal tegelijk te praten. En het viel weer stil. Gelukkig kwam op dat moment Amelia binnen met een blad vol dampende kroezen, die ze in hun midden zette,

‘*THEE VAN DE TERUGKEER! TA, TA, TA, TA!!!*’ zongen alle muren van het huisje tot het hele bouwwerkje ervan rammelde. Voor iedereen was er een gevulde kroes. Ook voor Jana.

‘Amelius’ thee. Daar alléén al voor, zou een mens terug komen,’ verzuchtte Gaius-Julius en nam een verzaligde slurp.

Jana nam zelf ook een voorzichtig slokje. De krachtthee gaf hem moed.

‘En nu wil ik het weten ook,’ zei hij. ‘Waarom zijn jullie hier?’

‘MANIEREN!!! HEB JIJ DAAR NOG NOOIT VAN GEHOORD?!’

Het was Amelius’ stem!

Verschrikt dook Jana weg voor een grote hand die maar net miste. Amelius was zomaar uit het niets verschenen. Tersluiks keek Jana naar de laarzen van de reus. Amelia zag hem kijken en hoorde zijn gedachten.

‘Verbeterd inderdaad,’ zei ze tegen hem.

Amelius duwde haar opzij en zei, nogal plechtig:

‘Ik zal het je dan maar vertellen jongen, want veel langer mag het toch geen geheim meer voor je zijn. Deze drie machtige strijders, deze groten van alle arena’s in alle werelden, deze sterker dan sterke....’

Er werd een kleine hand op zijn arm gelegd.

‘Papa...’

Dat was voldoende om hem een stuk minder plechtig verder te laten gaan. ‘Je hebt gelijk kindje,’ bromde hij en schraapte zijn keel. Dimis stootte Katana schamper aan. Hij scheen hoegenaamd geen angst te koesteren voor deze gigantische alchemist.

‘Ojee. Hij gaat ons officieel aankondigen,’ lachte hij.

Amelius keek Dimis alleen maar even beschuldigend aan. Dit was wél voldoende om die beschaamd het hoofd te laten buigen en te mompelen:

‘Ja, laten we het hem vertellen.’

Jana voelde zich steeds ongeruster worden.

‘Wát, vertellen?’

Amelia somde op: ‘Van de wortels, Poël, Pedro, het Gilde en meer van dat soort dingen.’

En waar Jana daarstraks alleen nog maar nogal gekscherend aan had gedacht, gebeurde. Weer schraapte Amelius zijn keel en keek hij alle aanwezigen, maar vooral Jana, plechtig aan, terwijl hij over zijn grote vingers begon te wrijven tot het vel van die vingers, en al heel gauw zijn hele hand begon te rimpelen. Na een tijdje namen zijn handen ook een andere kleur aan. Toen het vel steeds verder los ging liggen, zag Jana het!

Amelius droeg handschoenen. Onzichtbare handschoenen. Uiterst bedachtzaam, en één voor één trok hij ze uit en legde ze neer. De middelvinger van één van de handschoenen bleef omhoog staan.

“Zie je nou hoe je dat moet doen jongen? Ik doe het nu alleen maar even voor, zodat je weet, dat jij datzelfde zal kunnen doen. Nu kan iedereen nog zien dat je ze draagt, maar over een tijdje zullen ze onzichtbaar hun werk voor je doen,” zei hij op hoge toon.

Jana begon te lachen.

Het ging precies zoals bij hem daarstraks! Ja, het was precies als hij had gedacht.

De handschoenen vervormden ieders stem. En naast dit, werden ze na een tijd een soort tweede huid.

Amelius schoof met een ruk zijn stoel naar achter.

“Het spijt me Amelia, maar dit pik ik niet!” piepte hij. “Voor uitlachers is er geen plaats in het G.O.R.”

Haastig begon Jana te wuiven. “Het spijt me echt, meneer,” zei hij schel en schaamde zich een beetje over zijn eigen stemgeluid, dat nu ook allerminst indrukwekkend klonk. “Ik wilde u helemaal niet uitlachen. Het was gewoon raar dat u de Taal niet gebruikte.”

Tot zijn grote opluchting zakte Amelius weer terug in zijn stoel. ‘Je hebt gelijk. In de Taal kan niemand piepen tenslotte.’

Iedereen in het keukentje knikte.

Ook Jana.

Want het was zo als Amelius zei. In de magische taal bestond er inderdaad weinig verschil tussen mensen met hoge stemmen en mensen met lage stemmen, en ook niet tussen mensen en dieren, zoals Mystique en mensen en insecten, zoals spinnen en krekels en libelles.

In de Taal was alles één.

‘Waar het allemaal om gaat, is dus het volgende,’ begon Amelius verder te vertellen, terwijl hij zijn vingers masseerde. ‘Door hoe je je hebt weten te verzetten tegen onze bondgenoten Wortels, is meteen duidelijk hoe waardevol je bent. Je hebt niet alleen stand gehouden. Katana maakte een spottend geluidje, waar Jana meteen weer onzekerder door werd.

“Er is hier geen plaats voor uitlachers, weet je nog wel?” siste hij Katana toe.

Amelius verhief zijn stem.

Er had iets vervaarlijks uit zijn keel moeten komen, maar dat deed het niet. Het was een heel iel stemmetje waarmee hij verder ging: “Je hebt ze ook onschadelijk gemaakt en teruggejaagd naar hun bron van herkomst.”

Katana begon nu ongegeneerd te gieren. Ook Dimis’ schouders schokten. Katana ging er nu ook bij staan en wees wapperend zijn kant uit. *Zijn kant uit, niet die van Amelius!*

“Onschadelijk gemaakt! Ha, ha, ha! Teruggejaagd naar hun bron van herkomst! Tsjioeooooh”

Ze leek pijn in haar maag te hebben van het lachen. Ze boog er dubbel van.

Jana werd nu echt kwaad. Hij schreeuwde met uitgestoken vinger naar Amelius:

“En die zeven dan, die ik hier naar binnen zag vluchten? En die nota bene door uw dochter binnen werden gelaten?!”

Amelia duwde Dimis en Katana in hun stoel terug, fluisterde ze iets toe en liep toen naar hem.

‘Papa zei het al,’ zei ze, terwijl ze haar arm over zijn schouder legde.

Ze was minstens een kop kleiner dan hij en Jana vond haar jongens-onder-elkaar-gebaar zo vertederend, dat hij meteen zijn verontwaardiging vergat.

‘Die zijn terug naar hun bron van herkomst,’ zei ze naar hem op kijkend.

Nu hielden Katana en Dimis het echt niet meer. Ze schaterden het uit.

“Bron van herkomst! Ha, ha, ho, ho, die Amelia. Dat is een goeie. Zeg nou maar hoe het werkelijk zit!”

“Hè?!”

Jana snapte er nu helemaal niks meer van en wanneer hij er niets meer van snapte, dan was in de Taal spreken wel het laatste waar hij aan dacht.

Bestraffend keek Amelius hem aan.

Jana herstelde zich vlug. ‘Rayol... was die niet op een belangrijke missie voor de keizer?’ veranderde hij vlug van onderwerp en keek dapper terug naar de grote man met de kleine stem.

Die wreef ja-knikkend over zijn kin: ‘Voor zover de inwoners van Laurium weten, is Rayol inderdaad op missie voor onze keizer. In werkelijkheid is hij even uit zijn lijf. Hij is ook onze leider. Ik neem het nu een tijdje van hem over. Als leider... nou... leider. Zo noemen we dat, maar niemand van ons is in werkelijkheid DE leider. Dat zijn we eigenlijk allemaal. En om dát nou aan de mensen van deze nederzetting duidelijk te maken, hebben we ook dit gilde ook opgericht.’

Volkomen in de war keek Jana het hele gezelschap aan.

‘Wacht eventjes,’ zei hij.

Dimis giechelde weer.

Katana zuchtte en keek naar het plafond met de spinnenwebben en Gaius-Julius zei: ‘Wachten... dat hebben we al lang genoeg gedaan. Het is tijd voor actie nu en jij lijkt ons de aangewezen persoon om deze missie tot een succes te brengen.’

Het was alsof er iets klikte in Jana’s hoofd na die woorden.

Gaius-Julius had gelijk! Ze hadden allemaal al lang genoeg gewacht. En hij, Jana wist ook eigenlijk best waarom hij hier was. En ook, dat het zijn eigen angsten waren geweest, die hij had bestreden. Dat de geboorte van iedere Wortel op dat gevaarlijke veld, de geboorte was geweest van kleine, lelijke, bange en pesterige stukjes van hemzelf!

Hij schudde Amelia’s hand van zich af, nam weer plaats aan de ruwhouten tafel en fluisterde:

”Gladiatoren Onder Rome. Dát zijn we en zullen we altijd zijn zolang er een groot onrecht recht gezet moet worden. En de angst voor het onbekende is zo’n groot onrecht.”

“Eindelijk!” riep Amelia uit en drukte een kus op zijn wangen. “Je herinnert je het!”

‘En ik zeg het nu nog maar één keer. We bedienen ons bij voorkeur van de Taal,’ zei Amelius bestraffend tegen hen beide.

Hierna werd even heel stil in het keukentje, waar zelfs de kleinste gedachte niet werd gedacht.

Na best een tijdje zei Jana’s beschaamd:

“Ik moet me daarstraks minstens tien keer door mijn gedachten hebben laten gebruiken.”

Katana barstte los in een bevrijdende lach.

Dimis keek eerst naar hem en begon toen ook voorzichtig mee te doen, maar pas toen Jana zelf ook begon, lachte iedereen vrijuit tot alle magen teveel pijn begonnen te doen om er mee door te gaan.

Toen de rust was teruggekeerd, vroeg Jana nog nahikkend aan Amelia:

‘Dus die bron van herkomst... die wortels... kwamen eigenlijk uit mezelf?’

Het meisje knikte: ‘Inderdaad. Het zijn heel oude angsten, die je zelf hebt. En ze komen boven op momenten dat je ze eigenlijk het minst kan gebruiken. Daarom moesten we ook zien hoe je die te lijf ging.’

Amelius mengde zich in het gesprek.

‘Want alleen door je oude angsten succesvol te bestrijden, bewijs je voor jezelf dat je een waardig strijder bent. In jouw geval, zou ik zeggen... kunt worden,’ piepte hij zuinig. Die laatste twee woordjes had hij niet in de magische taal gesproken, dus klonken ze helemaal niet als van een Gladiatoren Onder Rome.-strijder.

Daar was dat handje van Amelia weer op zijn arm. En meteen verbeterde Amelius zichzelf. ‘Een succesvol strijder bént.’

‘Ja, ja, een succesvol strijder, die bang is van aarde,’ antwoordde Jana vol zelfspot.

‘Niet van aarde, dat weet je zelf ook best,’ zei Amelia.

Nee, dacht hij, *die rotwortels!* Hij voelde de strijd lust weer in zich opwellen.

Gaius-Julius pakte zijn hand en kneepte er zacht in.

‘Nu nog niet, Jana,’ zei hij. ‘De tijd om het grote onrecht recht te zetten, nadert wel heel snel. Maar, nu nog niet.’

Dimis mengde zich er nu ook in. Hij knipoogde naar Jana en zei:

‘Inderdaad. Want onze jongste wapenbroeder heeft nog niet al zijn spulletjes.’

Hij richtte zich nu tot Amelia.

‘Ik zie nog geen helm, ik zie nog geen schild, ik zie nog geen wapen,’ somde hij op.

Amelia schonk iedereen nog eens in.

‘Die helm zal nu ook wel snel klaar zijn,’ zei ze, terwijl ze zelf ook weer aanschoufde.

‘Opdracht van Poël. Die heeft ook opdracht gegeven voor de sandalen en handschoenen. Jana heeft die nodig als hij gaat racen. Ik kon ze daarna verbeteren zonder dat dat opviel. Met een schild of een wapen zal dat niet gaan. Jana wordt op dit moment opgeleid tot paardenracer. Ja, natuurlijk ook alleen maar omdat Poël te zuinig is om een professionele racer in te huren,’ en laatdunkend vervolgde ze: ‘Zijn zuinigheid is bij ons allemaal bekend.’

Een beetje gepikeerd zei Jana: ‘Dus als ik het goed begrijp, ben ik tweede keus.’

“Twintigste!” gierde Katana het uit.

Mokkend zakte Jana onderuit.

Hij pakte één van zijn handschoenen op en speelde een beetje met de magische vingers. Er kwamen blauwe vonkjes vanaf. Snel legde hij de handschoen terug op tafel. Weer een lachsalvo uit alle kelen van het G.O.R.

‘EN ZO IS HET GENOEG!’ dreunde het in Jana’s hart.

Hij schoot verschrikt overeind en keek om zich heen. De anderen hadden het ook gehoord en doken een beetje onderuit. Amelius keek ook om zich heen en boog toen beschaamd zijn hoofd.

‘Ja, Rayol,’ zei hij berouwwol tegen iets dat niemand kon zien.

Hij gebruikte de taal die ook Poël zou hebben verstaan, wanneer die op dat moment in het keukentje zou zijn geweest.

Alleen had die laatste er weinig van begrepen natuurlijk.

Amelius stond op en keek in het rond, terwijl hij zijn handschoenen weer aantrok. Het was alsof die kledingstukken een zucht van opluchting slaakten.

‘Rayol, onze heerser heeft gesproken!’ dreunde hij toen met de stem die Jana zo goed kende. ‘Het zal nu echt niet lang meer duren. Onze leider is op dit moment bezig om de weg verder te bereiden. Hij heeft de prestaties van ons jongste gildelid door onze ogen gadeslagen en is tevreden.’

Hij trok Jana naar zich toe en gromde: ‘Zéér tevreden!’

‘Zeer tevreden,’ herhaalde Amelia glimlachend.

‘Zeer tevreden,’ beaamde Gaius-Julius ook glimlachend en zijn ogen leken Jana allang niet meer zo hol als in het begin.

‘Ja...tevrede,’ moesten ook Katana en Dimis toegeven.

Aarzelend keek Amelius om zich heen.

‘Jaah.... Dat zijn we toch? Wanneer jullie er anders over denken, dan is NU de beste tijd om dat te zeggen.’

Maar niemand zei meer iets.

Ja. Toch. Gaius-Julius nam het woord. Hij keek over de hoofden van de anderen heen en richtte zich tot Jana.

‘Nu wil je vast wel weten, wat je opdracht precies is.’

Aarzelend antwoordde Jana: “Het hééft te maken met de bigarace..... maar wat Poël nou met dat grote onrecht heeft te maken.... of.... en Pedro? Hoe zit het daar eigenlijk mee?”

Gaius-Julius opende zijn mond, maar Amelius ging al staan en zei bestraffend tegen hem:

‘In De Taal zeggen we dat. En IK, als plaatsvervangend leider, zal vertellen hoe het zit.’

‘Natuurlijk,’ zei Gaius-Julius beteuterd en ging zitten spelen met één van Jana’s handschoenen.

Amelius maakte zich breed en kuchte.

Iedereen wachtte doodstil met opgeheven hoofd.

‘Luister goed vriend, want dit vertel ik maar één keer,’ drukte hij Jana op het hart en voor deze zelfs maar kon knikken, begon hij al:

‘Pedro is de zoon van Talith, ons ere-gildelid.’

Jana maakte gelijk een gebaar of hij zijn oren spitste: ‘Is...? Wás zal je-u bedoelen.’

Geërgerd haalde Amelius zijn schouders op.

‘Ís’ herhaalde hij.

Het was overduidelijk dat hij hier geen tegenspraak meer over wilde horen. Toen het stil bleef, ging hij verder:

'Pedro's vader, Talith dus, is ons erelid, omdat hij een grote verzetsheld is én de mede oprichter van Gladiatoren Onder Rome, ons G.O.R. We mogen aannemen, dat hij op dit moment heel ver weg is, want hij heeft sinds zijn vertrek geen enkel contact meer met ons opgenomen.'

Hij nam zijn grote hoofd tussen beide handen en schudde dat even heen en weer voor hij zei:

'Sinds hij hier in Laurium neerstreek na de vele reizen die hij had gemaakt, deelde hij zijn gevechtkunst al met Rayol, de pantsersmid. Dat was, toen er nog alleen maar wapens en pantsers werden gebruikt om zich tegen de monsters en kinderen van de monsters te verdedigen, die de mensen van de verschillende nederzettingen hier in de streek aanvielen. Rayol en Talith probeerden toen al nieuwe pantsers en schilden in combinatie met de wapens van de wapensmid met elkaar uit, zonder elkaar echt ernstig te verwonden natuurlijk. Ze testten ze op soepelheid en verdedigingswaarde en meer van dat soort dingen... als ze helemaal tevreden waren, riepen ze mij en Amelia er bij om nog een paar verbeteringen aan te brengen. Maar goed....'

Amelius viel even in mijmeringen verzonken stil.

Hij stond zich niet langer dan twee diepe ademhalingen toe, voor hij vervolgde:

'Later, toen de Romeinen het hier steeds meer voor het zeggen kregen, is Talith in het verzet gegaan. Steeds meer onschuldige burgers vielen ten prooi aan het wrede bestuur, dat bepaalde hoe en waar er werd gesproken, wát er nog op tafel mocht komen en met wie je om mocht gaan. En in die tijd heeft Talith Rayol ook kunnen overtuigen van het belang van een sterk verzet. Die twee deden vanaf dat moment nog meer samen.

Op een dag zijn de Romeinen naar Laurium gekomen met het bericht, dat deze stad ook toernooien kreeg, waarin mensen bestraft konden worden terwijl de bevolking keek. Er kwamen eerst feestelijke toernooien, waarin wel werd gevochten, maar nooit tot de dood er op volgde. Dat kwam later en toen was het eigenlijk al te laat.'

Somber streek Amelius over zijn kin voor hij doorging:

'Talith en Rayol richtten dit gilde toen gelijk op om in ieder geval nog een beetje bescherming te kunnen bieden aan de veroordeelden. Het Romeinse bestuur had gezegd, dat ze het toejuichten als de plaatselijke bevolking op bescheiden wijze zou deelnemen aan de festiviteiten, dus die hadden het gelijk goedgekeurd. Ja, logisch. Dan konden ze ons G.O.R. makkelijk de schuld geven voor de moorden die op deze manier werden gepleegd. Viezeriken.'

Hij verjoeg met een kwaad gebaar zijn eigen woede en vervolgde: 'Rayol werd leider. Maar alleen in naam. Het was Talith, die de dienst uitmaakte, want die scheen altijd precies te weten, wie of wat er aangepakt moest worden, en... hoe. Hij kende ook veel gebruiken van alle volkeren, die hij op zijn reizen was tegengekomen. Om Talith te eren, heeft Rayol vanaf het moment van de oprichting van dit gilde, zijn allerbeste stukken altijd naar hem vernoemd. En niet alleen de harnessen, nee ook de helmen, ook de schilden.'

Amelius lachte geluidloos.

'Het duurde niet zo lang, voor het mode werd om alle sterkste en beste onderdelen van een wapenuitrusting naar Talith te vernoemen. En...' Hij sprong van zijn stoel met de soepelheid van een jonge vent, 'dat was dus allang zo vóór Talith verdween. Het was ook een manier om elkaar te herkennen. Maar dat wist alleen de ondergrondse G.O.R.-beweging. Bij het Romeinse bestuur stond ons gilde bekend als de Gladiatoren Onder Rome. Wanneer iemand bijvoorbeeld een ijzeren pantser van de sterren van Talith bestelde, wat eigenlijk helemaal niet bestond, want het was gewoon een ijzeren pantser van Talith, dan wist Rayol gelijk, dat die persoon ook te vertrouwen was. Dat die de goede zaak steunde, al was dat meestal alleen maar in het hart.'

Nou begreep Jana er helemaal niets meer van.

Amelius klopte zich op de borst en vervolgde trots:

'Maar alleen wij, de leden van het G.O.R. kwamen ook daadwerkelijk voor de goede zaak op. We durfden onze handen vuil te maken, we waren geen van allen bang en we zouden nooit ofte nimmer onze monden voorbij praten. Dus, heel belangrijk....'

Zijn vinger zwaaide gevaarlijk dicht langs Jana's neus, 'Wij hielden áltijd onze mond dicht. Dimis en Katana kwamen er een tijdje vóór jou bij. En Gaius-Julius... nou, dat is gewoon Gaius-Julius, is er altijd bij als je hem nodig hebt.'

Katana gniffelde: 'Hij komt van de sterren.'

Gaius-Julius moest hier hardop om lachen.

'Ha, ha, ho, ho. We komen allemaal van de sterren.'

Amelius ging verder toen het weer rustig om hem heen was.

'Officieel heten we dus Gladiatoren onder Rome,' legde hij uit. Dat is voor de Romeinse leiding. In de toernooien wordt ons gilde dan uitgebreid met een stel heel onervaren knapen, dat zijn dan altijd diegenen, die door de Romeinen zijn veroordeeld tot... nou ja, gewoon om te verliezen. We worden dan uitgelachen en bespot en vernederd tot de dood van die onervaren knapen er altijd op volgt. En dat allemaal voor de pret van een stelletje....'

Amelius stikte er zowat in. Vlug ging hij door.

‘Maar onofficieel heten we Groot Onrecht Recht. Alleen de besten mogen meedoen. Dus jongeman...’

Hij keek twijfelend naar Jana.

‘WELKOM’

Jana wist niet goed waar hij nu naar moest kijken. Zijn verbeterde sandalen leken hem wel geschikt.

Amelius zuchtte nog éénmaal hartgrondig voor hij het woord weer nam:

‘En dat begon allemaal eigenlijk met de komst van Poël.’

Hier pas durfde Jana hem te onderbreken.

‘Wat heeft de stalmeester er nou weer mee te maken?’

Vreemd genoeg, maar gelukkig voor hem, ontstak Amelius niet in woede. Het tegendeel was juist waar. Hij leek heel blij en opgelucht, dat hij deze kennis eindelijk met Jana kon delen. Hij was ook ineens heel anders tegen hem nu hij hem officieel welkom had geheten. Hij behandelde hem nu als gelijkwaardige.

‘Zodra de oude stalmeester doodviel op de markt bij het eten van een visje, kwam Poël als nieuwe stalmeester. Hij is niet van hier, hij komt van een paar stadjes verder. Niemand van hier kende hem en toen was hij er ineens en hij werd door de Romeinen ook maar gelijk tot burgemeester benoemd,’ legde hij geduldig aan Jana uit.

‘En een burgermeester heeft veel macht. Hij bepaalt wanneer en hoelang er hier toernooien worden gehouden, wie er meedoen, wie wint, wie verliest en meer van dat soort dingen. We werden door hem met zijn legertje van verraders gedwongen om die gewoontes over te nemen. Vanaf de dag, dat Poël hier de dienst uitmaakte, had niemand meer een eigen leven. Iedereen werd in zekere zin zijn slaaf. Onze oude gebruiken, onze oude medicijnen, onze oude krachtsspreuken, allemaal verboden...’

Weer een diepe zucht.

‘Werden dus allemaal verboden en wanneer je je toch schuldig maakt aan zulk soort dingen, wordt je bloedig gestraft. Of verbannen.’

Jana sloeg zijn hand voor zijn mond.

‘Ray weet zelf ook niet dat zijn vader leider van het G.O.R. is!’

Amelius knikte: ‘Scherp opgemerkt jongen. Maar Rayol zélf had ook niet door, dat Talith, zijn beste vriend, al verbannen was door de keizer. Dat gebeurde een paar maandjes daarvoor in alle stilte.’

‘Maar hoe dan?’ vroeg Jana. ‘Als die twee zulke goede vrienden waren, hoe lukte het dan om ze zonder al te veel problemen te scheiden?’

Amelia legde haar hand weer op de arm van haar vader.

‘Vertel hem nu maar gelijk alles,’ zei ze.

Amelius keek haar onderzoekend aan en fluisterde iets in haar oor. Het meisje knikte heftig.

‘Alles,’ herhaalde ze.

Amelius schraapte zijn keel.

“Pedro!” zei hij hardop en rauw.

Bevreemd keek iedereen op.

‘Pedro,’ herhaalde hij, ‘Is...was best een vreemde knaap eigenlijk. Hij sprak...spreekt in een vreemde tongval en hij lachte...lacht om dingen, waar geen normaal mens om zou lachen.’

Kwaad keek Amelia haar vader aan.

Vlug ging deze verder: ‘Maar dat maakte natuurlijk niet zoveel uit, want hij was...is Talith’s zoon. Hij reisde mee met een rondtrekkende grappenkunstenaar. Misschien kwam hij zo aan zijn rare grapjes. Dat accent had hij natuurlijk van zijn moeder. Ook zijn naam.’

Het bleef ijszig stil in het vertrek.

‘Zijn moeder was een Spaanse. Hij heette Pedro Di Pias,’ verduidelijkte Amelius.

Niemand viel hem bij.

Iedereen wachtte.

Amelia stootte haar vader aan.

‘Ga nou maar verder papa. Het maakt toch niet zoveel uit wie zijn moeder was of hoe hij voluit heet’.

De andere G.O.R.-leden maakten zachte puf geluidjes. Ook zij schenen te vinden dat Amelius nu wel kon opschieten.

En dat deed hij gelukkig ook.

‘Pedro werd Poël’s nieuwe stalslaaf, zonder dat die daar heel veel over te zeggen had. Want Bacias is de meester van de arena en die was hoogstpersoonlijk door de keizer aangesteld om de stalmeester van onbetaalde knechten te voorzien. En het was Bacias, die de jongen naar voren schoof.’

Amelius grinnikte.

‘Ik weet het nog goed. Het gebeurde op de eerste avond dat Pedro hier was. In de herberg. Daar heb je drie groepjes...’

Amelius keerde zich helemaal naar Jana om, die veilig een eindje van hem verwijderd zat achter de brede rug van Dimis en seinde venijnig naar Jana:

‘Wanneer jij nou eens zélf een keer naar de herberg was gekomen, dan had je het ook geweten. Had weer tijd gescheeld in mijn uitleg.....’

‘...Goed,’ vervolgde hij zijn verhaal. ‘Drie groepjes dus. Drie tafels ook. Één tafel waar de handelaars en vaklieden zitten, één waar de jongere werknemers zitten en één voor mensen zoals Poël en Bacias en dan blijven er altijd wel zitplaatsen over voor rondtrekkende reizigers zoals de grappenkunstenaar en Pedro. Talith is toen bij zijn zoon gaan zitten. Die twee hadden natuurlijk ook veel te bespreken, want ze hadden elkaar zeven hele jaren niet gezien. Ja..., hoe dat gesprek woord voor woord is verlopen, dat weet ik ook niet hoor, maar ik, en alle anderen die die avond in de herberg waren, hoorden Talith op een gegeven moment juichen van: PEDRO, JE BLIJFT, JE BLIJFT!’

Dat was dus, hoorden we allemaal achteraf, toen Bacias Pedro voorstelde om als stalslaaf te gaan werken! Poël wist toen nog van niets. Die had alleen maar gehoord, dat Pedro samen met de grappenkunstenaar was opgetrokken, omdat die op zijn doortocht naar de kust deze plaats zou aandoen. De plaats waar Talith zou zijn. En hij en Talith waren geen vrienden van elkaar, dus had hij niet erg goed opgelet. Toen Poël voor een nieuwe kan wijn naar de toonbank ging, en toen hij daarna terugkwam en er achter kwam dat hij was opgezadeld met Talith’s zoon...’

Hij schuddebuikte: ‘Nee, dat zal hij niet zo’n goed idee hebben gevonden, WOEHAAAAH! Maar ja hè? Rome had gesproken door de mond van Bacias en Poël had maar te gehoorzamen.’

‘Ik begrijp het,’ viel Jana hem in de reden. ‘En toen besloot Poël om Pedro te vermoorden.’

Amelius vuist landde met een dreun op tafel.

“JIJ BEGRIJPT HELEMAAL NIKS!”

‘Vertel het hem dan papa,’ zei Amelia. Uit een geroezemoes van klanken ving Jana woorden en gedachten van haast op. Gelukkig ving Amelius die ook op en vervolgde:

‘Zoals ik al zei: Poël moet van het begin af aan dus al argwaan tegenover Pedro hebben gehad. En toen de jongen ook iets scheen te voelen voor zijn dochter Lithia, stond Pedro’s lot eigenlijk al vast. De enige die hem echt altijd zou beschermen was zijn vader, Talith. Het moet Poël ook verdomd goed zijn uitgekomen dat diezelfde Talith er op een gegeven dag ineens niet meer was. Ik zei het je daarnet ook al. Zelfs Rayol wist niet waarom hij op een dag zijn vriend niet aantrof in de werkplaats, want die twee kwamen daar elke ochtend samen. En ook in de herberg was Talith er ‘s avonds niet. En de volgende dag ook niet, en de volgende en de volgende...’

‘Papa,’ maande Amelia haar vader.

Over zijn woorden struikelend maakte Amelius zijn verhaal af:

‘In ieder geval. Ik zei al, Rayol wist ’t niet. Maar hij had ook geen argwaan, want aan het eind van die eerste week vond hij dit briefje.’

Amelius trok een verfrommeld stukje papier uit zijn zak en las voor: “Ik ben naar Het Lage Land voor de marmeren platen.”

Bewonderend keken Katana, Dimis en Gaius-Julius op.

Amelius lachte vergenoegd: ‘Ja niet iedereen hier kan lezen, maar Rayol kon/kan dit wél en...’

‘Laat me eens kijken?’ vroeg Jana.

Met een toegeeflijk lachje schoof Amelius het papiertje door.

En Jana las:

***Ik nAR LAgeLand
Vor marmer plaTTen***

Hij dacht het zijne van de hanenpoten en toen werd hij zich ervan bewust, dat al zijn gedachten verstaanbaar waren en vroeg hij snel aan Amelius. ‘Waar waren die marmeren platen eigenlijk voor?’

Amelius griste het briefje uit zijn hand en propte het weer in zijn zak.

‘Niet dat dát er nou veel toedoet, maar die worden gebruikt voor de Drakenschilden van Talith. Alleen een held als Talith zelf kan de draak verslaan, die dat speciale marmer bewaakt.’

‘Maar...,’ viel Gaius-Julius hem voorzichtig in de reden.

‘Maar...WAT!?’ vergat Amelius even helemaal om de magische taal te gebruiken.

Alle kroezen op tafel rammelden.

‘Maarre...,’ herhaalde Gaius-Julius behoedzaam, ‘dat is toch alleen maar een verzinsel? Wij weten toch met z’n allen wel hoe het zit? Dat jouw Amelia die schilden verbetert met de hulp van het door jou zelf getemde monster in jouw kelder?’

‘Klopt,’ antwoordde Amelius iets milder gestemd door de bewondering in de stem van het gildelid. ‘Ik vergat even dat Jana nu ook lid van ons Gilde is. Laten we verder gaan.’

‘Ja, laten we,’ verzuchtten Dimis en Katana.

‘Dus Poël heeft er op de één of andere manier voor gezorgd, dat Talith er niet meer was....?’ raadde Jana. Iedereen aan tafel knikte.

‘En wat willen jullie nou dat ik daar aan doe?’ was Jana’s volgende vraag

‘Ik zal de rest wel vertellen,’ zei Amelia die opstond, naar zijn stoel liep en ferm zijn schouders omkleemde. Ze hield hem zo stevig beet, dat hij niet eens meer naar haar om kon kijken en niet veel anders meer kon dan recht voor zich uitkijken, terwijl ze haar verhaaltje deed. En recht voor hem uit zat Dimis gekke gezichten te trekken en Amelius donker naar zijn dochter te kijken, dus echt gemakkelijk voelde het niet aan.

Door dit alles niet gehinderd begon Amelia met haar verhaal:

‘Het duurde niet lang voor Pedro natuurlijk ook doorkreeg, dat de mensen in deze streek gebukt gingen onder de onderdrukking. Niemand vertrouwde elkaar. Hoewel zijn vader hem waarschijnlijk nooit precies heeft verteld, hoe de vork in de steel zit, heeft Pedro zelf alle eindjes met elkaar verbonden. Hij had al argwaan. Die argwaan van hem, daar hebben hij en ik het vaak over gehad. Ik voelde me dan vreselijk, want ik wist veel antwoorden op zijn vragen, Maar ik mocht nooit wat zeggen. Hij was geen officieel Gilde lid, dus van de grootste Gildegeheimen mocht hij niets weten. Zijn vader en Rayol bespraken wel heel veel en heel vaak van alles met elkaar. Dat de toernooien eigenlijk alleen maar een dekmantel waren waaronder de Romeinen iedereen konden vermoorden, die een risico betekende voor hun heerschappij, dát had Pedro een keer gehoord, toen hij in zijn bed naar hun gesprekken lag te luisteren. Dat sommige van de knechten niet echt te vertrouwen waren. En dat Poël een verrader was, die ieder geheim aan de Romeinse legerleiding doorvertelde. Ja, Pedro heeft zo heel veel af kunnen luisteren eigenlijk.’

Ze lachte bitter.

Jana keek schuin naar haar op.

‘En toen?’ vroegen zijn ogen.

‘En toen op een dag moest hij van Poël iets brengen naar de werkplaats van de pantsersmid. Die zijn zoon...’

‘Ray,’ maakte Jana de zin zelf voor haar af,

‘Vertelde, dat Rayol die ochtend was afgereisd,’ ging zij weer door. ‘Dat hij was opgehaald door een paar mannen in Romeins harnas. Het enige dat die Ray hebben verteld, is dat Rayol met spoed één of andere opdracht voor de keizer had te vervullen. En weet je wat nou nog het gekste was?’

Ze draaide zijn hoofd naar boven zodat hij haar wal aan móest kijken.

Hij schudde van Nee.

‘Niemand, maar dan ook niémand scheen dat écht gek te vinden,’ zei ze.

‘Ray niet, Uro ook niet en Poël zéker niet. Die was alleen maar verbaasd over het tijdstip. Hij moet zo iets gezegd hebben als: *nu al?*’

Amelia keek hem verdrietig aan.

‘Je moet je voorstellen, Pedro had na de verdwijning van zijn vader eigenlijk alleen nog maar Rayol, die hij helemaal vertrouwde. En mij ook wel natuurlijk, maar dat was toch anders...’

Mijmerend verzonk ze in herinneringen, die Jana een jaloers gevoel gaven. Na een tijdje vervolgde ze spijtig:

‘Maar Lithia vertrouwde hij, denk ik, toch het meest. En dat is hem waarschijnlijk fataal geworden.’

Ze liet hem los en begon met nogal driftige bewegingen de tafel af te ruimen en met gebogen hoofd haar verhaal afmaakte:

‘Pedro dus, riep steeds naar Poël dat het een verrader was, dat Poël best wist waar Rayol nu was. En die nam een dergelijke uitbarsting niet en liet hem nog diezelfde ochtend in het strafkeldertje opsluiten. Je weet wel, het strafkeldertje bij de arena.’

Jana rilde.

‘Daar gaan toch alleen maar de bijna ter dood veroordeelden heen?’

‘Inderdaad,’ zei ze eng-vrolijk. ‘

‘Ze wachten meestal net zolang tot ze mensen genoeg hebben om te gebruiken in een toernooi, maar die keer zou er niet gewacht worden. O, nee!’

Dit was de eerste keer, dat Jana haar echt kwaad zag. Haar ogen fonkelden en haar ringtatoeage stootte blauwe vlammetjes uit.

‘En er waren genoeg vrijwilligers om Poël een handje te helpen,’ ging ze kwaad verder. ‘Turko was daar één van! Op die dag kwamen alle verraders vanonder hun stenen uitgekropen. Heel wat brave burgers van wie je dat niet zo snel had verwacht. Allemaal bang voor hun eigen leventjes. Met z’n allen kregen ze hem wel op de grond. Ze bonden hem vast met touwen en gooiden hem op een handkar. Het is niet ver naar de arena, dat weet jij ook, en met zijn allen hebben ze die handkar er toen naar toe geduwd!’

‘Ja kindje, dat was een zwarte dag,’ bromde Amelius.

Even keek Amelia naar haar vader voor ze haar blik weer streng naar Jana zwaaide.

‘Ben je niet benieuwd naar Lithia’s reactie?’

‘Ja, wat deed die?’ vroeg Jana, die daar eigenlijk helemaal niet zo erg benieuwd naar was.

‘Die gilde, het wicht. Ze deed echt niks om hem te beschermen. Ze gilde alleen maar.’

Amelia’s gezicht vertrok in een grimas van pijn.

Ze draaide zich van hem af.

Jana zag haar schouders schokken.

Maar nog voor hijzelf was opgestaan om haar te troosten, was daar haar vader al. Die wuifde met zijn reusachtige armen achter zich, terwijl hij zich over zijn dochter boog.

“Zien jullie dan niet, dat dit teveel van haar gaat kosten?” brulde hij.

“Weg! Allemaal weg nu. Kom een andere keer maar terug voor de rest van het verhaal!”

Jana keek naar de anderen. Die zouden wel weten wat ze nu moesten doen. Maar het hele keukentje was leeg.

‘Ga, ga,’ gebaarde Amelius naar hem.

En Jana ging.

Harpij

Steentjes voor zich uit schoppend keerde hij terug naar de stal. Waar waren die anderen gebleven? Hij had ze niet horen vertrekken, niet eens weg zien vliegen... Om die gedachte moest hij zelf een beetje grinniken. Nog nagrinnikend arriveerde hij bij de stal waar Poël hem alles behalve geamuseerd stond op te wachten.

“Waar bleef je nou!” schreeuwde hij. “Ik ben al ééuwen terug! Ik heb alles geregeld voor je proefrit met een waardig tegenstander. Als je dáár uit komt als een overwinnaar, kan ik je misschien bij het volgende toernooi gaan inzetten. Kán... maar nu ben ik daar helemaal niet meer zo zeker van!” Hij wees om zich heen en schudde treurig zijn kale kop.

“Ik was even een krachttheetje gaan drinken bij Amelia, Meester,” zei Jana.

“Ik was even een krachttheetje gaan drinken bij Amelia, Meester,” deed Poël hem met een hoog stemmetje na. Jana haatte het als de spot met hem werd gedreven om iets waar hij zelf weinig aan kon veranderen en hij trok de handschoenen weer aan. Poël schonk daar geen aandacht aan. Die werd door zijn eigen verontwaardiging beziggehouden.

“Zie je dan niet dat het veld hier helemaal door mollen is omgespit?” spuugde hij.

“Nee, Meester, anders had ik daar echt wel iets aan gedaan,” antwoordde Jana hem op veel krachtiger toon.

Poël, die altijd het laatste woord wilde hebben, antwoordde giftig: “Zal wel.”

Het hele veld lag er inderdaad omgeploegd bij. Het zag er uit als het slagveld dat het ook inderdaad even was geweest. Er was een stevig briesje opgestoken en het bedekte het veld met een laagje zand. Op sommige plaatsen was nog te zien waar er een Wortel uit de grond was gekropen, maar ook dat zichtbare bewijs zou nu heel snel verdwijnen.

“Nou, gelukkig waait het,” zei Jana.

Poël had het niet meer.

‘Gelukkig waait het? GELUKKIG WAAIT ‘T! Dit gaat opgeruimd worden! En onmiddellijk! En door JOU! BEGREPEN?’

“Maar hoe dan?” hield Jana zich van den domme.

Hij had helemaal geen zin in, wát Poël dan ook zou voorstellen.

En er was nog iets anders ook. Hij had al gezien, dat het veld er een stuk minder omgewoeld uitzag dan het veld dat hij hals over kop had verlaten om de laatste Wortels te verjagen. Poël keek loensend naar hem, naar het veld en weer naar hem.

“Je hebt deze ene keer misschien gelijk. Zand slijpt. Als het morgen zo goed als weg is, hoef je er niets mee te doen. Maar anders wil ik dat je dit hele veld omploegt met de ploeg die ik achter in de schuur heb staan en dan ga je naar de markt om nieuw graszaad te kopen. Dan kan het overmorgen weer worden ingezaaid.”

Jana wierp een laatste blik op het veld en zei: “Hoeft niet, Meester. De natuur doet haar werk voor ons.”

Poël moest en zou gewoon het laatste woord hebben.

“Aan het werk nou. Begrepen?”

Alleen de paarden hadden alles gezien en die verklapten niets. In elk geval niets, dat verstaanbaar door Poël zou zijn. Met Jana babbelden ze honderd uit, terwijl hij ze één voor één naar binnen leidde. Ronja, Repatos, Aras, Niger, Benesir, Mora, Moreno, Varesh, Lacia en hun leider Mystique... allemaal bewonderden ze hem mateloos om de grote moed die hij ze daarstraks liet zien.

‘Het is niets,’ lachte hij dan steeds bescheiden. ‘Die Wortels waren alleen maar mijn eigen angsten.’

‘Maar ze waren wel tot vlees geworden en ze wilden je naar de andere wereld helpen. Je kunt ook té bescheiden zijn,’ was Mystique, die als laatste het veld verliet, het hier helemaal niet mee eens.

“Kom nou maar mee,” zei Jana tegen het paard, terwijl hij nog eens knikte naar Poël, die dit alles met een wantrouwende blik had zitten bekijken.

De werkdag zat er op voor Jana het wist.

Hij zat al voor een groot bord vol penen en vlees vóór hij daar nou echt trek in had. Vanavond was er alleen nog plaats voor hem geweest tussen Ray en Turko. Die twee waren niet echt vrienden, al maakten ze nooit ruzie. Voor zover Jana dat wist natuurlijk. In elk geval, er was altijd een plaats onbezet tussen hen in, zodat hun ellebogen elkaar niet hoefden aan te raken bij het eten.

En vanavond zat Jana daar.

Met lange tanden begon hij aan zijn vlees. Hij raapte het met twee vingers tussen de penen vandaan en keek er vol twijfel naar. Ray kon het gewoon niet aanzien en zei:

“Waarom gebruik je je lepel niet? Onze lepels zijn zo scherp, daar kan je ook mee snijden hoor.”

“O ja,” zei Jana.

Hij pakte zijn lepel en veegde die zorgvuldig af aan zijn broek. De lepel sneed met verbazingwekkend gemak door het vlees. En terwijl Jana zo bezig was met snijden, kwamen er weer herinneren boven aan zijn gevecht met de stinkende wortels, de papperige schedels, het snijden in rottend vlees....

Hij kokhalsde.

Venijnig werd hij van rechts door Turko aangestoten.

“Ja Jana. We eten hier voedsel van het volk. Eerlijk voedsel! Of heb jij misschien een beetje teveel kapesones om dat lekker te vinden?”

Ray keek geërgerd en voor Jana zelf iets had kunnen zeggen, beet hij Turko toe.

“Laat die jongen nou gewoon met rust. Zie je dan niet, dat hij moe is?”

Turko begon te giechelen en ging achteruit zitten met zijn armen over elkaar.

“Je hebt nog gelijk ook.”

Hij trok Jana de lepel uit zijn handen en bekeek die van alle kanten.

“Was het deze lepel waarmee je ze te lijf ging?” vroeg hij.

Jana schokschouderde.

“Maar natuúrljik!” hoonde Turko.

“Zal vast niet zijn meegevallen.”

Hij sprong van zijn stoel. Als één van die rondtrekkende artiesten, die Jana wel eens op de markt had zien optreden, zwaaide hij de lepel rond en sneed als een mes door de lucht. Schuddend van de lach ging hij weer zitten.

“Nee, dát zal niet zijn meegevallen, zo’n luchtgevecht! Laat Poël je dat nou doen? Om te oefenen? OEFENEN!” toeterde hij in Jana’s oor.

“Geef terug!” zei die en trok de lepel uit de handen van zijn pestkop.

Maar Turko had er nog geen genoeg van.

“Wat zat je nou eigenlijk achterna?” wilde hij nog weten.

“Het was niets. Muskieten. Een wolk muskieten,” loog Jana.

“Ben je daar dan bang voor,” vroeg Turko, die natuurlijk helemaal niet echt geïnteresseerd was, maar alleen zocht naar een volgende stok op mee te slaan.

Gelukkig zei Ray toen gezaghebbend.

“En nou houd je OP!”

Er moet iets dreigends van de toon van zijn stem zijn uitgegaan, want Turko gehoorzaamde onmiddellijk.

In een nogal afgedwongen rust aten allen verder.

Aan het eind van de maaltijd nam Ray Jana opzij en fluisterde: “Ik heb ‘m eindelijk af. Loop maar even mee naar de werkplaats.”

Dat deed Jana en in het nu snel afnemende licht liepen ze naar de werkplaats van de pantsersmid.

De helm leek helemaal niet meer op een pot. Hij glansde in het licht van de fakkel die Ray had aangestoken.

“Dat is ‘m,” zei deze, terwijl hij er trots naar keek. “Ik zie het,” glimlachte Jana en zette de helm op. Hij paste perfect.

“Ik weet zeker dat Poël hier erg tevreden over zal zijn als ik hem morgen aan hem laat zien,” zei hij tegen Ray.

“O, kom je dan niet even mee naar de herberg? Daar zal hij zeker zijn. Daar zit hij altijd ’s avonds,” zei de jongen teleurgesteld.

“Vanavond niet nee. Dan heb ik wat anders te doen,” zei Jana.

“Ik begrijp het.... Amelia zeker,” gniffelde Ray.

“Inderdaad, Amelia,” zei Jana.

“Jij hebt het mooi bekeken,” zei Ray met lichte teleurstelling in zijn stem. “Jammer is het wel. Ik had dit vakwerk graag aan je baas willen laten zien. Maar ik begrijp je wel. Amelia... Wie zou daar nou niet op vallen? Als Turko dat eens wist... “oe-hoe,” had hij binnenpret.

Wat Jana betreft mocht Ray denken, dat hij achter Amelia aan zat. En het kon hem niet eens zoveel schelen, wanneer Turko dat dacht. Want hij wist dat hij een gildelid van het verzet was.

Sterk en slim.

Met een zwaai nam hij afscheid van Ray en ging naar Amelia.

De helm had hij nog op toen hij binnentrad. Met een goedkeurende blik nam Amelia hem van zijn hoofd en zette hem er toen weer op.

‘Ik ga hem laten verbeteren. Ga je mee?’ stelde ze voor.

Dat had ze nog nooit gevraagd!

Opwinding gierde door hem heen.

‘Mag ik het zien dan?’ vroeg hij met nauwelijks verborgen gretigheid.

‘Natúúrlijk. Wanneer je éénmaal bent toegelaten tot het gilde, mag je álles zien,’ zei ze en ze pakte een fakkel. Naar hem omkijkend, ontsloot ze een deur naast het keukentje. Achter de deur was een stenen trap. Een glibberig pad dat naar de lager gelegen duisternis liep. Hij volgde haar ademloos.

‘Waar gaan we naar toe?’ fluisterde hij.

Geen antwoord.

Ratten schoten piepend voor zijn sandalen uit. Schrikkerig trappelde hij met zijn schoenen. De trap nam een bocht. Er kwam geen einde aan. Dit was geen gewone keldertrap, zoals hij had verwacht. Gelukkig werd het hier ook door fakkels verlicht.

‘Hebben jullie hier een soort eeuwigdurende vlam of zo?’

Of gaan Amelius of jij hier van tijd tot tijd naar binnen om nieuw vuur te maken?’ babbelde hij om zijn zenuwen te bedwingen..

Geen antwoord.

Nee.

Woorden, gezegd of gedacht, zouden vanavond zijn zenuwen niet tot bedaren brengen.

Het pad voerde nog steeds naar beneden. De uitgesleten trap treden waren hier niet meer dan grote keien. En glibberig dat die waren...! Schril piepend vlogen er van alle kanten vleermuizen om zijn oren. En meteen wist hij wat het hier was. Een kerker!

Zo eentje waar ze de gevaarlijkste gevangenen in opsloten.

Gevangenen die nooit meer daglicht zouden zien.

Zat Harpij hier?

Minstens dertig fakkels verder voelde hij een lichte druk op zijn oren. Het was hier diep.

‘Ik wilde nog wat vragen, wat...’

Amelia legde bezwerend haar vinger op haar lippen en trok hem mee een nis in. Afwachtend bleef hij naast haar staan.

‘Harpij moet ons nu zo zachtjes aan wel hebben geroken,’ zei Amelia in de Taal.

Moest dít hem geruststellen?

Nou. Dat deden ze dus helemaal niet.

‘Wat gebeurt er dan als ze ons heeft geroken?’ wilde hij weten.

Het antwoord kwam direct.

Het werd ijskoud in de nis.

En het begon te waaien alsof ze op een open vlakte stonden. De wind zwol aan tot een storm en die werd zo hard, dat het hem moeite kostte om overeind te blijven staan. De fakkel die boven deze nis brandde, bewoog woest heen en weer en waaide toen uit. Geschrokken greep hij Amelia’s hand. Ze gaf hem een geruststellend kneepje. Even plotseling als hij was opgestoken ging de storm liggen en baadden ze in een enorm licht.

Er klonk er een melodieuze stem.

Het was de mooiste stem die hij ooit had gehoord.

En tegelijk was het was de meest afschuwelijke stem, die hij ooit had gehoord.

Het was de stem van alle dood en alle leven.

“”” Dus dit is ‘m nou’”””

Zong en krijste de stem.

‘Ja, Harpij. Maak kennis met Jana, ons nieuwste lid,’ zei Amelia.

‘Is dat... is... kwam hij.. zij, al eens eerder naar binnen... in de keuken, toen...toen je mijn ring...’ fluisterde Jana stamelend.

Het lukte hem gewoon nooit om aan het gebruiken van de Taal te denken als hij zo schrok als nu.

‘Inderdaad,’ zei Amelia vrolijk. ‘Dit is Harpij. Maar toen kon ze jou niet zien. Alleen in haar eigen omgeving kan ze je zien.’

‘Ik zie voornamelijk heel veel licht en het is hier stervenskoud,’ rilde Jana.

‘Ja, ze is Licht, maar dat kon jij toen boven weer niet zien. En je was nog geen lid van ons gilde, dus had ik je toen ook nooit hiermee naar toegenomen om jullie kennis te laten maken.’

‘O, was ik toen nog niet goed genoeg,’ reageerde Jana nogal gepikeerd.
‘Je weet wel beter,’ antwoordde Amelia zacht. ‘Ons gilde beschermt elkaar en een aspirant lid, zoals jij toen was, kan voor zijn eigen veiligheid gewoon beter niet van teveel dingen al weten.’

“””Een Groot Onrecht, Recht””””” krijste Harpij melodieus.

‘En is het de bedoeling dat ik deze helm nu aan haar geef?’ vroeg Jana aan Amelia.
Hij haalde de helm van zijn hoofd en stond er aarzelend mee in zijn hand.
‘Doe maar. En zeg dan deze woorden: Maak me onzichtbaar met je licht.’
Jana voelde zich lichtelijk belachelijk toen hij zijn hand met de helm uitstak naar de plek van licht waar Harpij’s stem vandaan was gekomen en hij diezelfde woorden nog eens plechtig uitsprak.
Gelukkig gebeurde er niets met zijn hand.
Stiekem had hij dat gevreesd.
Wat er wel gebeurde, was, dat hij zijn hand die de helm stevig vast bleef houden, niet meer zag al voelde hij hem nog wel.
Koud, ijskoud.
En het ijskoude licht was nu overal om hen heen.
Met uitgestrekte arm bleef hij staan en keek achterom.
Toen hij weer naar zijn hand keek, kon hij die maar nauwelijks zien, maar hij wás er wel.
En toen –
Alle licht om hen heen was uitgedoofd.
Alleen de fakkel brandde weer.
Hij rilde.
‘Nog steeds bang?’ wilde Amelia weten.
Ontkennend schudde hij zijn hoofd.
‘Koud. Maar het is nu beter.’
Ze pakte zijn arm.
‘Kom dan mee naar de keuken. Hier zijn we klaar.’
‘Helemaal?’
Hij kon het maar amper geloven.
‘Helemaal,’ zei ze.
Hij liet het zich geen twee keer zeggen. Met reuzenstappen beende hij terug. Hier en daar waren de uitgesleten traptreden best glibberig en moest hij even zijn pas inhouden, even iets voorzichtiger zijn, maar de weg terug naar de warmere wereld was toch een heel stuk korter dan de weg er vanaf.
‘Hè, hè,’ verzuchtte hij toen ze bij de kelderdeur waren aangekomen en hij opende die met een opgeluchte zwaai.
Hij stak zijn hand naar voren en keek naar de helm.
‘Dus deze is door die Harpij van jou onzichtbaar gemaakt...? Ik moet je eerlijk zeggen, dat dat dan niet is gelukt, want ik zie hem nog steeds.’
Amelia pakte de helm van hem over en nog voor hij had kunnen zeggen, dat die vast veel te groot voor haar zou zijn, verdween ze voor zijn ogen.
Ook de helm zelf, dat was misschien wel het gekst van alles.
‘Hè?’
Zijn verschrikte verbazing was blijkbaar precies waarop ze had gehoopt, want met een triomfantelijk lachje verscheen ze weer voor zijn ogen, terwijl ze de helm behoedzaam op tafel legde.
‘Nu kun je iedere strijd aan,’ wist ze zeker.

In de herberg.

Op weg naar de stal voelde Jana zich heel licht, maar het was niet dezelfde lichtheid, die hij had gevoeld na de wijn, want toen hij zich zo licht had gevoeld nadat hij in rap tempo die wijn naar binnen had gegorgeld, stapte hij steeds mis en struikelde over steentjes en woorden.

Poël had niets begrepen van wat hij toen vertelde... en als hij zelf heel eerlijk was, hijzelf ook niet.

Sterker nog – hij herinnerde het zich niet eens erg duidelijk. De lichtheid die hij nu voelde was heel anders. Hij kon nog heel goed denken en hij wist precies wat hij dacht. Zijn hele lichaam was licht. Het was licht en hij zweefde als het ware.

Zijn schoenen! Het moesten de sandalen zijn! Met die handige dingen kon hij immers overal naar toe? Hij hoefde het alleen maar te denken. Voor de lol dacht hij zich naar de herberg en voor hij het wist stond hij al voor de zware deur van het gebouw. Naar binnen zweven, zou misschien iets te gevaarlijk zijn. Hij zou vast onhandig liegen over de opwaardering van de helm en dan zou het zeker in de gaten lopen. Tenzij hij het ding nu al zou opzetten natuurlijk... Hij bekeek de helm, die hij nog steeds in zijn hand droeg, twijfelde geen moment meer, zette hem op zijn hoofd en stuurde zijn gedachten.

Op slag stond hij in de warme herberg.

Poël zat daar met brede gebaren iets te vertellen. *Hij zit vast op te scheppen* bedacht Jana. Dat dat inderdaad zo was, werd meer dan duidelijk, toen Jana dichterbij kwam. Onzichtbaar gemaakt door de helm, kon hij zich helemaal over de tafel buigen waaraan Poël op gedempte toon zat te vertellen:

“Ja-ah. Ik heb het die zoon van dat schoelje goed duidelijk gemaakt.”

“Uh...schoelje?” herhaalde zijn jeugdige gesprekspartner.

Jana zag meteen wie dat was.

Turko.

“Ssst...” keek Poel naar de tafel achter zich waar Ray juist onbedaarlijk moest lachen om een mop.

Hij boog zich weer voorover naar Turko en vervolgde: “Schoelje is.. BIJ ALLE GODEN, MOET IK DIE JONKIES DAN ALLES DUIDELIJK MAKEN?!”

De hele tafel achter hem keek verbaasd om. Poël herstelde zich direct en zo geduldig als hij kon, legde hij aan Turko uit dat schoelje net zoiets betekende als tuig. En gelijk hier achteraan fluisterde hij: “En Rayol was zo’n stuk schoelje. Want hij wilde dingen, die nooit zullen mogen. Verschil moet er zijn en verschil moet er blijven. Je weet toch niet wat dag is, als het nooit nacht wordt? Je weet toch niet wat honger is, als je je maag nooit hebt voelen knagen? Op een missie voor onze keizer? Laat me niet lachen!”

Nou dat deed de verbaasde knecht van de wapensmid helemaal niet, want ook hij had niets anders gedacht dan dat Ray’s vader een gevaarlijke missie voor de keizer ondernam. Hij keek schuin naar achteren waar Ray met zijn rug naar hem toe zat, en smiespelde: “Ik ben het vergeten, maar wat is hij nu eigenlijk aan het doen?”

De brede schouders van Poël begonnen te schudden. Hees produceerde hij met gebogen hoofd een soort: “Hè, hè.”

Het sinistere lachje liet alle haartjes op Jana’s armen overeind komen. Het scheen Turko echter ontzettend op te vrolijken.

“Die Ray. Wat zal ‘ie gek opkijken,” fluisterde hij achteromkijkend.

Poël greep de pols van de jongen vast.

“Jij houdt je bek, BEGREPEN?”

De andere stamgasten keken verstoord op. Maar toen er op de uitroep niets volgde, verflauwde hun interesse weer snel en gingen ze verder met lachen en praten. Turko en Poël waren ook uitgepraat en zaten ietwat ongemakkelijk tegenover elkaar te zwijgen.

Na enige tijd zei Poël: “Tijd voor een mop. Weet jij wat tenen en kazen gemeen hebben?” Die moest daar even heel diep over nadenken.

“Laat me raden...” probeerde hij tijd te winnen.

“Nee. Gelijk zeggen,” zei Poël gezaghebbend.

“Het is...het is...” treuzelde Turko, die het echt niet wist.

“Ze kunnen allebei ruiken,” fluisterde Jana.

“ZE KUNNEN ALLEBEI RUIKEN,” riep Turko verheugd uit.

Het antwoord maakte Poël heel kwaad.

Hij bonkte met allebei zijn vuisten op de tafel en met een ruk schoof hij zijn stoel naar achteren.

“Zo’n kinderachtige figuur heb ik nog nooit gezien!” brulde hij. “Laat zich voorzeggen met zo iets...zo iets!”

Het was stilgevallen in de herberg en iedereen keek belangstellend toe hoe dit af zou lopen.

“Ik héb me helemaal niet laten voorzeggen,” riep Turko schrill.

Poël lachte woest. “Laat míj dan eens raden,” zei hij. “uh, uh...het viel je in!”

“Precies!” riep Turko. “Het viel me in!”

Poël lachte nog woester.

“Nee! Nou word ‘ie helemaal mooi zeg! Je werd voorgezegd! Ik heb het toch zelf gehoord!”

Hij draaide zich om naar de andere twee tafels en prikte venijnig in de lucht.

“Wie van jullie...”

Maar niemand van ‘jullie’ wist ergens van en draaide zich hoofdschuddend om. Niemand waagde het ook om Poël expres kwaad te maken, want die was beste maatjes met de keizer. Ook Turko scheen dat met schrik pas nu echt te beseffen. Ruzie met de burgemeester, hoe dronken ook, moest je vaak bekopen met een gevecht in de arena.

“U hebt gelijk,” zei hij flink. “Ik heb me laten voorzeggen. Niet met opzet hoor, en ik zou het zelf ook wel hebben gezegd, maar.....”

“Maar, maar, MAAR?!” schudde Poël snuivend zijn dikke handen alsof hij iets binnen wilde halen.

Jana voelde zich ineens helemaal niet op zijn gemak. Hij wíst wel dat hij onzichtbaar was...hij hoefde alleen maar naar zijn handen te kijken, die er echt niet leken te zijn...hijzelf zag ze in elk geval niet...

Maar toch. Er was iets...iets anders nu. Alsof hij op de één of andere manier toch zichtbaar was. Alsof Poël hem konden *ruiken*.

“Ray,” stamelde Turko.

“Wat? WIE?” schreeuwde Poël.

“Ray!” herhaalde Turko veel harder. “Die was ‘t. Ray.”

“Ikke...?” draaide deze zich dreigend om.

“Ja. Jij!” zei Turko schrill.

Ray grinnikte boos. “Je wéét dat dát niet zo is, want jij en ik...”

“Wat nou ‘Jij en ik?!’” reageerde Turko gestoken.

Ray draaide zich weer terug. “Zijn gewoon niet de beste vrienden,” schokschouderde hij. Daarop dronk hij zijn glas leeg en zong lallend: “WE WILLE WIJN, WIJ-IJN IS WAH WE WILLE.”

“Geen zinnig woord meer mee te wisselen,” begreep Turko en draaide zich naar Poël terug.

Jana las zijn gedachten. Dat ging steeds makkelijker, leek het. In de nabijheid van andere mensen, pikte hij als vanzelf hun hele geheugen op. En zo wist hij ook, dat Turko vooral opgelucht was, dat er geen ruzie was gekomen. En ook dat Turko heel bang was voor lichamelijk geweld door grote en sterke kerels, omdat hij daar zelf als kleine Turko hele nare ervaringen mee had gehad. En dat hij in stilte vond dat zijn eigen vader ook ‘schoelje’ was geweest tot hij, Turko, hem boven de oude waterput zijn evenwicht had laten verliezen. Die waterput werd allang niet meer gebruikt toen. Gadriewen had hem alleen maar willen laten zien hoe gevaarlijk het daar was. En toen zijn vader helemaal voorover boog in de put om dat duidelijk te maken, had zijn zoon hem alleen maar een klein zetje hoeven geven, want hij was altijd een snelle leerling geweest. En, Turko was beslist wel een jongen, die zich beter voelde met onrust om zich heen, omdat hij dat zo gewend was van heel vroeger... omdat hij dan ook altijd precies had geweten wat hem te doen stond...

Want als hij de aandacht van zijn gevaarlijke vader op een ander had weten te richten, kreeg die tenminste de klappen, niet hij.

Ja, de wapensmid Gadriewen was geen beste geweest. Niemand durfde dat hardop te zeggen, maar iedereen wist, dat hij zijn vrouw en kinderen had mishandeld toen hij nog in de nederzetting woonde.

Waar hij nu was...?

Niemand wist dat eigenlijk, en niemand vroeg daar naar.

Poël haalde Jana ruw uit diens overpeinzingen door keihard op de tafel te slaan.

“En nou is het GENOEG!!!”

“Www-at meneer?” vroeg Turko met een dun stemmetje.

Poëls stem sloeg bijna over, zo kwaad was hij. Dat was een gek geluid en Jana moest er op letten, niet te giechelen.

Poël snoof. Jana kromp in elkaar.

Hij werd *geroken*! Of nog erger!

“Waarom laat jij je hand zo gek bungelen!” brulde Poël naar Turko.

Die keek verbaasd naar zijn handen, die allebei netjes naast elkaar op de tafel lagen. “Mijn hand?” vroeg hij. “Welke?”

Nu werd Poël werkelijk bloedlink. “Mij nog een beetje in de maling nemen ook? Die hand!” wees hij op één van Jana’s handen.

Die volgde verschrikt de kwaaië blik en ja hoor. Zijn hand begon al weer langzaam zichtbaar te worden. Niet de rest van zijn lijf. Gelukkig niet. Het moest inderdaad een gek gezicht zijn om daar vlak naast Turko die hand te zien. Vlug verstopte hij hem achter zijn lijf, dat gelukkig nog onzichtbaar was. Maar lang zou dit ook niet meer duren. En ineens wist hij weer wat er gebeurd was met Amelius. Die was ook onzichtbaar geweest en zelfs diens kar en de mooie Mystique, maar niet lang daarna was alles weer zichtbaar geworden.

Jana werd een beetje kwaad op zichzelf. Waarom had hij eigenlijk hier in de herberg willen zijn? Hij had hier toch niets te zoeken? Achter zich hoorde hij het keiharde geluid van een stoel, die kwaad naar achteren werd geschoven.

Het was Ray, die zich er ook mee ging bemoeien. “Ik ebur nogus over nagedacht, maarriik...” lalde hij.

Jana kon maar net opzij springen om te voorkomen, dat hij hem zou aanraken.

ER UIT! dacht hij en op datzelfde moment zweefde hij een centimetertje boven de gesloten deur van de herberg. Opgelucht liet hij zich weer helemaal in zijn eigen lijf zakken. Het was gelukt! Van achter de zware deur klonk gestommel en kabaal. Nou, hij was maar blij dat hij buiten stond, hoewel hij zich wel een beetje schuldig voelde, want het was eigenlijk door zijn voorzeggen, dat Turko nu in de problemen was geraakt. Maar lang nam hij niet de tijd om daar over te piekeren.

Het verschil in temperatuur tussen de warme herberg en de gure buitenlucht was groot en hij rilde. Het was inmiddels al half oktober. Overal om hem heen lagen afgevalen bladeren en het begon al knap koud te worden. De warme stal lokte.

‘Ja, was je maar weer onder de paarden.’

Het was een heel klein stemmetje en het was niet van hemzelf. Het was ook geen gefluister, zoals hij daarnet zelf had voorgebracht tegen Turko. Nee, het was een volwassen stem, die van heel ver leek te komen. En de bezitter van die stem las Jana’s gedachten met het grootste gemak.

‘Ik kom ook van heel ver,’ sprak de stem. Van zo ver, dat ik op dit moment niet eens een lichaam hier op Aarde heb. Ik ben de échte leider. Niét Amelius, niet eens Rayol. Maar ik. Talith. En ik ben nu hier om jou te vertellen, wat er morgen gaat gebeuren.’

Morgen? dacht Jana verschrikt.

‘Ja, morgen,’ bevestigde de stem. ‘Morgen trek jij met alle andere gildeleden ten strijde tegen het grootste onrecht dat deze nederzetting ooit heeft gekend. En dit grote onrecht zal alleen maar groter en groter worden als het niet wordt teniet gedaan. Want zolang men angst blijft bestrijden door angst te bedekken met nog meer angst, zal die angst blijven groeien. Angst is niet meer dan een machtig wapen waarmee de zogenaamde machthebbers kunnen vermijden, dat diegenen die voor hen sidderen, ontdekken dat zij eigenlijk alleen maar slaven van slaven zijn. Want ook die zogenaamde machthebbers zijn slaven. Slaven van die macht. Omdat ze bang zijn, dat er een moment komt, dat ze die kwijt zullen raken. Ja, mens. Bezit is een last.’

Jana keek in het duister met ogen die deze Talith echt nergens konden zien. Hij zocht en zocht naar sporen in te koude lucht. Vergeefs.

Hij zag niets.

‘Waar zit je?’ dacht hij angstig.

Een heel klein fluitje toeterde scherp in zijn oor en hij kromp in elkaar.

‘Je gaat me echt nergens vinden, Jana,’ zei het stemmetje, ‘en erg belangrijk is dat ook niet. Want je hebt nu je wapens, dus je bent er klaar voor.’

‘Ho, ho,’ bracht Jana daar tegenin en hij sprak onwillekeurig in de Taal, want hij begreep meteen, dat deze Talith die zou verstaan. ‘Ho, ho. Ik bèn helemaal nog niet klaar. Ik heb nog geen wapen, zoals jij, eh, u denkt.’

Weer dat scherpe fluitje. Deze lichaamsloze strijder vond het blijkbaar nogal leuk allemaal.

‘Jij hebt wél een wapen goede vriend. Ik heb jou in de weer gezien met je lepel.’

‘Een lepel is geen wapen,’ zei Jana bokkig.

‘Jij weet hem als een wapen te gebruiken en daar gaat het om bij alle gevechtstactieken. Toen ik dát van je zag, heb ik Amelia gelijk opdracht gegeven om die lepel voor je te verbeteren. Dus wees gerust, want jij bént goed bewapend.’

‘En wanneer zou ze dat dan gedaan moeten hebben?’ vroeg hij boos.

‘Goede vriend,’ was het geduldige antwoord, ‘nog nooit van manipulaties met de tijd gehoord?’
Nee, Jana had daar nog nooit van gehoord, net zomin als hij ooit van één van de andere dingen had gehoord, die hij de laatste tijd had meegemaakt; het hoevenzilver, de ring van aantrekkingskracht, de magische handschoenen, de onzichtbaarheidshelm of de Taal.
Hij kreeg nu echt een beetje de pest in. Ook al, omdat het niet weten van zo veel dingen hem zenuwachtig maakte.
‘Ik ben jouw goede vriend niet,’ zei hij tegen de duisternis.
‘Toch wel,’ zei het stemmetje met zoveel gezag, dat Jana ter plekke besloot om voortaan beter te luisteren naar onzichtbare vrienden.
‘Tot morgen.’
Toen hoorde hij een ploep en wist, dat Talith er niet meer was.

Op dat moment werd de deur van de herberg knarsend van binnenuit geopend.
Een warme golf vol mensenstemmen kwam naar buiten gerold. Onwillekeurig dook hij weg. Toen dacht hij aan zijn helm en bekeek zijn hand. Die was er wel... en niet. Hij was nog steeds transparant genoeg om rustig weg te lopen zonder dat iemand het zou zien. Zeker dit benevelde stelletje.
Het waren Ray en Turko. Zingend en lallend waren die nu arm in arm even de beste vrienden. Zeker van zijn zaak liep Jana voor ze uit naar de stal waar Mystique hem al blij hinnikend opwachtte.
Glimlachend zette Jana zijn helm af. Gelijk werd hij weer helemaal zichtbaar.
Dat betekende dus dat hij moest zorgen dat Poël niet te weten kwam dat de door hem betaalde helm ook onzichtbaar maakte. Hij was er zeker van dat zijn baas niets wist van het G.O.R. Ook begreep hij maar al te goed, dat Ray zijn mond niet zou houden over de helm. Het zat er dik in, dat deze er nog vanavond over opgeschept had tegen Poël. Hij moest er dus echt zorg voor dragen, dat hij Poël gewoon die helm kon laten zien. Hij voelde een elektrisch schokje van schrik.

MAAR HOE???

Als ieder paard, ving Mystique bij voorkeur alleen simpele gedachte berichten op als: STA, WACHT, DRAAI OM EN DRAF.

Vragen naar het *hoe* hoorden zeker niet tot zijn favorieten.

Vaak wist hij het gewoon niet en dan bracht hij zijn berijder bijvoorbeeld naar een plek, waar die juist helemaal niet naar toe had gewild.

‘Ik moet het Poël duidelijk maken. Maar HOE?’ vroeg Jana in de Taal.

Gefrustreerd liet Mystique zijn tanden zien. Ze blikkerden in een van de streep maanlicht, die door een nooit gerepareerde kier de stal in viel.

‘Als Amelius het had gewild toen, dat mijn prachtige hoofd zichtbaar was, dan had hij me alleen maar even hoeven insmeren met iets. Daar had ik zelfs mijn eigen mest voor willen beschikbaar stellen. Maar nee hoor. Paardenkrácht was prima, maar paardenprácht? Ho maar!’

Jana’s dankbaarheid was veelzeggend. Hij streelde de weelderige lokken van het paard en stopte een stukje brood tussen de lange paardentanden.

De arrestatie.

Iedereen die hem de volgende ochtend op het plein tegenkwam, keek Jana een beetje vreemd aan. Hij was daar, omdat het water uit de stalpomp alleen een armetierig straaltje had uitgespuugd toen hij de drinkgeul van de paarden ermee had willen vullen. Op het plein was de gemeentepomp en die deed het altijd. Dan maar met een emmertje heen en weer. Tussen zijn tanden door fluitend zwenfelde hij aan de pomp. Een stelletje kinderen kwamen nieuwsgierig dichterbij.

“Hé,” groette hij ze en strekte zijn hand naar hen uit.

Ze stoven gillend en joelend weg. Hij haalde zijn schouders op. Zeulend met de zware emmer liep hij terug naar de stal.

“Weten jullie waarom ze zo doen?” vroeg hij aan Ray en Uro, die langs hem heen naar hun werkplaats slenterden.

Uro keek blanco. Ray keek nogal verontrust.

“Kinderen doen altijd gek,” zei hij en ze slenterden, elkaar aanstotend verder.

Jana moest tien keer heen en weer. Het was zwaar werk om de drinkgeul te vullen en hij had nog niet eens zijn eigen maag gevuld. Maar met Poëls bevel van het eerste uur in zijn gedachten zwoegde hij voort: EERST DE PAARDEN, JIJ BENT VERVANGBAAR klonk het als een pesterig lied in zijn binnenste en hij begon het zachtjes mee te zingen.

“Eerst de paarden, jij bent vervangbaar, eerst de paarden, jij bent vervang...”

“BAARRRRRR!” werd er in zijn oor getoeterd.

Het was Poël.

Lenig als een jonge vent wipte hij op het hek dat de paarden van de mensen scheidde en bleef met gevouwen handen toekijken. Aan alles was te merken, dat hij een opperbest humeur had.

“Ook goedemorgen, Meester,” groette Jana. “De pomp doet het niet meer. Ik moest bij de pleinpomp water halen.”

Poëls humeur sloeg meteen om.

Vloekend en tierend sprong hij van het hek.

“Altijd hetzelfde liedje!” knarsetandde hij. “Mij wel de opdracht geven om tussendoor een toernooi te organiseren, maar goede spullen leveren, ho maar!”

“U een opdracht geven? Wie bedoelt u?” waagde Jana het te vragen.

Het antwoord kwam meteen binnengelopen door de geopende staldeur.

De meester van de arena kwam maar zo zelden naar Poëls stal, dat het Jana moeite kostte om het gedrongen mannetje te herkennen. Zelf had hij Bacias maar één keer eerder gezien. Dat was toen die op een middag naar de stal was gekomen om de paarden te bekijken, omdat hij er een paar nodig had voor iets belangrijks. Dat was alweer maanden geleden. En nu was hij er dus blijkbaar weer voor iets belangrijks.

“Oh, Meester Bacias... u bent er al...” hoorde Jana Poël kruiperig zeggen.

Als antwoord duwde Bacias Poël opzij.

Vies bekeek hij Jana van top tot teen.

“En jij hebt dus *dít* voor me meegenomen...?” besloot hij zijn inspectie.

Jana voelde zich zeer afgekeurd.

“Eerst lieg je tegen mij over Pedro, want die had zich waarschijnlijk helemaal niet vergrepen aan je dochter en nu...?” vervolgde Bacias misprijzend.

Hij keek weer vies naar Jana, die een stapje achteruit deed. Poël pruttelde: “En tóch heb ik heb precies gedaan, wat u hebt gevraagd meester. Ik heb hem bekend gemaakt met alle aspecten van het racen en nu is hij zo goed als klaar. Alleen nog een wedstrijdje met een proeftegenstander en dan...”

“Daar is dus nu geen tijd meer voor,” zei Bacias beslist. “Er is meer haast bij dan we hadden gedacht. De opstandelingen zijn nu al tot ver binnen de poorten van Albaniana geraakt en daar worden ze als helden onthaald, vertelde onze zegsman. Het zal nu niet lang meer duren voor ze hier in Laurium zijn en wie weet, ook vaste grond onder hun voeten krijgen. Vaste grond. Lamenie lachen. Het is hier overal een drassige zooi.”

Hij mekkerde.

“Maar hiér zult u geen drassige zooi vinden meester. Alles is bedekt met een stevige laag zand,” bracht Poël hier tegenin.

“Hè, hè. Ook alleen maar omdat Rome dat zo heeft bevolen,” zei Bacias venijnig.

Jana deed nog een stapje terug terwijl Bacias hem van top tot teen afkeurend bekeek. Toen keek hij argwanend naar Poël. “Wat heb jij met deze slaaf gedaan?”

“Ik zei het al eerder: hem opgeleid volgens uw orders,” reageerde die een beetje gepikeerd. “Ik had u echt nog niet vandaag verwacht. Er zijn nog geen veroordeelden ook. En om nog even op dat zand terug te komen... dat is hier naar toe gebracht door bijna honderd van mijn burgers.”

Bacias keek hem verstoord aan.

“Hoor ik daar een opstandig toontje?”

Poël lachte een beetje zenuwachtig en liep met wapperende handen van Bacias weg.

“Nee natuurlijk niet, Meester. Ik wilde alleen maar duidelijk maken hoe sterk de Romeinse zaak hier leeft onder de bevolking. Nee, nee. Over Laurium hoeft u zich geen zorgen te maken. Verre van dat!”

Bacias wreef zijn kin.

“Doe ik ook niet,” zei hij terwijl hij priemend naar Jana bleef kijken. “Het enige dat ik me nu afvraag is: HOE KOMT HET DAT HIER EEN PUNTGAVE SLAAF WORDT AFGELEVERD EN DAT DIE EEN HALF JAAR LATER DE HELFT VAN ZIJN BENEN MIST!!!”

Zelfs de paarden schrokken van het gebrul dat deze kleine man wist voort te brengen en begonnen te hinniken. Jana hoorde hoe Mystique de anderen vol twijfel tot bedaren probeerde te brengen door maar steeds te hinniken: ‘Het is niets. Echt niets.’

Jana keek vliegensvlug naar zijn voeten, die er allebei stonden, waarna hij weer een hele tijd niets zag tot zijn tuniek begon. In een flits herinnerde hij zich zijn gesprekje met Mystique, die hem had verteld hoe hij zijn omtrekken zichtbaar kon maken en stapte pardoes in de bak paardenkeutels, die een paar dagen door hem werden verzameld voor hij ze wegbracht naar de stortplaats buiten Laurium. En toen Poël voor de eerste keer die ochtend echt naar hem keek, vielen die alleen die twee bibberige knietjes van zijn slaaf op. De paardenmest had inderdaad al Jana’s onzichtbare omtrekken zichtbaar gemaakt.

Poël keek eerste een beetje wantrouwig naar hem, maar draaide hem nu met een opgelucht gezicht om en om.

“Ik zie niets vreemds aan hem, Meester. Alleen...” Hij snoof. “Hij stinkt.”

Bacias haalde zijn schouders op.

“Doen slaven dat niet altijd dan? En wat dat gebibber van hem betreft... ook slaven kunnen kou voelen Poël,” zei hij bestraffend. “Laat niemand denken dat Rome dat niet beseft en GEEF HEM EEN JAS!”

“Natuurlijk, Meester. Die jas gaat er komen. Ik zal Redos opdracht geven.”

“Hoe je het doet, doe je het. Als je het maar doet en wel zo vlug mogelijk! Zoek dan gelijk ook iets voor die benen!” donderde Bacias.

“Natuurlijk, natuurlijk,” deed Poël buigend een stapje terug.

Het verbaasde Jana hoe de stalmeester in een mum van tijd was veranderd en het amuseerde hem ook om hem zich als een slaaf te zien gedragen. Waarom deed Poël zo? Het antwoord daarop gaf hij direct aan zichzelf. Natuurlijk, omdat zijn stalmeester bang was voor dit kleine mannetje. Dat had immers de macht om hem alles af te nemen of hem zelfs helemaal te laten verdwijnen net zoals dat met Talith was gebeurd, of met Rayol.

“U zat te vertellen dat de opstandige geest door onze Lage Landen waart en wat u denkt dat we daar nu aan kunnen doen...” leidde Poël de meester van de arena nu snel naar een ander denkspoor.

Bacias knikte heftig.

“Inderdaad. En voor er ook maar één inwoner van Laurium op gekke ideeën over machtsovername kan komen, moet er een voorbeeld worden gesteld. Dus...”

“Dus...?” herhaalde Poël.

“Zoals Rome dat al eerder aan je heeft verteld. Met een toernooi natuurlijk,” antwoordde Bacias, “en wel vandaag!”

“Vandaag?” herhaalden Jana en Poël in koor.

Bacias snoof en keek de stalmeester kwaad aan.

“Poël, volgens mij heb jij nog lang niet genoeg je overmacht aan deze slaaf duidelijk gemaakt. Het geeft toch geen pas, dat hij zoiets durft te vragen. Zelf zou ik zeggen: hanteer de zweep, als ze niet willen luisteren.”

“Goed idee, Meester,” zei Poël en ging er meteen naar op zoek in de stal. Er viel een ongemakkelijke stilte, terwijl Jana en Bacias op zijn terugkomst wachtten. Bacias kuchte een paar keer. Jana tekende met zijn sandaal de omtrek van de stallen. Na een tijdje hield hij het niet meer uit.

“Naast de pot met het hoevenzilver staan er drie!” schreeuwde hij richting stal.

Niet lang daarna kwam Poël zwaaiend met een zweep naar buiten. Zijn gezicht was vertrokken.

“Wilde je me soms in de maling nemen, idioot!” schreeuwde hij. “Alsof ik dat niet wist! Ik weet álles! Begrepen?” Jana deinsde dansend achteruit. Het geluid van de zweepslag werd naast hem in de grond gesmoord. Bacias tikte op zijn eigen bovenlip.

“Hm...,” zei hij toen, “lijkt me niet dat jij deze slaaf voldoende corrigeert. Laat mij eens...”

Hij griste de zweep uit Poëls handen en striemde Jana's modderige knieën allebei met zo'n kracht, dat het bloed naar buiten drong.

Jana gilte het uit.

Poël huiverde.

Het was zo'n lichte huivering, dat het Bacias beslist niet moet zijn opgevallen, maar Jana wél, toen die zijn zere knieën wreef en naar de stalmeester opkeek. Poëls grote bek was niet op werkelijke macht gebaseerd, maar op angst.

'In ieder geval ben jij nu weer helemaal zichtbaar. Wilde ik je gewoon even laten weten,' hoorde Jana Mystique hinniken.

Bacias smeedt de zweep in het zand en zei luchtig.

"Zo wordt dat dus gedaan, Poël. Wat heb jij nou eigenlijk voor me opgeleid hier? Een stinkende, rillende, slappe dweil!?"

Nog nooit had er iemand zo vies naar Jana gekeken. De blik zélf kwam als een slag en weer kromp hij in elkaar. Bacias knikte en wees er naar.

"Zie je nou? Hij kent zijn plaats meteen. Blijf daar staan slaaf," zei hij en trok Poël met zich mee buiten Jana's gehoorsafstand.

"Rome heeft het toch niet verkeerd mag ik hopen. Jij wilde toch burgemeester van dit gat blijven?" siste hij deze toe.

"Natuurlijk, Meester," lispelde Poël terwijl hij angstig om zich heen keek of er niet toevallig al Romeinse soldaten op het terrein liepen om hem in te rekenen, of erger...

"Dan organiseer je vandaag nog een toernooi waar de hele bevolking van zal sidderen en waardoor Rome's onverbiddelijke hand tot in jaren bekend zal blijven."

"Maar ik zei het u al. Ik heb nog geen enkele veroordeelde. De mensen zijn hier steeds braver aan het worden. Precies wat Rome wil," was het kruiperige antwoord. Bacias had zich misrekend toen hij dacht dat de gehoorsafstand voor mensen die de Taal niét beheersten, hetzelfde was als voor diegenen die dat wél deden. Sterker nog, Bacias, noch Poël wisten van het bestaan van de Taal. Maar Jana verstond het allemaal. Of beter gezegd: hij voelde precies, maar dan ook pijnlijk precies aan, waar dit naar toe zou gaan. En ja hoor, Bacias nam niet eens de moeite om zachtjes te doen.

"Geen veroordeelde? Dan MAAK je er maar eentje!"

Poël zocht in lichte paniek zijn geheugen af.

"Ik weet niet...."

"Wát weet je nou niet!"

Bacias ging met zijn handen in zijn zij pal tegenover hem staan.

"Ik weet niet of Rome brutaal gedrag van een handwerker met de burgemeester óók tot de grote vergrijpen rekent...?" zei Poël aarzelend en deed een stapje achteruit voor de kleine bruut.

"Natuurlijk," hoorde Jana Bacias grommen.

"Nou in dat geval heb ik misschien wel iets voor u, Meester."

"Voor mij! Voor Rome zal je bedoelen," bitste de ander.

"Wie heb je?"

"Turko heb ik voor u, Meester. Die heeft zich gisteravond niet alleen brutaal tegen mij opgesteld en misdragen. Er gaan ook nog steeds hardnekkige geruchten dat hij zijn vader heeft vermoord. Dat was Gadriewen. Een hardwerkend burger. Zodra we eindelijk meer bewijzen hebben gevonden tegen deze Turko, zal die vast en zeker toch wel worden veroordeeld voor de moord op zijn vader. Dát en het uiterst onaangename voorval van gisteren, maken hem mijns inziens de perfecte kandidaat voor...."

"Ja, ja," onderbrak Bacias hem ongeduldig. "Neem hem gevangen. Nu. Tegen het eind van de middag houden we dit toernooi."

Hij beende driftig weg.

Als Poël zich al zorgen maakte over hoe hij dit nu moest verkopen, dan liet hij Jana daar niets van merken. Gedecideerd draaide hij zich op zijn hakken om en liep naar de laadschuur waar de biga's in stonden. "Kom mee!" gromde hij. Hij trok de knarsende deur open en wees de biga aan waarmee Jana had geoefend.

"Trek die er uit," commandeerde hij. Jana gehoorzaamde. Poël keek peinzend toe.

"De paarden," hoorde Jana hem zeggen. En hij hoorde Poël zich ook hardop afvragen: "Welke...."

"Mystique en Moreno, Meester," deed Jana een suggestie.

Met een harde stoot tegen zijn schouderblad gaf de stalmeester te kennen, daar niet van gediend te zijn. Hijzelf gaf hier de commando's en die waren: "Haal Mystique en Moreno, roskam ze, vlecht hun manen en wrijf hun hoeven in met hoevenzilver."

Toen liep hij weg.

Jana kweet zich met gemengde gevoelens van zijn taak. Natuurlijk vond hij het heerlijk om weer met ‘zijn’ biga te kunnen rijden straks. En het was ronduit een feest, dat hij de paarden zelf had mogen kiezen van Poël. En het was een goede keus geweest. Mystique kon iedere pressie aan en hij had hem ook meerdere keren apart van de andere paarden graasonderonsjes zien hebben met Moreno. En die!? Moreno was op Mystique na, het moedigste paard dat Jana ooit had ontmoet. Waar de andere paarden wel eens schrikachtig konden reageren op onverwachts geluid, daar bleef Moreno altijd geduldig wachten op het sein van zijn baas.

Én, én... Poël had zich vanmorgen ongewild van zijn betere kant laten zien door te huiveren om iets waar ieder goed mens om zou huiveren. Maar aan de andere kant, maakte Jana zich zorgen over het lot van Turko. Was Poël daarnet op pad gegaan om die in het strafkeldertje te gooien? En wat kon hijzelf nu doen? Hoe schakelde hij de anderen in? En waarvoor dan eigenlijk?

Mystique en Moreno kon dat niets schelen. Die ondergingen murmelend van genot de schoonheidsbehandeling. Die waren zich ook niet bewust van de boosaardige plannen van de machthebbers hier.

Om het nog maar eens over één van hen te hebben...

Op het plein groette Poël links en rechts.

Niemand groette terug. Alleen wat peuters keken hem nieuwsgierig na, toen hij hen met grote, boze stappen passeerde. In de verte kraste een kraai. Poël hoorde het niet. Zonder eerst te kloppen stootte hij gelijk de deur van de alchemist open. Hij keek niet eens om zich heen, terwijl hij op donkere officiële toon zei: “Amelius, vanmiddag houdt het Romeinse bestuur een toernooi. Turko gaat berecht worden. Het zal een klein toernooi worden, dus het is ook niet erg, dat de andere leden van je gilde er nu niet bij kunnen zijn. Ik ga straks naar het grote plein en roep daar eventuele vrijwilligers uit Laurium op om Turko naast de Gladiatoren onder Rome bij te staan. Als hij zin heeft, kan desnoods mijn stalslaaf ook zijn steentje bijdragen. Maar dat betwijfel ik ten zeerste. Hij is tenslotte alleen maar een racer en ik denk trouwens ook, dat Turko niet zijn beste vriend is.”

“Wij zullen er allemaal zijn,” was het meerstemmige antwoord.

Nu keek Poël wel en hij keek zijn ogen uit, want behalve Amelius, waren er nog veel meer mensen aanwezig.

“Hoe...?” begon hij.

“De kraai was er eerder dan jij. Die vertelde het ons al,” grinnikte een opgeschoten knaap, die in de verste hoek stond.

“Dimis,” groette Poël de jongen met een kortaf knikje.

“En dus zijn we er allemaal weer,” vervolgde een magere man met holle ogen. “Ja, allemaal,” knikte de vrouw, die naast hem stond.

“Katana!” herkende Poël haar met schrik. “Toch ook weer gekomen?”

“Zoals je ziet,” zei ze.

Nogal aarzelend zei Poël tegen haar: “Je weet toch, dat het bestuur het niet op prijs stelt als er vrouwen meevechten in een toernooi?” De hologige sloeg zijn arm beschermend om de vrouw heen en zei: “Ja, dat weet ze.” Poël keek hem argwanend aan.

“Het is wel vreemd, dat jij er ook altijd bij bent... Wat zei je ook weer dat je van dit gehucht was...? En hoe heette je ook alweer?”

De antwoorden klonken als de aanzwellende donder:

“...Ik ben er bij als dat nodig is...”

...élke oud-bewoner met een hart is dat!...

...ze noemen me Gaius-Julius!”

“Hm...”

De stalmeester tikte tegen zijn bovenlip omdat hij de meester van de arena hetzelfde had zien doen en omdat hij graag de laatste Romeinse gebruiken wilde overnemen.

“Dat zegt nog niks over wat je voor dit gehucht bent en nog veel minder over het feit dat we hier liever geen vrouwen in de Arena willen laten vechten.”

“Nee! Omdat die altijd winnen natuurlijk!” gierde Katana het uit.

Geërgerd keek Poël van haar weg. Gaius-Julius kwam iets dichterbij hem staan. Hij was een halve kop groter en boog zich naar Poël over om deze iets in te fluisteren:

“Maak je over háár nou maar niet druk, want we laten haar alleen maar voor de idee meedoen.” Katana zag de twee mannen elkaar aanstoten, beurtelings naar haar kijken en elkaar daarna opnieuw aanstoten. Dankzij de Taal, die gedachten in beeldvorm laat zien, had ze alles gehoord wat Gaius-Julius had gezegd. En als iets haar kwaad maakte, dan was dát het wel! Ze leek te bevriezen zoals ze daar met gebalde vuisten stond.

Gaius-Julius keerde tevreden terug naar haar zijde en sloeg weer zijn arm om haar heen.

‘Zal ik jou dan straks eens voor *de idee* een flinke oplawaai geven?’ keek ze met een ijzige glimlach naar hem op.

‘Het is allemaal tactiek,’ seinde Gaius-Julius. ‘Straks leg ik het je wel verder uit. Maar we hebben hém in ieder geval ‘om’.’

Katana keek hem strak aan.

‘Om? Hoezó ‘om’? Het is toch normaal dat ik meedoe? Elke Romeinse burger, die zich aangesproken voelt, mag toch mee...’

‘Straks,’ onderbrak Gaius-Julius haar en zweeg veelzeggend.

‘Elke Romeinse burger. Man óf vrouw,’ seinde Katana er nog achteraan en schudde zich los. Hij was nog even bezig geweest met zijn laatste aanbiedingen, die allemaal een plekje in de vitrine moesten krijgen, maar nu was hij daarmee klaar en drong Amelius zich naar voren.

‘Zoals altijd zullen de Gladiatoren van Laurium onder Rome er natuurlijk bij zijn, burgemeester,’ zei hij plechtig. ‘Mogen we ook weten om hoeveel tegenstanders het zal gaan?’

‘Natuurlijk mag u dat weten, Meester Amelius,’ antwoordde Poël gevleid door de onverwachte erkenning van zijn ambt door dit zeer gewaardeerde lid van deze gemeenschap.

‘Het zullen er niet veel zijn dit keer. Één of twee hóóguut. We zijn er van overtuigd dat het niet lang zal duren en dat u vanavond zult kunnen terugkijken op een eerlijk gevecht.’

‘Zoals met Pedro toen zeker!’ riep Dimis vanuit zijn halfduister. Poël negeerde de opmerking en stapte achterwaarts naar de deur.

‘Jullie worden dus allemaal verwacht na het middageten.’

Nadat hij de knarsende deur van Amelius’ werkplaats annex winkel had gesloten, begaf hij zich haastig naar de werkplaats van de wapensmid.

Daar was Turko nietsvermoedend bezig met een zwaard, dat hij voor Poël aan het maken was. Hij had zich gisteravond niet zo netjes gedragen tegenover de burgemeester en dat was, op zijn zachtst gezegd, niet erg verstandig geweest. Een cadeautje op zijn tijd kon geen kwaad en het zou de verhoudingen tussen hem en het gezag alleen maar verstevigen. Toen Poël dus plotseling voor zijn neus stond, wist Turko niet hoe snel hij het zwaard in wording achter zijn rug moest verbergen en zeggen:

‘Burgervader... waaraan verdien ik de eer van uw vroege bezoek?’

De stalmeester kuchte.

Liegen. Het ging hem toch niet zo makkelijk af als hij gehoopt en gedacht had. Dus koos hij maar voor een halve waarheid. Zijn halve waarheid.

‘Ik denk...,’ hij verborg zijn kin in de kom van zijn hand en masseerde zijn kaken ‘... dat er een foutje is gemaakt. Vanmorgen kreeg ik bezoek van Bacias en die heeft me de opdracht gegeven om een klein toernooi te organiseren en jij zou daar ook een rolletje in krijgen.’

Turko giechelde zenuwachtig.

‘Ik?’

Poëls gezicht brak uit in een lach. ‘Ja, jij! Het idee alleen al... Ha, ha.’

Turko wist nog even niets te zeggen. Hij durfde Poël niet eens aan te kijken.

‘Ja, jij nota bene,’ lachte die. ‘Nou... Je begrijpt zeker wel, dat ik er ook niks van snapte en dat heb ik hem dus verteld. Ik had hem alleen maar verteld van die onenigheid, die gisteravond eventjes plaatsvond tussen ons en toen...’ Zelfs Poël hoorde duidelijk het hart in Turko’s keel kloppen, toen die vragend herhaalde: ‘En toen...?’

Liegen ging de burgervader dit keer een stuk makkelijker af en hij antwoordde meteen: ‘Toen heb ik hem er van verzekerd, dat alles vóór het middaguur rechtgezet zal zijn. En als je nu eerst even meegaat...’

Hij probeerde Turko bij zijn elleboog te grijpen, maar die glipte razendsnel van hem weg. Poël probeerde hem opnieuw beet te pakken en kwam in aanraking met het vlijmscherpe lemmer van het Zwaard der Vergetelheid, dat Turko voor hem aan het maken was. Verbaasd keek hij naar zijn wijsvinger waar een drupje bloed uit welde.

‘HELLUP!!!’

Brullen ging Poël nog het makkelijkst af.

‘VERRAAD!!!! KOM ME DAN HELLUPPEN!!!’

En omdat de wind die dag hun kant op waaide, en omdat, nou ja, gewoon... omdat, sprongen er in een mum van tijd drie stevige knechten naar binnen.

Ray, Uro en Redos vroegen het zowat in koor: “Wat?! Turko?! Jij?!”

Deze wuifde lachend. “Welnee joh, lui. Ik was alleen bezig met dit zwaard, toen hij binnenkwam.” Poël voelde zich enorm gesterkt door zijn bespiede helpers.

Hij stak zijn bebloede vinger naar hen uit. “Zien jullie?! Heeft hij gedaan bij zijn eerste aanval! Grijp hem. GRIJP HEM! Hij is een verrader! Hij verdient snelrecht.”

Ray keek van Turko naar Poël en weer terug.

“Of je nou een verrader bent of niet. Ik mocht je altijd al niet. Je bent een hielenlicker en een stoker en ik heb geen enkel respect voor hielenlickers en stokers.”

Hij tikte op Turko’s bange schouder en vroeg: “Deze moet zeker naar het strafdokertje...?”

Veilig achter hem gesprongen, knikte Poël heftig. Daarop pakte Ray Turko onder zijn oksels. Uro en Redos grepen naar zijn benen en voor hij het wist, werd de wapenknecht hevig spartelend naar buiten gedragen. Poël griste het zwaard mee.

“Dit is een bewijsstuk,” zei hij tegen de doodsbange Turko.

Jana zag het vreemdsoortige groepje passeren, toen hij juist een emmer water tegen de zijkant van de Biga leegsmeet. Poël had het hem niet gevaagd, maar hij was er zeker van, dat die zijn eigen naam zo helder mogelijk getoond wilde hebben. Hij keek vlug om zich heen of hij even weg kon en zette toen de emmer weg.

“Amelia”

Dat was de eerste naam, die in zijn gedachten viel en zonder aarzelen ging hij op pad. Amelia zou hem vast kunnen vertellen hoe hij nu als G.O.R.-lid moest handelen. Opgewonden stapte hij de woning van de alchemist binnen zonder kloppen.

‘Wat er nu is gebeurd....,’ begon hij.

De verduisterde keuken annex werkplaats antwoordde niet.

Stoelen stonden leeg om de grote keukentafel, waar hij zo even nog bijna tegen aan had gestoten, zo donker was het hier. Hij liep verder naar binnen en opende de deur waarachter hij de keldertrap naar Harpij wist.

“Amelia!” riep hij onverschrokken naar beneden. Maar er kwam geen antwoord. Hij haalde zijn schouders op en keerde zich om om weg te lopen. Maar de kleine stem van gisteravond hield hem daarvan tegen. Die stem zei: ‘Jana is er één van ons. We hoeven ons voor hem niet stil te houden en als ik een lichaam had, dan zou ik het nu zeker aan hem laten zien.’

Op dat moment kwamen de gestalten van Amelius én Gaius-Julius én Dimis én van Katana allemaal tegelijk tevoorschijn, terwijl ze hun helmen op de grote keukentafel legden.

Helemaal opgelucht zakte Jana in de enige overgebleven stoel. Wat lag daar voor kussen in? De stoel was hoog en zacht. Hij wriggelde met zijn achterste om er een kuiltje in te maken. Er klonk een gillette en voor hij het wist, plofte hij op de grond.

“Wat is dat?!” vroeg hij geschrokken.

‘Je ging op mijn dochter zitten,’ grinnikte Amelius totaal niet geamuseerd. Volkomen in de war krabbelde Jana op. Hij reikte naar de plek waar hij Amelia’s schouder vermoedde. Wilde haar vragen waarom ze nog steeds maar onzichtbaar bleef terwijl de anderen zich wél aan hem hadden getoond, maar hij greep in het niets en naar het niks. Keer op keer. Hij keek verwilderd naar Amelius.

“Hè? Waar is ze dan?”

Die zweeg in alle talen.

Toen het heel duidelijk was, dat Jana van dit G.O.R.-lid geen enkel antwoord zou krijgen, richtte hij zich tot Katana.

“Weet jij ‘t?”

Katana grinnikte.

Die scheen altijd lol te hebben en dat vond Jana hoogs irritant. Vooral nu. Met zijn handen in zijn zij bleef hij staan. “Nou!?”

Katana zei, nog nahikkend van het één of andere binnenpretje: ‘Wanneer jij nou gewoon met ons praat, zoals een écht G.O.R.-lid dat hoort te doen, dan zal ik je vertellen waarom ze nu niet met je kan praten. Wát zeg ik? Ze is op dit moment niet eens in een lichaam, dat dát zou kunnen doen. Ha, ha.’

Jana haalde zijn schouders op. Honend seinde hij:

‘Oh ja, de Taal. Zeg me dan, Katana, waarom laat Amelia zich niet zien?’

En direct antwoordde deze:

‘Amelia is ons geheime wapen. Zij is de gladiator, die ingrijpt, wanneer er weer eens een groot onrecht dreigt. En als het echt fout mocht gaan vanmiddag, neemt ze Turko mee. Hij ziet er dan voor de toeschouwers uit als verslagen. Maar in werkelijkheid heeft hij nog alle kansen op een terugkeer. Eens... Als de wereld hier hem allang weer heeft vergeten. Zo ging het ook met Pedro. Die was hier even belangrijk voor een paar mensen.

En... het zag er even echt naar uit, dat hij hier inderdaad een lange tijd zou blijven. Maar toen vond dat grote onrecht plaats en werd hij weggevaagd. Dus eigenlijk veel te vroeg. En nu leeft hij allang weer in een hele andere tijd. Kan hij dáár misschien een grote rol in gaan spelen. Ik denk dat jij wel ongeveer moet weten in wélke tijd dat is,' grinnikte Katana.

'Maar...,' sprong ze op. 'Ik denk niet dat alles goed werkt bij hem. Daarvoor was zijn verdwijning te rommelig en ook te slecht voorbereid. De enige die er toen echt voor klaar was, was Gaius-Julius. Die had een voorsprong op ons want die weet nog heel goed waar hij vandaan komt. De anderen van het G.O.R. hebben geen van allen zo'n goed geheugen en ze...we hadden het nog te kort zonder leider gesteld, toen we Pedro moesten bevrijden. Ikzelf was er nog niet klaar voor, Dimis niet, Amelius niet en Amelia al helemáál niet.'

Amelius was steeds donkerder gaan kijken bij haar verhaal.

Toen ze daarmee klaar was, sprong ook hij op en zei quasi vrolijk.

'Maar nu zal dat heel anders gaan.'

Gaius-Julius' lange arme reikte naar zijn schouder, trok hem weer op zijn stoel en keek hem diep in zijn ogen.

'En dat weet jij zeker?'

"Ja," klonk het iel.

'Dan zou ik eerst mijn handschoenen maar aantrekken,' zei Dimis vrolijk.

'Die zijn aan jongeman. Hoe denk je dat ik anders daarnet onzichtbaar kon worden? Alleen in combinatie met onze hele gevechtsuitrusting werkt dat immers?' kibbelde Gaius-Julius.

'Niet meer ruziën, mannen,' suste Amelius. "We hebben nog een paar uurtjes voor we aan de slag zullen moeten. Ik stel voor dat ieder van ons, behalve Amelia dan, gewoon zijn dagelijkse bezigheden verricht. Ik hoor al geroezemoes op het plein dus de soldaten zijn er nu ook waarschijnlijk en Poël zal nu ook wel bezig zijn om vrijwilligers te ronselen. Mocht het zo zijn dat die zich daadwerkelijk aanmelden, dan neem ik de taak wel op me om ze hun plaats in het gilde te wijzen."

Zwijgend deed iedereen wat hij zei.

Het toernooi.

Het was een nogal stil stelletje dat die middag aanschoof aan de eettafel van de Vreetschuur. Op tafel lag een grote homp brood en er stonden een kan melk, vier kroezen en een pot reuzel. Waarschijnlijk waren die daar al klaargezet door Amelia, die zich nu echter niet liet zien. Omdat Turko vanzelfsprekend niet aanwezig was, zat Ray aan het hoofd van de tafel. Naast hem zaten Uro en Redos op hun stoelen te rijden. Tegenover hen keek Jana ongemakkelijk om zich heen. Het was hem door niemand verteld, maar hij had na zijn aanvaring met Bacias toch zijn handschoenen alvast maar aangetrokken en nu begreep hij ook instinctief, dat hij het hier niet over zijn lidmaatschap van het gilde moest hebben. En ja, waar viel dan eigenlijk anders over te praten dan over het weer? Dus zei hij:

“Killetjes, hè? Poël heeft me winterkleren beloofd. Nou, ik hoop maar dat hij daar niet te lang mee wacht.”

Hij reikte over de tafel, tikte Redos aan en zei: “Nu ik het daar toch over heb... hij gaat 't geloof ik aan jou vragen. Héb je misschien al iets voor me in de tussentijd?” Redos negeerde hem. Of misschien hoorde hij de vraag niet eens.

“Nou, als die lijpe burgemeester maar niet denkt dat ik één vinger uitsteek,” zei hij verontwaardigd.

“Je bedoelt...?” zei Jana.

“WAT 'IE BEDOELT? WAT 'IE BEDOELT!!!!”

Ray ontploft zowat.

Voor Jana of Redos iets konden zeggen gaf hij zelf het antwoord al.

“Als vrijwilliger Turko bijstaan straks natuurlijk. Dát is wat Redos bedoelde, is het niet?”

Hij legde beschermend zijn arm om de schouders van de koopmansknecht, en die knikte.

“Turko is nou niet bepaalde mijn beste vriend.”

Ray knikte en lachte kwaad.

“Turko is niémands beste vriend!” zei hij. “Poël vroeg het daarstraks aan iedereen op het plein. En geen mens stapte naar voren, nou dat zegt toch wel wat.”

“Geen mens stapt óóit naar voren,” fluisterde Uro.

Iedereen had het gehoord en Jana zag ze blozen. Nu werd het lange tijd heel stil. Alleen eet- en drinkgeluiden klonken. Toen de laatste slok door Ray's keelgat gulpte, kuchte die en wreef langdurig zijn mond schoon met zijn zakdoek. Iedereen bleef hem verwachtingsvol aankijken.

“Ja... wát nou!?” vroeg hij na een tijdje.

“Weet jij wie de tegenstanders zijn?” waagde Uro het. Zijn tweelingbroer knikte en vroeg ook: “Ja, weet jij dat soms...”

Ray lachte opgelucht, want dit antwoord wist hij. Hij had ze al gezien toen hij hier naar toe was komen lopen.

“Een reus en een moerastrol. Ze zitten aan kettingen. Niets te vrezen. Oók nog niets te vrezen voor onze goede vriend, de hielenlikker.”

“Zaten aan een ketting! Wáár!” riep de tweeling gelijktijdig uit.

Ray grinnikte.

“Ze stonden op een kar, die geduwd werd door een stelletje hele sterke Romeinen. Ze gingen naar de Arena.”

Hij stond op, schopte zijn stoel achteruit en zei: “Ziezo. Ik denk dat onze rustpauze zo zachtjes aan wel voorbij is.” Niemand sprak hem tegen. Bij de deur hield Ray Jana staande. “En jij?” vroeg hij, “ik heb jou hier nog niet over gehoord.” Jana wilde zeker niet liegen, maar de waarheid spreken zou nu ook onverstandig zijn.

“Ik...”, begon hij.

“Dat begrijp je toch wel Ray. Jana doet al mee,” zei de tweeling in koor. Jana's hersenen werkten op volle toeren nu. Hoe kon de tweeling weten, dat hij geheim G.O.R.-lid was?”

Maar voor het echt heel onaangenaam werd, brak Ray in een begrijpende lach uit.

“Ja! Natuurlijk, Jana! Jij moet de Biga rijden!”

Niet lang nadat hij was teruggekeerd van de Vreetschuur vroeg, nee schreeuwde er al iemand om Jana's aandacht. Het was een Romeins soldaat. Er waren trouwens heel wat soldaten in Laurium aangekomen in de tijd dat de knechten hadden zitten eten. Het stadje krioelde van die kleine mannetjes. In hun rood met zwarte tunieken waren ze uitgezwermd als een zwerm lieveheersbeestjes.

Ja, het viel Jana op hoe klein de Romeinen waren. Nou niet echt iets om zo bang voor te zijn. Maar met hun grote bekken schenen ze dat nadelige lengteverschil met de bevolking enigszins te compenseren. Nu voegde zich een ander armzwaaiend bij zijn strijdmakker. Jana begreep echt niet wat ze

van hem wilden en stond vertwijfeld met opgeheven handen tussen hen in. Het was Poël die hem uiteindelijk wijzer maakte. Hij rende tussen de rood-zwarte mannetjes naar hem toe en zei hijgend: “Capito betekent begrepen”.

Jana lachte.

“Wat moet ik dan begrijpen?”

“Dat het zo gaat beginnen en dat jij knap laat bent en dus moet opschieten en de biga moet gaan bestijgen! Maak je maar niet bezorgd. Ik help je wel. En je mooie helm... MIJN helm, ligt al voorin de biga.”

Vervolgens besprak Poël nog iets onverstaanbaars met de Romeinen, die achteruit stapten, waarna hij en Jana ongestoord hun pad konden vervolgen.

De biga stond er glanzend bij. Vlak ernaast stonden Moreno en Mystique er losjes aan vastgebonden te wachten. Hun zilveren hoeven leken vonkjes te schieten. Jana had zijn werk goed gedaan. Het hoevenzilver zat er vet op. Poël kon trots zijn, maar was dat duidelijk nu nog niet. Hij leek zenuwachtig en zoog onophoudelijk aan zijn lege pijp.

“Je weet wat je te doen staat..?” vroeg hij aan Jana.

Deze herhaalde alle instructies nog eens, spande de paarden, klom op de biga en stak zijn polsen naar voren. Terwijl Poël bezig was die vast te binden mompelde Jana: “Eigenlijk wel gek, dat ik niet eens weet wie er straks mijn tegenstander zal zijn. Ik heb ook geen gekletter van hoeven gehoord of zo...”

Poël keek hem met een schuin oog aan.

“Géén tegenstanders, je hebt Bacias toch gehoord daarstraks?”

“Jaaah, dat wél, maar wat doe ik hier dan?”

Poël begon weer ongeduldig te worden.

“Geen enkele slaaf trekt de orders van zijn meester in twijfel,” spuugde hij in zijn pijp en trok de leidsels om Jana’s pols venijnig aan. Toen deed hij een stapje achteruit en zei bombastisch: “De eer van jouw meester, de BURGE-MEESTER verdedigen lijkt me belangrijk genoeg! Iedereen in de Arena ziet straks MIJN strijdswagen, MIJN paarden, MIJN helm!”

Met een klak zette Jana gelijk Mystique en Moreno in beweging. Terwijl hij over het modderige plein reed, stoven kinderen iedere keer net op tijd opzij waarna ze aarzelend hun handjes opstaken.

“Aju!” hoorde hij er een paar roepen.

Hij knikte links en rechts en voelde zich de man van de dag. Het dreunde in de twee straten die Laurium rijk was. Dat waren de laarzen van de laatste Romeinse soldaten die rennend op weg waren naar de Arena. De andere soldaten had hij al zien hollen toen hij daarstraks met de paarden en Poël bezig was. De afstand tot de Arena was hem veel te klein dus hield Jana Mystique en Moreno zo kort mogelijk. Hij zag de ingang al opdoemen voor hij tien keer tot tien had geteld. Hij liet de leidsels iets vieren en reed de Arena binnen. Er hadden zich een handvol bekenden verzameld en een vrij grote groep burgers van Laurium, die hij bijna allemaal wel van gezicht kende, maar die hij nog nooit had gesproken.

Men keek meewarig op toen hij langsreed. Of leek dat maar zo? Vast! Dat leek vást en zeker maar zo.

Hij herkende de gezichten van de gasten van de Vreetschuur en riep ze enthousiast toe.

“Zien jullie me? Niet gek toch?”

Hij kreeg geen antwoord.

Iets anders trok nu alle aandacht.

Gegil.

Angstkreten en een gekrijs dat door merg en been ging klonken op. Omdat hij niets anders wist te doen, bleef Jana maar rondjes rijden. Hij herkende Poël nu ook op de tribune.

“Je helm!” gilte die.

Het leek Jana beter om die suggestie te negeren en hij knikte minzaam terug.

“Achter je! Probeer hem op te doen!” brulde Poël, toen Jana hem weer passeerde.

“Lukt me niet!” schreeuwde die terug.

Er viel Poël niet veel anders te doen dan lijdzaam toe te zien hoe zijn rijdend reclamebord blootshoofds aan hem en alle andere Arenabezoekers voorbij bleef stormen. Deze eenmansrace leek geen einde te kennen. Mystique en Moreno, die toch van geen tijd wisten, vonden het best! Ze bleven parmantig voorbij draven tot de hele tribune was volgestroomd met sensatiebeluste mensen en... kinderen. Jana had niet geweten, dat Laurium zoveel kinderen had. Die gingen ook tekeer, maar dat andere geluid was onmenselijk, daar was hij nu zeker van. Want het klonk zo anders dan het menselijke angstkreetje, dat nu nog af en toe te horen viel en al heel snel perfect werd geïmiteerd door de kinderen. Ondanks zijn eigen plezierige opwindning moest Jana ervan rillen. Veel tijd om erbij stil te staan, had hij echter niet. Terwijl hij met Mystique en Moreno rondjes bleef maken, zag hij Bacias de trappen van de erestelling bestijgen. Óók zag hij Poël als een bezetene lucht naar beneden duwen en hij begreep, dat hij de paarden moest laten stoppen. Gelukkig lukte dit meteen.

Briesend van opwindning, hun benen nog natrillend, stonden ze zo stil, als alleen volbloeden dat kunnen. Het geroezemoes verstomde.

Zelfs de kinderen waren gehoorzaam aan de Romeinse macht. Als één mens klemden ze hun lippen op elkaar. Bacias kuchte. Het was nauwelijks hoorbaar, maar aan het gebaar van de gebalde linkervuist, die hij naar zijn mond bracht, was voor allen te zien dat hij wilde beginnen.

“BURGERS VAN LAURIUM,” schreeuwde hij. “Burgers!!!!”

Maar het mocht niet baten, het meest dat hij hen te vertellen had, verwaaide in de oktoberwind. Na een lange, onverstaanbare redevoering, riep Bacias met omhalende bewegingen naar de tribune aan de overkant Poël er bij.

Die naderde glimmend van trots.

De beide gezagsdragers begroetten en omhelsden elkaar als vrienden, die elkaar terugzagen na een lange tijd, waarna ze zich weer tot de arenabezoekers richtten en Bacias onverstaanbaar van alles riep. Hij wees naast zich en Poël liet zich op één van de twee zetels op de erestellage zakken. Bacias vormde een trechter met zijn handen en toeterde:

“Laat het geschieden! We beginnen met de apen, die wij helemaal uit Afrika hebben gehaald!”

Toen ging hij zelf ook zitten.

Er voer een sidderende golf door het publiek. Voorafgegaan aan enorme stofwolken werden een twintigtal harige wezens het middenstuk van de Arena in gejaagd door de soldaten. Ze krijsten kwaad en balden hun harige vuisten naar het publiek, dat weer sidderde. Een peuter begon te huilen. Zijn moeder schudde het kind door elkaar, waarbij ze beurtelings van Bacias naar de apen keek. De apen antwoordden dan met gekrijs. En Bacias had de kleine niet eens gezien.

De meester van de Arena staaarde alleen maar gefascineerd naar de dieren op het middenveld. Vanaf zijn betrekkelijk veilige zijkant ving Jana hun hulpkreten op, maar er was weinig dat hij voor hen kon doen vóór zijn G.O.R.-leider hem daar opdracht voor zou geven. En een dergelijke opdracht zou te maken hebben met de verdediging van Turko, daar was hij van overtuigd.

Één Romein riep van alles naar de apen, die door elkaar buitelden en aan elkaars staart trokken. Hun koddige bewegingen veroorzaakten lachsalvo's op de tribune. Jana vergat zelf ook bijna even wat de werkelijke reden was voor dit toernooi en genoot. In zijn hart was hij immers ook het kind van negen jaar, dat nog niet zo lang geleden met haar papa naar de dierentuin was geweest.

Op dat moment gebeurde er iets, dat alles zou veranderen.

Weer verschenen er stofwolken.

En nu dreunde de grond.

Weer weerklonk het onmenselijke gebrul en dat kwam dit keer heel duidelijk niet van de apen, die in blinde paniek aan hun dikke, ijzeren halsketens trokken. In hun angst trokken ze hun Romeinse bewakers op de grond en sleurden deze meters over het zanderige middendeel. Sommige apen slaagden er in om op de schotten te klimmen, die het publiek in ieder geval nog een illusie van veiligheid hadden geboden. Dat gilde en krabbelde meters achteruit en naar boven voor het de Romeinse bewakers lukte om alle apen weer op een kluitje bij elkaar in het middendeel te verzamelen.

De paarden hinnikten angstig en hieven hun hoofden paniekerig in de lucht.

‘Kom op jongens, jullie zijn toch niet bang van een stelletje apen? Die zijn lang niet zo snel als jullie,’ probeerde Jana ze gerust te stellen.

Niet dat het veel hielp. Vooral Moreno had het niet meer! Die briede van angst, want hij kon niet gillen met zijn paardenlijf. Anders had hij dat zeker gedaan. Mystique herinnerde zich zijn status als hoofdpaard en hij seinde als een bezetene: ‘Rust, rust, rust!!!’

Maar het paard wist zelf zijn trillerige onderstel niet tot bedaren te brengen. Het enige dat het nu écht wilde, het enige dat als een rivier door zijn aderen leek te stromen, was zijn wens om te vluchten.

‘Weg, weg, weg!!!!’ hoorde en voelde Jana hem denken.

“Je HELLUM!!!” hoorde hij Poël roepen.

Hij draaide zich naar de erestellage en keek naar boven, terwijl hij zijn handen in onmacht ophief. Dat ging nog niet eens zo gemakkelijk, want ze waren bevestigd aan de teugels, dus héél hoog wilde hij ze niet opsteken om de paarden geen verkeerd bevel te geven.

Terwijl hij zich zo met voorzichtig iets geheven handen tegenover Poël stond te verontschuldigen voor zijn onvermogen om op dit moment de reclamemakende helm te dragen, voelde hij dat hij met strijdswagen en al hoog in de lucht werd geslingerd. De teugels van de biga, waarop hij zich hoog en onaantastbaar had gewaand, sneden in zijn polsen. Het was te laat om naar zijn mes te grijpen om zich los te snijden.

Trouwens... geen mes.

Om de één of andere rare reden...of gewoon maar zomaar, was Poël dat vergeten te geven. Een enorme dreun klonk in en om hem heen en alles werd zwart. Na een tijdje veranderde het zwart in bruin en zag hij vier haakachtige poten voor zich. Dit was allemaal te vreselijk, te verwarrend en hij was weer spin geworden.

Dat móest niet!

Alles om hem heen was nog steeds bijna net zo duister als na de eerste klap. Hij begreep instinctief dat hij nu niet in een spinnetje kon veranderen omdat op deze plek gevaar dreigde. Maar... misschien was het wel andersom gegaan en was hij in een spin veranderd om de val te kunnen overleven. Misschien hing hij zelfs nog wel aan een draad. Of nee... het moesten die geweldige sandalen zijn geweest, die hem hadden gered...

Zo denkend en met zichzelf redenerend voelde hij zich weer helemaal mens worden en hij krabbelde op. Nou begreep hij waarom hij daarnet naar Poël had moeten luisteren en die helm had moeten opzetten. Zijn hoofd deed pijn, het duizelde hem en allebei zijn oren waren dichtgeklapt. Wankelend stond hij om zich heen te kijken. Om zijn polsen hingen de rafelige resten van de teugels.

“Moreno!”

‘Mystique!’

Hij dacht en riep het tegelijk.

‘Een beetje laat,’ klonk daar het kleine stemmetje van Talith uit de lucht.

‘Ja, knap laat,’ giechelde Dimis.

Jana keek hem verwilderd aan.

“De paarden!” schreeuwde hij. “Waar zijn die gebleven!”

Dimis wees achter zich naar de stofwolk.

‘Daar gaat Mystique. Tja, paarden zijn en blijven toch vluchtdieren hè? Je kunt niet op ze rekenen als er gevochten moet worden.’

Achter hem lag Moreno doodstil naast de omgevallen biga. Een deel van zijn tuigage lag schuin over zijn bewegingsloze hals.

“Gevochten?!” schreeuwde Jana verwilderd. “Heeft iemand met Moreno gevochten!? En waarom ligt hij zo stil!?”

Hij sprong naar het paard en begon er aan te schudden. De paardenmond viel open.

‘Hij zal niets meer terugzeggen hoor, want hij is dood,’ zei Dimis.

Zijn antwoord klonk nogal onverschillig en maakte Jana woest.

“Dood!?” gilte hij tegen Dimis. “Dood???”

Voor hij Dimis echter te lijf kon gaan, want dat wilde hij écht, zo gek van verdriet was hij, hield een hand hem tegen. Het was de hand van Gaius-Julius. Jana rukte zich los en sprong achteruit.

“Wat dóen jullie hier?!”

Hij vroeg, schreeuwde en eiste niet alleen om een verklaring aan Dimis, maar nu ook aan Gaius-Julius, Amelius en Katana, die ritmisch stond te springen en boksbewegingen aan het maken was.

“WAT DOEN JULLIE HIER IN GODES NAAM!!!” gilte Jana nog eens.

Gaius-Julius vouwde zijn hand om zijn bevende schouder.

‘Rustig maar jongen, rus-tig,’ zei hij bezwerend.

‘Alles is verzonnen. Alles is hier alleen maar verzonnen.’

Jana knikte wild naar het dode paard.

“Zijn dood soms ook!?” schreeuwde hij buiten zinnen. Gaius-Julius knikte.

‘Inderdaad. Zijn dood ook. Hij komt gewoon weer terug als dat nodig en gewenst is.’

Jana werd hier echt een beetje gek van! Wat dacht die ouwe kerel met zijn doodshoofdogen nou eigenlijk wel!?

Hij begon aan het paardenlijk te sjoeren.

“Nou IK vind het nu nodig! Sta op Moreno. Sta op!”

Maar het paard bleef uiterst stil in hun midden liggen. Weer klonk het kleinste stemmetje, dat Jana ooit had gehoord.

‘Nu is het genoeg geweest. Vertel hem wat hij moet weten en daarmee basta!’

Gaius-Julius legde nu allebei zijn handen op Jana’s schouders en keek hem ernstig aan.

‘Talith heeft gelijk. Het is genoeg geweest.’

Katana maakte een vreugdesprongetje. ‘Tijd voor actie!’

Gaius-Julius plooidde zijn lippen in een lachje terwijl hij vervolgde: ‘Jana, je bent een oeroude, tijdloze en machtige gladiator. Vandaag ben je precies waar je moet zijn. Vanaf dit moment zal je naam voor eeuwig blijven bestaan.’

‘Als de Romeinen dit tenminste niet gaan winnen. Jij weet toch ook wel, dat alleen de overwinnaars geschiedenis schrijven?’ ging Katana hier tegenin.

En voor de eerste keer bespeurde Jana ongeduld in de stem van Gaius-Julius. “Zwijg!” beet hij. Toen ging hij weer verder in de Taal en seinde beheerst naar Jana: ‘Je zou al hebben moeten weten, dat de dood niet bestaat. Amelia móet je al hebben verteld van alle keren dat je samen met haar hebt gestreden tegen het grootste onrecht dat de mensen van deze aarde tot slaaf houdt.’

Iedereen in het kleine kringetje dat zich nu om Jana en Gaius-Julius had gevormd knikte. Beschaamd boog Jana zijn hoofd en knikte ook.

‘Angst. Het grote onrecht is angst. Ja, dat heeft ze me verteld, ja.’

En op het moment dat Jana *angst* uitsprak hoorde hij weer die menselijke angstkreet. Gaius-Julius wende zijn hoofd even naar de plek waar de kreet vandaan was gekomen en sprak toen vlug door:

‘Juist! En het ergste dat er kan gebeuren is, dat je weg wordt gehaald. Dat is helemaal niet zo erg. Dat is juist fijn. Eigenlijk is dat precies wat je op dat moment graag wilt. Je stapt uit de vorm, die je op dat moment hebt en gaat over op een andere vorm op het moment dat je bent genezen van je avontuur. Zoals jij dat geloof ik deed door spin te worden. Geloof me. Er is echt nooit iets om bang voor te zijn. Je neemt gewoon elke keer de vorm aan van andere levende energieën die op dat moment het sterkst vertegenwoordigd zijn in je omgeving. In jouw geval was dat de spinnenenergie. Er zal heel veel spinnenenergie aanwezig zijn geweest, iedere keer dat jij heel erg bang werd tijdens dit avontuur.

“Maar ik ben altijd gewoon steeds weer Jana geworden. Maar... En Moreno dan? Leeft die ook gewoon door?” huilde Jana voluit.

‘Moreno ook,’ antwoordde Gaius-Julius.

“Ik zie hem toch liggen!” snikte Jana.

Van achter hun ruggen weerklonk die angstkreet weer.

Het geluid kwam van veel dichterbij nu en het was duidelijk te horen wie het was, die gilte van: “Nee, nee, nee, NEE!”

‘Je ziet alleen de vorm liggen, die jij van hem kent,’ legde Gaius-Julius geduldig uit. ‘Je ziet je herinnering. Je ziet de *vorm* van jouw herinnering. Die is nu onbruikbaar geworden. Maar Moreno’s ziel is er nog helemaal hoor. Net als de ziel van Talith. Alleen niet in een zichtbare vorm. Maar misschien, dat Talith na vandaag wel beslist voor de één of andere vorm....,’ besloot hij hoopvol.

‘Als ik zover ben, dan zal je het wel zien, maar nu...? Daar wachten we gewoon nog even mee,’ zei het kleine stemmetje.

Gaius-Julius klapte meteen in zijn magere handen, terwijl hij om zich heen riep: ‘Ja, nú moeten we ons op iets anders voorbereiden. Die Romeinen lieten de reus hier natuurlijk óók niet voor niets verschijnen voor dat hij de veroordeelde ging bestrijden. Machthebbers willen altijd angst en paniek zaaien. Dan blijven de mensen wel gehoorzaam. Maar...,’ hij kneep in Jana’s schouder en voerde hem weg van het trieste tafereel van het dode paard, ‘...die bangmakerij zal nu niet lukken, wat jij?’

“Nee, nee!” snikte Jana nog wat na.

Hij keek omhoog langs de tribune en zijn ogen vonden Poël. Die zat stil en ongelovig te kijken naar het bewegingsloze paard en schudde onophoudelijk zijn hoofd. Amelius was al die tijd ongewoon stil geweest, maar liet nu voor het eerst ook van zich horen. Kwaadknikkend naar de ontzette Poel die daar op de tribune hoofdschuddend naar de dode Moreno zat te kijken, stootte hij Jana aan en grijnsde:

‘De bezetter heeft een fout gemaakt. Poël in zijn hart geraakt. Nou hebben ze er een vijand méér bij.’

Jana opende gewoontegetrouw zijn mond om hem te antwoorden, terwijl hij best kon weten dat de mond geen grote rol speelt voor wezens die de Taal konden spreken en verstaan.

Voor hij echter iets kon zeggen, werd zijn aandacht al door iets anders opgeëist. Het begonnen in zijn voetzolen, maar nu scheen het zich meester te maken van al zijn ledematen. Van de grond voor zijn voeten zelfs, die golfde en kreunde. Het deed hem even denken aan de wortels en hij was enigszins opgelucht. Want die zou hij zéker aankunnen.

Maar...

Het waren geen wortels die hem door elkaar schudden als een halm in de wind.

Het waren zware voetstappen.

Hele zware voetstappen van twee enorme, met zwachtels omgorde voeten.

Met een dreun hielden ze stil.

Zand spatte op.

Jana keek omhoog.

En omhoog.

En nóg hoger moest hij kijken voor hij de bezitter van die angstwekkende onderdanen kon zien.

“Een blinde reus,” sidderde het arenapubliek.

De reus brulde het uit als om dit te bevestigen. Zijn ene enorme hand was tot een klauw gebald en in zijn andere droeg hij een schreeuwende bundel mens. Met zijn enorme kale kop leek de reus in de verte iets op Amelius. Deze was echter in geen velden noch wegen meer te bekennen. Wél hoorde Jana Gaius-Julius naar hem roepen. ‘Amelius, blijf in de buurt! Je hoeft je dochter nu echt nergens voor te beschermen!’

Of Amelius dat wel of niet deed, wist Jana op dat moment niet, want hij werd totaal in beslag genomen door de aanblik van zo iets groots... en zoiets in- en in zieligs tegelijk. De reuzenogen waren omzwachteld. Gebiologiseerd starde Jana er naar.

Het publiek was bezig zijn eigen hachje te redden.

Vanuit een ooghoek zag Jana ze in drommen naar de uitgang bewegen en daar tegengehouden worden door een leger van Romeinen, die prikkend en schreeuwend hun macht lieten zien. Toen zag hij ook Amelius weer. Buitelend in de lucht. En hij hoorde hem. Zoemend als een hommelt en elke keer tot vlak bij de schedel van de reus komend, deze zelfs een keer aantikkend.

Jana verbaasde zich. Oh, wat verbaasde hij zich.

Hij voelde eerder verbazing dan angst en het volgende moment voelde hij zelfs ook een lichte blijdschap. Want op dat moment zag hij Amelia zweven. Ze zwaaide naar hem en hij zwaaide terug. En haar vader zwaaide ook naar hem. Jana hoorde hem roepen: ‘Hier alles onder controle!’

De reus maaide met zijn enorme armen om zich heen en brulde het uit. Het bundeltje mens, dat hij in één hand had vastgehouden, smet hij onverschillig op de grond.

Turko huilde van: “Au, au, au, AU!”

Maar de reus werd even door iets heel anders in beslag genomen. Hij brulde weer. Een geërgerde brul. Geërgerd en vol onbegrip.

Hij rukte de vuile zwachtels van zijn ogen en keek verwilderd om zich heen. Maar hij keek uit twee lege kassen.

“WAAR ZIJN MIJN OOOOGEN!!!!?” brulde hij naar de tribune vol doodsbange mensen.

Gruwend zag Jana hoe de reus met een grote, vuile vingernagel in die kassen peuterde en er roze kwakjes uithaalde, die met treurige plopjes in het arenazand terechtwamen.

Deze reus was nog niet zolang blind.

Hij was *blindgemaakt!*

En die wetenschap was blijkbaar helemaal nieuw voor het monster.

Hij gooide zijn grote nek in de lucht hief een langdurig klaagzang aan, die Jana naar de keel greep. De klaagzang begon heel laag met een dreigende grom, waardoor de stoelen op de erestelling begonnen te rammelen en Bacias zowel als Poël gedwongen werden om rechtop te gaan staan. Daarna zwol het geluid aan alsof de donder de Arena in zijn armen had genomen. En even leek het er ook op alsof alles op deze plaats duister was en alsof Jana door dit meelijwekkende monster naar binnen werd gezogen.

Want in diens laatste verschrikkelijke herinneringen werden zijn ogen tot pulp geslagen door heel veel vlijmscherpe zwepen en hij hoorde in een vreemde taal, die hij tóch helemaal kon verstaan, zeggen: “Blijf het snel en ritmisch doen mannen. Zorg dat alle zweepslagen op zijn ogen terechtkomen!”

Jana zag zich in zijn laatste reuzenherinnering omgeven door een leger van lieveheersbeestjes, die hun kleine, venijnige zweepjes naar hem omhoog wierpen waar ze striemend in zijn ogen terechtkwamen en....

De reuzenherinneringen begonnen plaats te maken voor beelden van Jana’s NU, waarin een doodsbange Turko hulproepend op handen en knieën naar hem toe kroop. Met uiterste inspanning probeerde Jana nog even op die plek in zijn hoofd te blijven waar hij de Romeinen had gehoord en gezien. Maar om dat te kunnen volhouden, moest hij blijven op een plek waar niemand wilde zijn.

Niemand!

Want vastgebonden met wel dertig riemen aan de mast van het schip dat hem hier had gebracht, had die arme reus zijn lot moeten ondergaan en dat was hem alleen maar slapend gelukt. Verblind door de laaghangende zon wreef Jana zijn eigen ogen uit. De getergde reus was nog steeds alleen maar met zijn eigen verschrikkelijke lot bezig, dus dit zou een heel geschikt moment kunnen zijn om Turko bij de hand te grijpen om samen met hem deze hel te ontvluchten. Met de nadruk op *kunnen*. Want de Romeinse leiding van het spektakel had heel andere plannen. En ze schaamden zich ook helemaal niet voor hun lafhartige daad tegen het torenhoge gedrocht. Ze waren niet beschaamd en bang al helemaal niet, want ze wisten zich oppermachtig. De reus was op dit moment niet meer gevangen in riemen. Hij zou ze met het grootste gemak allemaal kunnen neermaaien, wanneer hij tenminste zijn ogen nog had gehad.

“Niemand ontloopt zijn straf!” brulde Bacias vanaf de erestelling en na deze kreet begon het zevenendertigste toernooi van Laurium pas écht.

Gevecht der giganten.

Na deze gedeeltelijk verwaaide aankondiging viel alle rumoer stil. Het ontzette publiek hield de adem in. Op de erestellage zocht Poël zijn omgevallen stoel en ging zitten. Het was heel duidelijk, dat de verbijsterde stalmeester in hem het had verloren van zijn laffe burgemeestershelft en Jana begreep dat hij het, wat Poël betreft, helemaal alleen zou moeten opknappen. Die riep niet eens meer naar hem, dat hij nu zéker de helm op moest zetten. De plaatsvervangend leider van het G.O.R. waarschuwde wél. Amelius dus. Die daalde neer op het middenstuk van de Arena en schoot snel op Jana af. Geroep en gejoel zwollen opnieuw aan vanuit het publiek en iedereen in het gelukkige bezit van een zitplaats liet zich daar weer op zakken. Achter een haag van speren voelde men zich weer veilig genoeg en begreep wie het hier op dit moment voor het zeggen had. Onhoorbaar voor het publiek sprak Amelius Jana streng toe.

‘Nu is het tijd voor je helm! Maar die kan je pas opzetten als je de reus hebt verteld, dat je zijn vriend bent en dat het nu het best is, dat hij doet wat jij zegt.’

Jana keek hem dommig aan en ratelde: “Hoe komt het dat jij nou ineens weer hier bent? Ben je niet bang dat de Romeinen je hebben zien opstijgen en vliegen? Waarom kan ik Amelia niet zien? Hoe komt het trouwens dat jij hier rondvliegt? Enne...hoe kan ik die arme reus ook maar iets vertellen?” smeed hij zijn vragen als een pijlenregen naar Amelius’ borst.

‘Geen tijd!’ antwoordde deze. ‘Het enige, dat jij nu moet weten, is dat alle G.O.R.-leden precies dezelfde attributen bezitten als jij. Alleen weten die tenminste wat ze er allemaal mee kunnen’.

‘Hoe kan ik die reus er nou van overtuigen, dat ik zijn vriend ben?’ huilde Jana nog net niet.

‘Jij kunt dat, want je bent net zo blind als hij. Dat scheidt een band,’ grinnikte Amelius.

‘Ik ben niet blind! Ik kan ALLES zien!’ snikte Jana met gierende uithalen, “waar héb je het over?”

Gaius-Julius legde een troostende hand op zijn arm, trok hem naar zich toe en begon zachtjes op hem in te spreken.

‘Je was even vergeten dat ook jij kunt vliegen nu en ook andere dingen doen. Weet je nog? Je ring, je handschoenen, je sandalen, je lepel en je helm... Amelius bedoelt ook, dat jij misschien wel net zo weinig weet van wat hier gebeurt als die reus. Dat kan in je voordeel werken, want als jij dat op één of andere manier aan hem duidelijk kunt maken, heb je kans dat hij je niet meer als vijand beschouwt, maar als iemand waar hij op kan vertrouwen. Die hem kan helpen zelfs.’

‘Maarre... hoe doe ik dat dan?’ jengelde Jana.

Gaius-Julius verloor eventjes het geduld.

‘Niet door je als een baby te gedragen en tekeer te gaan als de eerste de beste onnozele hals uit het publiek natuurlijk! Gebruik wat je geleerd hebt. Gebruik de Taal.’

Op dat moment klonk er een vertrouwd geluid uit de lucht. Jana herkende het gelijk. Amelia’s etensbel!

Het geklingel verwaaide in de oktoberwind. En... hij wist gewoon, dat alles zo was als het op dit moment hoorde te zijn én dat hij werd beschermd. Hij wist nog meer. Heel diep van binnen wist hij ook, dat het nu niet de tijd was om nog langer te twijfelen. Dat dit het tijdstip was waarvoor hij hier naar toe was gebracht. En...dat hij het kón!

Een plagerig stemmetje binnenin sprak dat tegen.

Jana schudde met zijn hoofd om de pesterige gedachten te verjagen en keek om zich heen. Voor het eerst na de verpletterende schok over Moreno’s lot, écht om zich heen. Hij zag het publiek vol angstige afwachting in hun ogen en terwijl hij zich om en om draaide, zag hij Turko naar zijn knie kruipen. Daaraan klampte de knecht van de wapensmid zich nu vast en riep: “Ben jij er één van het G.O.R.? Jij?”

Beledigd maakte Jana de krampachtige vingers los en stapte van hem weg.

‘Ja, ik ben één van hen,’ antwoordde hij in de Taal.

Turko zei nu niets meer. Die keek hem alleen ongelovig aan. Het was de vraag of hij wist wat en óf Jana iets had gezegd, want hij kwam er helemaal niet meer op terug.

Integendeel. Te midden van al het gejoel en rumoer om hem heen en met de dreigende schaduw van de reus boven hem, trok hij op zijn gemak zijn benen onder zich, terwijl hij met gesloten ogen een kussentje voor zichzelf in het arenazand kneedde.

“Niet in slaap vallen!” schreeuwde Jana kwaad.

‘Waarom niet? Doe ik ook altijd als het me allemaal een beetje teveel wordt.’ De woorden dreunden op en in hem neer, hoewel het geen gewone woorden waren. Het waren reuzenwoorden.

De andere G.O.R.-leden waren, behalve Amelia, Rayol en Talith, nog steeds allemaal zichtbaar. Niemand van hen had hun helm op. Ze wachtten op de dingen die zouden komen.

Het viel stil in de Arena.

Bacias had alles tot nu toe redelijk kalm vanaf zijn hoge plek bekeken, maar nu scheen hij toch een beetje meer actie te verwachten, want hij riep iets naar beneden. Jana wist niet wat het was. Het publiek wist niet wat het was en zelfs de Romeinse soldaten schenen het zo één, twee, drie ook niet te weten. De enige, die blijkbaar donders goed door had wat het was geweest, was Amelius en die seinde razendsnel naar alle gilde leden, behalve Jana: ‘NU HELMEN OP EN BOVEN KOMEN.’

Romeinse vuurpijlen zoefden door de lucht. Door een wonder werd de slapende Turko niet geraakt, maar de reus wél en die klopte brullend de vlammen uit op zijn geplaagde benen. Groter dan groot draaide hij cirkels in het zand. Met zijn gebalde vuisten woelde hij in zijn lege oogkassen en riep: ”Kan niet zien! KAN NIET ZIE-IENNNN!!!”

Het was even deerniswekkend als angstwekkend. Het publiek koos voor <angstwekkend> en gilde het uit. Poël herinnerde zich zijn functie van burgervader, stond op en riep sussend tegen zijn stadgenoten: “Heb geen angst! We zijn hier om er op toe te zien dat de ware schuldige wordt gestraft en ik beloof u...DAT ZAL ‘IE!’”

Turko sputterde iets in zijn onvoorstelbare slaap, draaide zich van het geschreeuw af en sliep verder.

Bacias ging staan. “Reus, doe je plicht! Of moeten mijn soldaten soms nog meer pijlen op je afschieten?!” schreeuwde hij naar beneden.

De reus draaide zich verstoord om en staaarde blind naar boven. Bacias ging vlug weer zitten. Het leek er even op, dat deze strijd al was gestreden voor hij eigenlijk echt was begonnen. Een man uit het publiek uitte teleurgestelde kreten en schreeuwde: “Waar is iedereen?! Is dit het nou?!”

Aangestoken door het lef van deze eenling, joelden een stelletje boeren aan de overkant: “Moesten we hiér nou zo nodig voor van het land hier naar toe worden gejaagd?!”

Het eerste “Boeh”, dat ze produceerden, klonk nog zacht en aarzelend, maar na korte tijd schalde het door de Arena. Men nam dit niet zomaar. Men wilde Recht zien of ten minste veel bloed.

‘Dit is je kans’ zei een klein stemmetje in Jana’s rechteroor, dat langzaam en duidelijk tot hem sprak.

‘Ja, je loopt gewoon naar de biga en pakt je helm alvast. Je sandalen dempen iedere trilling, dus de reus merkt er niets van. Als je je helm hebt, dan moet je hem nog niet opzetten hoor. Hou hem gewoon in je hand en ga weer terug naar de reus. Die is nu toch nog steeds een beetje verdoofd door alles dat hij heeft meegemaakt. Dan vertel je hem dat je met zijn hulp een Groot Onrecht Recht gaat zetten en wat hij moet doen.’

‘Wát moet hij doen dan?’ vroeg Jana even ademloos als blij aan dit stemmetje in zijn linkeroor, dat zo heel anders klonk, dan de stem van Talith. Of was dat andere stemmetje in zijn rechteroor nou van Rayol geweest? Die was toch de leider van dit gilde...? Jana wist het even niet meer en eigenlijk kon het hem nog maar weinig schelen, want dit laatste stemmetje zou hij uit duizenden hebben herkend.

Hij maakte een huppelend dansje en zong het uit: “Amelia!!!”

‘Maak je niet zo belachelijk, Jana en schrik de reus niet op. We hebben een bondgenoot nodig en daar ga jij voor zorgen,’ klonk het kleine stemmetje van rechts bestraffend.

Eigenlijk was het stemmetje meer een gevoel, dat hij nu kreeg. Een gevoel dat hem toesprak en hem veilig naar de omgevallen biga leidde. En toen hij eenmaal alles had gedaan wat het stemmetje had gezegd en terugliep naar de reus, was het alleen nog maar een onbenoembare kracht van binnenuit, die hem haarfijn en duidelijk zijn volgende stappen uitlegde. Hij wist dat hem nu niets mocht afleiden, dus keek hij expres niet naar het overblijfsel van Moreno, toen hij de biga passeerde. Het gevoel om hen heen viel stil. Men wachtte af. Gedreven om de taak te verrichten waarvoor hij hier was gekomen, zette Jana stappen. Maar terugdeinzend voor alles dat er *zou kunnen gebeuren*, hield hij bij elke stap ook weer op met verder gaan. Zo leek het uren te duren voor hij reusachtige tenen voor zich zag uittorenen. Het Arenapubliek begon alweer te morren. Jana keek naar de dichtstbijzijnde tribune omhoog en schreeuwde: “Heus! Het gaat gebeuren! Het Grote Onrecht wordt NU rechtgezet!”

Hij wist best dat de meeste van zijn woorden zouden verwaaien en ook dat niemand, of bijna niemand ze zou begrijpen, als ze hem wél zouden horen, maar iets in hem vond het toch nodig het even te hebben gezegd.

Er tinkelde een bel.

‘De reus heeft je gehoord. Goed zo Jana,’ klonk het van heel ver en tegelijkertijd van heel diep van binnen en deze aanmoediging was genoeg voor hem.

‘Reus, ik kom je helpen,’ sprak hij tot de rechter grote teen.

‘Helpen...? Krijg ik nieuwe ogen van jou?’ vroeg de reus, boog zich naar Jana over en tilde hem op. Het Arenapubliek hoorde deze woorden niet. Wat zij hoorden, was de aanzwellende donder terwijl niet veel op een naderend onweer wees. Wat zij zagen was een gevaarlijk monster, dat Poëls nieuwste stalslaaf om zijn middel greep, optilde, met een geopende muil bedreigde en hem daarna onophoudelijk heen en weer zwaaide. Goden

nog aan toe! Wat was die reus lelijk! En groot! Kreten van ontzetting klonken hier en daar op. Door dit wezen hier helemaal naar toe te hebben vervoerd, had de Romeinse bezetter weer een knap staaltje van zijn absolute overmacht laten zien. Iedereen was het daarover eens. Dat kon je zien aan hun timide houding. Dat kon je horen aan hun huiverende “Oh’s” en “Ah’s” en dat kon je ruiken.

Heen en weer zwaaiend in de enorme knuist van de reus, had Jana de grootste moeite om zijn ochtendmaal binnen te houden.

“Wat moet ik doen?!” schreeuwde hij naar zijn onzichtbare medegladiatoren.

‘Geen paniek. Gewoon ondergaan,’ zei een klein stemmetje lacherig.

Het was vast Katana, die had altijd overal lol in. ‘Nee. Ik ben het niet hoor, Janaatje,’ seinde ze nu. ‘Ik ben alleen maar onzichtbaar, maar mijn stem is nog even krachtig als toen ik mijn helm niet op had.’ Katana’s stem klonk alweer van verder. ‘Wanneer je goed kijkt, kan je me zien. Dimis is bij me!’ riep ze hem toe. ‘Wanneer je anders kijkt, kun je ons allemaal zien.’

Hij tuurde in de draaijerige verlen en zag niets.

Geërgerd zag hij ervan af en juist door dát te doen, kreeg hij bijna al zijn gildegeloten te zien. Bijna, want Amelia bleef, net als Rayol en Talith, onzichtbaar.

Maar de anderen zag hij wél: Amelius, die angstvallig zijn arm gekromd hield om iets, dreef strak kijkend om hem heen; Gaius-Julius, die maar iets verder van de alchemist afdreef, knipoogde naar hem en Katana en Dimis cirkelden hand in hand boven de Arena.

‘Zie je Jana, we zijn allemaal in positie!’ hoorde hij Gaius-Julius.

‘Gaius-Julius heeft gelijk. Want alle G.O.R. leden zijn er klaar voor. Katana heeft ook gelijk. Zij heeft nog haar eigen stem. Jij krijgt jouw bevelen van mij, Talith of van Rayol. Die is hier ook. Niemand kan hem zien, maar geloof me, die is hier ook!’ hoorde hij Talith’s stemmetje weer.

‘Hier...hier is Rayol.’ klonk het toen weer in hem. ‘Ik kan alleen maar toekijken hoe de geschiedenis zich ontvouwt. Geen macht, zoals Talith, want ik zit niet in zoveel herinneringen van de levenden als hij. En jij Jana... weet bovendien niet eens hoe ik er uit zag. Dat weet je ook niet van Talith, maar de vele verhalen over zijn heldendaden houden hem meer levend. In iedere vorm.’

Het duizelde Jana. Gelukkig voor hem, hield de reus op met zwaaien, tilde hem op aan zijn broekband en zette deze op zijn hand.

“OGEN”, stootte hij uit, “OGEN! KRIJG IK DE JOUWE?!!!”

Jana werd door de luchtdruk van de reuzenadem omgegooid. Hij krabbelde gelijk weer op en besloot om te antwoorden in de Taal. De reus zou weten, dat hij een echte bondgenoot had, wanneer die bondgenoot niet bang werd voor het grote en het vreemde. ‘Nee, nee, joh. Die ogen van mij zijn toch veel te klein voor jou?’ deinde vrolijk hij op de golvende zee van de geopende reuzenhand.’

‘O ja,’ zei de reus teleurgesteld, maar hij antwoordde in de Taal, dus hij vertrouwde Jana en dat was alles dat die op dat moment nodig had.

‘Jouw zicht, zal ik je niet terug kunnen geven,’ begon Jana maar gelijk met de waarheid, zoals hij die kende. ‘Niét je ogen, maar wél je waardigheid én je vrijheid.’

Van dit laatste was Jana eigenlijk helemaal nog niet zo zeker, maar hij zei het wel, want het klonk goed en sterk en hoopgevend. Het klonk zelfs zo goed in zijn eigen oren, dat hij nog even doorging met zijn opbeurende praatje tegen deze reus, die met één ferme knijpbeweging een eind aan dit avontuur zou kunnen maken. Maar daar dacht hij nu maar even niet aan. Hij dacht en geloofde in wat hij nu zelf met zijn handen in zijn zij stond te beweren. Als er iets belangrijk was in deze tijd van grote nood, dan was het wel dat hij zich zeker van zichzelf bleef voelen. ‘Jij kunt het niet zien natuurlijk, maar ik wel en ik zie dat iedereen klaar staat om op te vangen wat jij straks naar ze toe gaat gooien,’ seinde hij.

De grote vingers van de reus omsloten hem en alles werd even heel donker.

“STRAKS – NIET NU METEEN!” gilte Jana nu echt heel erg hard. Vanuit het publiek kwamen ook gilletjes. De reus ontspande zijn vingers en gebruikte zijn hand weer als dienblad.

‘Goed, gladiator!’ dreunde hij. Zelfs gesproken in de Taal, leek ieder woord een aardschok. Jana krabbelde op en keek voorzichtig naar beneden. Hij zag de omgevallen stoelen, de paniekerige gezichten en de lukraak om zich heen prikkende Romeinen.

En te midden van al dit geweld lag Turko daar nog steeds te slapen als een roos.

Jana begon de reus weer toe te spreken: ‘Neem de beste en de krachtigste van je herinneringen en laat die je vanaf nu leiden. IK zal het niet zijn, die je straks gaat helpen, maar jouw eigen wijsheid.’

Het koste hem moeite om overeind te blijven staan op de geopende reuzenhand en een beetje wiebelig vervolgde hij: ‘In feite is het zo, dat ik net zo weinig weet, als jij. We zijn net zo blind.’

Deze laatste woorden waren een beetje teveel voor de reus en diens vingers omsloten hem weer voor hij allebei zijn armen weer heen en weer liet zwaaien. Gelukkig begreep Jana, dat dit gezwaai voornamelijk een manier van de reus was om zijn onrust in kwijt te raken. Niet per se om kwaad te berokkenen of mensen pijn te doen of paarden... de herinnering aan Moreno voelde nog steeds als een scherpe pijn. Eindelijk kwam er een eind aan het gezwaai en hij kon weer gaan staan nadat hij zich tussen de enorme vingers had uitgewurmd. De reus reageerde op het gewriemel in zijn hand, door die weer als een plateautje vlak voor zijn neus te houden.

Je zou er beter aan doen, om me vlak naast één van je oren te houden dacht Jana en onmiddellijk gehoorzaamde de reus. Daar beland, vervolgde Jana nog helemaal draaierig: ‘Toen ik daarnet tegen je zei, dat we even blind waren, toen bedoelde ik te zeggen, dat jij net zo weinig afweet van deze stad en zijn gewoonten als ik. Ik denk dat Amelius dat ook bedoelde daarnet.’

“Amelius? Wie? Hoe? Wat?”

Het Arenapubliek keek ademloos in de hoogte waar zij zagen, dat het meest angstwekkende gedrocht, dat ze ooit hadden aanschouwd, onverstaanbare klanken tegen Poëls slaaf uitstootte.

‘In de Taal graag,’ seinde die moedig in de frommelige gehoorgang van de reus.

Maar hij vóelde zich eigenlijk helemaal niet moedig. En hij voelde zich zéker niet alwetend. Want om je de waarheid te vertellen, deed hij maar wat, zei hij maar wat.

‘Reus,’ kondigde hij een beetje plechtig aan. ‘Jij gaat vandaag iets heel bijzonders doen.’

‘Wat dan?’ vroeg die argwanend en liet zijn hand een beetje zakken.

Van meters lager riep Jana naar boven: “Hou me naast je oor!”

Voor het eerst moest de reus lachen, maar hij volgde het commando wel gelijk op en met een reuzenzwaai hield hij de hand met Jana er op weer hoger. Het gelach had vreselijk geklonken en het bezorgde nog meer angst en paniek bij de toeschouwers. En ja, ook – ook verontwaardiging, want hoewel de meesten van hen Jana niet eens kenden, was die wél één van hen en hij verdiende dit zéker niet!

“Hup, Jana!” durfde alleen maar één van de kinderen hem toe te roepen, maar direct daarop volgend hoorde hij ook mannenstemmen en een enkele vrouw, die riep: “Lang leve het G.O.R. Lang leve óns G.O.R! Lang leve Jana!”

Het koor van mensenstemmen zwol aan en Jana blikte schuin naar beneden waar hij Poël zag, die nogal verward om zich heen keek. Jana keek strak naar de burgemeester, terwijl hij tegen de reus zei: ‘Ik zei het al eerder tegen je, maar ik zal het nog eens zeggen en nu een beetje anders... Jij, beste vriend, gaat jouw allermooiste droom waarmaken en wel hiér en nú. Vertel me jouw allermooiste droom eens...?’

De reus moest erg lang nadenken. Zijn bestaan was tot nu toe alleen maar zwaar, hard, lelijk en onvriendelijk geweest. Schoonheid was daar eigenlijk helemaal niet in voor gekomen.

‘Mijn allermooiste droo-oo-oom....?’

Jana bedwong zijn ongeduld.

‘Zet me dan in elk geval eventjes op de grond,’ zuchtte hij na een tijdje. De reus gehoorzaamde. Het licht was fel. Jana hield zijn hand boven zijn ogen terwijl hij vorsend om zich heen en naar boven keek. En daar zag hij zijn strijdmakers rondjes draaien in de lucht, klaar om in te grijpen en op te vangen. Klaar om alles te doen, dat deze situatie van hen zou vergen. Toen het antwoord van de reus almaar uitbleef, zei hij: ‘Je kunt nu misschien even op niets komen, maar dat geeft niets hoor. Het enige dat nu belangrijk is, is dat je me volkomen vertrouwt en alles doet wat ik zeg.’

De reus knikte zwijgend.

Jana keek nog eens priemend naar Poël, waarna hij zich uitsluitend tot de rest van zijn publiek richtte.

“Zien jullie dit!!!?” schreeuwde hij. “Zien jullie nou wat ze allemaal met ons doen!!!?”

Er klonken spreekkoren op.

“G.O.R! G.O.R! G.O.R!”

De kleine jongen, die daarnet ook de meeste durf had getoond, riep: “Waar zijn de anderen?”

Jana wees zwijgend omhoog, waar voor bijna iedereen niet veel te zien was, maar hij hoopte dat in ieder geval dit kind ze wél zou zien: Katana, die aan Dimis’ hand rondjes buitelde; Amelius, nog steeds met zijn hand stevig om iets onzichtbaars, dat waarschijnlijk Amelia heette, Gaius-Julius, die snorrend door het luchtruim zweefde... en dan rekende hij Talith en Rayol niet eens mee. Die waren er ook. Ergens. Jana mocht ze dan niet zien...hij wist dat ze er waren...en hun roemrijke geschiedenis gaf hem alle kracht, die hij nodig zou hebben om dit avontuur tot een goed eind te brengen.

Voor de derde keer zocht hij Poëls blik op. En nu had hij geluk. De stalmeester/burgemeester beantwoordde zijn blik.

“Is DIT nou wat u wilt!” schreeuwde Jana naar hem.

Poël schudde zijn dikke nek en schreeuwde iets.

Bacias, die vlak naast Poël zat, verstond het niet, maar Jana wél.

“Voor mij mag jij vandaag de overwinnaar zijn,” was het.

Gelukkig waren de meeste kinderen uit het publiek nog klein genoeg om het wonder wél te kunnen zien en was de reus groot genoeg om er nog steeds in te geloven, dus boog die zich naar Jana over en zette hem weer voorzichtig op zijn machtige hand.

‘Vertel me maar wat je van me wilt. Ik zal alles doen, want ik vertrouw je,’ galmde hij.

Op dat moment kwam net Gaius-Julius weer snorrend langs en wuifde. Jana wuifde terug. Eindelijk herkende hij de andere vorm, waarin hij Gaius-Julius eerder had ontmoet en hij riep naar de gladiator: “O hé! Hallo, Dragon!”

Het publiek, dat hier niets van had verstaan, slaakte opnieuw kreten van ontzetting. Zij waren er van overtuigd, dat Poëls stalslaaf nu echt gek van angst was geworden en dit speet hen, want iets in het optreden van deze jongen had ze aangesproken en moed gegeven. Zelfs Poël leek dit zo te voelen, want voor het eerst tijdens dit toernooi durfde hij het aan om naar beneden te schreeuwen: “Zet hem op Jana! Mét helm of zónder helm... laat die Romeinen niet zomaar winnen!”

Verstoord keek Bacias opzij, want hij was waarschijnlijk één van de weinigen die deze woorden had verstaan in al het lawaai. Dapper beantwoordde Poël zijn blik en zei: “Moed wordt ook in deze uithoek van de wereld beloond.”

Bacias moest naar woorden zoeken die hij niet vond. Dus glimlachte hij, maar zijn ogen bleven koud en bleven net iets te lang op de stalmeester gericht om deze zich op zijn gemak te laten voelen. Hun beider blikken werden hierna weer naar het spektakel in de Arena getrokken. Wat ze daar allebei zagen, overtuigde ze er van, dat de jongste G.O.R.-strijder nu helemaal geen schijn van kans meer zou maken. Want terwijl de reus grommend stond te knikken naar Jana, verscheen er een viezig-bruine stofwolk in de Arena en hoorde iedereen een afgrijselijke schreeuw.

“Een trol!” riep iemand uit het publiek en vlak erna riep iedereen het.

“Ze hebben een trol! Jana, kijk uit!”

“KIJK UIT!!!”

Dit laatste toeterde ook Poël, die naast Bacias was gaan staan. Die keek uiterst verstoord naar de burgemeester, terwijl hij over zijn kin wreef en nadenkend zei: “Hm, misschien moet de legerleiding straks tóch maar naar een plaatsvervanger van je uitzien.”

Zelf ging hij ook staan en riep hij de aanwezige bevolking van Laurium toe: “Zie de moerastrol! Door het machtige Romeinse leger helemaal uit de Waterlanden van Midden gehaald!”

Alle Arenabezoekers keken ademloos toe hoe de soldaten een slijmerig monster met venijnige steekbewegingen het strijdperk inpriktten. Er klonk nu ook geroffel. Eerst zacht en ritmisch, maar al heel snel een stuk harder en dwingender. Uit diverse hoeken kwamen rood-zwarte trommelaars het veld op, die met hun opzweepende instrumenten de boel nog een beetje dreigender kwamen maken. De moerastrol huppelde zijwaarts naar de het midden van de Arena en keek niet eens naar de nog steeds slapende Turko, die eigenlijk toch het meeste te vrezen zou moeten hebben van de twee monsters, die speciaal voor deze gelegenheid door de Romeinen hier naar toe waren vervoerd. De trol was ongeveer drie keer zo klein als de reus en had een nattige, groene glans over zich. Hij had lange vingers, waar tussenin vliezen en hij leek een beetje op een kwaadaardige kikker zoals hij daar pesterig rondjes trok om de benen van de reus. Hij scheen te zoeken. Toen beet hij toe. Eén keer, twee keer, drie keer. En bij elke bijtbeweging zag het voltallige publiek zijn dubbele rij tanden blikkeren.

“Tsi-i-e”, griezelden dat en “Kijkijkijkijk!!!”

Geïrriteerd sprong de reus steeds een stukje opzij, terwijl hij Jana tussen zijn gigantische duim en wijsvinger geklemd hield. Die had het knap benauwd.

Hoewel hij begreep, dat de reus hem voor een behoorlijke smak aan het behoeden was, waren diens grote vingers op dit moment toch zijn voornaamste zorg, want daarmee zou de reus hem in een onbewaakt moment kunnen vermorzelen, hoe vriendelijk bedoeld ook. Dood is dood. En dood zou hij niet veel meer kunnen betekenen voor het G.O.R. Minder, veel minder nog dan Talith of Rayol, want hij had geen geschiedenis van betekenis gemaakt, waar de stadsbewoners en de toekomstige strijders in de toekomst kracht uit zouden kunnen putten.

‘Reus,’ hijgde hij, ‘knijp me niet fijn, alsjeblieft.’

‘Huh...?’ antwoordde die. ‘Wat prikt me?’

‘Ik niet,’ haastte Jana zich te zeggen. ‘Ik ben alleen maar hier om jou te helpen en dat ga ik doen ook! Als je me alleen maar de kans geeft en me vertrouwt. Zet me weer eens plat op je hand?’

De reus gehoorzaamde onmiddellijk.

Niet anders gewend dan aan de meeste pijnlijke straffen van de mensjes had hij geen enkele reden om te twijfelen aan hun enorme macht en tenslotte was dit er één van hen. Hij kon hem wel niet zien, maar aan het

bijna gewichtloze gefriemel in zijn hand en het iele stemmetje had hij het natuurlijk allang gehoord. En mensen waren gemeen. Nooit te vertrouwen, gevaarlijk. Zoals de Romeinse soldaten, die hem uit zijn bergspleet hadden gelokt met een grote pot vol geurige honing.

“Voor jou alleen.”

In zijn herinnering hoorde hij dat rotzakje van een legercommandant dit nog tegen hem zeggen voor hij omsingeld werd door honderden rood-zwarte mannetjes die hem hadden omwonden met touwen en riemen. Eén touw, één riem had hij met het grootste gemak kapot gerukt. Twee ook nog wel. Zelfs tien en misschien nog wel meer ook. Maar het waren er veel meer en hun overmacht en vooral hun geslepenheid hadden zijn nederlaag veroorzaakt en nu zo stond hij hier. Blind en het onderwerp van grote angst, terwijl hij het zélf was, die misschien nog wel het bangst van alle aanwezigen hier was. Toch móest hij het wezentje op zijn uitgestrekte hand wel vertrouwen, want het sprak zijn taal en het had gezegd verder net zo blind als hij te zijn.

“Wat moet ik doen?” dreunde hij.

Ondertussen huppelde de watertrol nog steeds om hen heen en beet waar hij de ondoordringbare reuzenbenen kon raken. In de kuiten. In de dijnen. In de voeten.

Voor een mensenkind zou iedere beet dodelijk zijn geweest vanwege het gif, dat de trol in zich had, maar voor de reus, waren de beten niet ernstiger dan muggenbeten. Jana hoefde amper na te denken over zijn woorden.

“Ik ga je helpen, dat zei ik toch?” zei hij balancerend op de glooiende handpalm.

Hij haakte de helm, die al die tijd aan zijn broeksriem had gebungeld, los.

“Poël! Zie je dat ik hem nu opdoe!” schreeuwde hij naar beneden.

Maar Poël verstond dat natuurlijk niet. Die voelde zich alleen hoogst ongelukkig met de hele situatie en piekerde zich suf. Vaag beseftte hij dat hij er ten dele schuldig aan was. Dit had hij echt niet gewild. Jana was best een aardige knaap. En zo onaardig had hij die Turko ook weer niet gevonden dat die nou per se vandaag op deze manier terecht moest worden. Die Romeinen ook met hun verdeel- en heerspolitiek... Misschien werd het wel tijd voor een andere tactiek. Misschien werd het nu echt wel eens tijd voor verzet...? Waarom die gozer daar beneden nog steeds lag te slapen of dit hem allemaal niet aanging, was hem trouwens ook een raadsel. Of was hij zich daarnet doodgeschrokken? Of speelde hij ‘dood’ in een zielige poging om zich te redden? Poël wist het niet en zijn blik zwenkte naar het eerste slachtoffer van de reus: Moreno, zijn dode paard. Toen richtte hij zijn betraande oogjes weer naar boven waar Jana nog steeds stond te wiebelen op de geopende reuzenhand en iets leek te zeggen tegen hem of het publiek óf de jongen smeekte nog voor een laatste maal om zijn leven...

Wát een rotzooi allemaal...

Jana had de helm al in zijn hand. De watertrol werd intussen steeds brutaler en was begonnen aan een onhandige beklimming van de rechterkuit van de reus. Iedere keer dat hij houvast had aan een stugge haar of puist op dat onderbeen, beet hij toe, waarna de reus zich brullend bevrijdde. Jana keek nog een laatste keer om zich heen en gaf de reus toen opdracht om hetzelfde te doen met hem, als hij daarnet met de biga had gedaan. Wegsmijten moest de reus hem. Wegsmijten, zover als hij maar kon.

‘Je bent gek,’ zei die.

‘Dat zeggen er wel meer!’ seinde Jana. Eigenlijk was hij doodsbang, maar dat liet hij niet merken. ‘Doe nou maar wat ik wil. Gooi me ver van je af. Echt, ik ga je helpen. Ik zal je ogen zijn.’

De reus kreeg onbeschrijflijk de pest in.

“Hoe kan je me nou helpen als ik je weg moet gooien? Hoe kan jij dan mijn ogen zijn?” brulde hij.

En onder het uitstoten van nog een paar niet te verstane kreten, wierp hij, wat aanvoelde als een friemelend insect, ver van zich.

“Niemand gaat me helpen! Ik ben alleen. ALLEEN!!!”

Het publiek huiverde. Want daar ging Jana. Daar ging de laatste Gladiator Onder Rome. Hij trappelde even in de lucht alsof hij een trap ging bestijgen, maar al heel snel ging die beweging over in een duikvlucht en met een plof viel zijn lichaam op de zandvloer van het middenterrein waar het bewegingsloos bleef liggen. Omdat het de dagen ervoor een paar keer lang en hard had geregend, hoorde iedereen de natte doodsplof.

Ook de Watertrol, die eerder nieuwsgierig dan verschrikt achterom keek tijdens zijn moeizame beklimming van het reuzenbeen. Hij gebruikte zijn dubbele rij tanden om zich tijdens de tocht naar boven vast te haken en dat ging goed gezien vanuit zijn trollenstandpunt, want hij was al halverwege de knie. Nu keek hij achteroverleunend om en zag daar een lekker hapje liggen. Zijn trollenlipjes smakten er van. Die Romeinen hadden hem zeker niet voorgelogen. Er lag al heel wat lekkers voor hem klaar daar beneden. Hij zou natuurlijk beginnen met het paard. Er ging niets boven een lekkere sappige paardendij om een feestmaal mee te beginnen. Daarna even deze dus. Ook dood, maar nog steeds warm en dan kon hij aan de hoofdis beginnen: hij giechelde van voorpret. Warm en levend vond hij zijn maaltjes toch het aller-lekkerst. Dát hadden de Romeinen goed

begrepen. Daarom werkte hij ook zo graag met hen samen. Maar eerst moest er nog iets anders gebeuren. Deze blinde berg spieren zou zijn voorafje zijn.

In zijn verwarde visie zag de watertrol het al voor zich.

Eerst moest hij zien boven te komen natuurlijk. Dan zou hij beginnen met de schedel, want elke prooi had een schedel, waar hij zich dan naar binnen zou boren om zich vervolgens te goed te doen aan het hersenvocht van zijn grote, blinde en vooral onnozele prooi.

De watertrol zwaaide vrolijk naar de gillende mensenmenigte om hem heen.

“IDIOTO!”

Blind

Jana voelde de koude wind om zijn oren, toen de reus hem de lucht in slingerde. Hij had amper tijd om zijn helm over zijn hoofd te trekken. Dat deed hij, terwijl hij zich staande hield op....niets. Niets dat gezien kon worden en niets dat hij kende, maar het was in elk geval stevig genoeg om hem even tijd te geven.

Net genoeg tijd.

Want toen hoorde hij iets in zichzelf scheuren en het vallen begon. Hij hoorde eerder het scheuren, dan dat hij het daadwerkelijk voelde, maar dat het een scheuring van zijn eigen lichaam in twee identieke helften was geweest, daar was hij echt wel van overtuigd, toen hij dat stille lichaam vele paardlengten onder zich zag liggen, terwijl hij zijn eigen bloed voelde bruisen in zijn slapen. Dat lichaam leek zo griezellig veel op het zijne, dat zelfs hij zélf er aan begon te geloven. Het hoofd was met zijn haarband omwikkeld en hij herkende zelfs de wrat op zijn rechterhand.

Dood.

Dat lichaam leek echt wel dood. Was hij ook dood? Hij kneep voor alle zekerheid in zijn spierballen en botste hij in zijn zweefvlucht tegen Gaius-Julius op.

“Kadèng!” klonk het.

Een kreet van opluchting ontsnapte aan zijn lippen. Hij was er nog! En het was net zo gegaan als toen met de wortels. Hij zag wat er zou kúnnen gebeuren en wat nog veel beter was... iedereen zag het alsof het al gebeurd wás!

Die keer met de wortels was die scheuring natuurlijk niet zo opgevallen, want hij was alleen op de paarden na en die hadden er niets bijzonders aan gevonden om een verscheurde Jana te zien. En nu?

Ja, ze dachten daar beneden allemaal dat hij dood was. Het weeklagen was dan ook niet van de lucht.

“Arme Jana,” klonk het op. “Arme, arme jongen.”

Alleen één iemand uit het publiek deed daar niet aan mee.

Dat was dat lefgozertje, dat daarnet ook al iets opmerkelijks in de lucht had gezien. En nu blijkbaar weer. Het leken dat jongetje wel libelles zoals ze daar sierlijk over de Arena vlogen. Hij wees naar boven.

“Daar, daar, daar!” schreeuwde hij zijn onvolgroeide longen stuk.

Maar niemand luisterde naar hem.

Niemand neemt een kind serieus. Men geloofde liever zijn eigen ogen en die ogen zagen daar de stalslaaf liggen. Dood als het onfortuinlijke paard van Poël.

Wat nu?

Amelius wist het wel.

‘Hergroeperen!’ seinde hij, terwijl hij waarschijnlijk nog steeds de onzichtbare Amelia omvat hield, want zijn arm zat om iets onzichtbaars heen. Het was best lekker zo in de lucht. Jana voelde zich licht en vrij en zou zomaar vergeten, wat er beneden hem plaatsvond en wat er nog moest gebeuren. Maar Amelius vergat dat niet. Zelfs gewichtloos en bijna voor iedereen onzichtbaar had hij nog overwicht op Jana. Hij kwam met een gekromde arm langzij vliegen en legde uit: ‘Hergroeperen betekent voor jou, dat je de reus weer op moet zoeken en hem duidelijk moet maken, dat hij je niet heeft gedood daarnet. Dat zal in zijn geval makkelijker gaan dan met het ziende publiek, want hij kan alleen maar je stem horen. Je legt hem ook uit, dat die trol zijn vijand is. Dat de watertrol voor de Romeinen werkt. Trollen doen dat namelijk altijd. Deze trol heeft hem al een paar flinke beten gegeven, dus, hem pijn gedaan. Net als de Romeinen dat eerder deden, toen ze zijn ogen er uitsloegen.’

‘Ja, dat deden ze heel gemeen Amelius. Ze sloegen ze met hun kleine zweepjes eruit,’ beaamde Jana ademloos.

Amelius gromde instemmend.

‘Dát zal hem ook niet zoveel pijn hebben gedaan in het begin, net als nu. Maar het gevolg daarvan is wel, dat hij nu blind is. En die beten van die trol zullen uiteindelijk tot gevolg hebben, dat hij straks niet meer zal kunnen lopen. Wanneer je dat heb uitgelegd, kan je hem vertellen dat hij sterk genoeg is om als overwinnaar uit de strijd te komen en ook hóe dat gaat gebeuren.’

Na deze, een beetje hijgende woorden, verwijderde hij zich snorrend.

“Hoe zal dat gebeuren dan?” schreeuwde Jana hem na in mensentaal, want hij had nu echt niet meer het idee dat iemand in de Arena zag, wat er daar in het luchtruim boven hen gebeurde. Maar niet iedereen van het G.O.R. dacht er zo over. Een beetje bozig botste Katana tegen hem op en snauwde: ‘Uitkijken waar je vliegt en blijf de Taal gebruiken. Ook boven. De mensen weten niet hoe ze het hebben als ze stemmen gaan horen van iets, dat ze niet zien. Wou je soms nog meer paniek zaaien?’

Nee, natuurlijk wilde Jana dat niet.

Vlug keek hij om zich heen en zag de reus weer. Die had het nu best een beetje te kwaad. Hij stond maar te roepen en te huilen in de richting waar hij Jana zo even naar toe had geslingerd.

“Zie je nou wel! Zie je nou wel! Zie je nou we-ël!”

Snel dacht Jana zich dicht bij de ingang van een reuzenoor en watertrappelend in de lucht bleef hij daar voor hangen, terwijl hij naar binnen toeterde: ‘Maar ik ben er gewoon nog hoor. Ik moest alleen maar even een beetje bijkomen, want het is niet niks als je door een reus de lucht in wordt geslingerd. Ik ga je helpen. Dat zei ik toch al? Met een paar rake klappen kan je die trol de andere wereld in helpen.’

“Huh...?” stootte de reus verbaasd en opgelucht uit, toen hij een bekende stem hoorde.

‘Goed begrepen,’ lachte Jana. ‘Wij gaan jouw kwelgeest met zijn tweetjes te lijf. Want ik weet wel hoe het ging toen die Romeinen je te pakken hadden en zo zal het met die trol ook gaan. Zoals het meestal gaat: je had het waarschijnlijk niet door, dat ze je ogen er uit aan het slaan waren, want zoveel pijn deed dat jou niet. Dus ging je slapen, want dan hoefde je het ook niet meer te zien en voor je het wist was je...’

“BLI-IND!!!” brulde de reus met een begrip dat al zijn angsten in één keer wegblies.

Jana maakte dankbaar gebruik van het moment en vervolgde: ‘Nu moet je niet schrikken, maar ik laat me eerst even op je schouder zakken.’

De reus voelde het amper toen Jana daar neerstreek en bleef stil wachten.

‘Sta je daar al?’ vroeg hij na lange tijd.

‘Ik sta niet, maar ik zit. Op je rechterschouder en zo kan ik alles overzien. Ook dat de watertrol nu al bij je lendendoek is en voor zover ik kan beoordelen, heeft hij daar niet veel goeds in de zin. Ik weet natuurlijk niet of je nog een kinderswens hebt...?’

“AF!” brulde de reus. “AF!”

En met één mep sloeg hij zijn kwelduivel van zich af.

Die duikelde naar beneden tot hij aan een uitstekende pukkel op de reuzenkuit weer vast wist te grijpen. Daar uitte hij een aller-akeligste schreeuw. Jana zag, dat de watertrol zich als een bloedzuchtige teek vastzoog in het reuzenbeen en begreep dat die vast van plan was om zich weer een weg terug te bijten naar de bloedrijkste delen van de reus en dat die dan krachteloos zou worden en geen partij meer zou zijn voor dit moerasmonster.

‘We hebben een probleem,’ seinde hij naar de andere gildeleden.

Maar niemand van hen reageerde. Alleen na lange tijd klonk er in het geruis van de wind een klein stemmetje op, dat zei: ‘Geen probleem. Het lost zichzelf zelf op. Het enige dat je nu kunt doen, is wachten.’

Dus dat deed Jana toen maar, want hij had al geleerd dat het geen enkele zin had om hier eerst alles te willen weten voor je het zelf had ondergaan.

Hij wachtte terwijl hij geregeld naar beneden loerde om de eenzame klimtocht van de trol te volgen. De reus hield zich ook stil. Hij scheen geen last te hebben van de watertrol, die op weg was naar boven en elke keer een dubbele rij tanden in zijn been zette.

Het aanwezige publiek keek gelaten toe.

Het zag de herinnering aan Jana doodstil op de grond liggen en nu er geen levend lid van het G.O.R. meer aanwezig was, hadden die twee monsters vrij spel. Waar de andere Gladiatoren Onder Rome trouwens waren...? Geen idee. En eigenlijk had niemand er ook echt bij stilgestaan. Het was immers altijd al zo gegaan...? Wanneer het echt mis dreigde te gaan, dan waren die er ineens niet meer. Bacias was er bij gaan staan en dacht tegen zijn lip tikkend na: *Veel slagkracht had dit plaatselijke gilde eigenlijk nooit gehad. Misschien werd het wel eens tijd om te kappen met deze schijnvertoning.*

Hij rammelde nog een keer tegen zijn bovenlip en toen riep hij de Arena in:

“Het voorprogramma is nu officieel ten einde! Zoals alle burgers van Laurium kunnen zien, zijn de strijders van het garnizoen hem gesmeerd. Nú wordt het dus tijd om de ware schuldige te straffen! En die ware schuldige is....”

Poël, die al die tijd al naast hem suffig voor zich uit had zitten staren, leek bij te komen uit een soort verdoving.

“Turko!” schreeuwde hij omhoogkomend. Te midden van al het rumoer om hem heen hoorde de knecht van de wapensmid dat niet. De reus had het wel gehoord, maar de woorden zeiden hem niet veel. En Jana had het ineens helemaal begrepen. Vlug legde hij aan de reus uit, dat die NU een groot onrecht recht kon gaan zetten en hoe dat zou gebeuren en wat ervoor moest worden gedaan en vooral...dat hij nooit meer vergeten zou worden hier. Voor eeuwig zichtbaar in ieders herinnering. “Dat is nog eens beter dan alleen maar kijken. Látén zien, dáár gaat het om!” vergat hij in zijn enthousiasme weer helemaal om zich van de Taal te blijven bedienen.

‘Maar goed,’ sloot hij naar beneden kijkend zijn verhaaltje af, ‘we moeten aan het werk, jij en ik.’

Een groepje soldaten gewapend met speren kwam het middenterrein in rennen en prikten talloze malen in het been van de reus tot ze de moerastrol te pakken hadden. Met een plof belandde deze in het zand. Hij wilde meteen weer de dichtstbijzijnde reuzenvoet gaan beklimmen, maar werd tegengehouden door een onbevreesde

soldaat, die naar achteren wees. Met een hobbelgangetje bewoog het gedrocht zich vervolgens zijwaarts naar de plek waar Turko lag, maar net voor hij die bereikte, maaide de reus zijn trollenvoeten onder hem weg.

“Puur geluk,” beet Bacias kort naar Poël, toen die daar een bewonderende uitroep over deed.

‘Goed gedaan hoor,’ seinde Jana in het reuzenor.

De watertrol liet zich niet zo snel uit het veld slaan. Hij krabbelde op en ging opnieuw op weg naar de plek waar hij van de Romeinen blijkbaar eerst naar toe moest gaan. Zijn trollenhersens hadden het al helemaal voor hem uitgestippeld:

Eerst zou hij zich aan die suffe slaper tegoeddoen. Wanneer hij dan helemaal was opgeladen met de kracht van dat mensendier zou hij teruggaan naar die lekkere reus. Die Romeintjes waren dan wel een stuk kleiner dan hij, maar ze waren met zijn allen en hun macht strekte zich uit tot ver voorbij de Waterlanden. Dáár nam hij geen risico mee. Die Romeinen waren best tof als je je tenminste een beetje wist te gedragen. En dat wist hij, dus hobbelde hij zijwaarts terug naar zijn prooi, die net lag te dromen van iets heel moois en lekkers, want hij kreunde zacht en genotvol.

“Idioto!” grijnsde de watertrol.

Als een feestvarken huppelde hij vrolijk om de slapende jongen heen.

Het duurde en duurde.

Zenuwachtige uitroepen uit het publiek.

Maar toen stond hij toch stil en maakte nog één dreigend vreugdesprongetje, want hij had eindelijk opgesnoven waar hij het lekkerste hapje kon vinden om zijn verschrikkelijk gebit in te zetten.

Zo hoog en droog op de reuzenschouder gezeten, voelde Jana zich oppermachtig. Met zo’n supersterke vriend zou hij iedere vijand kunnen verslaan. De reus had geluisterd daarstraks. En hem vertrouwd toen hij hem opdroeg: ‘Nu even bukken en hard over de grond wrijven.’ Dát had de watertrol weer paardlengten teruggeworpen. Jammer genoeg had het niet lang geduurd voor het monster hiervan was hersteld en nu was het blijkbaar weer tijd om te handelen. Want de trol had zijn keus gemaakt en boog zich over het slapende lichaam van Turko. Ongetwijfeld om toe te happen. Nou, daar gingen hij en zijn reus dan even gauw een stokje voor steken.

‘Onder je,’ seinde Jana naar de reus. ‘Doe maar een stapje, maar niet een te groot stapje en daar zal je een beest voelen. Het is dat beest, dat aan jouw been bezig was, daarnet. Het wil nu een ander beestje pakken en het leegzuigen net als het daarstraks met jou wilde doen, maar dat willen we niet, wat jij?’

“NEE, DAT WILLEN WE NIET!!!!” brulde de reus en hij zocht de hele grond voor zich af vóór hij stuitte op iets slijmerigs.

Het kostte Jana de grootste moeite om te blijven zitten en dat lukte hem eigenlijk alleen maar door zich constant op de schouder van de reus te blijven denken. Het moet een angstwekkend gezicht geweest zijn voor het publiek, dat Jana natuurlijk niet zag, maar wel gruwend het gevecht tussen de twee giganten aanschouwde. Nadat de reus de watertrol na een paar zoekende misgrepen te pakken had, hield hij hem stevig tussen zijn gigantische vingers en hoorde iedereen het kraken. Griezelen zagen ze het slijmerig monster vervolgens heel hoog in de lucht bungelen, waarvandaan het krijste: “IDIOTOIDIOTOOOOOOOOOO.”

‘Laat mij maar even,’ zei Jana.

Hij was best zeker van zichzelf.

Hij zou de Taal gebruiken. Want wanneer de watertrol die verstond en sprak, dan zou hij wél echt zijn. Dan had hij, Jana, zich vergist en zou hij op zoek moeten gaan naar een andere strategie. Maar eerst dit maar even proberen.

Hij richtte zich tot de watertrol en zei/dacht/seinde:

‘Je hoeft niets te vrezen hoor. Je hoeft hier niet eens te zijn. Sterker nog – je bent hier niet eens.’

Geen reactie.

Of toch...

“WAT BEDOEL JE DÁÁR NOU WEER MEE!!!” brulde en huilde de reus in totale verwarring. De mensen in de Arena wisten natuurlijk helemaal niet waar dit allemaal over ging. Die keken alleen maar ontzet tussen hun vingers door naar de reus, die naar helemaal niks aan het schreeuwen was, terwijl hij de watertrol tussen zijn vingers omhoog hield.

‘Ik bedoel,’ legde Jana rustig uit, ‘dat die watertrol niet echt is. Want als hij heel erg echt was geweest, zoals jij en ik en het G.O.R. bijvoorbeeld, dan zou hij me hebben verstaan en wat hebben geantwoord daarnet.’

‘Jij reageerde wél op wat ik zei, dus dat betekent, dat jij me verstond, dus ‘echt’ bent.’

Deze uitleg stemde de reus tevreden en hij omklemde de trol iets steviger.

Ritmisch begon hij weer met zijn rechterarm heen en weer te zwaaien.

‘Oh, dus ik kan <niets> nu gewoon weggoeien?’

Jana grinnikte.

‘Kan je doen,’ seinde hij.

‘Idioto,’ klonk het gesmoord uit de vuist.

‘Kan je doen natuurlijk,’ seinde Jana nog eens ‘maar...’ Hij had iets anders bedacht. Dat begon hij in het reuzenor te fluisteren, terwijl dat natuurlijk eigenlijk helemaal niet nodig was. Maar om nou te zeggen, dat hij helemaal thuis was in de Taal...

Nee, dat zou een leugen zijn en leugens worden al genoeg verteld en hij had niet terug hoeven te komen om hier een beetje leugens te gaan zitten vertellen tegen een blinde reus. Dus vertelde hij de reus op deze nogal onnodige manier wat die nu moest doen en moeilijk was dat eigenlijk niet.

‘Het enige dat ik nu van jou wil, is dat je de beste en de krachtigste van al je herinneringen boven roept en je daar door laat leiden,’ zei Jana terwijl hij voorzichtig naar beneden keek, helemaal naar beneden. De menigte onder hem was doodstil geworden en keek omhoog, waar ze niet hém zagen zitten, nee, ze keken verder en hoger waar de watertrol hing te bungelen en te krijsen.

De reus dacht diep na. Zijn beste en krachtigste herinneringen...

Hij had zich eigenlijk nooit echt krachtig gevoeld. Alleen maar niet op zijn plaats.

Nergens eigenlijk.

En best?

...

Nooit! Hij kon zich echt niet herinneren hoe ‘best’ voelde. De kleine mensen onder hem werden weer knap onrustig. Ze joelden en schreeuwden naar hem en als er iets was waar hij niet tegen kon, dan was het wel tegen joelen en schreeuwen. Jana probeerde iets anders, toen het wel een beetje erg lang ging duren voor de reus met iets kwam, en zei:

‘Wanneer je niet op je beste en krachtigste herinneringen kunt komen, dan is dat ook niet zo erg hoor. Het is gewoon heel erg belangrijk om je altijd te bedenken, dat duistere krachten geen enkele macht over je kunnen krijgen, NOOIT.’

De reus gromde ongelovig.

‘Nooit?’

‘Nooit,’ bevestigde Jana.

Weer een grom, die als een rollende donder door de Arena trok.

De reus hield zijn hand, met zijn ongelukkige tegenstander er in, even stil. Trollenbraaksel spetterde op de grond.

‘En mijn ogen dan?’ dacht de reus dat eerder dan dat hij het bewust zei, ‘die zijn er toch maar mooi uitgeslagen. Nou, als dát geen duistere krachten waren, dan weet ik het ook niet meer hoor.’

‘Precies,’ argumenteerde Jana verder. ‘Dát zijn de juiste gedachten! Wáren. Dat wás zo. Maar nu is dat dus níet meer zo.’

De reus was even helemaal in de war. Hij was zichzelf niet, als het ware. Want voor dit hele verschrikkelijke met hem was gebeurd, had hij gewoon alles dat hij niet kon begrijpen gelijk verpletterd. Of hij had in ieder geval geprobeerd dat te doen. Meestal was dat gelukt. Eén keer niet en dat kostte hem toen gelijk zijn ogen.

Jana pikte de treurnis van de ander op en vroeg aan de reus, die nog steeds alle macht bezat om de trol en alle hier aanwezige Romeinen in één veeg uit de geschiedenis te poetsen: ‘Reus, hoe moet ik je eigenlijk noemen?’

De reus lachte en zijn oogloze gezicht liet een onbegrensde triestheid zien.

‘Blind is blind en blind kan niets zien.’

‘Dus je heet... “Blind”...?’ begreep Jana ongelovig.

De reus knikte. ‘Ja. Dat vertelde de Romeinen me...er na. Ze zeiden: nu ben je Blind en in onze macht. Je omvang en kracht kunnen ons nu niet meer deren, want je bent Blind, stekeblind.’

En die arme reus was dom.

Oliedom.

Jana begreep, dat de Romeinen juist van die domheid gebruik hadden gemaakt. Alleen wanneer dit lijf, waarop hij zat, werd gevuld met intelligentie, dan zou het werkelijk onverslaanbaar zijn. Hij keek in de lucht en spande zijn wil tot het uiterste. Hij had nu het moeilijkste van het moeilijkste te doen. Hij moest Talith zien te bereiken. Maar die was nog steeds zonder lichaam en zelfs voor zijn mede G.O.R.-strijders onzichtbaar. Nee, op veel hulp van hen hoefde hij niet te rekenen.

Hij zou het helemaal alleen moeten doen en dacht en dacht:

Talith, Talith, Talith. Hier heb ik iemand, die jouw hulp heel hard nodig heeft. Zou je misschien kunnen komen?.....

Het bleef uiterst stil.

Het grootste deel van het publiek stond te twijfelen tussen joelen of toch maar proberen om weg te komen...? Al die dood en verderf om hen heen ook... Ze hadden er gewoon geen trek meer in. En dan al die gekke gedrochten, waar de Romeinen nu weer mee aan waren gekomen om iedereen de stuipen op het lijf te jagen. Het werd steeds idioter. Die spektakelspelen, waar de bezetters ze in het begin op getraakteerd, waren nog wel leuk. Maar toen begonnen die vreselijke, onterechte straffen en nu dus die monsters... Nee, leuk was het allang niet meer om op een doordeweekse dag naar de Arena te worden gestuurd. En die G.O.R.-strijders waren ook weg. En iedereen dacht toch dat Jana en het paard ook alleen maar dood waren.

En Turko...?

Niemand van de aanwezigen vond dat eigenlijk een aardige jongen en hoe het met hém af zou gaan lopen, dat interesseerde ook eigenlijk niemand. Ze konden zich er wel een voorstelling van maken en daarin liep het niet best met hem af, maar omdat niemand van hen dat immers veel kon schelen, won hun eigenbelang het. En dat eigenbelang zei tegen hen: Naar huis... en veilig... en snel!

Dat dachten Ray, Uro en Redos ook. Niemand van die drie had gestuurd hoeven worden. Sensatiebelust en toch stiekem best een beetje bezorgd waren ze alle drie ruimschoots op tijd naar de Arena vertrokken, dus het trieste verongelukken van Jana, hun... ja, hoe zouden ze dat noemen? - Vreetschuurvriend? – hadden ze gezien en het zou nooit meer lang van hun netvlies zijn. Ze waren totaal verbijsterd door alles dat ze hier vandaag hadden gezien. Nee, ze zouden dit nooit, nooit meer vergeten. Net zo min trouwens als de wens om verlost te worden van hun bezetters. Niemand van hen drieën had het er ooit over durven hebben in de Vreetschuur of de herberg, maar in hun hart hadden ze alle drie gefantaseerd over een plekje, eens - in het stadsgilde. Maar nu er helemaal geen Gilde meer over was om het leven van hun irritante collega te redden, zag het er naar uit, dat die onbeschermd de dood in zou gaan als de reus met de moerastrol zou zijn uitgespeeld.

Die werd ondertussen fijngeknepen in een gigantische hand. Pijnlijke huidkwab voor huidkwab werd hij tot poeder gewreven. Eerst had zijn slijm laag hem nog beschermd. Maar het beschermende slijm was allemaal vergaan. En nu? Nu had zijn tweede huid het slecht. Héél slecht. Hij werd langzaam maar zeker verpulverd.

“Idioto,” kreunde hij gesmoord.

Niemand die het hoorde. Niemand ook, die wist, dat Jana nog steeds onder hen was. Op de schouder van Blind gezeten, bedacht hij juist iets anders. Zorgvuldig iedere gedachte kiezend, begon hij weer in de Taal te praten. Ten eerste vertelde hij Blind de waarheid en niets dan de waarheid, dus vertelde hij hem, dat hij op zoek was naar een vrijwilliger om diens lichaam te bevolken. Ook vertelde hij wie hij daar voor had uitgezocht. De reus luisterde stil en pas na lange tijd riep hij uit:

”Talith! Ben je echt van plan om het aan Talith te vragen? Dat wil die toch nooit!”

Blind sloeg de hand met de trol er in voor zijn mond.

Er klonk een soppig geluid.

Jana keek naar de reuzenlip met een stukje trol er op en zag daar wel het humoristische van in, maar daar bleef het ook bij. Hij was er niet zeker van of het zou lukken als hij samen met de reus Talith zou oproepen, want het leek er niet echt op, dat Blind geloofde dat het zou gaan werken. En geloof had je nodig als het er om gaat dingen te laten gebeuren, die niet KUNNEN gebeuren.

‘Laten we het toch maar gaan proberen, Blind,’ zei hij monter en samen riepen ze hard om hun verlosser in alle talen die ze kenden.

Er gebeurde.....niets.

Zelfs het soggeluid uit de reuzenhand, was stilgevallen.

“Er gebeurt NIETS!!!” brulde Blind en begon zijn rechterarm weer als een razende rond te draaien.

“Plop,” kwam in een rap tempo voorbij, en “Plap,” en “Idi,” en “Oto.”

‘Nee,’ zo moet het dus niet,’ gaf Jana hem gelijk. ‘We hebben versterking nodig.’

Dus steeg hij onmiddellijk op om zich bij de cirkelende schare boven hem te voegen.

‘Hallo jongens,’ zei hij amicaal, want nu voelde hij zich écht één van hen. ‘Kunnen jullie even meedoen? We proberen Talith op te roepen en de reus Blind en mij samen hoort hij niet.’

‘Wie hoort hij niet?’ kwam Katana langs met een lach in haar vraag.

‘Géén reuzen in ons Gilde,’ beet Amelius hem toe, toen hij met nog altijd krampachtige gekromde arm langs kwam.

‘Ik geef je weinig kans. Talith laat zich niet oproepen. Die komt als hij het minst wordt verwacht,’ gaf Gaius-Julius hem ook nog in de vlucht mee.

Lekkere hulp dacht Jana.

Omdat hij draaierig werd van het cirkelen en ook Blind niet te lang alleen wilde laten, dacht hij zich vlug terug op de reuzenschouder. Er was dus niemand, behalve hij, die geloofde dat Talith oproepen kon worden. Wat nu te doen? Daar zat hij dan. Onzichtbaar op de schouder van een reus, terwijl die op dit moment een hele watertrol tot moes aan het knijpen was en die rat van een Turko lag nog steeds als een roos lag te slapen.

Gekkenhuis.

Het werd hoog tijd voor gezond verstand.

Wachten, wachten, wachten, terwijl hij zijn benen ongeduldig heen en weer liet bungelen en de watertrol "Plop, plap" voorbij bleef zoeven.

Er kwam helemáál geen heldere ingeving. Integendeel. Hij voelde zich volkomen machteloos. Want wat moest hij nu? Wat kón hij nu nog?

"Niets," brulde Blind, die deze laatste gedachte had opgepikt. Gelukkig vervolgde hij in de Taal, dus onhoorbaar voor iedereen. Want hij seinde nu iets, dat Jana bijna pijn deed, maar waar hij de reus gelijk in moest geven, als hij helemaal eerlijk tegen zichzelf was.

'Talith komt heus niet hoor.'

Jana knikte.

Blind zag dat niet. En hij pikte ook geen enkele gedachte van Jana op, want er waren gewoon geen gedachten. Er was alleen maar een doodse stilte in hun beider hart. Niet eens meer de hoopvolle stilte van - wat nu? - Nee, het was een veel verlammerende stilte. Het was de stilte van - ongeloof - Niemand die dat hoorde natuurlijk.

Of toch...? Alleen een klein puntje dat naamloos moet blijven. Het had al een tijdje om Jana en de reus heen gecirkeld. Een heel klein puntje van een licht, dat zo fel was, dat niemand van de mensenogen het kon zien, want het was van sterrenstof gemaakt en sterrenstof was alleen in een andere dimensie zichtbaar. Gaius-Julius zou je daar waarschijnlijk van alles over kunnen uitleggen, maar daar hebben we nu geen tijd voor.

Met ingezakte schouders zat Jana zich dus nog steeds suf te peinzen, toen er ineens iets onverwachts uit het reuzenhoofd kwam:

'Zie je die drie mensjes daar beneden, Jana,' seinde Blind naar hem. Deze woorden in beeldtaal klonken precies hetzelfde als alle andere woorden in beeldtaal die de reus tot Jana had gesproken, maar tóch maakten ze dat diens schouders weer recht werden getrokken en hij nieuwsgierig naar beneden gluurde. Een beetje hoopvol ook. En jawel hoor...

Hij zag zijn 'Vreetschuurvrienden,' die om zich heen kijkend het houten schot aan het loswrikken waren, dat hun 'gewone - mensen gedeelte' van het gedeelte van de hoogwaardigheidsbekleders scheidde.

'Ik zie Ray en Uro en Redos,' zei hij.

'Ik ook,' zei de reus.

"IK OOK!!!" brulde hij toen uit volle macht.

Verbaasd keek Jana om en zag, wat hij daarvoor ook al steeds had gezien, wanneer hij naar Blind keek: twee holle kraters waarin de ogen hadden moeten zitten. De holle kraters bevonden zich maar net boven krullend snor- en baardhaar. Wat had die Blind een volle en weelderige baard. Het viel Jana eigenlijk voor het eerst op, hoe mooi deze reus verder was. Met een paar ogen zou hij beslist goede kans maken in Reuzenland, of waar hij zijn toekomstige vrouw ook mocht ontmoeten in de toekomst. Met wat goede wil zouden er een paar grote glazen ogen kunnen worden gemaakt door bijvoorbeeld Redos, de koopmansknecht. En dan zou hij, Jana, later met die ogen naar Amelia en haar Harpij gaan om ze te laten verbeteren, zodat Blind er echt mee zou kunnen zien.

'JA, dat zouden we doen!!!' dacht Jana vol enthousiasme, maar moest direct daarna grinniken om deze krankzinnige gedachte.

'Ik ook,' seinde de reus voor de derde keer en daarachter dacht/seinde hij: 'ik kan weer zien'.

Verward en blij tegelijk zei Jana: 'maar je ogen...?'

'Die zijn er weer.'

Hoofdschuddend zag Jana alleen de gaten.

'Hoe kan dit?' wilde hij weten, maar op hetzelfde moment betreurde hij zijn vraag al, want hoe kon iemand als Blind dat nou weten?

Gaius-Julius kwam voorbijvliegen.

'Ik zei het toch al? Talith komt wanneer je hem het minst verwacht.'

En het was ook niet Blind, die Jana het antwoord gaf, maar inderdaad Talith. Die gebruikte nog even zijn kleine lichaamsloze stem om Jana te laten weten, dat het echt zo was.

'Ik neem de hele bovenpartij van Blind wel over. Goed idee van je trouwens om Redos straks een paar glazen ogen te laten maken en Amelia dan in te schakelen. Je moet alleen niet te lang wachten met die opdracht, want het mensenvolk kennende, is Redos over een paar nachten zijn beste en sterkste kant alweer aan het vergeten en dan wil hij jullie misschien niet meer helpen. Maar nu eerst gaan we hier even orde op zaken stellen. Wat er nu van jou verwacht wordt, is dat je elke ingeving, die je krijgt, gelijk uitvoert.'

En hij besloot dit praatje heel hard met een voor iedere opletter uit het publiek verstaanbare: "NU!"

Jana schrok zich wezenloos. Het was gelukt! Maar echt zeker durfde hij nog niet te zijn...

‘Blind, waar ben je?’ dacht hij.

Niets en niemand antwoordde.

“Blind. BLIND” vroeg hij in alle talen.

Weer niemand.

Alleen een benauwd “Idioto”.

‘O ja, de trol,’ dook er een vluchtige herinnering daaraan in hem op. Toen dacht hij weer haastig verder:

‘Talith, Talith, Talith...?’

En ja hoor...!

De rechterreuzen hand ontspande zich langzaam en bracht de watertrol naar de grond.

‘Ik zou maar naar huis gaan,’ lachte de reus Talith bulderend.

Vanuit de lucht klonk applaus op. Het klonk niet echt als applaus. Meer als een plotselinge windvlaag. Alleen het lefgozertje zou naderhand blijven zweren dat er applaus was opgeklonken uit de lucht. Tot hij dertien was, dus beter moest weten en zich over die bewuste middag in de Arena precies hetzelfde zou herinneren als alle andere volwassenen.

Jana hoorde het applaus ook en zwaaide. “Nu komt alles goed!” juichte hij naar zijn strijdmakkers.

‘Maar je kunt alleen nu even niet zo snel bedenken hóe dan wel,’ pestte Katana in het voorbijgaan.

“Je hebt nog gelijk ook! Het HOE weet ik nog steeds niet!” riep Jana zonder op het uiterst verbaasde publiek te letten.

Wat er eventueel daar beneden werd gedacht of gevonden, was nu niet meer echt belangrijk. Hoe iedereen zich straks zou voelen daar ging het nu om. Hij zag zijn gildegenoten boven zijn ogen cirkelen en vroeg zich oprecht af hoe ze dit vol konden houden. Hijzelf was al draaiërig geworden na een hele korte tijd. Het was duidelijk dat stilhangen in de lucht veel te veel energie kostte om dat lang vol te houden. Dat had hij zelf ook al meerdere keren gemerkt. Alleen als je je mee liet voeren door de één of andere onzichtbare stroom, dan zweefde je probleemloos en dat kon je dan heel lang volhouden.

De nieuwe garde.

De watertrol schudde zijn kop en probeerde vergeefs overeind te krabbelen. Op de één of andere manier wilde zijn poten niet zoals hij wilde. Hij vroeg niet eens meer naar Idioto, want Idioto was hier. Geen twijfel over mogelijk. Dit was een gekkenhuis en hij wilde hier geen minuut langer zijn. Er was niet veel meer over van zijn zekerheden, maar dát wist hij in ieder geval zeker! Schichtig keek hij op naar de reus. Diens mond brak open in een bulderende lach.

“Ja, GA, GA!!!” brulde hij en wuifde met zijn reusachtige hand.

De trol gehoorzaamde maar wat graag. Met voorzichtige zijwaartse sprongetjes begon hij weg te hobbelen. Bij de poort keek hij nog één keer om met een mengeling van dankbaarheid en onbegrip in zijn ogen.

“Ga, ga maar terug naar je land en blijf in het vervolg uit de buurt van de Romeinen!” brulde Blind, die allang niet meer blind was.

‘Worden die Romeinen nu niet vreselijk boos op je?’ vroeg Jana hem.

‘Welnee,’ seinde Talith-Blind terug. ‘Het enige, dat die kunnen horen is een windvlaag, want ze herkennen de magische klanken niet als taal. Ze verwachten het niet, begrijp je?’

‘Maar nu niet langer gedraald,’ verbrak Talith de lange stilte, die er op zijn woorden was gevallen. ‘Eerst is er nog wel het één en ander te doen.’

Ineens voelde Jana alle moed in zijn magische sandalen zakken. Hij was de afgelopen uren eigenlijk alleen maar aan het vechten en overleven geweest. Van volgende stap naar volgende gedachte. Steeds had hij verwacht te zullen struikelen over die gedachten, die almaar vreemder en onnavolgbaarder waren geworden. Maar hij was niet gestruikeld, hij was geslaagd en nu verder. ‘...Maar hōe?’

Talith pikte feilloos zijn vertwijfelde gedachten op.

‘Je hoeft het niet meer alleen te doen. Er zijn nu helpers zát. We gaan het met zijn allen doen, want met zijn allen sta je altijd sterk. Kijk maar naar de bijen.’

Onwillekeurig keek Jana naar boven en zag daar en vooral hoorde daar een bruine melodieuze wolk overtrekken. Zijn gildeggenoten zag hij daar weer onder cirkelen en naar hem wuiven. Toen keek hij naar beneden en zag de stilgevallen menigte op de tribune kijken en naar de lucht wijzen.

‘Een bijenzwerm!’ hoorde hij de mensen roepen en tussen hen in zag hij dat éne vingertje en hoorde hij het lefgozertje roepen in de taal der talen: ‘Zien jullie nou wel dat ze er zijn?’

Jana’s blik bleef even op het jongetje rusten voor hij zijn drie overgebleven Vreetschuurvrienden zag.

“Joehoe!!!” schreeuwde hij ze toe.

Maar ze zagen hem natuurlijk niet, want hij was onzichtbaar. Bovendien hadden ze het veel te druk met angstig zijn. Angstig, maar vastberaden, want dat zij, Ray, Uro en Redos voorbestemd waren om de nieuwste garde van het G.O.R. te zijn, dat stond nu wel voor hen vast. Sommige weetjes wéét je gewoon, daar hoeft je geen woorden aan te verspillen. Gedrieën hadden ze net zo lang ritmisch tegen het houten schot geduwd en gewrikt, dat het eerst was versplinterd en omgebogen en uiteindelijk helemaal was omgevallen. Ze konden er zó over heen stappen. En het bijenvolk boven hun hoofden leek hen aan te moedigen. In elk geval was het hun gunstig gezind. In elk geval leidde het op dit cruciale moment meesterlijk de aandacht af. Ray stapte als eerste over de overblijfselen heen en wenkte toen de andere twee.

Poël en Bacias hadden dat niet in de gaten, want de overtrekkende bijenzwerm trok op dat moment gonzend de meeste kijkers. Jachtig keken de drie allernieuwste G.O.R.-leden naar elkaar en tot hun grote verbazing lukte het hen om woordeloos met elkaar te overleggen.

‘Wat nu?’ seinde Uro naar de twee anderen. Redos hief vragend zijn armen. Ook hij wist het niet. Ray ook niet, maar die pakte toch maar snel de leiding op. Het leek wel of het uit zijn tenen moest komen: ‘We moeten Poël zover zien te krijgen dat hij het inziet,’ seinde hij toen zachtjes kreunend naar de twee andere jongens.

Redos en Uro hadden het niet eens meer echt nodig dat Ray hen nu ging uitleggen wát Poël dan wel zou moeten inzien. Het grote onrecht, dat tientallen jaren geleden voor het eerst in Laurium was neergestreken, zat iederéén dwars.

Bijna niemand had het er over durven hebben, maar hun stilte had genoeg gezegd. Iedereen hier in de streek was ongelukkig. En iedereen wist het van elkaar. Ze moesten zich nu eindelijk bevrijden.

‘Maar hoe?’ seinde Uro naar Ray.

Deze besefte ineens, dat ze nog maar heel weinig woorden nodig hadden in deze nieuwe taal. En dat ze écht konden communiceren zonder hun mond open te doen. En wat een groot voordeel dit was, vooral in situaties als deze. Het was best aantrekkelijk om het eens te proberen, dus seinde hij naar Uro en Redos dat ook Poël

waarschijnlijk de grootste moeite had om een beetje plezier te putten uit zijn burgemeesterbaantje. De twee anderen knikten instemmend. Ja, ook zij wisten dat die in de eerste plaats een groot dierenliefhebber was. En dat de manier waarop de Romeinse legerleiding in Laurium en omstreken met hun dieren omgingen op zijn zachtst gezegd ruimte open liet voor het stellen van een aantal kritische vragen. Wat zij dus zouden moeten doen met zijn drieën, was.....

‘Hem aan het huilen krijgen,’ dacht Ray met heel veel uitroepstekens.

‘We zoeken zijn beste en krachtigste gevoel op,’ verduidelijkte hij, toen de andere twee hem heel verbaasd bleven aankijken.

Het beste en krachtigste gevoel dat Poël op dat moment had, was zijn wens om hier NIET te zijn. Het liefst van alles zou hij doodgemoedereerd de trap afdalen naar zijn dode paard en stalslaaf waarna hij met hen beiden op zijn rug weg zou wandelen. Dat zoiets nooit zou kunnen gebeuren dáár was hij, zo verzenuwd als hij was, heus wel van overtuigd. Gekte zat niet in zijn familie en met deze wetenschap op zak durfde hij even opzij te kijken naar zijn bezetter in de vorm van Bacias. Zag die zelf dan niet in, dat dit spektakel behoorlijk uit de hand dreigde te lopen?

Maar nee.

Bacias leek dat niet in te zien. Glazig staaarde hij naar beneden, waar de reus een beetje verloren om zijn eigen as stond te draaien. Die reus scheen te wachten op iets. Een teken uit de hemel waar de bijenzwerm zojuist in was verdwenen. Alleen een paar zielige achterblijvers zoemden nog rond. Een teken uit de hemel...? Bacias hoefde niet eens erg lang meer na te denken. Een grote grijns verscheen op zijn gezicht, want hij wist dat hijzelf degene was waar die domme reus op stond te wachten. Hij had hier immers de leiding? Die was hem gegeven door Rome zelf!

Ja! Hij wist het weer! Het hele garnizoen stond onder zijn leiding. Deze hele stomme stad! Die stekeblinde reus daar beneden ook en dat domme burgemeestertje deed ook alles dat hij commandeerde. Ja, hij was hier waarlijk de oppermachtigste. Tijdelijk weliswaar, voor Rome was alles tijdelijk, maar wie maalde daar om? Hij zeker niet. Hij spande zijn borstkas en beklopte zich. Tijd voor wat échte actie!

Hij hoorde het gekraak van de plankieren onder de stoelen der hoogwaardigheidsbekleders een fractie te laat. Hij was zo in beslag genomen door zijn eigen grootheid, dat zijn kleinheid het ook vandaag weer eens won. Hardhandig werd hij beetgegrepen aan allebei zijn polsen tegelijk en nog voor hij Poël, die naast hem zat te staren naar dat ellendige paard kon waarschuwen, propte de één of andere onverlaat een zurig smakende prop in zijn mond.

Kokhalzend bleef hij heel stil staan. Hij zou het achteraf nooit toegeven, maar nu was hij bang. Want eigenlijk wist hij best, dat hij hier, en... eigenlijk nergens, een echte vriend had. Ze deden hier allemaal wat hij zei, maar dat deden ze alleen maar omdat ze bang voor hem waren. Omdat hij de macht bezat hen te maken of te breken. Net als met die dode stalslaaf daar beneden... Gevoelens van oppermacht namen weer de overhand in hem.

Ja! Hij wás de machtigste hier vandaag en hij kon iedereen werkelijk álles laten doen. Dus reisde hij zijn gedachten achterna en bedacht hij de lelijkste dingen, die hij zijn soldaten straks nog méér zou kunnen laten doen. Had hij dát nou maar niet gedaan, want er was iemand uit het roemrijke G.O.R.-gilde, die wonderen kon verrichten met slechte gedachten. En dat was het geheime wapen: Amelia.

Die boog die valse gedachten namelijk gelijk om tot blinkend touw, dat Bacias razendsnel omwond tot die geen “Boe” of “Bah” meer kon zeggen. Gelukkig had die de smerige prop wél uit weten te spugen, dus nu kon hij “Au!” roepen en: “Zijn jullie nou helemaal?!” en heel dreigend bedoeld: “Wanneer Rome dit te weten komt...” Maar dat laatste was er nogal koddig uitgekomen, want hij zat toen al helemaal vast in zijn touwengevangenis, die zijn mond tot een heel fijn streepje had getrokken. In de tijd dat Bacias door onzichtbare machten in de touwen werd geslingerd, bewerkte Redos Poël.

“We gaan er nú een eind aan maken, aan al dat gedoe,” siste hij de hoogst verbaasde burgemeester/stalmeester toe. “En jij kunt daarin een grote rol spelen,” voegde hij aan deze woorden toe. “Een hele grote.” Daarna stapte hij weer achteruit. Op de één of andere manier wist hij gewoon, dat hij nu even niets hoefde te doen. Maar het kan natuurlijk ook zo zijn, dat hij gewoon niet wist wat hij nu moest doen. Ray en Uro hadden allebei Bacias nog vast, hoewel dit allang niet meer nodig was, want het tovertouw deed zijn werk voortreffelijk. Vastgesnoerd van onder tot boven riep Bacias kwaad om hulp wat zijn twee bewakers nog meer vastberaden leek te maken. Nee, die lieten hem nu niet meer los, want zij waren immers de nieuwste lichting van het G.O.R. “En dat betekent: EEN GROOT ONRECHT RECHT, KLOOTZAK!” gilde Ray keihard in het bange Romeinse oor.

‘En nou?’ seinde Uro naar de zelfuitgeroepen leider van de allerlaatste lichting van het grote gilde. ‘Ja, nou gaan we hergroeperen,’ seinde Ray terug. Eerlijk gezegd, wist hij het zelf ook niet, maar hergroeperen leek hem echt een goed woord en een goede gedachte.

Het was ook helemaal geen wonder, dat de jongens het even niet wisten, want in de lucht, hoog boven hen, was het ook nog niet helemaal duidelijk wie nou wát ging doen en wanneer. Met grote verbazing had Amelius gezien hoe zijn dochter haar magie beoefende, nadat ze met het grootste gemak uit zijn beschermende arm was geglipt. Het was voor haar niet eens nodig geweest om te zeggen: 'Laat mij nu maar even pap,' want hij voelde precies aan wat ze nu ging doen. En trots dat 'ie was! Zijn borstomvang was er vast enkele centimeters van gegroeid.

Maar nu? Nu zou toch echt brutere kracht nodig zijn om die burgemeester zover te krijgen, dat hij mee ging doen. Brutere kracht, of...? Nee...

Hoorde hij nou echt Katana zeggen, dat Poël helemaal niet meer bang gemaakt hoefde te worden? Dat die zo wel zou gaan meewerken en dat het enige dat nu nodig was, een flinke huilbui was? En... dat zij daar wel voor zou zorgen? Amelius wist het even helemaal niet meer. Samenwerken met de jonkies ging hem niet zo best af. Hij wist toch zeker dat hij oorspronkelijk degene zou zijn, die die Romein daar beneden een toontje later zou laten zingen, maar die twee jonge meiden waren hem voor geweest. Amelia's actie... dát had hij inwendig nog toe gejuicht, maar om nou die burgemeester zonder slag of stoot te laten gaan, dat ging hem toch te ver. Gebeukt zou er moeten worden. Gebeukt en bang gemaakt, zodat hun gilde straks de overwinning kon op eisen. Maar... niets van dat al. Katana gleed in dezelfde luchtlaag als waarin hij zich voorbewoog en nam zowaar de leiding!!!

'Hergroeperen,' seinde ze naar de anderen.

En de anderen luisterden allemaal naar haar. Dimis liet zich gelijk zover naar beneden zakken, dat hij zeker riskeerde om gezien te worden door het publiek op de tribunes. Want dat zij allen als gilde onzichtbaar waren was een misvatting.

Er waren altijd mensen, die wel oog hadden voor het wonder. Dat begreep Amelius als oudgediende maar al te goed. Ook Gaius-Julius moest dat toch weten, maar die scheen zich hier ook al niets van aan te trekken en zoefde voorbij terwijl hij het G.O.R.-strijdlid van de vliegende insecten neuriede. Nee, Amelius voelde zich opeens heel oud en ook een beetje afgedaan. Na dit klusje zou hij overplaatsing gaan aanvragen. Misschien wilde zijn dochter dan wel mee. Maar misschien ook niet hoor. Die zong het strijdlid een beetje al te enthousiast mee naar Amelius' zin. Misschien dat die toch een oogje op Jana had...? Amelius wist zo goed als zeker, dat dat jongste G.O.R.-lid hen nu allemaal kon zien, zoals hij daar parmantig en onbevreesd met bungelende benen op de schouder van de reus naar hen zat te zwaaien en te wenken. Hoogst onverstandig!

Ach, wat deed het er eigenlijk nog allemaal toe? Deze strijd tegen één van de allergrootste onrechten liep nu toch ten einde en wanneer ze nou allemaal deden, wat Katana daarstraks had geroepen, zou die nog sneller voorbij zijn en dan had hij in ieder geval alle tijd en rust om over een eventuele overplaatsing na te denken. Eigenlijk had Amelius al een keus gemaakt. Hij ging met pensioen, dát zou hij doen!

'EEN GROOT ONRECHT RECHT,' neuriede hij mee met de anderen terwijl ook hij een duikvlucht maakte.

Katana was al op haar post. Ze cirkelde om Poëls hoofd en maakte knippende bewegingen.

'Wat doet ze?' vroeg Jana aan de reus Talith.

'Ze knipt zijn touwen door,' legde die uit.

'En kan hij dat zien? Nee zeker,' grinnikte Jana.

'Hij ziet en hoort een achtergebleven bij inderdaad,' grinnikte Talith met hem mee. 'En hij is, of liever gezegd, wás als de dood voor bijen, dat weet jij ook. En, behalve voor bijen, was Poël bang voor nog veel meer dingen. Dat waren dus allemaal dikke touwen geworden. Maar nu hij wordt losgemaakt zijn die angsten er niet meer.'

Nadat Katana klaar was met het laatste touw liet ze zich nog iets zakken tot ze vlak naast Poëls oor bleef zoemen. Met haar onzichtbare vleugeltjes, die razendsnel stationair bleven draaien, leek ze meer op een boze wesp dan op een vriendelijke bij. Onder normale omstandigheden zou de ijzersterke stalmeester nu zeker zijn opgesprongen waarna hij het op een beheerst galopje zou hebben gezet. Stapje terug - huppeltje vooruit - kreetje verder om erna gelijk weer terug te komen op hetgeen waarmee hij bezig was. Maar dit waren geen normale omstandigheden en Poël reageerde ook verre van normaal. Hij leek in gesprek met de bij Katana. Hij leek wel te lachen! En nu leek hij juist heel kwaad te worden. Hij loerde van onder zijn zware wenkbrauwen naar Bacias, die hem tussen Ray en Uro in vergeefs bleef toeroepen, dat hij geholpen moest worden en wel "NU!"

Maar Poël deed niets. Integendeel, hij wende zich vrij abrupt met schokkende schouders van Bacias af.

"Boe-hoe," waaiden zijn uitroepen van immens verdriet door de Arena.

"Wat zei ze nu?" vroeg Jana ademloos en in gewone mensenstaal.

Talith seinde netjes terug: 'Ze zei niets. Ze liet hem alleen maar even terug denken aan zijn grote liefde en toen aan een gesprekje dat hij vanmorgen met Bacias had over noodzakelijke aanpassingen waar Rome op aan had gedrongen. Poël had daar tot nu toe nog helemaal de betekenis niet van in gezien.'

Jana vroeg door: 'En die betekenis...?'

‘Was natuurlijk, dat Bacias straks zijn hoofdpaard in beslag wil gaan nemen voor Rome.’
“Mystique!!!” riep Jana uit en moest zijn eigen tranen bedwingen.

Terwijl hij zijn natte ogen afveegde en de bij bijna achteloos uit zijn directe omgeving wegwuifde, was het de gedachte aan Mystique, die Poël wakker schudde uit een diepe verdoving. Hij wilde dat paard beslist nooit, maar dan ook nooit kwijt! Lithia zou op een gegeven moment haar eigen weg gaan, weg van hem. Dat lag in de aard der dingen. Maar Mystique was zijn trouwste kameraad en hij wilde samen met hem oud worden! Hij keek naar de mensen op de tribune vlak naast die van de hoogwaardigheidsbekleders en het was of hij al die bekenden voor het eerst in lange tijd weer vol in de ogen kon kijken. En zij keken verwachtingsvol terug. Hij moest iets doen nu. Iets zeggen. Hij was tenslotte hun burgervader. Ze hoefden helemaal niet bang voor hém te zijn! Stommelend verhief hij zich en maakte een toeter van zijn knuisten.

“Mensen!” schreeuwde hij op zijn allerhardst. “Mensen allemaal!!!”

Zijn stem klonk dun en sloeg iets over, maar er waren er toch genoeg om hem heen, die het hadden gehoord en die luisterden nu verwachtingsvol. Negen woorden kwamen er vervolgens uit de burgemeestersmond.

“JULLIE KUNNEN ALLEMAAL NAAR HUIS. HIER IS HET AFGELOPEN!”

Ongelovig keek men hem aan zonder aanstalten te maken om gelijk te vertrekken. En daarna trok Bacias in zijn cocon van onzichtbare touwen weer alle aandacht. Hij keek beurtelings van Ray naar Uro en gromde: “Laat me vrij..jij...jij...jullie!!!”

Ray tikte hem met een venijnige nagel keihard op zijn kruin. “Kop dicht!”

Hij strekte zich uit naar Redos en seinde: ‘Ben jij er ook klaar voor?’ Die knikte, maar deed vervolgens niets.

‘Veel kan hij niet doen, hoor. Die zit helemaal in de touwen. Een flink duwtje en hij gaat zo óm,’ moedigde Ray hem aan.

“Als je dát maar laat...,” gromde Bacias.

“Hé! Hij kon ons verstaan!” riep Redos uit.

“Wát verstaan,” vroeg Bacias verstikt.

‘Welnee,’ begreep Ray beter. ‘Hij reageerde op onze lichaamstaal. Doe jij nu maar gewoon je ding.’ En nog altijd bleef dat ‘ding’ onzichtbaar, onhoorbaar en onvoelbaar. Redos zélf werd er heel onrustig van en zijn hele wezen schreeuwde het uit om hulp.

In de luchtlagen boven hem werd dat signaal gelukkig opgevangen door één van de meest veelbelovende gladiatoren onder Rome.

Die twijfelde geen moment meer en dook.

De soldaten.

Katana wenkte Dimis om haar te vergezellen. Die volgde meteen. Dit had hem tóch eigenlijk allemaal al veel te lang geduurd. Hij had best een nog jonge ziel. Actie had hij nodig en spanning en gevaar waar maar net aan viel te ontsnappen. Hij vroeg maar niet aan Katana wat er nu precies van hem werd verwacht, dat zou de zaak alleen maar afremmen en hij was zo al ongeduldig genoeg. Hij had bovendien dikke kans dat ze eventuele strategieën al van te voren met hem en GJ had besproken en dat hijzelf dat alweer vergeten was in zijn jeugdig enthousiasme.

Maar GJ niet. Die kwam doelbewust achter hen aan gevlogen. Dimis hoorde het aan het geneurie. In stilte noemde hij dit gildelid altijd GJ. Hij zou dat nooit aan de anderen zeggen natuurlijk, want GJ bezat een hoge status en genoot ieders respect.

“Ik kom van de sterren,” zei hij vaak. En dat was voor alle anderen genoeg, dus ook voor Dimis, want die beseftte allang, dat zij, die van de sterren kwamen, altijd nét iets meer wisten. Toch was die hoge sterrenleeftijd niet echt aan Gaius-Julius af te zien. Hij had het soepele lichaam van een geoefende krijger en wanneer hij zijn stem gebruikte, was dat de stem van een jong mens. Zelfs zijn haren waren nog koperglanzend en vielen in krullen over zijn schouder. Zijn werkelijke leeftijd was alleen te lezen voor hen die het had aangedurfd om heel lang en heel ver in zijn ogen naar binnen te kijken. En...hoe raad je het? Ieder lid van het G.O.R had dat aangedurfd. Nu bleef Gaius-Julius achterwaarts door het luchtruim duikelen tot hij ongeveer schuin boven Dimis en Katana tot stilstand kwam en vlak boven de hoofden van de Romeinse soldaten bleef hangen.

‘Zo gaan we het dus doen,’ seinde hij en ontvouwde zijn allernieuwste plannetje.

‘Nou, dan zou ik maar vlug naar Bacias gaan, want die lijkt me best knorrig,’ knikte Dimis naar de gevangen genomen wapenmeester. Lachend zweefde Gaius-Julius van hen vandaan.

‘Wie gaat er eerst?’ wilde Katana weten.

Dimis was al weg.

Het enige dat de soldaten daarvan merkten was een harde windvlaag en die viel niet op, want er heerste grote onrust binnen de Romeinse gelederen. Het was best ver van de soldaten verwijderd, maar sommigen van hen hadden het toch echt gezien en gehoord: de Meester van de Arena, hun directe meerdere voor dit moment, die tussen twee onbekende lieden stond te razen en te tieren, terwijl de burgemeester van dit gehucht al eerder met kwade stappen van hem was weggelopen. Toen ging het nieuws als een razend vuurtje van opgetrokken wenkbrauw tot gefluister over. Nee, het zat niet lekker daar boven... En wat zag die Bacias er vreemd uit zeg... Het leek wel of hij in de touwen zat. Toch was er naar hun weten niets bijzonders voorgevallen op de tribune. Niets verdachts in elk geval. Ja, best verwarrend... Hun denken stond er een beetje van stil.

Dimis maakte handig gebruik van dat moment. Hij hield bij ieder soldatenhoofd stil en cirkelde er dan omheen met lome slagen. Van sommige hoofden waren de diepste verlangens moeilijker te peilen dan van andere. Dat was bij de helmdragers. Maar toch ging hij die het eerst af, want als die helmdragers een bevel aan hun minderen gaven, dan werd dat meestal gelijk opgevolgd. Hoewel dit pas zijn vijfde missie was, was Dimis best al ervaren in het peilen van diepste verlangens. En zo wist hij dus, dat de soldaten, die helmen droegen, vaak ook diegenen waren, die de dagelijkse leiding hadden. En wanneer er onder die helmdragers mensen zaten die krachtige verlangens koesterden, dan zou het gemakkelijk worden om dat hele stelletje straks af te laten marcheren. Helaas waren er geen krachtige en zuiver verlangens onder de helmen te bekennen.

Dimis slaakte een zucht van teleurstelling. Het was altijd zo veel makkelijker om gedachten te planten. Met gevoelens ging het iets lastiger, die lieten zich niet zo gemakkelijk omleiden ook. Die hadden een beetje meer nodig. Die hadden het nodig dat de peiler van de gevoelens daar zelf ook even in onder dook. Nou ja... De hartstreek dan maar.

Zwevend langs ieder rood-zwart hart moest hij soms zelfs terugdeinzen voor de warmte die zo'n hart kon uitstralen. Het lastige was ook, dat bijna élk hart gloeide en straalde.

Wát een verlangens!

Wát een heimwee!

Wát een hartstocht!

‘Niet treuzelen!’ donderde Amelius hem toe vanuit de lucht. Onmiddellijk liet Dimis zijn eigen weerstand los en werd hij in een kolkend gat gezogen.

Het was het gat in het hart van Manuel. Manuel was een eenvoudige boerenzoon toen de Romeinen op het land van zijn vader arriveerden. Niet lang daarna zou zijn leven drastisch veranderen. Hij wist niet eens meer precies wat zijn vader allemaal met die soldaten had overlegd, maar het gevolg daarvan was wél, dat hij onder gejuich

door heel veel Romeinse soldaten was mee gevoerd. Het enige, dat hij nog had kunnen doen, was omkijken naar zijn zuurlachende vader en die met gebalde vuist om uitleg vragen. Zijn vader had toen nog vlug kunnen vertellen, dat het hier ging om een bevel van de keizer hoogstpersoonlijk. Dat het om een missie naar de Lage Landen ging. Dat het een grote eer was dat de keizer deze boerderij had uitgekozen. Eén die hun hele familie rijker en machtiger zou maken.

“Ja... ja, maar Lucia dan?” had hij nog naar achteren gegild terwijl de soldaten steeds minder vriendelijk tegen hem werden naar gelang ze verder van de boerderij verwijderd waren.

“Die waarschuw ik wel!” had zijn vader teruggeschreeuwd.

En toen was hij buiten zijn vaders gehoorsafstand gekomen en begon Manuels carrière als soldaat in het voetvolk onder Rome.

Sindsdien had hij nooit meer één gelukkig moment beleefd. Vergeleken bij alle andere soldaten van het voetvolk was hij beslist de grootste boerenpummel. Althans, dat werd hem elke dag ingepeperd door zijn meerderen. Veel ander contact had hij niet. Een enkele knik, een nog zeldzamer gesprek en de dingen waar hij in het begin nog wel om had kunnen lachen, zorgden bij de andere soldaten hooguit voor opgetrokken wenkbrauwen. Nee, zelfs de taal van de humor werd niet met Manuel gedeeld. Niemand kwam uit zijn streek. Zijn dialect werd niet gesproken of zelfs maar gemakkelijk verstaan. Vriendschappen op basis van herkenning of gedeeld verleden bleven dus uitgesloten. Waarom de legerleiding op dat ene ongelukkige moment juist de boerderij van zijn vader had bezocht om hém uit te kiezen, zou wel altijd een duister raadsel blijven. Elke dag voelde hij zich miserabeler worden en helemaal alleen. En iedere dag van dat miserabele leven begon en eindigde met gedachten aan- en verlangens naar- Lucia met wie hij op de avond voor zijn onvrijwillige plaatsing onder Rome allerlei plannetjes voor een gezamenlijke toekomst had gemaakt.

Dimis haatte het om in zoveel misère rond te waden. Maar tegelijkertijd begreep hij waarom hij juist in deze grond zaadjes van hoop en kracht moest strooien, want hier had hij iemand gevonden, die precies wist, waarom die hier NIET moest zijn. Iemand, die zuiver was en bovendien zag hij er het sterkst van alle soldaten uit. Gelukkig hoefde Dimis niet lang in dat ongelukkige hart rond te ploegen, want Manuel wás al helemaal klaar om terug naar huis te gaan. Dimis plantte er alleen nog wat extra gedachtes over de op handen zijnde terugkeer naar Manuels geboortegrond en liefje in en dat was dan weer dat.

Puffend bevrijdde hij zich uit een soort klemmende greep, die maar niet los scheen te willen laten en schoot naar boven.

‘Jouw beurt,’ stootte hij Katana aan.

Katana keek eerst om zich heen en zag dat Gaius-Julius al bezig was met Bacias. Het zou echt niet lang meer duren voor deze zijn bevelen aan zijn soldaten zou geven. Ze zou daar op zijn minst nog één van moeten bewerken.

Dimis was slim geweest.

Die had de sterkst uitziende uitgezocht. Zij zou dus haar keus op de meest geliefde van het voetvolk laten vallen. Met een zeker gevoel daalde ze neer en kwam terecht op de schouders van Tino.

Die voelde alleen maar een beetje jeuk en “als je jeuk hebt, moet je krabbelen,” zei hij tegen zijn dichtstbijzijnde collega, die heel toevallig...of was het niet zo toevallig?... Manuel heette en zojuist een nogal verwarrende gedachte had gehad. Het was een gedachte waarin hij zomaar ontslag nam en zich op zijn hakken in het zand omdraaide. In die gedachte, wuifde hij zelfs nog even nonchalant naar de anderen, want... *hij had zich zojuist herinnerd wie hij eigenlijk was en nu ging hij gewoon naar huis, naar Lucia.*

En het gekst van alles was nog wel, dat het allemaal zonder slag of stoot gebeurde. Niemand van de andere ‘voetvolkers’ die hem tegenhield en zelfs vanuit de legerleiding klonk geen protest. Nou, er was écht weinig kans op, dat er zoiets zou gebeuren. Manuel bedwong een snik. Wonderen bestonden volgens hem tóch niet in deze harde rotwereld! Hij had veel meer kans, dat hij Lucia nooit meer zou terugzien. Dat hij gek aan het worden was van heimwee en verdriet. Hij keek diep ongelukkig om zich heen. Het dichtst bij zag hij Tino staan, die op een nogal overdreven manier zijn schouder aan het krabbelen was.

“Ik zei dus: Als je jeuk heb, met je krabbelen,” herhaalde die zijn uitspraak. Bij gebrek aan woorden knikte Manuel instemmend. Hoewel hij niet erg veel snapte van strategie, snapte hij wél, dat het op dit moment het verstandigst was om op vriendschappelijke voet te blijven staan met deze Tino. Want die was zowel geliefd onder de laagst geplaatste soldaten zoals hij, als onder de legerleiding, die in deze verre uithoek van het Romeinse Rijk werd vertegenwoordigd door ene Bacias, die in het dagelijks leven Meester van de Arena was. Manuel had ze eerder op de dag samen gezien. Tino, die Bacias aanstootte, waarop die dubbelsloeg van het lachen. Het was volkomen ongewoon, dat een lager geplaatste soldaat zo iets deed bij een absolute meerdere zonder hier publiekelijk voor te worden bestraft, maar Tino was dat gelukt. Sterker nog, toen het onderonsje

was afgelopen, had Bacias zijn arm beschermend om Tino's schouder gelegd en die twee hadden nog wat met elkaar staan mompelen.

Nu – een paar uurtjes later, zag deze ‘meest geliefde onder het soldatenvolk’ dat de Meester van de Arena het best een beetje moeilijk had. Want Tino zag, dat Bacias geboeid het toernooiveld afzocht, terwijl hij onophoudelijk onverstaanbare kreten uitte. Dat hij door twee jongemannen werd geflankeerd, die echter niét met hem spraken, maar juist alle twee van hem wégkeken. Nee. Dit kon nooit goed zijn...

Het leek Tino toe dat Bacias aan het schreeuwen was tegen iemand, maar dat kon al helemaal niet, want de plek naast hen was verlaten. Zou die arme vent misschien een beetje de weg kwijt zijn? vroeg hij zich af. Hij was als geen ander in staat om ieder mens, dat langer dan een tiental tellen in zijn buurt was, te betrappen op diens zwakste én sterkste plek. Die kunst had hem nu al tweeëntwintig jaar door het leven geloodst en hoewel het hem nooit veel geld of goederen had opgeleverd: hij mocht zich wel de béste vriend noemen van iedereen, die op zijn pad was gekomen. En Bacias was zo iemand. Hij was op Tino daarstraks overgekomen als een eenzame figuur, zoals hij bijna dankbaar had gereageerd op zijn uitnodiging om die avond een wijntje te komen drinken met hem en alle andere manschappen. Wat Tino nu zag, was dat de Meester van de Arena volkomen in de war stond te luisteren naar iets.... Een stem misschien? Inderdaad, het was de stem van Gaius-Julius, maar dat wist Tino natuurlijk niet.

Toen Bacias die stem voor het eerst hoorde, was hij er vooral kwaad op geweest.

“Maak me los!” had hij er tegen gegild. “Maak me lós, onmiddellijk, NU!”

Gaius-Julius grinnikte een beetje en masseerde Bacias' hartspier. Die voelde dat als een roffeltje in zijn borst waar hij van schrok, want hij vreesde dat zijn tijd was gekomen.

Maar nee.

‘Ik ben de stem van je hart,’ sprak Gaius-Julius tot hem. ‘Ik kan jou niet los máken en jij kunt mij niet los látén.’

Bacias begreep er niets van, maar móest wel blijven wachten of dat stemmetje misschien nog meer te vertellen had en dit maakte hem nog kwader. Briesend als een leeuw stond hij daar maar zo'n beetje te staan, terwijl hij die oen van een Poël opnieuw tegen alle aanwezigen hoorde roepen, dat ze maar het best ‘naar huis konden gaan nu omdat alles toch al was afgelopen.’

Bacias hád het niet meer! Hij was hier degene, die de leiding had, niét Poël.

“Alles is helemaal nog niet afgelopen! De schuldige ligt daar nog steeds ongestraft te pitten!” duidde hij kwaad naar het middenveld van de Arena waar Turko lag te slapen. En toen bedacht Bacias nog iets anders: “De reus is er óók nog, hoh, hoh! Vergeet die reus niet! En mijn soldaten zijn er ook nog allemaal! Nee. Het is nog láng niet afgelopen!”

Als Meester van de Arena moest Bacias toegeven, dat de burgermeester misschien wel gelijk had en dat iedereen maar beter nu naar huis kon gaan. Dit hele toernooi dreigde immers tóch op een regelrechte sof uit te lopen? Als strateeg wist hij echter, dat lang nog niet álles was verloren en dat het nu de perfecte tijd was voor zijn sterkste wapen: angst.

“Wanneer jij deze twee onverlaten niet onmiddellijk opdracht geeft om me los te laten, dan geef ik mijn soldaten NU opdracht om alle paarden uit jouw stal te doden!” blafte hij tegen Poël.

Die slikte en zei koud: “Jij doet niks, jij doet helemaal niks! En die twee ‘onverlaten’ waar jij het over hebt, zijn toevallig wel de beste pantsersmeders uit de hele omtrek!”

Blij verrast en een beetje trots knikten Ray en Uro heftig.

“En trouwens... ‘los laten...’? zit je vast dan? Ik zie er helemaal niets van!” grinnikte Poël overmoedig.

En het moet gezegd. Er wás niets van te zien, dat Amelia Bacias van onder tot boven had ingesnoerd, want zijn touwen waren net zo onzichtbaar als die van Poël waren geweest. Hij zat vast in zijn eigen grootste angst. De angst om helemaal alleen achter te blijven. Zonder ook maar één vriendelijk mens, dat hem accepteerde als degene die hij in werkelijkheid was: een beetje onzeker, een beetje luidruchtig, een beetje lelijk, maar heus wél de moeite waard, als je tenminste de tijd nam om hem te leren kennen.

Gelukkig was er één iemand, die misschien in staat, -en bereid was om die tijd te nemen en verder te kijken dan zijn neus lang was. Gespannen zocht Bacias de soldaten in de Arena af. Een helm had de ‘voetvolker’ die hij zocht, niet gedragen. Dat was in ieder geval al wát. Nu kon hij misschien een gezicht herkennen. ..? Maar hoe heette hij ook alweer ...? Het was iets met een I en met een O. Guido...nee. Rino...nee. Tino! Ja! Dat was het! En nu herkende hij dat gezicht ook, een nogal groot hoofd met bijna onnatuurlijk grote ogen er in. Ja! Dat was hem daarstraks ook al opgevallen! Met al zijn kracht perste Bacias de naam er uit en liet die gelijk volgen door

een kreet om hulp. Maar de vertrekkende menigte overstemde met zijn gestamp zijn ingesnoerd hulpgeroep en er gebeurde niets.

Op hetzelfde moment, dat Tino zeker wist, dat Bacias hem nodig had, begon Gaius-Julius weer te spreken.

‘Goed zo,’ zond hij naar Bacias uit en gebruikte expres de Taal, want die werd door ieder mensenhart verstaan, wanneer zo’n mens er tenminste voor open stond. ‘Goed zo. Je hebt je vriend gevonden. Hij gaat jou helpen als je de opdracht aan de manschappen geeft.’

“Wélke opdracht?” brulde Bacias.

Gaius-Julius leek even afgeleid door iets dat zich onder hen afspeelde en zweeg. Hij zag de reus, die met zekere stappen naar Turko liep. Hij zette er flink de pas in ook. Het was duidelijk, dat daar geen blinde liep. Gaius-Julius herkende het hobbelige loopje en grinnikte. Ja, Talith was er ook, geen twijfel over mogelijk. Hij zag Jana op Talith’s schouder zitten en wuifde naar hen.

“WELLUKKE OPDRACHT” huilde Bacias bijna en wist zeker, dat hij nu helemaal gek was geworden.

Gaius-Julius deed er juist nog een schepje bovenop:

‘Twéé opdrachten eigenlijk,’ zei hij. ‘Ten eerste geef je de soldaten de opdracht om de reus met rust te laten en hem zéker niet te doden en ten tweede kondig je dan aan, dat dit toernooi voorbij is.’

“Ja-ah! Ik zal daar even stommer dan stom zijn! Zie je dan zelf niet, dat die reus op dit moment op weg is om eindelijk zijn echte plicht te gaan doen?” riep hij de lucht in.

Ray en Uro, die nog steeds allebei aan een kant Bacias in bedwang stonden te houden, keken verbaasd naar hem op. Een beetje angstig ook wel, want iemand die met onzichtbare wezens aan het praten was, was meestal gek. Nou... niet mééstal. Altijd!

‘Wat moeten we doen? Gekken kennen hun eigen kracht niet. We moeten dus goed oppassen. Dat is één en...?’ seinde Uro naar Ray.

‘Gewoon wachten, dat is twee,’ zei die met het gezag dat hem later zeker een plekje in het G.O.R. zou opleveren. Een plekje weliswaar onder de legendarische Jana, maar daar wist hij toen nog niets van, dus genoot hij alleen maar van zijn leidersrol en wachtten ze inderdaad allebei rustig op wat Bacias nu van plan leek te zijn. Die speurde nog steeds de menigte af tot hij er eindelijk zeker van was, dat hij daarstraks echt wel de goede had gevonden. Hij slaakte een kreet van blijdschap en schreeuwde onophoudelijk: “TINO! JONGEN! HIER BEN IK!!!!”

Tino keek terug met een welwillende blik in zijn ogen en knikte.

Bacias vervolgde met iets meer hoop in zijn stem, want hij begreep, dat Tino naar hem had uitgekeken: “HET ROMEINSE RIJK HEEFT JE HULP NODIG! KOM EVEN HIER. HET ZAL JE GEEN WINDEIEREN OPLEVEREN, DAT BELOOF IK JE!!!” schreeuwde hij.

“Ik kom!” joelde Tino en begaf zich met grote stappen naar de ingang van de tribunes. Geen soldaat die hem tegenhield. Ieder van hen had wel eens een intiem momentje met hem gekend. Soms waren die momentjes heel kort geweest. Iemand dook bijvoorbeeld weg voor ieder insect op zijn pad en Tino had daar eens een opmerking over gemaakt, waarna die bangerik zijn laffe hart luchtte. Iemand anders zat maar te zuchten en te steunen, omdat hij last had van zijn geweten. Een last die velen hadden gedeeld en die iedere dag in het Romeinse leger groeide en zwaarder ging wegen. Op elke pleisterplek was er wel gelegenheid geweest om het hiér en over andere zaken te hebben met deze geduldige begriper. Het waren misschien alleen maar momentjes geweest, maar het waren belangrijke momentjes, want ze hadden hem een kijkje in hun hart gegeven en een geheim met hem gedeeld, waarvan niemand anders ooit mocht weten. Je zou kunnen zeggen, dat ze hierdoor in zijn macht waren gekomen. Maar zo zag Tino het niet. Hij beschouwde luisteren zonder oordeel als volkomen normaal en het zou niet eens in hem zijn opgekomen om ook maar van iemand van hen een wederdienst te verwachten. Nee hoor. Die wederdiensten waren er gewoon altijd gekomen zonder dat hij daar moeite voor had hoeven doen.

Zoals nu.

Geen soldaat die hem tegenhield dus. In een mum van tijd was hij boven. Eenmaal dáár zei hij, leunend op de schouder van een uiterst verbaasde Ray, tegen Bacias: “Je wou wat tegen me zeggen geloof ik.”

Bacias slaakte een zucht van opluchting en duwde Ray en Uro zonder moeite van zich af, want zijn lichaam leek hem meteen weer te gehoorzamen.

“Jongen,” verzuchtte hij, “ben ik even blij dat je bent gekomen om me van dat stelletje boerenhúfters te verlossen!”

“Hé, hé!” brachten ‘de beste pantsersmeders van de streek’ er protesterend uit, en wreven hun armen, waar Bacias best venijnig in had geknepen.

“Hé, hé!” zei ook Tino. “Zo te zien heb je mij niet nodig om ze van je weg te duwen. Zo te zien heeft een sterke vent als jij een ander daar nooit voor nodig. Wat jij nu vooral nodig hebt, is een beetje aardigheid.”

Uro en Ray gniffelden.

Bacias pruttelde: “Als je maar niet denkt, dat ik een lafaard ben, want dat b en ik niet.”

Tino schudde zijn hoofd een heleboel keer langzaam van links naar rechts.

“Denk ik ook niet, d nken we ook niet, wat jullie jongens?” betrok hij Ray en Uro in zijn ontkenning.

Die schudden en knikten tegelijk. Het had ze benauwd om hier zo lang alleen maar met zijn tweetjes bij deze rare kerel te moeten blijven staan. Tenslotte waren ze nog geen officieel G.O.R.-lid en kenden ze de kracht van het vertrouwen dus ook nog niet.

“Dan is het goed,” zuchtte Bacias en loerde om zich heen, “want ik heb je nodig. Ik heb een geweldige kennis van het menselijk hart al zeg ik het zelf, dus weet ik ook hoe mijn soldaten nu meer dan bereid zijn om tot actie over te gaan.” Hij klopte zich op de borst en alweer viel het hem op met hoeveel gemak hij dat deed.

“Jouw soldaten...ja...over welke actie heb je het?” zei Tino vragend.

Bacias schraapte plechtig zijn keel.

“Ik heb je nodig om straks naar beneden te gaan en tegen je directe meerdere te zeggen, dat hij onze soldaten de opdracht geeft om iedereen, die de Arena uit wil gaan, te doden. Man of vrouw. Maakt niet uit. Alleen heel kleine kinderen mogen gespaard blijven en grijsaards... Maar verder niets en niemand!”

De tribunes waren al knap leeg aan het stromen en niemand stoorde zich aan Bacias woorden, waarvan de meesten trouwens toch verwaaiden in de oktoberwind.

Nee, ni t niemand, want zowel Ray als Uro slaakte een kreet van afgrijzen en bekeken daarna Tino ook meteen met andere ogen. Die reageerde eerst helemaal niet op wat Bacias opdroeg. Toen begon hij langzaam zijn hoofd weer van links naar rechts te schudden.

“Zo maak je geen vrienden, ouwe jongen,” zei hij toen zacht.

Gaius-Julius, die al die tijd vlakbij was gebleven, wist dat het moment nu was gekomen en zijn sterrenlichaam vloeide over in dat van Tino.

“Jij maakt vrienden voor het leven als je je soldaten n  opdraagt om dit veld van eer in alle gemoedsrust te verlaten en de toeschouwers laat vertrekken zonder die ook maar een haartje te krenken,” hoorde Tino zichzelf tegen Bacias zeggen, nee, dict ren en hij hoorde zichzelf nog meer zeggen: “Dan geef je iedere soldaat toestemming om vier maanden rust te nemen in zijn eigen omgeving en alleen maar terug te komen als hij dat echt z lf wil. Zo sla je twee vliegen in  en klap, nee DRIE! Je behoedt Rome voor een afgang, je houdt straks alleen de betrouwbaarste soldaten over voor datzelfde Rome en bovendien zal jij altijd de grote beschermer van dit drassige landje blijven. Dus – de hele bevolking van hier zal je dankbaar zijn en blijven. Vrienden z t.”

Toen zweeg hij en veegde een beetje verlegen met zijn voeten over de grond.

Had hij dit gezegd? Hoe had hij dat gedurfd?

Bacias wreef over zijn kin en dacht na over het voorstel.

Maar zijn denken bewoog zich in cirkeltjes. Steeds keerde hij in zijn hoofd weer terug naar het eenzame uitgangspunt. Op het ene moment zag hij zichzelf lopen tussen lachende soldaten en stadsgenoten op een soort kermis, in ieder geval vierden de mensen feest en lachten met hem en tegen hem; op het andere moment was er niemand bij hem en had hij een gevoel van grote verantwoordelijkheid en macht, zoals het nu meestal, nee eigenlijk altijd was.

“Tja... i mand moet het toch doen...?” mompelde hij voor zich uit en kreeg meteen weer moeite om zijn vingers te bewegen terwijl zijn armen als lood voelden.

“W t moet iemand toch doen?” vroegen Ray en Uro scherp en ze gingen meteen tot de tegenaanval over: “Ons en ieder en doodsbang maken en h uden! En daar wordt het rustig van in het land zeker.”

Beiden lachten schamper.

Nee, d t bedoelde Bacias  ok niet. Hij liet een superieur lachje horen en zei: “Natuurlijk niet! Maar orde moet er altijd en overal zijn. Zonder de Romeinen wordt iedereen hier weer het stelletje primitievelingen, dat ze waren voor ze hier kwamen. Ik kan dat zeggen, want ik ben oud genoeg om te weten hoe het erv or was en... ik spreek namens iedereen die dat ook nog weten.”

Het laatste moest er eigenlijk trots uitkomen, maar klonk nogal gesmoord. Niet echt overtuigend ook, dat zag hij aan de reacties en dat voelde hij ook heel diep van binnenuit waar een onzichtbaar koord om zijn nieren werd geslingerd. Amelia hanteerde nog steeds dat koord. En ze deed het kundig.

Niet te strak zodat Bacias geen gebruik zou kunnen maken van zijn eigen vrije wil, maar ook niet zo los, zodat die zijn verlangens naar vriendschap zou vergeten.

‘Nou jij weer,’ seinde ze naar Gaius-Julius.

Maar die moest gewoon nog even wachten tot Tino zijn mond weer opende om iets te zeggen. Op dat moment dook hij pas weer op Tino’s stembanden.

Dat was ook het moment waarop de eerste toeschouwers, die gehoor hadden gegeven aan Poëls oproep om te vertrekken, voor de gesloten Arenapoort stonden. De soldaten, die tegenover hen stonden, wisten allang niet meer zo goed wat er nu precies van hen werd verlangd en door wie? De onenigheid tussen de twee hoogwaardigheidsbekleders had voor grote onrust gezorgd. Zonder duidelijke orders voelden de soldaten van het machtige Romeinse leger zich best een beetje bloot. En het vertrekkende publiek bleef maar opdrommen. Er viel ook een eerste regendruppel. Vragend hief helmdrager Romus zijn handen op naar Bacias.

Veel respect had hij als rechtgeaard beroepsmilitair eigenlijk niet voor zo'n tijdelijke legatus als Bacias was. En het was óók niet eens een volbloed Romein! Bacias' vader was volgens Romus een Romein geweest, maar zijn moeder...? *Waarschijnlijk gewoon een boerengrietje uit deze streek, dat hij ergens onderweg had opgepikt en zwanger gemaakt, waarna hij hier was blijven plakken en om de één of andere mistige reden was hij hier toen nog Meester van de Arena gemaakt ook*, dacht hij. Nee, Romus had niet veel respect voor Bacias.

Zoals ik al schreef: hij was én een rechtgeaard beroepsmilitair én een seksist én een racist.

Maar ja, dacht Romus. *Ze moesten het er tijdelijk mee doen tot er weer een waardige leider van dit legioen zou zijn*. Binnen een paar dagen zou die arriveren. Misschien nog wel eerder ook. Dit toernooi was eigenlijk niet veel meer dan een onbelangrijke tijdsbesteding en diende tot doel de plaatselijke bevolking iets meer respect bij te brengen voor het machtige Rome. De apen, die daarnet even waren losgelaten, trokken toch altijd al met ze mee om voor vertier tijdens het reizen te zorgen, dus was het logisch geweest, dat ze die daarnet ook hadden ingezet. Maar die moerastrol...?

Romus was stiekem blij dat ze van die stinkerd waren verlost. Hijzelf had het altijd al een onzinnig idee gevonden om de moerastrol mee te nemen, maar ja hè? Naar de mening van zo'n ouwe rot als hij werd blijkaar nooit gevraagd. En de reus...? Die bleef volgens Romus ook blind nog een gevaar vormen. Wat wisten ze nou helemaal van de geheime krachten van zulke gedochten? Die reus hadden ze al overmeesterd in de bergrijke streek, die lag voor dit ellendige laagland. Dáár werd de vorige legatus ook vermoord door een bergleeuw. Ja, sommige van de jongens beweerden bij hoog en bij laag dat het een harpij was geweest, maar Romus geloofde niet in zulke oude wijvenpraatjes en hield het dus gewoon maar op die bergleeuw. Erg genoeg, want zo waren ze zonder legatus komen te staan en een legatus had nou éénmaal de absolute leiding tijdens iedere veldtocht. Zo snel als maar kon was er een groepje soldaten in galop naar het hoofdkwartier afgereden om de vervanger te halen en als het een beetje meezat, kon die er nu elk moment zijn. Maar tot die tijd zaten ze allemaal dus nog met deze Bacias opgezadeld. Romus zag hem nu druk gesticulerend praten met Tino. Wat er werd gezegd, kon hij niet verstaan vanwege de afstand tussen hen in, maar hij kon het aflezen aan de schouders van Bacias en het beviel hem niets, helemaal NIETS! Hij zag, dat deze gelegenheidslegatus op het punt van opgeven stond en dat het Tino was, die daar een handje in had. Hóe, dat zou hij nu niet zo één, twee, drie kunnen vertellen, maar dát het zo was daar zou Romus zijn rechterarm onder hebben te durven verwedden. Hij zou die weddenschap nog hebben gewonnen ook, want Bacias dikke nek bleef maar knikken, terwijl Tino woorden op hem bleef afvuren:

“Zou jij ook geen vrienden willen?”

“Gezellige lui om je heen?”

“Vertrouwd en geliefd willen zijn om wie je wás?”

“Altijd mensen om je heen, die je recht in hun ogen kon kijken?”

Voor de zoveelste keer tuurde Romus in het rond. De reus, die eerst naar de slapende veroordeelde was gelopen, stond daar nu rustig te staan. Als Romus niet zélf degene was geweest, die toen opdracht had gegeven om de ogen van de reus er uit te slaan en er naderhand niet nauwlettend op had toegezien dat dat inderdaad was gebeurd, zou hij zweren, dat die reus nu om zich heen stond te kijken. Maar dat kón dus echt niet en er leek nu ook geen directe dreiging van hem uit te gaan. Romus schudde onnodige angstgedachten uit zijn hoofd en overzag de rest van het strijdtoneel. De Arenagangers hadden nu bijna allemaal de uitgang bereikt, waar ze onzeker bleven staan voor de haag van soldaten die zich inmiddels had gevormd. Gestaa tikten regendruppels op zijn helm en in Romus' onbeschermd nekk. Dat ergerde hem ook al zo en zorgde ervoor, dat hij nu echt de pest in kreeg.

“Uw soldaten wachten op uw volgende bevel, oh grote Bacias!” schreeuwde hij naar boven.

Doordat hij op dat moment zo ingespannen naar boven tuurde, zag Romus niet, dat er op de schouders van de reus even een klein mannetje zichtbaar werd.

Het was Jana en die voelde zich een beetje raar. Zo, zo zichtbaar. Een beetje duizelig ook. Hij klemde zich vast aan de reuzenrug. De reus zelf, die nu helemaal Talith was, merkte er weinig van. Wat die wél merkte was, dat

het hem meer moeite kostte om in Blind te blijven zitten, hoewel hij er toch echt lang genoeg over had gedaan om zich te verankeren in de reus. Ervaren als hij was, begreep Talith direct wat er aan de hand was.

Bacias en Romus en de burgers van Laurium.

Amelia bemerkte het als volgende. De anderen waren ook zo druk. Zij had niet méér te doen dan Bacias in de gaten te houden en als dat nodig was, even zijn zielenkoord aan te trekken. Een routineklusje eigenlijk. En die Bacias was nogal voorspelbaar ook. Amelia had in een mum van tijd door waar zijn pijnpunten zaten. Veel meer dan aanhoudende oplettendheid was echt niet nodig.

‘Harpij,’ trilde haar sein als een fluister door de lucht. Harpij reageerde meteen vanaf haar grote afstand. Meters diep onder de grond en verborgen voor alle mensenogen had ze het moeilijk gehad en niemand dat had aangevoeld, behalve De Vrouw voor wie ze de grootste bewondering en liefde koesterde.

AMELIA. Het voer als een zucht door de Arena en “JA!!!” juichte het mystieke huisdier dankbaar met de stem van de rollende donder. En de menigte bij de uitgang hoorde dat ook, maar zag er niets bijzonders in. Ten slotte was het gaan regenen, dus niemand stond er van te kijken dat het nu ook nog was gaan onweren. Het gerommel had ook van heel ver geklonken en was pas lang na een nietig flitsje hoorbaar geweest, dus was er nog tijd zat om zo goed als droog thuis te komen. Een nogal grote vent duwde de andere stadbewoners opzij en richtte zich tot de eerste de beste soldaat met helm, die hij zag.

“We willen er uit. Onze burgemeester heeft ons toestemming gegeven.”

“Jullie burgemeester,” lachte de helmdrager, “die toevallig Romus heette.”

“Onze burgemeester heeft het zelf gezegd,” zei de Lauriummer halsstarrig.

Ondertussen seinde Amelia opnieuw naar Harpij, want ze zag het nu wéér. De eerste keer had ze het niet echt serieus genomen, dat Jana zichtbaar was geworden, maar nu alweer...?

‘Wat is er toch met je?’ vroeg ze aan Harpij.

‘Ik voel me zo raar,’ zei die. En de donder rolde weg van iedereen nog voor hij goed en wel was aangekomen. Er werd een gillette geslaakt. Een zware stem uit de menigte uitte zijn mening over het toestaan van kinderen in de Arena.

“Die zijn er toch nog lang niet aan toe!” schreeuwde die stem. Een kinderstemmetje riep: “Ze komen! Horen jullie het nou allemaal? Ze komen er echt aan!” Het was dat lefgozertje weer en hem werd meteen de mond gesnoerd door de volwassene, die blijkbaar bij hem hoorde. Vast zijn vader.

Romus was meer dan klaar met dit hele zootje ongeregeld, dat niet het flauwste besef van zaken had. Hij wilde maar, dat de nieuwe legatus zou arriveren om de zaken hier op orde te krijgen, want dat was hard nodig. Maar voorlopig zaten ze nog opgescheept met die Bacias en kijk die nou eens onophoudelijk knikken tegen dat kereltje Tino.

Het moest gezegd: ook zichzelf mocht de jongen graag, maar om nou je plichten zo te verzaken... En dat voor een één op één gesprekje met een absoluut mindere... En juist op een moment als nu...! Romus had er geen goed woord voor over. Dus schreeuwde hij nog maar eens naar boven: “Oh grote Bacias! Wat nu?”

Bacias hoorde daar beneden een helmdrager wel iets naar boven roepen, maar hij kon niet precies verstaan wat het was.

“Een meerdere wil iets van je, geloof ik,” zei hij tegen Tino. Die reageerde nogal verbaasd. “Niet van mij... van JOU,” zei hij. “En het lijkt me het verstandigst om te doen wat hij vraagt,” liet hij er waarschuwend op volgen.

“En dat is...? Wat vroeg íe ook alweer?” vroeg Bacias die eigenlijk niets meer dan zijn eigen naam had verstaan.

“Dat je nu de volgende order gaat geven,” lichtte Tino hem verder in. “Het was Romus die dat vroeg, dus ik zou maar voortmaken als ik jou was.”

“Romus?” herhaalde Bacias.

“Ja! Romus. Een aardige vent, daar niet van, maar een drammertje hè? Iemand die vooruit wil komen en die niets liever wil dan dat het machtige Romeinse leger uit échte helden bestaat. Echte ROMEINSE helden. En dit moet je óók van hem weten. Hij is iemand, die geen enkel respect heeft voor buitenstaanders zoals jij. Als je ook maar één foutje maakt, zoals nu verzuimen om een duidelijk bevel te geven, dan zal hij zijn uiterste best doen om je zwart te maken en kan jij een eventuele volgende keer als hulplegatus wel op je buik schrijven.”

Bacias begon te lachen: “Nou... als die Romus van jou werkelijk een échte Romein wil, dan moet hij bij mij zijn. En bovendien zou hij het helemaal niet zo leuk vinden als ik tegen hem en de andere soldaten zeg, dat ze naar huis kunnen.”

Tino trok zuinig aan zijn lip. “Als je echt voor honderd procent zeker weet dat je Romein bent en als je daar bijvoorbeeld je functie als meester van de Arena om zou durven verwedden...”

Bacias strekte zijn nek als een kwaai kalkoen.

“Maar natuurlijk zou ik dat doen. Natúúrlijk!”

Tino begon zomaar ineens een heel oud slaapliedje te fluiten. Het was het liedje waar Bacias’ moeder hem altijd mee in slaap had weten te krijgen, toen hij nog maar een heel klein dreumesje was geweest en het was een onvervalst Lauriums kinderversje.

“Dan heb je er dus ook geen bezwaar tegen als Romus na afloop van dit toernooi even een bezoekje aan het ‘Ouwevrouwenhuis’ van Laurium aflegt om die vrouw, die zich uitgeeft voor je moeder, te arresteren?”

Bacias schrok.

“Waarom zou hij dat doen! EN WAT HEB JIJ DAARMEE TE MAKEN!?”

“Niet zo schreeuwen,” grinnikte Tino. “Trouwens... jij weet net zo goed als ik, waarom hij dat zou doen. Om achter de absolute waarheid te komen natuurlijk.”

Hij prikte brutaal in Bacias’ pompeuze borstkas.

“En jij?” zei hij. “Jij probeert niet voor niks om er zo bij te horen. Want je weet dat je eigenlijk gewoon een bastaard bent. Ja, je vader was inderdaad een Romein, maar je moeder...? Iedereen weet toch, hoe die Romeinse soldaten in de oudheid tekeer konden gaan?”

“DE OUDHEID? TEKEER KON GAAN!”

Bacias ontplofte. Het was inderdaad waar. Zijn moeder kwam van hier, maar hij wist zeker, dat hij het daar niet met Tino over had gehad. Hoe wist die...? Een felle lichtflits onderbrak zijn overpeinzingen.

Tino wees naar de soepachtige lucht boven hen. “Op open terrein vallen altijd de meeste slachtoffers,” wist hij op ernstige toon te vertellen. “Wél een mooi einde natuurlijk. Spectaculair ook. Maar het lijkt me toch, dat een béétje legatus allereerst zijn eigen mensen in veiligheid wil brengen door de order ONMIDDELIJK VERTREK te geven.”

“Je bent gek,” zei Bacias, maar hij zei dat op een toon, die een stuk gemoedelijker was, want zojuist had Tino hem een waardige uitweg geboden. Dankbaar wendde hij het noodweer aan om zijn volgende bevelen over de gelederen uit te strooien.

“MANNEN! LAAT DIE BURGERS MAAR! VERZAMELEN! IN DE HERBERG KRIJGEN JULLIE JE VOLGENDE ORDERS!”

Romus wuifde en joelde naar boven: “En de veroordeelde dan? En de reus? Wat moet er met hém?”

Het was die reus zélf die hem daar een antwoord op gaf. Het monsterlijke wezen draaide om zijn eigen as en de wind werd storm. Met een grote omhaal maaide hij daarna Turko voor zijn eigen voeten weg. Er klonk een hoge gil.

Eindelijk werd de jeugdige wapensmid wakker.

“Zie je? Zie je nou? Die reus gaat nú zijn plicht doen!!!” schreeuwde Bacias naar Romus, “GEEF JIJ JE MANNEN DAT BEVEL NOU MAAR!”

Romus wist het even écht niet meer. Geen rechtgeaard Romein verliet het strijdperk voor er een winnaar was uitgeroepen. Een dergelijk onzinnig bevel had hij nog nooit gehad. Maar wat hij wél wist, was dat hij in zijn hart eigenlijk altijd al een beetje benauwd was geweest voor onweer. Het zal dat vermaledijde *kinderhart* van hem wel zijn en natuurlijk had hij het nooit laten merken en had hij het er zéker nog nooit met een mindere over gehad. Alleen een keertje terloops tegen Tino, toen ze met zijn tweetjes langs de kant stonden van het grote oefenterrein van de soldaten en hij, toen hij de eerste druppels had gevoeld, bars opdracht had gegeven om er voor die dag maar mee op te houden. Het was toen eigenlijk niet echt nodig geweest en van de regen was nog nooit iemand gesmolten. Maar die keer van dat foute inzicht van hem telde eigenlijk niet mee nu. Nee, nú was er echt onmiskenbaar iets mis en moest hij handelen. Iéts doen. Iéts zeggen.

“AFMARCHEREN!” schalde hij door de Arena.

“JULLIE HOREN HET! BURGERS... NAAR HUIS!!!” brulde Poël daar bovenuit.

De burgers van Laurium lieten zich dit niet twee keer zeggen.

Duwend en dringend verlieten ze de Arena en ze stonden bijna allemaal al buiten de toegangspoort, toen er een vreselijke knal klonk en de verduisterde hemel een moment werd opgelicht. Met verwoestende kracht trok een vurige bal door de lucht en kwam terecht op het zand. Daar trok de bal een kronkelend en stomend spoor en kwam sissend tot stilstand vlak voor de voeten van de reus, die met een gillend hoopje mens tussen zijn hooggeheven duim en wijsvinger bleef staan.

Romus voelde steeds meer paniek. Heen en weer hollend gaf hij zijn voetvolk de opdracht om zich te verzamelen in de herberg waar de voorlopige legatus een nieuwe opdracht zou geven aan iedereen.
“IEDEREEN!!!”

‘Wat was dat?’ seinde Jana naar Talith. Eigenlijk schrok hij gewoon enorm van de vuurbal, maar Talith dacht dat hij naar heel iets anders vroeg.

‘Niets om je druk over te maken,’ seinde hij terug. ‘Harpij verliest af en toe wat kracht. Daarom wordt je van tijd tot tijd zichtbaar. En kan je je wat licht in je hoofd voelen.’

Jana was er meteen helemaal niet meer gerust op en vergat weer eens om de Taal te gebruiken.

“Verliest haar kracht?! Zichtbaar?! Dus toch!?”

‘Ja,’ legde Talith geduldig uit. ‘Het is ook niet niks wat ze vandaag voor ons moet doen. Maar maak je alsjeblieft geen zorgen. Voordat de strijd is geëindigd, laat ze het nooit helemaal afweten. Bovendien... Amelia is bij haar. Die zorgt er wel voor dat ze sterk genoeg blijft.’

“Oh, Amelia is bij haar. Nee, dan is alles natuurlijk in orde,” schamperde Jana helemaal niet zo gerustgesteld vanaf de reuzenschouder.

Hij werd dus echt steeds zichtbaar. Hij voelde dat niet alleen zo. Hij zag het zelf. Flakkerend verschenen er steeds hele delen van hemzelf voor zijn angstige ogen. Een stuk arm, gehandschoende hand; dij, knie... Er piepte iets. Als een muisje in Talith’s hand.

“Jana? Ik herken je stem,” hoorde hij en toen: “Wat doe jij hier? Het is heel moedig van je hoor om mij te proberen te redden, maar het is te laat denk ik.”

Turko snikte zachtjes en hief toen een benard gekerm aan, dat zo zielig klonk, dat Talith de hand, waarin de wapensmid gevangen zat, iets opende. Turko maakte daar gelijk gebruik van door venijnig in het gebied tussen reuzenduim en reuzenwijsvinger te bijten. Onmiddellijk sloot Talith zijn vuist weer.

“Help, help, help!” klonk het daar gesmoord uit.

‘Wat doen we met hem?’ knikte Talith naar zijn gesloten hand.

Jana had zijn moed intussen weer bijeengeraapt en antwoordde netjes in de Taal: ‘Laat hem voorlopig maar. Nee! Doe even net alsof je hem opeet met slikbewegingen achteraf en zo... en houd hem dan verder ongezien in je hand. Want er lopen nog wat mensen rond en die zien dan toch wat ze hadden verwacht te zien. Dat je hem opeet dus.’

Hij grinnikte zachtjes. Nee, niets menselijks was hem vreemd.

De reus Talith deed meteen wat Jana had voorgesteld. Hij opende zijn hand en pakte met zijn andere Turko, die hij even boven zijn opengesperde kaken liet bungelen. Het gegil was niet van de lucht en alle nog aanwezigen zouden later zweren, dat ze met hun eigen ogen hadden gezien hoe de reus de tegenspartelende Turko in zijn enorme muil liet zakken. Wat er in werkelijkheid gebeurd was, was dat Talith Turko, die al een keer tegen een reuzentand aangekletterd was, op het allerlaatste moment met een slinkse beweging van zijn hand wegmoffelde. Dat ging supersnel. Zo snel, dat Turko zélf niet eens direct begreep, dat hij niet in de slokdarm van de reus zat. Pas toen het de jongen lukte om zijn ogen open te sperren en om zich heen te kijken en te ruiken, begreep hij dat hij gespaard was gebleven voor dit lot. Maar voor hoe lang? Turko wist het niet en het leek hem gewoon even beter om zich heel stil te houden.

Het onweer leek zich ook een beetje terug te trekken en van de vuurbal was niets meer over. Het leek er op dat Romus weer eens een keertje te vroeg het stopbevel aan de soldaten had gegeven en dat vond hij verre van leuk. Verre van. Zijn soldaten en hijzelf hadden leiding nodig en zolang die Bacias daar maar bleef ouwehoeren met Tino hoefde hij daar niet veel te verwachten. Zelf denken dan maar.

“Zoals ik al zei dus: op naar de herberg!” riep hij bars naar de mannen.

Verbazingwekkend ordelijk liep de Arena vervolgens leeg. De soldaten porden nog wat burgers de poort uit en hergroepeerden zich toen in keurige rijen van zeven, waarna ze stampend het terrein verlieten. Niemand sribbelde tegen, ieder weldenkend mens wilde hier weg.

Poël, Bacias, Uro, Redos, Ray en Tino zagen het allemaal zwijgend aan. Poël met een zekere voldoening; Bacias minachtend; de pas gerekruteerde G.O.R.-leden in angstige afwachting en Tino was vooral tevreden. Want hij had het niet zo op dit soort feestjes, nooit gehad ook en hij was maar blij dat er een einde aan deze was gekomen. Maar – hij juichte misschien een beetje te vroeg inwendig. Want daar gebeurde, waar iedere rechtgeaarde ingezetene van Laurium allang een beetje bang voor was geweest. De reus had er genoeg van. En wanneer een reus er genoeg van heeft...

Met donderende stappen liep hij naar de tribunes en rukte met één hand twee, nee maar liefst drie palen uit de grond. Daarmee zwaaiend keek hij op naar het geschrokken groepje boven zijn hoofd, waarna hij naar boven klom, nee sprong! Het houten dek tussen de twee verdiepingen van de Arena splinterde tussen zijn enorme tenen. En Jana had de grootste moeite om niet van zijn schouder te vallen.

“Reus! Blind!” gilte hij en “Talith! Ik ga vallen!!!”

‘Dat ga jij niet,’ stelde die hem gerust. ‘Je bent uitgerust door Amelia.’

Jana, meteen alweer iets rustiger, seinde terug: ‘Ik word ook van tijd tot tijd weer zichtbaar, kijk eens opzij.’

Dat deed Talith.

‘Ja inderdaad. Ik zie je kuit. Nou, niets aan te doen. Dan gaan we weer naar beneden. Jammer. Vooral Blind zou die hoge heren graag nog even de stuipen op het lijf hebben gejaagd.’ Die schokte met zijn schouder en Jana viel nu echt bijna voor Ray’s verbijsterde voeten, want zo dicht was hij al bij de van angst bijna verlamde Bacias op dat moment.

‘Ik weet ook niet precies hoe het komt, maar ik denk dat het iets met Harpij te maken heeft,’ babbelde Talith terwijl hij draaide op de bal van zijn voet en dreunend wegliep van het groepje verbijsterde mensjes.

‘Ik denk het ook,’ seinde Jana. ‘Heb je Turko trouwens nog stevig beet?’

‘Heb ik,’ grinnikte Talith. ‘Het kriebelt daar een beetje.’

‘Hou je je hand niet te stijf, zodat je hem niet verstikt?’

Dát was Talith’s eer te na.

“Wat denk je wel van me?” stond hij zo op het middenterrein van de Arena te stampvoeten, dat het zand opstootte. Ze waren eerder beneden dan ze boven waren gekomen, want hun gezamenlijke wil om beneden te zijn, had hun wens versterkt.

“Niets, ik denk niet veel bijzonders,” fluisterde Jana geïmponeerd, “alleen maar, dat het steeds moeilijker wordt om niet van uw schouders te vallen.”

‘Nou, dan weet ik het goed gemaakt,’ seinde Talith. ‘Zie jij daar dat mannetje liggen?’

Onwillig keek Jana naar de doodstille versie van zichzelf en knikte. Of Talith dat nou had gezien of niet... hij maalde er niet meer om. Hij had hier hoe dan ook genoeg van!

‘Je hebt hem dus gezien,’ vervolgde die. ‘Doe dan wat iedere G.O.R.-strijder zou doen en stap er in.’

Jana bleef stokstijf zitten. Het enige dat hij voortbracht, was een piepje en een herhaling van Taliths laatste twee woorden. “Er in...?”

‘Ja, -er in,’ zei die opnieuw. ‘Want Harpij schijnt in een rap tempo te verzwakken nu. Ik zie niet alleen jouw halve onderstel meer wél dan niet, ik zie ook de andere G.O.R.-leden nu steeds. Kijk maar naar boven.’

Dat deed Jana en zag ze worstelen om te blijven cirkelen boven het Arenaterrein.

‘Dat blijven ze doen, tot jij hen het teken hebt gegeven, dat het Grote Onrecht Recht is, dus ik zou maar wat opschieten, want je ziet hoe moeilijk ze het hebben.’

Het Grote Onrecht.... dacht Jana er echt diep over na, maar hij had geen idee hoe of wat hij daar nou aan zou kunnen veranderen.

‘Maar hoe had je dan gedacht dat ik dat zou doen?’ probeerde hij tijd te rekken, want veel zin om nog dichter bij de omgevallen biga te komen, had hij niet.

‘Je zit tijd te rekken,’ constateerde Talith droog. ‘Kom op en glip er in.’

Dat deed Jana toen maar vlug en het ging verbazend gemakkelijk eigenlijk. Hij hoefde alleen maar van de reuzenschouder te springen. Toen voelde hij gelijk hoe ongemakkelijk hij er al die tijd had bijgelegen. Kreunend strekte hij zijn benen en draaide met zijn hoofd.

“AU” klonk het keihard door de verlaten Arena. Het was zijn eigen stem.

Ray, Redos en Uro schrokken zo, dat het ze niet eens zou zijn gelukt om geluid uit te brengen. Er ontsnapte hen nog geen kreetje. Want in het begin was er alleen maar grote ontsteltenis. Pas daarna gingen ze alle drie naar beneden staan wijzen. En pas lang, weer heel lang daarna, toen Poël en Bacias er ook iets van schenen te merken, kwam hun constatering: “Hij leeft!!!”

“Inderdaad,” beaamde Poël, “maar hij moet zwaargewond zijn!!!” begon hij de drie jongens naar de versplinterde traptreden te duwen.

Ray bleef stokstijf op zijn plek. “Hier wil ik even bij stilstaan, want Jana is gestorven en weer opgestaan. Er is daar een wonder gebeurd,” besloot hij plechtig.

Redos en Uro knikten heftig. “Ja. Een wonder!” Ook zij waren blijven staan, want Ray was hun leider, dus een beetje gehoorzaamheid was wel op zijn plaats. Bovendien was het nog steeds helemaal niet veilig daar beneden met die reus.

Poël, zowel als de helemaal stilgevallen Bacias konden eigenlijk niets anders dan het hiermee eens zijn. Het was zeker nog niet veilig om af te dalen. De reus scheen hen ook te zijn vergeten nu Jana daar beneden moeizaam aan het opkrabbelen was, dus het zou hoogst onverstandig zijn om hun aanwezigheid weer in zijn herinnering te brengen. Na een hele tijd schraapte Bacias zijn keel en zei bars: "Tino."

Die had zich zo stil mogelijk gehouden in een poging om onzichtbaar te zijn. Een kunstje dat hij al als kind had geleerd en dat hem altijd wel van pas was gekomen; even meer tijd, even een kansje om een andere positie te kiezen, even de gelegenheid om weg te glippen... Maar die laatste kans kreeg hij dit keer niet.

"Ja?" fluisterde hij nadat iedereen in het gezelschap hem een tijdlang stond aan te staren. En Poël sloeg ook nog zijn arm om zijn schouder. Dit, en de schaaachtige grijns van Ray, Uro en Redos, maakte dat hij steeds zenuwachtiger werd. Maar er was geen ontkomen meer aan. Daar kwam Bacias met het bevel.

"Ga eens een kijkje nemen."

Hulpzoekend keek Tino naar de drie jonge mannen in het gezelschap. Niemand van hen keek terug. Zó dol waren ze nou ook weer niet op Jana en bovendien... zij waren toch geen soldaat? Tino wel, en die had volgens hen gewoon zijn dure plicht te vervullen óf te deserteren.

Dit laatste zou die echter pas doen als het echt heel hard nodig zou zijn. En nu...? Nu was dat volgens hem niet het geval. Ja, misschien had hij zomaar een misplaatst gevoel van veiligheid, was zijn wens de vader van zijn gedachten, maar hij geloofde gewoon niet, dat deze reus hem zou verorberen.

"Tot uw orders," zei hij en begon huppelend over de versplinterde plankieren aan de afdaling. Beneden aangekomen, keek hij pas om naar de vijf asgrouwe gezichten boven hem en wuifde sarcastisch met een versplinterd stuk hout, dat hij "misschien als wapen kan gebruiken," zei Bacias hoopvol. "Ja, ...als wapen zou kunnen gebruiken..." was Poël het daar zorgelijk mee eens. Maar nee. Iedereen van de achterblijvers wist beter. Die reus zou hem straks met hout en al versplinteren.

Het terrein was best groot. De biga lag gestrand in het midden daarvan. Pas ver daar weer achter moest hij zijn. Misschien was het terrein wel duizend of meer soldatenstappen in het rond en de reus en zijn mogelijk volgende prooi leken een stuk kleiner vanaf de plek waar Tino zich bevond. Die besepte al vlug dat hij het misschien had op te nemen tegen iets waarvoor zelfs hij geen geschikte benaming vond. Toen hij er eindelijk was, rees de reus hoog als een kerktoeren boven hem uit. In het begin had die niet eens door wat er vlak voor zijn teennagel stond. Hij scheen in een druk gesprek verwickeld met die jongen, die hij, Tino, straks uit naam van het Grote Romeinse Rijk uit de klauwen van dit monster zou gaan redden. En die jongen zélf leek helemaal niet bang te zijn. In tegendeel, hij stootte van tijd tot tijd een paar klanken uit, die Tino echt niet als taal kende. Maar als het een taal was dan was het wel een heel vriendelijke taal. Een taal van samenwerking. Gemoedelijk ook, uitleggend misschien, maar zeker niet angstig.

Iets meer op zijn gemak maakte Tino zich kenbaar door met de versplinterde plank op de rechter reuzenteen te timmeren. Dat dit een nogal domme actie was, besepte hij toen hij zich versuft op zijn hoofd krabbelde en vlak naast de biga bleek te liggen. Eigenwijs als hij was, kwam hij weer overeind, liep terug naar de reus en maakte onderweg alvast een toeter van zijn hand.

"Hé!" schreeuwde hij op zijn allerhardst. "Hé!!! Zoals je niet zult kunnen zien, maar het is ECHT zo, heeft het hele leger zich teruggetrokken! Het toernooi is onbeslist ten einde en jij kunt naar je huis, waar dat dan ook is!" Het antwoord van de reus was even zielig als verschrikkelijk. "Ik zie niks en ik woon nergens! Jullie hebben mijn ogen uitgeslagen, dus nu zal ik me wreken en ik begin met JOU!"

Met een trefzekerheid die zeker niet bij een blinde reus paste, greep hij in één keer raak en het volgende moment bungelde Tino in de lucht.

"Help, help, HELLUP!" gilte die het uit.

Hulp kwam uit een nogal onverwachte hoek. Namelijk van het te redden slachtoffer zelf, Jana.

"Talith. Weet je nog wat je toen zelf tegen me zei buiten de herberg?"

Tino zag de reus ongeduldig schokschouderen. "Ik zeg wel eens iets..."

"Ja, inderdaad, zei Jana. "Jij zei toen iets heel wijs. Jij zei toen, dat angst niet met angst bestreden moet worden. Dat er op die manier nooit iets verandert."

De reus draaide zich om zijn eigen as.

"Zei ik dat?"

"Je zei het met iets andere woorden geloof ik, maar dat bedoelde je toen," antwoordde Jana. "Dus..."

"Dus...?" vroeg de reus.

"Ja, dus laat jij me gaan," wist Tino, die nog steeds aan zijn broeksband hoog boven Jana hing, de oplossing. Gelijk deed de reus dat en onzacht belandde hij op de grond. Steunend zette hij zich na een

moment af op zijn pijnlijke knieën. Wat nu? Hij keek op naar de gehavende tribune. Daar stonden vijf mensen met hun armen te wapperen.

“Je moet daar weg!” kon hij een jonge stem verstaan en toen een zwaardere “Als plaatsvervangend legatus draag ik je op.....” De rest van zijn woorden werden overstemd door gekerm, dat van veel dichterbij kwam. Tino keek achterom naar het doodstille paard. Zou dat misschien toch nog...? Maar nee. Treurig schudde hij zijn hoofd. Dat paard zou nooit meer galopperen of draven, zelfs niet alleen maar in de één of andere wei staan. Het had minstens twee benen en waarschijnlijk ook zijn nek gebroken. Vanwaar kwam dat gekerm dan? De watertrol was allang geleden verdwenen en die vuurbal van daarstraks had volgens hem geen mens geraakt. Die jongen, die iedereen Jana noemde, stond op zijn gemak nog steeds met de reus te redeneren in een taal, die hij niet verstond, dus dat gekerm kón gewoon nergens anders vandaan komen dan uit de gesloten vuist van die reus.

“Ik hoor dat je daar nog een mens vast hebt. Een mens! Laat los! Laat los hoor je!” gebod Tino met overslaande stem.

De plaatsvervangend plaatsvervanger.

Tino had werkelijk gezag. Op hetzelfde moment dat er een vreemde jongen met zijn neus in het arenazand dook, besepte Tino dat - en dat hij het best ver zou kunnen schoppen in het Romeinse leger. Zéker wanneer hij het hier nu even keurig zou afmaken. Het liefst naar ieders zin, want hij was iemand die graag blije gezichten om zich heen zag. Nou, op dit moment zag hij die nog niet. Integendeel. Hij stond recht voor een verschrikkelijk ontdane jongen, die onophoudelijk bleef kermen. Zelfs toen het meer dan duidelijk was, dat hij zijn verblijf in de reuzenvuist prima had doorstaan, viel hij geen moment stil. Tino keek een beetje misprijzend naar hem op, want hij was, als de meeste Romeinen, een stuk kleiner dan de bewoners van deze drassige landen.

“Je leeft toch...?” zei hij nors. “Ik zou niet blijven janken nu. Je weet het maar nooit met zo’n reus.”

Terwijl hij dit zei, kreeg hij ineens de oplossing voor het vraagstuk hoe hij straks alle voor zijn carrière belangrijke Romeinen te vriend zou kunnen houden en tegelijkertijd bij alle burgers van Laurium hoog in aanzien kon blijven.

Hij duwde de kermer opzij en deed onbevreesd een paar stappen in de richting van de reus, die nog steeds met Jana stond te praten in die uiterst vreemde, maar tegelijkertijd best vertrouwde taal.

“Ga jij eens opzij?” verzocht hij vriendelijk maar beslist aan Jana.

“Opzij? Waarom?” vroeg deze en week niet van zijn plaats.

“Omdat ik iets te zeggen heb,” antwoordde Tino, die eigenlijk niet zo goed begreep waarom deze paardenmenner hier nog rondhing.

Welwillend draaide de reus hem nu zijn hoofd toe en vroeg: “Zeg het maar...?”

Voordat Tino echter kon beginnen, werd hij nogal ruw opzij geduwd door de kermer. “Ik eis een verklaring. Dat EIS ik gewoon!”

Tino, zowel als Jana drukten allebei tegelijkertijd hun wijsvinger tegen de bovenlip en produceerden een: “Sjijt.”

“Niks sjijt,” schreeuwde de jongen. “Niemand snoert mij meer de mond! Ik wil wel eens weten wat ik nu werkelijk heb gedaan, dat ik door Poël veroordeeld werd tot dit toernooi! Dat is niet alleen heel onterecht. Het is ook nog eens héél, maar dan ook hee-eel erg dom, want ik ben Turko, de beste wapensmid van de hele streek en bovendien... de enige!”

Nadenkend klopte Tino eventjes op zijn bovenlip, want dat had hij iedere leidinggevende tot nu toe zien doen en na een klopje of drie zei hij laag: “En ik ben Tino, de plaatsvangend plaatsvervanger en verklaar dit toernooi officieel als geëindigd!”

Het was er zowel beslist als indrukwekkend uitgekomen en Tino was zeer tevreden over het effect. Turko zowel als Jana stonden naar adem happend heel stil te wachten op...?

“Ja, waar wachten we dan nog op?” juichte Turko. “Dus we kunnen zo op ons gemak het terrein verlaten... nu...?” vroeg hij op iets getemperde toon aan Tino, terwijl hij Jana aan zijn hand meetrok.

“Hé! Hé!” riep hij uit. “Jij draagt de handschoenen van Redos! Fijn spul maakt die, vind je niet?”

Jana knikte kortaf en wilde zijn hand terug. Maar het was al te laat, want de handschoen gehoorzaamde onmiddellijk aan de sterkst voelbare wens en die kwam nou eenmaal van Turko, die echt niets liever wilde dan hier zo snel en zo ver mogelijk vandaan zijn.

Nog steeds hand in hand zweefden ze door de Arena. Turko en Jana. De eerste volkomen in paniek. De tweede een beetje verrast, want hij had niet verwacht dat de werking van de handschoenen zó sterk zou zijn.

“Wat gebeurt er nou? Slaan we te pletter?” riep Turko uit.

“Welnee. Voor je het weet, staan we weer op de grond,” stelde Jana hem korzelig gerust.

Inderdaad. Pal voor de reuzentenen landden ze allebei weer zacht.

“En nou...?” vroeg Turko en liet eindelijk Jana’s hand los.

Die keek naar boven en zag daar een flink aantal gildeleden worstelen met de zwaartekracht.

“En nou ga je doen, wat ieder weldenkend mens zou doen,” mompelde hij zorgelijk.

“En wat IS dat dan?!” schreeuwde Turko tegen hem. “Je tóch op laten eten door die reus?”

“Welnee joh,” antwoordde Jana. “Jij bent toch daarstraks ook niet door hem opgegeten? Hij doet je echt niets meer. Ik zou gewoon naar huis gaan als ik jou was.”

Turko voelde verontwaardiging in zich opborrelen. En ook een ander gevoel. Een gevoel dat hij bijna niet herkende, want hij had het al zo heel lang niet meer gehad. Het was het gevoel van saamhorigheid.

“En jou hier met die reus alleen achter laten? Nooit zou ik dat doen. Echt nooit!” zei hij moedig.

Jana haalde zijn schouders op en verwijderde zich een paar stappen. Niet dat hij niet dankbaar was voor het vrij onnodige aanbod, maar hij had even rust nodig om na te denken over hetgeen Talith hem daarstraks had laten zien, laten voelen en laten beleven. Zou het echt zo simpel zijn? Jana kón het gewoon niet geloven.

‘En jij dan?’ had hij aan Talith gevraagd.

‘Daarna ga ik terug naar Pedro,’ had die hem laten weten.

‘Maarreh... Die is toch...’ hij had het niet durven zeggen, amper durven denken, maar dat was al genoeg geweest voor Talith. Fijntjes, voor zover een reus dat fijntjes kon, had die gelachen en hem in een flits duizenden afbeeldingen laten zien van allerlei mensen: van dieren en diertjes en van zwarte wezentjes met schildjes, zelfs spinnen ontbraken niet. En als klap op de vuurpijl zag hij een jongetje dat hem zo bekend voorkwam, dat hij er gewoon van schrok. De naam viel hem in alsof hij Petertje zo even nog had gezien of gesproken. ‘Inderdaad,’ was het vrolijke antwoord geweest. ‘Pedro is overal en ik ben nog even alleen maar hier. Want eerst moet er nog iets anders gebeuren. Ik heb je al naar boven zien kijken, dus je hebt zelf gezien, dat de anderen het moeilijk hebben.’ Toen was die plaatsvervangend plaatsvervanger erbij gekomen en had Talith zich abrupt van Jana weggedraaid om te vragen wat Tino wilde. Jana had juist nog van alles aan Talith willen vragen. En of dat nog niet genoeg was, was Turko zich er toen ook weer mee gaan bemoeien. Die schopte tegen de reuzentenen en riep: “He!” naar boven en toen er niet direct een reactie kwam, maakte hij een toeter van zijn handen en brulde op zijn hardst nog eens: “HE. WIJ GAAN!!!”

Uiterst langzaam boog de reus, die nu vooral weer Blind was, zijn best wel lange nek en liet een nogal dom klinkend “UH?” horen.

“Wij gaan,” herhaalde Turko op zijn dapperst.

“JULLIE?” donderde de reus, die zich helemaal niet zo lekker meer voelde. Soms, zoals daarnet, was hij Talith, die precies wist waarom hij hier was en wat hem en iedereen nu te doen stond en soms was hij voornamelijk Blind, die niets liever wilde dan zien. Om dat te kunnen, moest hij Talith in zich toelaten. Zoveel had Blind inmiddels wel begrepen, maar zijn oersterke en domme reuzengeest nam steeds weer de overhand en dan wilde hij alleen maar slaan en vernietigen wat in zijn weg stond en hem bang maakte omdat hij dat niet kon zien.

Die angst zou hem weer heel gevaarlijk kunnen maken begreep Jana.

En het begon ook weer te betrekken. Het onweer keerde terug. Innerlijke onrust maakte zich van Jana meester. Haastig duwde hij Turko opzij en begon razendsnel allerlei onverstaanbare klanken naar boven te roepen met zijn mond gewoon dicht!

‘AMELIA!’ seinde hij als een bezetene. ‘AMELIA! JE MÓET ONS KOMEN HELPEN! TALITH WORDT STEEDS WEER BLIND!’

Hij kreeg totaal geen antwoord.

Turko bleef ondertussen aankondigen, dat ze “NU gewoon weg gingen en dat de reus, noch Tino, noch Bacias, noch Poël daar iets tegen konden doen!”

Iedere keer dat hij dat zei, wilde hij Jana bij de hand pakken en elke keer trok die dan zijn hand als gestoken weg.

Turko begreep er niets meer van.

“Wil je dan niet weg?” vroeg hij na een aantal mislukte grijppogingen verbaasd. Jana keek amper opzij en siste: “Natuurlijk wel. Maar dat kunnen we niet zomaar doen. Zie je dan niet dat de reus de pest in begint te krijgen?”

“Nou én?” ging Turko daar halsstarrig tegenin.

“Weet je dan niet meer waartoe hij in staat is als hij de pest in krijgt?” vroeg Jana. Hij keek ondertussen steeds met een schuin oog naar de lucht waar Katana nogal stuurloos om Dimis heen buitelde en waar Amelius, zowel als Gaius-Julius aan en uit knipperden.

Hij wilde weer om hulp seinen, maar merkte dat het niet meer lukte, dus riep hij maar hard tegen de weer opstekende wind in: “Help! Kom nou!!!”

“Amelia heeft het druk genoeg met ons in de lucht houden, zie je dat dan niet Jana!” brulde Amelius naar beneden.

“Amelia?” schreeuwde Jana terug. “Is het dan niet Harpij, die daarvoor zorgt?”

Amelius had teveel moeite om zijn huidige positie in de lucht te bewaren om nu ook nog eens ruzie met een gildegenuoot te maken, dus brulde hij terug: “Natuurlijk, natuurlijk. Het is Harpij, maar die heeft nu een heleboel geruststelling nodig en wilskracht en voorstellingsvermogen en dáár zorgt Amelia nu voor. Ze is nu met Harpij bezig en kan jou echt niet meer helpen. Je zult het zelf moeten doen.”

Turko die alles had gehoord, zweeg een moment ontzettend geïntimideerd.

“Jij bent dus écht...?”

Kortaf knikte Jana en zei: “Amelia kan nu niet, dus ik zal het zelf moeten doen en Talith natuurlijk.”

“Waar heb je het in godesnaam over? Talith? Amelia? Harpij? Ik heb geen Amelia gezien en die Harpij waar je het over had... Dat is toch dat monster bij Amelius in zijn kelder? En Talith... Jeetje, Talith. Dat was toch allemaal lang voor jouw tijd?”

“Inderdaad,” beaamde Jana. “Lang voor mijn tijd. Maar als G.O.R.-strijder weet je zulke dingen, hè?”

Turko trok een pruillip. Hij voelde zich buitengesloten en eigenlijk wilde hij nog maar één ding. Naar zijn werkplaats en mooie spulletjes maken.

Ondanks zijn in rap tempo afnemende krachten pikte Jana die laatste gedachte op en zei tegen hem: “Dat kan je gewoon doen hoor wat mij betreft. Die reus gaat straks met dat Romeintje weg en dan heb je de andere G.O.R.-strijders ook nog...”

“Ha, ha, ha!” lachte Turko hysterisch. “Die Romein is toch veel te zwak voor die reus. En hij mag dan wel het hele leger achter zich hebben staan... maar dat is nu even weg! En dat G.O.R. van jou bestaat volgens mij ook alleen maar in je hoofd. Ik zie tenminste niemand. Ha, ha, ha! Je blijft toch een idio...”

“Zeg dat NIET!” Met een venijnige tik van zijn lepel legde Jana hem het zwijgen op.

Turko wreef over zijn hoofd en begon schuifelend achteruit te lopen. “Ik denk dan dat ik nu maar ga...”

“Doe dat!” stemde Jana daar dankbaar mee in.

Op datzelfde moment trok er een hoekige flits door de lucht en een aantal donkere gedaantes werden een moment helverlicht. Het waren de roemrijke G.O.R.-leden en ze draaiden rondjes in de lucht. Nog even en ze zouden alle vier te pletter slaan.

Tino ondertussen, wist even niet zo goed wat hij nu moest. Hij dacht daarstraks zeker te weten dat hij, met zijn overtuigingskracht alleen al, die reus richting bos zou kunnen sturen. Waar deze natuurlijk de meest verschrikkelijke verdwaaldood zou wachten, maar daar zou hij, Tino, dan niets meer mee te maken hebben, terwijl hij natuurlijk wél allang als held zou zijn binnengehaald. En dan was het eigenlijk nog maar een kleine stap naar de positie van legatus. Het zag er hard naar uit dat die nieuwe legatus toch niet zou komen. Nooit, als het aan Tino lag. De verdwaaldood loerde tenslotte om iedere hoek... en naar iedereen. Niet dat hij die nieuwkomer nu werkelijk dood wilde zien, maar wanneer die binnen nu en een week niet zou arriveren, dan zou hijzelf meer dan bereid zijn om zijn taak tijdelijk te vervullen. En tijdelijk werd binnen niet al te lange tijd een gewoonte en iedere mens wilde nou eenmaal niets liever dan zijn gewoontes houden.

Ja, Tino had het toen zo duidelijk voor zich gezien, maar nu dus niet meer. De regen kletterde op iedereen neer en alle medespelers in dit drama vervormden regelmatig voor zijn ogen. Toch besloot hij zich aan zijn oude plan te houden. “Mensen!” schreeuwde hij, terwijl hij onvervaard op de reus afstapte: “Even allemaal stil nu! De reus en ik hebben iets met elkaar te bespreken!”

De donder rolde.

“Luister!” zei hij streng, maar hij hoorde zelf ook hoe bibberig dat klonk.

“LUISTER!!!” brulde Talith een tel later binnenin de reus.

“Ja! Ik luister!!!” brulde de reus zo hard als hij kon terug en boog zich voorover.

Tino deinsde even terug.

Dat had hij nou niet moeten doen.

Vijf enorme vingers kromden zich om zijn Romeinenlijfje en daar hing hij voor een opengesperde muil en keek hij in twee bruine gaten, waar eens ogen hadden gezeten. Blind had lang niet zoveel geduld als Talith. Hij wist het allemaal echt niet meer en die onzekerheid maakte hem gevaarlijk. Te gevaarlijk om alleen door Jana, het jongste gildelid, in toom te worden gehouden.

Dat beseftte Gaius-Julius ook. Zonder zich aan Amelius, die immers nog steeds de officiële leiding had van het G.O.R., te storen, maakte hij dwingende, knippende bewegingen naar beneden.

“LANDEN!” begrepen Dimis en Katana op hetzelfde moment en ze ploften al in het Arenazand. Vanaf de tribune klonk gejuich. Onzichtbaar waren ze ook niet meer. Amelius vond het allemaal wel best zo en landde ook. Hij hoorde zijn knieën kraken en besloot dat het nu echt tijd was om een ander de leiding te laten. Op het hetzelfde moment dat hij dit dacht, gebeurde het eigenlijk ook al. Katana rende op hem af om hem pardoes een harde zoen op zijn stoppelbaard te drukken. Dimis volgde haar op de voet en drukte zijn hand: “Bedankt man.”

Glimlachend keek Gaius-Julius het hele gezelschap even aan en zei toen en hij deed niet eens meer zijn best om te seinen, want dat ging toch niet meer: “Ik ga nu dan maar.”

“Gaan? Gaan!? Man, je bent er maar net en wat heb je nou eigenlijk helemaal gedaan? Niks! Nakkes!” Amelius’ stem sloeg steeds over en de woorden kwamen wat iel uit zijn mond. Gaius-Julius keek hem zachtmoedig aan. “Je hebt gelijk, ik moet ook nog iets doen.”

Hij liep naar Jana en fluisterde deze iets in zijn oor.

“JAAH!” kon iedereen die toen horen roepen en ze zagen hem onbevreesd naar de reus opkijken, terwijl hij zo zacht zei, dat degenen die verderop stonden, het niet konden verstaan: “Je ogen zijn in je hart. Daar vindt je het spoor. Volg dat. Zolang het nodig is, zal Talith je helpen. Enne... zet die soldaat even netjes voor de herberg af als je wilt... Talith weet waar dat is.”

Onmiddellijk zette de reus een drafje in met de arme Tino nog stevig in zijn vuist geklemd.

“Laat me gaan!” hoorden Jana en de andere G.O.R.-leden daaruit komen.

“Laat hem gaan!” klonk ook geschreeuw op van de tribune.

Gaius-Julius maakte zich ondertussen op voor zijn vertrek. En – weg was hij.

Alleen Jana had gezien hoe dat ging. Er was eigenlijk niets aan.

Je ging gewoon.

Ondanks de afwezigheid van zijn gezichtsvermogen scheen de reus precies te weten waar hij naar toeging. Hij draaide zich een halve slag tot zijn lege oogkassen wezen naar de verre horizon en vervolgens rende hij er met dreunende stappen op af. Een beetje opgelucht zagen de enig overgebleven toeschouwers op de tribune het aan. Ja, voor die Romeinse jongen vonden ze het natuurlijk best zielig, vooral Bacias, die een teer plekje in zijn hart voor Tino had. Hij was ook degene geweest, die daarnet “Laat hem gaan!” had geschreeuwd. Maar opluchting won het van bezorgdheid.

“De reus gaat er van door! De reus is weg! Lang leve het G.O.R.!” riep iedereen, behalve Bacias uit. Maar die herstelde zich razendsnel en keek triomferend om zich heen. “Ik zal jullie vertellen wie het is gelukt om die reus te laten vertrekken.”

Heftig met zijn nek op en neer knikkend deed Ray een stapje naar voren. “Nou? Wie dan?”

Een medelijdend lachje was zijn antwoord.

“Tino natuurlijk! Hij heeft zichzelf voor de Romeinse zaak opgeofferd door zichzelf als buit aan te bieden en toen is die reus met hem vertrokken.”

Ray maakte een schamper geluid en dacht dat hij in hun nieuw verworven taal tegen de andere jongens zei: “Romeinse zaak... Volgens mij is hij gewoon zomaar door die reus meegenomen.”

Maar hij zei dat helemaal niet in die nieuwe taal. De woorden kwam echt uit zijn keel en vrij hard ook. In ieder geval hard genoeg voor Bacias om ze te verstaan en om boos te laten antwoorden: “Jij vergeet iets brutale vlerk. Tino heeft een bijzondere gave.”

“Die hebben wij ook,” giechelde Redos.

Hij werd waarschuwend geknepen door zijn tweelingbroer. Dit was genoeg om hem zijn verdere woorden te laten inslikken, hoewel Redos nog helemaal niet over verdere woorden had nagedacht.

Dat ging hij nu toen pas doen. En hij dacht: *Ja écht! Ze hadden daarstraks een bijzondere gave gehad. Eén waardoor ze ook hadden gedacht, nee zelfs hadden gewéten, dat zij met zijn drietjes lid van het roemrijke G.O.R. waren geworden. Maar nu...? Hun gezamenlijke geheimtaal was weg; hun macht over de Bacias was weg; hun macht over de burgemeester... waar was die trouwens?*

In de stromende regen was Poël weggelopen. Gewoon, weggegaan, terwijl Bacias met Ray stond te ruziën en het onweer met een laatste grote klap was geëindigd. Het glanzende hoevenzilver, waarmee hij zijn overjas had bewerkt, was helemaal dof geworden. Op talrijke plaatsen waren donkerrode roestplekken verschenen, waardoor het leek of hij hevige uit zijn rechterzij en onderbuik bloedde. Helemaal niet sjiek. Helemaal niet feestelijk. Dit kwam natuurlijk voornamelijk door Harpij's verslechterende conditie. Maar volgens Poël zag het er zo uit, omdat er nu gewoon geen plaats meer was voor feestelijkheden. Ja, de weergoden hadden een huilbui en Poël had die inwendig ook. Daar beneden lag zijn Moreno. Zijn volgzame paardje. Dáár moest hij nu naartoe. Zijn burgers, zijn vrouw en dochter, zijn stalslaaf zelfs, alles zou echt wel aan de beurt komen, maar dit moest eerst.

Een droge snik verliet zijn neus, terwijl hij de Arena betrad.

Het toernooiveld was alleen maar bedekt met een heel dun laagje zand. Voor het gezicht zagezgd. De Romeinen stonden nou eenmaal op zand in ál hun arena's en als gehoorzaam burgemeester had hij ze altijd hun zin gegeven. Tot dit moment dan. Het moment waarop hij wist dat niemand anders dan hijzelf hem kon en moest vertellen wat hij had te doen. Dus liep hij met driftige passen door de zich steeds sneller vormende modderplassen. Jana kwam snel op hem afgerend en pakte zijn arm. “Meester!” riep hij. “Meester, wat komt u doen? Als ik u was, dan zou ik hier niet...”

Ruw duwde Poël hem weg. “Ik ga naar Moreno!”

“Dát zou ik helemaal niet doen!” riep Jana.

Eén blik op het morsdode paard was genoeg voor Poël. Hij duwde Jana, die onbevreesd zijn arm weer pakte, weg en kondigde dreigend aan: “EN NAAR AMELIUS!”

En voor Jana het kon voorkomen, riep hij die op joviale toon toe: “Hé Amelius! Wat zie ik nou? Ben je toch een actief lid van ons G.O.R.? Ik dacht dat je ons gilde alleen maar van wapens en zo voorzag!”

“Dus niet. Ik ben zozegzegd de leider van het stelletje,” was het pompeuze antwoord.

Verbaasd keerden Dimis en Katana hun hoofden. Amelius zag ze kijken en wist niet hoe vlug hij zijn woorden moest herstellen. “Wás. Ik bedoel wás. Ik denk dat ik van nu af aan...”

En hij keek vragend beurtelings van Katana en Dimis naar de tribune waar drie jongens enthousiast naar hem zwaaiden. “...Ik denk dat ik van nu af aan de nieuwkomers ga begeleiden net zoals GJ dat voorheen deed.”

“Oh,” begreep Poël er nog steeds maar weinig van, maar op de één of andere manier voelde hij zich zeer op zijn gemak nu de reus weg was, zijn eigen kijk op de zaken volkomen veranderd en Bacias met zijn grote bek nog steeds ver van hem verwijderd op de tribune zat.

Hij keerde zich naar Jana en pakte die stevig tussen zijn beide knuisten vast. “We zullen Moreno hier weg moeten slepen. Met twee andere paarden gaat dat wel lukken denk ik. Die moeten worden opgetuigd en gehaald. Wil jij dat doen?”

“Natuurlijk,” antwoordde Jana lichtelijk verbaasd over Poëls veranderde toon en getweeën vertrokken ze meteen.

De reus had de poorten van de stad al bijna bereikt toen het gekriebel in de hand waar hij Tino in vervoerde hem dwong om stil te blijven staan. Snuivend draaide hij zijn hoofd drie keer rond, want dat kunnen alle reuzen, maar hij zag natuurlijk niets. Alleen een kleine stem kon zijn koers bepalen. En die stem zei nu: ‘Terug. Je zult even terug moeten, want je hebt iets meegenomen dat niet van jou is’.

“Uh,” deed de reus, want hij herinnerde zich vaag nog een andere opdracht, maar toen schudde hij die herinnering uit zijn hoofd en begaf zich op een sukkelgangetje de andere kant weer op. Na betrekkelijk korte tijd stootte hij met zijn rechtervoet tegen een hard ding en wist hij dat hij goed zat, héél goed. Met zekere stappen klom hij naar boven en versplinterde nog meer planken van de houten tribune. Sidderend en zo goed als verlamd van angst keken Bacias, Ray, Redos en Uro toe.

“Hij gaat ons tóch vermoorden,” fluisterde Ray. De opmerking was genoeg om totale paniek te veroorzaken bij de andere twee.

Gelukkig eigenlijk maar voor hen, dat Bacias er ook bij was. Want “Welnee,” zei die flinker dan hij zich heel diep van binnen voelde. “Dat doet hij niet. Zo’n reus heeft geen geheugen.”

“Je kletst maar wat,” ging Ray daar tegenin.

“Ik klets maar wat?! IK KLETS MAAR WAT?!!!!”

Er dreigde weer een nieuwe ruzie te ontstaan. Maar voor Bacias zijn verontwaardiging in harde taal kon omzetten, ontspande de reus zijn rechterhand en daaruit rolde een rood-zwart soldaatje.

Het was Tino, die vlug opkrabbelde en zijn broek afklopte.

“Daar zijn we dan,” zei hij jolig en wuifde naar boven. “Bedankt man. Je kunt nu wel gaan.”

“Uh?” deed de reus weer en keerde op de ballen van zijn voeten, waarna hij dit keer voorgoed uit hun levens verdween.

Bacias liep gelijk naar hem toe. “Hoe heb je dát nou weer voor elkaar gekregen?” lachte hij. Zijn stem klonk jongensachtig vrolijk. En opgelucht, vooral vreselijk opgelucht. Tino haalde nonchalant zijn schouders op.

“Er was niks aan. Ik heb het hem gewoon onmogelijk gemaakt om me nog langer tegen mijn zin mee te nemen.”

“Maar hoe...?” begon Ray. Uro en Redos knikten gelijktijdig. Ja, ook zij wilde wel eens weten hoe het was gegaan. Tino’s hersenen werkten op volle toeren. Welk verhaal was nu het beste om deze lui mee te geven om bij hun haardvuren te vertellen? Hij wist het echt even niet. Maar Bacias was hem voor met een verhaal dat nog veel beter was. Ja! Natúúrlijk! Hij, Tino, had zichzelf opgeofferd ter wille van de bevolking van heel Laurium! Hij moest er zelf bijna om lachen. Bacias vertelde het nog veel spannender dan hij het zelf zou hebben gedaan en maakte hem in een paar tellen tot een grote held.

“Dus hij deed wat je hem opdroeg, omdat je...omdat je dat op een bepaalde toon zei...?” kon Ray het nog steeds niet geloven.

“Ik zei het toch al tegen jullie?” juichte Bacias bijna. “Tino heeft een gave, de gave van overredingskracht! Jij gaat het nog ver brengen in het leger jongen,” gniffelde hij en sloeg zijn arm om Tino heen waarna ze beiden wegliepen om dit grote nieuws aan Romus en zijn mannen te brengen.

“Nou,” zei Ray na een tijdje, “Dan gaan we ook maar eens.”

De andere twee knikten. “Ja, kom. Laten we eens in de Arena gaan kijken,” zeiden ze in koor.

Daar was het ook al zo stil. Bijna vredig nu de regen ook was opgehouden en een flets zonnetje het met plassen bedekte slagveld bescheen. De enigen, die er nog stonden, waren Amelius, Katana en Dimis. Toen ze binnen gehoorsafstand waren, riep Ray hen gelijk toe: “We komen jullie versterken!”

Katana giechelde en Dimis gnuifde. Er was er echter één, die zich wel verwaardigde hen toe te spreken. Dat was Amelius. “Dat is rijkelijk laat,” zei hij. En het klonk streng. “De strijd is al gestreden zoals je ziet.”

Ray keerde zich op zijn hakken om. “Graag of heel NIET.”

Amelius trok hem snel terug. “Niet zo gauw op je tenen getrapt zijn, jij,” bromde hij. “Daar zijn we in het G.O.R. niet van gediend. Ik zeg niets toe, maar ik zal een goed woordje voor je doen. Voor jullie alle drie,” wees hij ook naar Redos en Uro.

Toen dit gezegd was, had Amelius niet veel aandacht meer voor hen.

Hij zwaaide met zijn armen en riep naar boven. “Amelia! Meisje! Kom bij me terug!!!”

De twee andere G.O.R.-leden sloegen allebei een arm om hem heen, mompelden onverstanebare woorden in zijn oren en voerden hem vervolgens weg van het verlaten slagveld.

Een beetje verloren bleven Uro, Redos en Ray achter. Maar niet lang. Er lag nog genoeg werk op hen te wachten en Amelius had het immers zelf gezegd: Hij zou een goed woordje voor ze doen.

Het geheime wapen.

In alle stilte hadden ze hun trieste werk gedaan. Zij aan zij. Jana en Poël. Er hoefde geen commando's te worden gegeven. Poëls "BEGREPEN!" klonk dus ook geen enkele keer meer. Moreno was er gewoon niet meer en wat er van het trotse paard over was, woog zwaar genoeg.

Toen het was gedaan, plantte Jana zijn schep in de grond en strekte zijn rug. Poël keek hem zijdelings aan met een nogal verlegen blik in zijn ogen. Hij wist niet meer te zeggen dan: "Die verrekte etensbel gaat ook nog steeds maar niet."

"Logisch," zei Jana. "Het gaat vandaag een beetje anders dan anders. Amelia denkt natuurlijk dat iedereen wel uit zichzelf komt als hij trek heeft."

"Dan zou ik maar eens gaan kijken," merkte Poël op.

Eigenlijk was het zo dat hij nu even alleen wilde zijn. Even nadenken hoe hij in het vervolg burgemeester wilde zijn. Stalmeester wilde zijn. Poël wilde zijn. Jana keek hem voor het eerst in lange tijd vol aan. "Nou... dan ga ik maar."

Poël knikte en zoog aan zijn lege pijp. Jana voelde hoe een zachte paardenlip aan zijn oor sabbelde. "Mystique!" snikte hij het ineens uit.

"We gaan toch hopelijk nu niet jankerig doen?" vroeg Poël schor.

Zou hij iets weten? dacht Jana.

Maar Poëls volgende woorden stelde hem wat dit betreft meteen gerust: "Want als ik ergens een hekel aan heb, dan is het wel aan dát soort dingen! Je bent een vent of je bent het niet!"

"Ik ben een vent," stelde Jana hem gerust en gaf het paard nog een laatste klopje waarna hij achterwaarts wegliep. Bij het hek aangekomen, draaide hij zich pas weer om en liep de hoofdweg op.

Vanuit alle werkplaatsen die hij onderweg naar de Vreetschuur passeerde, hoorde hij getimmer en opgeruimde stemmen komen. Het leek werkelijk of er die middag niet veel bijzonders was gebeurd in dit stadje. Maar Jana wist wel beter. Het Grote Onrecht was verdreven en alle inwoners zouden daar vanaf nu profijt van hebben. Er was geen enkele reden meer om hier nog veel langer te blijven.

Deze wetenschap bezorgde hem een steek in zijn hart, want wat nu?

Nadat hij de krakende deur van de Vreetschuur had geopend, keek hij in de lege duisternis. Geen spoor van Amelia. Hij riep haar naam. Het klonk hol. Zelfs een beetje vertwijfeld. Hij ging hier maar gauw weer weg. Steeds maar haar naam herhalend, stak hij het gevaarlijke veld over. Toen hij haar uiteindelijk toch iets onverstaanbaars terug hoorde roepen, schrok hij daar gewoon van en versnelde zijn pas. Want eigenlijk had hij het niet meer verwacht. En eigenlijk had hij zich zelfs een klein beetje opgelucht gevoeld dat er geen antwoord was gekomen op zijn roepen, want heel diep weg in zijn hart was hij het hier best leuk gaan vinden en leek het er op dat Poël vanaf nu ook een heel ander soort baas voor hem zou worden.

"Jana!" riep Amelia hijgend uit.

Hij draaide zich om en keek haar aan.

"Je gebruikt de Taal niet," constateerde hij droog.

Ze keek hem verward aan. "De Taal...?"

Jana haalde zijn schouders op. "Laat ook maar. Domme opmerking van me. Ik kan hem zelf ook niet gebruiken. Zal wel door Harpij's afnemende krachten komen. Jij zou toch voor haar zorgen?"

Ze herhaalde op niet begrijpende toon zijn woorden.

Jana moest er om lachen.

"We zijn onder ons hoor."

"Ja, dat klopt," zei ze en zweeg verlegen.

Jana zweeg ook. Het was een heel nogal ongemakkelijk moment en het werd ongemakkelijker naarmate het langer duurde.

Amelia verbrak als eerste de stilte: "Jij riep me."

Met grote lome knikken bevestigde Jana het.

"Ik riep je, omdat het tijd is om weer eens te vertrekken."

Haar antwoord verbaasde hem zeer en hij voelde ook een steekje van teleurstelling.

"Nou... dan ga je toch gewoon?"

Hij hapte naar lucht.

“Dan gá ik toch gewoon?”

“Ja,” zei ze nogal gemelijk. En daarna iets vriendelijker: “Ik heb voor iedereen soep in de keuken staan voor als er trek is. De kommen staan er naast en het brood vinden ze op de keukentafel. Moet maar eens kunnen voor een keertje dacht ik zo. Het is zo’n gekke dag vandaag.”

“Zeg dat wel,” grinnikte Jana en vervolgde: “Dus je vindt het niet erg...?”

In zijn hart hoopte hij, dat ze het wél erg vond, dat ze het net zo naar haar zin had gehad met hém als hij met haar en geen enkele reden zag voor een beëindiging daarvan. Maar een dergelijke bekentenis kwam er niet. Integendeel. Zijn hoopvolle vraag scheen alleen maar nog meer onbegrip op te roepen.

“Ja! Jij gaat gewoon en ik zorg voor die harpij van jou,” giechelde ze. “Afspraak is afspraak.”

Hij verwijderde zich achterwaarts.

“Kijk waar je loopt,” maande ze. “Zo val je nog.”

“Je hebt nog gelijk ook,” voelde Jana zich ineens doodsbang en vooral moederziel alleen. Hij liep meteen weer naar haar terug, waarna hij haar slaphangende rechterhand pakte.

“Nou... tot ziens dan maar,” zei hij. Maar het was alsof hij tegen lucht sprak, want ze reageerde nauwelijks. Nou ja... Ze spande even haar vingers.

Stilletjes draaide hij zich om en liep van haar weg.

Hoewel Poël nergens meer te bekennen viel, besloot hij toch stiekem achterom naar de stal te gaan. Want hij wilde even nadenken en dat ging het best in zijn eentje. Maar eerst passeerde hij Mystique. Hoopvol stond hij bij het paard stil. Maar dat had op dit moment wel iets beters te doen. Het zag hem niet eens. Het genoot intens van de teruggekeerde zon en hinnikte er met lang uitgestrekte nek naar.

Terneergeslagen liep Jana door naar de stal, die halfopen stond. Eenmaal binnen hoorde hij toch Poëls stem weer. Opgelucht, want alleen is maar alleen, liep hij weer naar buiten.

“Meester!” riep hij. “Ik ben alweer terug hoor. Ik had nog geen trek, maar ik heb Amelia wel even gesproken en die zei dat alles klaar stond in de keuken voor als dat straks wél het geval mocht zijn.”

Poël scheen het niet te hebben gehoord. Logisch. Die was in gesprek met de vader van het lefgozertje.

“...inderdaad. Een vreselijk naar ongeluk,” hoorde hij hem treurig tegen de man zeggen. “Maar ik kan u er van verzekeren, dat zoiets nooit meer zal gebeuren.”

“Hé, hé!” riep Jana ze toe.

Maar alsof hij lucht was, leek het drietal dwars door hem heen te kijken.

“Dus hij is dood,” zei de man.

Poël lachte. “Nou doo-ood. Dat zou ik niet meteen willen beweren. U weet hoe die jonge jongens zijn tegenwoordig.”

De man lachte naar hem terug en sloeg knikkend zijn arm om het lefgozertje. Dat trok zijn schouder weg.

“Ik verzeker u, dat mijn Rowald nooit zomaar weg zal lopen,” zei de man aarzelend.

“Ja, ja. Leer mij de jeugd kennen!” antwoordde Poël guitig.

Jana was ten einde raad.

Niemand hier scheen hem te zien of horen en als niemand je zag, was er dus ook niemand om je de weg naar huis te wijzen. Zijn herinneringen. Hij had gelukkig nog wel zijn herinneringen. Flarden van gedachten en gesprekken voeren door zijn hoofd.

...*Kijk naar je handen* herinnerde hij zich.

Onmiddellijk hield hij ze op om ze in de zon te bekijken. En zag... vier zwarte poten. Hakerige poten en ze zaten duidelijk aan hém vast! Geen wonder dat Poël hem niet had opgemerkt. Hij was veel te klein! Hij was weer spin geworden, een nietig spinnetje, dat zijn eigen kracht niet kende en voordurend zijn blinde kop stootte tegen iedere grasspriet op zijn weg. Boven zijn hoofd hoorde hij met donderend geraas Dragon over vliegen en steeds weer over vliegen.

“GLANDULA EN GA. GA!!!”

Hij wilde wel. Hij wilde best wel, maar hoe?

Naar zijn handen had hij al gekeken en wat had dát hem nou gebracht?

...*gebruik je gedachten* herinnerde hij zich.

En hij dacht en hij dacht zich suf, maar de verlossende inval bleef uit. Het lefgozertje Rowald dreutelde heen en weer. Jana hoorde hem roepen: “Maar ik wil niet! Nee. Nee en nog eens nee!” En hoewel Jana het niet kon zien, voelde hij het stampen van boze jongensvoeten duizendvoudig versterkt in zijn lijf. Hij rende op zijn acht poten over het ongelijke en gevaarlijke veld. Waar kon hij heen? Daar beneden wachten de Wortels hem misschien al op. Hij rilde.

Het lefgozertje Rowald raapte hem nu nog op ook. In doodsangst klemde Jana zich aan de geribbelde vlakke van de vinger vast. Hij was zo bang dat hij een levensdraad uit zijn lijf spoot. Dan maar weer vallen in het grote duister...

Er gebeurde niets. Nog één dan maar. En nog één. Maar de levensdraden verkleefden hem alleen maar sterker aan de vinger van zijn mogelijke moordenaar. Hij was zó bang dat hij zelfs bereid was om te bijten. Nou, dat doet een spin in deze streken nooit! Geen enkele spin bijt trouwens graag, alleen als er noodzaak is. En weet je...weet je hoe dat komt...? Jana wist het ineens. De spin is een zij.

“DAG JANA!” zong een libel triomfantelijk, waarna hij zich omkeerde en snorrend zijn weg naar het verre water begon.

“DAG GJ!”

Jannie wuifde naar de lucht, terwijl ze snel opstond. Ze probeerde haar groezelige handen voor haar zus te verbergen, maar dat lukte niet. Misprijzend keek Lydia naar haar nagels. “Waarom kwam je nou niet meteen, toen ik je riep?” vroeg ze.

Jannie dacht snel na over een antwoord en besloot tot:

“Nou... Ik was bezig.”

Lydia haalde haar schouders op en zei: “Je bent toch een gek kind ook en wie is in vredesnaam nou weer GJ?”

Een paar meters verder raapte ze een vestje op. “Jij had het ook warm zeker. Dat zal mamma wel leuk vinden. Het is helemaal vuil geworden,” merkte ze op.

Dankbaar voor deze kans om weer gewoon als zusjes met elkaar te praten, vroeg Jannie aan haar: “Waar is Pedro?”

Abrupt hield Lydia stil.

“Dus je hoorde me wél. Ik was inderdaad met Petertje. Maar die is terug naar huis nu. Hij wilde helemaal niet meer mee zoeken, want hij zei dat ik je nu toch wel zo zou vinden. En dat er niks met je aan de hand was. En weet je wat zo gek was...?”

Jannie schudde haar hoofd.

“Nou,” ging Lydia verder. “Toen hij dat tegen me zei, stotterde hij helemaal niet meer en hij keek ook anders uit zijn ogen. Niet meer idio.... slaperig. Nou ja, je weet wel,” besloot ze.

Jannie huppelde naast haar en knikte.

“Ik hoorde jullie wél en ik hoorde jullie niét,” zei ze. “Maar ik had het even druk.”